

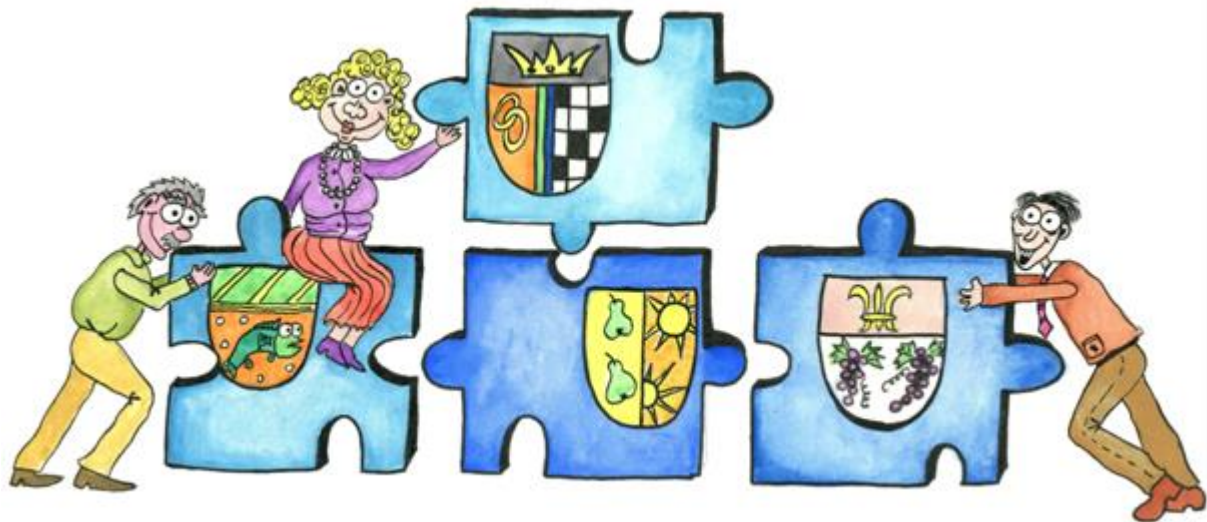
Strategie území správního obvodu **ORP Pohořelice**

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a tématu cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

verze březen / 2015

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1. Úvod	5
1.1. Základní informace o strategii	5
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	6
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	8
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	8
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	8
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1. Profil území správního obvodu	11
2.1.1. Identifikace správního obvodu	11
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	12
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	27
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	30
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	31
3. Téma 1.: Školství	33
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	33
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	33
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu	35
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	70
3.1.4. SWOT analýza školství	74
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	75
3.2. Návrhová část pro oblast školství	76
3.2.1. Struktura návrhové části	76
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	80
3.2.3. Indikátory	88
3.3. Pravidla pro řízení strategie	95
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	95
3.3.2. Systém změn strategie	97
3.3.3. Akční plán	97
3.4. Závěr a postup zpracování	100
3.4.1. Shrnutí	100
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	101
3.5. Přílohy	102

4. Téma 2.: Sociální služby.....	103
4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	103
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	103
4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu.....	105
4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	113
4.1.4. SWOT analýza oblasti	117
4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	118
4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	119
4.2.1. Struktura návrhové části	119
4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	122
4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	127
4.2.4. Indikátory	131
4.3. Pravidla pro řízení strategie.....	137
4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	137
4.3.2. Systém změn strategie	139
4.3.3. Akční plán	139
4.4. Závěr a postup zpracování.....	142
4.4.1. Shrnutí	142
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie	143
4.5. Přílohy.....	144
5. Téma 3.: Odpadové hospodářství.....	147
5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	147
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	147
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu	148
5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	175
5.1.4. SWOT analýza oblasti	179
5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	180
5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	181
5.2.1. Struktura návrhové části	181
5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	184
5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	187
5.2.4. Indikátory	190
5.3. Pravidla pro řízení strategie.....	194
5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	194
5.3.2. Systém změn strategie	196
5.3.3. Akční plán	196

5.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	199
5.4.1.	Shrnutí	199
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	200
5.5.	Přílohy	201
6.	Téma 4.: Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost	222
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	222
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	222
6.1.2.	Popis ve správním obvodu.....	227
6.1.3.	Analýza rizik a cílových skupin.....	251
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	255
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	256
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu	258
6.2.1.	Struktura návrhové části	258
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	261
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	264
6.2.4.	Indikátory	266
6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	268
6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	268
6.3.2.	System změn strategie	270
6.3.3.	Akční plán	271
6.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	274
6.4.1.	Shrnutí	274
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	275
6.5.	Přílohy.....	276
7.	Závěr, kontakty.....	285
8.	Seznam příloh	286
8.1.	Seznam tabulek.....	286
8.2.	Seznam mapových a grafických podkladů.....	289

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Pohořelice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a tématu cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a tématu cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost)
Řešené území	Správní obvod ORP Pohořelice
	Počet obyvatel správního obvodu: 13 417 (k 1.1.2014)
	Počet obcí ve správním obvodu: 13
	Rozloha správního obvodu: 19 535 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Pohořelice
	Obce: Branišovice, Cvrčovice, Ivaň, Loděnice, Malešovice, Odrovce, Pasohlávky, Přibice, Šumice, Troskotovice, Vlasatice, Vranovice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	město Pohořelice
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	<i>Shromáždění starostů SO ORP Pohořelice</i>
Forma a datum projednání / schválení	<i>Projednání na shromáždění starostů dne 23. 4. 2015</i>
Číslo a datum aktualizace	<i>První verze</i>
Související legislativa	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů
Doba realizace strategie	<i>2015-2024</i>
Odpovědnost za implementaci	<i>DSO Čistá Jihlava</i>

Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Pohořelice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Pohořelice a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována týmem SMO působícím v ORP Pohořelice.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 13 obcí, z toho 1 obec má statut města.

Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Branišovice		Název obce: Cvrčovice
	Počet obyvatel: 562		Počet obyvatel: 625
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Ivaň		Název obce: Loděnice
	Počet obyvatel: 716		Počet obyvatel: 502
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Malešovice		Název obce: Odrovice
	Počet obyvatel: 552		Počet obyvatel: 211
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Pasohlávky
	Počet obyvatel: 734
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Přibice
	Počet obyvatel: 1051
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Troskotovice
	Počet obyvatel: 662
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Vranovice
	Počet obyvatel: 2157
	Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Pohořelice
	Počet obyvatel: 4576
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Šumice
	Počet obyvatel: 238
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Vlasatice
	Počet obyvatel: 831
	Zapojení do tvorby strategie: ano

Region SO ORP Pohořelice patří mezi nejmenší správní obvody v celé ČR. A to jak počtem obyvatel (13 417 - dle MVČR, k 1.1.2014) - oproti průměrným cca 50 tis. obyvatelům, tak i svojí rozlohou (195 km²) oproti zhruba 300-400 km² činícím český průměr. Historicky patří tato oblast mezi nejdříve osídlené na území České republiky. Na křižovatce obchodních cest z Brna do Vídně a do Znojma leží jádro regionu, již od 15. století město, Pohořelice. Oblast byla často postihována válečnými škodami (s ohledem na přístupný, rovinatý terén), poslední takovou velkou jízvou pak byl bezesporu poválečný odsun sudetských Němců. Nyní se jedná o region v nedalekém zázemí velkoměsta Brna s velkými předpoklady pro zemědělskou výrobu a s relativně příznivou demografickou strukturou.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Pohořelice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Pohořelice a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Pohořelice jsou gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Jakub Jaňura.

Strategie byla zpracována analytickým týmem a koordinátorem MOS pro SO ORP Pohořelice ve spolupráci s MAS Podbrněnsko, obecními úřady v regionu a především městským úřadem v Pohořelicích.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízením či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

Vložit text podle potřeby

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty dle hierarchických úrovní

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
Stát		
1	Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
2	Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014–2020	http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf
3	Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007–13	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na

4	Národní strategický referenční rámec	http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Narodni-strategicky-referencni-ramec
5	Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky	http://www.env.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_udrzitelného_rozvoje/\$FILE/KM-SRUR_CZ-20100602.pdf
6	Program rozvoje venkova 2014-2020	http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-krajiny/dotace/program-rozvoje-venkova-2014-2020/
7	Program rozvoje venkova 2007–2013	http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-krajiny/dotace/program-rozvoje-venkova-cr-na-obdobi/
8	Bílá kniha v sociálních službách	http://www.mpsv.cz/files/clanky/736/bila_kniha.pdf
9	Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb	http://www.mpsv.cz/cs/3857
10	Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011–2015	http://www.aspcr.cz/sites/default/files/strategie-2011-2015_2.pdf
11	Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009-2012	http://www.mpsv.cz/files/clanky/7759/Priority_rozvoje_soc_sluzeb.pdf
12	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ČR	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-1
13	Národní program rozvoje vzdělávání v České republice - Bílá kniha	http://aplikace.msmt.cz/pdf/bilakniha.pdf
14	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
15	Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013 až 2020	http://www.cyklodoprava.cz/file/cyklostrategie-2013-final/
16	Státní politika životního prostředí ČR	http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi
Kraj		
1	Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje vydány dne 22.09.2011 a rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Ao 7/2011 - 526 ze dne 21.06.2012 zrušeny.	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=180546&TypeID=2
2	Program rozvoje Jihomoravského kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=118768&TypeID=2
3	Strategie rozvoje Jihomoravského kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=175435&TypeID=2
4	Územně analytické podklady Jihomoravského kraje, aktualizace 2013	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=209551&TypeID=2
5	Střednědobý plán rozvoje soc. služeb v JMK na období 2012 -2014	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=169312&TypeID=7
6	Akční plán sociálních služeb v Jihomoravském kraji pro rok 2014	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=221056&TypeID=7
7	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=175386&TypeID=2
8	Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=173686&TypeID=2
9	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje	http://prvkjm.poyry.cz/Default.htm
10	Povodňový plán Jihomoravského kraje 2009	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=208451&TypeID=2

11	Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v Jihomoravském kraji	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=64511&TypeID=2
12	Strategie rozvoje zemědělství v Jihomoravském kraji	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=8286&TypeID=2
13	Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=20610&TypeID=2
14	Koncepce podpory kultury v Jihomoravském kraji 2009–2013	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=123988&TypeID=2
15	Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje	http://www.fontes.cz/koncepce1/page.php?uvodni-strana
16	Regionální operační program NUTS II Jihovýchod 2007-2013	http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/bc327573-47d7-4177-9109-7c57aa9ec1f4/Programovy-dokument-ROP-Jihovýchod-na-programove-obdobi-2007%E2%80%932013.pdf
Mikroregiony, města a obce		
1	Strategický plán mikroregionu Čistá Jihlava	http://databaze-strategie.cz/cz/mikroregion-cista-jihlava/strategie
2	Podklady ISÚ MAS Podbrněnsko, o.s.	http://www.podbrnensko.cz/stazeni-souboru/99/podklady-isu.pdf
3	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Podbrněnsko 2014 - 2020	http://www.podbrnensko.cz/strategie
-	Strategický plán města Pohořelice na období 2014-2020	Nezveřejněn
4	Územně analytické podklady SO ORP Pohořelice	http://www.pohorelice.cz/aktualizace-uap-spravniho-uzemi-orp-pohorelice-2012
5	Komunitní plán sociálních služeb města Pohořelice	http://www.pohorelice.cz/Data/files/socialni/Komunitn%C3%AD.%20pl%C3%A1n_Pohorelice.doc
6	Sociální obec Vranovice	http://www.vranovice.eu/wp-content/uploads/storage/dokumenty/13782856761.pdf
7	Plán rozvoje obce Vranovice 2011-2014	http://www.vranovice.eu/wp-content/uploads/ftp/File/POV/Pl%C3%A1n%20rozvoje%20obce%20na%20r_%202011%20-%202014.pdf

Struktura strategických dokumentů je značně sofistikovaná; s ohledem na význam a systém vedení územního plánování a regionálního rozvoje je nyní nejzásadnějším problémem absence, respektive neschválení, ZÚR Jihomoravského kraje, v nichž se blíže specifikuje řada celostátních opatření, která by pak měla být v dalším kroku aplikována i na plánování na nejnižších úrovních, včetně úrovně SO ORP. Každá z obcí ORP Pohořelice pak má vlastní (různého stáří) strategický dokument – typicky Program obnovy vesnice.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

ORP Pohořelice patří mezi nejmenší správní obvody obcí s rozšířenou působností v celé České republice. A to jak svojí rozlohou, tak i počtem obyvatel. Pohořelicko se rozkládá na jih od města Brna, které je základním gravitačním pólem nejen pro toto ORP, ale celého okolního regionu a zásadním způsobem tak ovlivňuje veškeré regionální procesy. Dominantním jádrem regionu je jeho jediné město: Pohořelice. Oblast Pohořelicka je stará sídelní oblast zasazená do relativně velmi rovinnatého a úrodného regionu. Tomu pak odpovídá i charakter celého správního obvodu.

Obr. 1: Přehledka ORP v ČR s umístěním SO ORP Pohořelice

Zdroj: ČSÚ, 2014

Obr. 2: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSÚ, 2014

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	13	13	13	13	13	13	13	13
Počet částí obcí	15	15	15	15	15	15	15	15
Počet katastrálních území	16	16	16	16	16	16	16	16
Počet obcí se statutem města	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet obcí se statutem městyse	0	0	1	1	1	1	1	1
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	19,53	19,53	19,53	19,53	19,52	19,53	19,54	19,54
zemědělská půda	14,43	14,42	14,42	14,25	14,15	14,07	14,03	14,01
lesní pozemky	1,88	1,88	1,89	1,89	1,90	1,91	1,92	1,92
zastavěné plochy	0,28	0,28	0,28	0,28	0,29	0,28	0,28	0,28
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	64,46	64,13	64,66	65,32	66,15	66,83	68,05	68,79

Zdroj: ČSÚ, 2014

Správní obvod ORP Pohořelice se skládá z 13 obcí, z nichž má 10 méně než 1000 obyvatel - lze tak říci, že je pokryt spíše menšími obcemi a zároveň i relativně nízkého podílu městského obyvatelstva (okolo 35 % - což je polovina oproti průměru ČR který činí cca 70%). Dosahuje také zhruba poloviční hustoty zalidnění oproti celé ČR. Katastry obcí jsou obklopeny převážně zemědělskou půdou, která pokrývá takřka tři čtvrtiny plochy celého ORP. Zalesnění je velmi nízké - pouhou desetinu území pokrývá lesní porost.

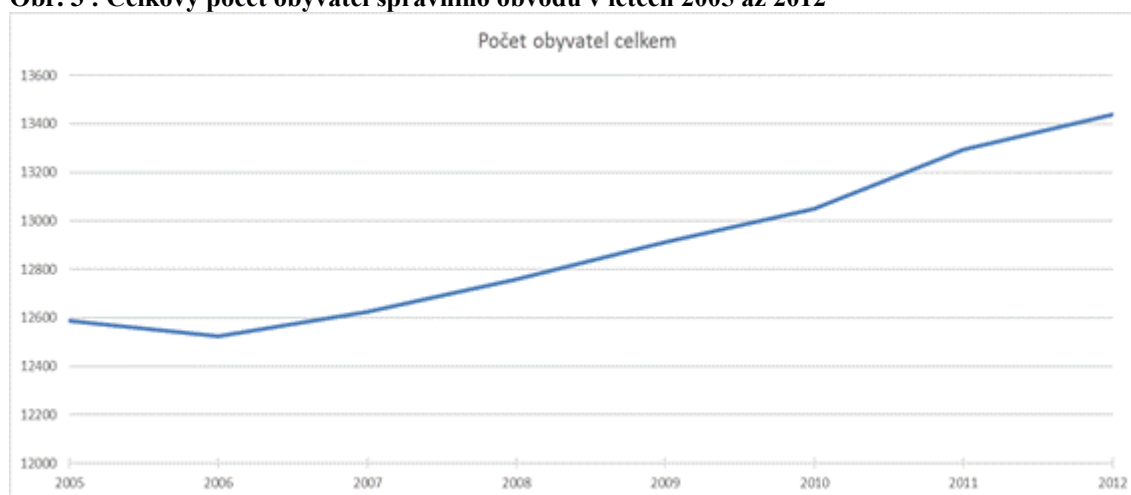
Tab. 5: Demografický vývoj obyvatelstva v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		12588	12523	12626	12757	12914	13049	13295	13439
z toho:	muži	49,8%	49,9%	49,9%	50,0%	49,9%	50,0%	50,1%	50,0%
	ženy	50,2%	50,1%	50,1%	50,0%	50,1%	50,0%	49,9%	50,0%
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	1946	1879	1828	1852	1900	1923	1988	2020
	15 - 64	8940	8902	9015	9047	9127	9205	9337	9374
	65 +	1702	1742	1783	1858	1887	1921	1970	2045
Průměrný věk (celkem)		39,2	39,4	39,7	39,8	39,9	40,1	40,3	40,5
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		87,5%	92,7%	97,5%	100,3%	99,3%	99,9%	99,1%	101,2%
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	1023	996	965	981	981	971	1014	1024
	15 - 64	4607	4597	4660	4699	4744	4818	4887	4898
	65 +	645	656	670	702	717	738	766	801
Průměrný věk		37,5	37,7	38,0	38,1	38,3	38,6	38,8	39,0
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		63,0%	65,9%	69,4%	71,6%	73,1%	76,0%	75,5%	78,2%
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	923	883	863	871	919	952	974	996
	15 - 64	4333	4305	4355	4348	4383	4387	4450	4476
	65 +	1057	1086	1113	1156	1170	1183	1204	1244
Průměrný věk		40,8	41,1	41,3	41,5	41,4	41,6	41,8	42,0

Vývoj počtu obyvatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)	114,5%	123,0%	129,0%	132,7%	127,3%	124,3%	123,6%	124,9%
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)								
celková	23	-65	103	131	157	135	164	144
přirozená	9	8	-10	60	26	34	2	6
stěhováním (mechanická)	14	-73	113	71	131	101	162	138

Zdroj: ČSÚ, 2014

Obr. 3 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ, 2014

Počet obyvatel SO ORP Pohořelice trvale stoupá, za čímž stojí především relativně vysoké a konstantní přistěhovávaní obyvatel do regionu. Přirozené saldo obyvatel je taktéž mírně kladné. Za posledních sedm sledovaných let tak počet obyvatel stoupl o 851 osob, tj. o 6,3%. Index stáří, vyjadřující poměr předproduktivní (mladší) a postproduktivní (starší) složky obyvatel ilustruje postupné stárnutí obyvatelstva v regionu. Tento proces je však pozvolný a poměr zmíněných složek je až do r. 2012 takřka vyrovnaný. Významný rozdíl však ukazuje rozdělení podle pohlaví, kdy ve starších věkových složkách významně převažují ženy nad muži a tak je i jejich index stáří výrazně vyšší. Postupně narůstá i průměrný věk obyvatel regionu. Nicméně, do roku 2012 narůstá i počet obyvatel v nejmladší složce (do 15 let), který trend stárnutí zmírňuje.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	10	76,9%	Branišovice, Cvrčovice, Ivaň, Loděnice, Malešovice, Pohořelice, Přibice, Troskotovice, Vlasatice, Vranovice. Ke školnímu roku 2010/2011 - dle MOS na ČSÚ.
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	3	7,7%	Ivaň, Přibice, Troskotovice
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	4	23,1%	Loděnice, Vlasatice, Vranovice a dvě ZŠ se nachází v obci Pohořelice - tj. v SO ORP je 5 ZŠ s 1. i 2. stupněm
Počet středních škol:	1	30,8%	Ke školnímu roku 2012/2013 - dle MOS na ČSÚ. (http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=tabulka&cislotab=VZD6010UC&kapitola_id=440&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=4)
-obory gymnázií	0		
-obory středních odborných škol a praktických škol	0		
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1		Jediná střední škola v ORP je Odborné učiliště Cvrčovice zaměřené především na praktické obory (kuchař, zahradník apod.).
Počet základních uměleckých škol	0		
Počet konzervatoří	0		
Počet jazykových škol	0		
Počet vyšších odborných škol	0		
Počet vysokých škol	0		
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	7,69%	Pohořelice

Zdroj: ČSÚ, 2014, Vlastní šetření týmu SMO a data MAS Podbrněnsko

Tab. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	11	84,62%	Branišovice, Cvrčovice, Ivaň, Loděnice, Pasohlávky, Pohořelice (zde jsou tři), Přibice, Šumice, Troskotovice, Vlasatice, Vranovice
Stálá kina	1	7,69%	Pohořelice
Divadlo	0	0,00%	Funguje zde však velmi aktivní spolek ochotníků - v Pohořelicích - POHOŘELICKÝ Divadelní Ansámbl POHODA o. s.

Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	0	0,00%	
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	0	0,00%	
Kulturní zařízení ostatní	10	76,92%	Branišovice, Ivaň, Loděnice, Malešovice (2), Odrovice, Pasohlávky, Pohořelice (3), Šumice, Troskotovice, Vranovice (3)
Koupaliště a bazény	0	0,00%	Český statistický úřad pravděpodobně neeviduje aquapark v Pasohlávkách - ten spadá do této i následující kategorie občanské vybavenosti.
-z toho kryté		0,00%	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	12	92,31%	Branišovice (2), Cvrčovice, Ivaň, Loděnice (2), Odrovice, Pasohlávky (2), Pohořelice (4), Přibice, Šumice, Troskotovice, Vlasatice, Vranovice (3)
Tělocvičny (vč. školních)	6	46,15%	Ivaň, Loděnice, Pohořelice (2), Troskotovice, Vlasatice, Vranovice (2)
Stadiony otevřené	1	7,69%	Pohořelice
Stadiony kryté	0	0,00%	
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0,00%	
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem, nebo správcem)	1	7,69%	Pohořelice

Zdroj: ČSÚ, 2014, Vlastní šetření týmu SMO a data MAS Podbrněnsko

Tab. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0,00%	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení		0,00%	
Ambulantní zařízení		0,00%	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení		0,00%	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště - DP) praktického lékaře pro dospělé	3	23,08%	Ivaň, Pohořelice (3 samostatné ordinace a 1 detašované pracoviště), Vranovice (samostatná ordinace)
Samostatná ordinace (nebo DP) praktického lékaře pro děti a dorost	5	38,46%	Pasohlávky (detašované pracoviště), Pohořelice (2 samostatné ordinace), Přibice (det. pr.), Vlasatice (det. pr.), Vranovice (samost. ord.)

Samostatná ordinace (nebo DP) praktického lékaře - stomatologa	2	15,38%	Pohořelice (2 samostatné ordinace, 1 detašované pracoviště), Vranovice (2 samostatné. ord.)
Samostatná ordinace (nebo DP) praktického lékaře - gynekologa	2	15,38%	Pohořelice (2 detašovaná pracoviště), Vranovice (1 det. pr.)
Zařízení lékárenské péče	2	15,38%	Pohořelice (2), Vranovice (1)
Nemocnice	0	0,00%	
Odborné léčebné ústavy	0	0,00%	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0,00%	
Ostatní lůžková zařízení	0	0,00%	

Zdroj: ČSÚ, 2014, Vlastní šetření týmu SMO a data MAS Podbrněnsko

Dle šetření vykonaného MAS Podbrněnsko lidé v regionu postrádají především rozvinutější spektrum služeb - nestěžují si na absenci některé z nich, ale důraz je kladen spíše na zvýšení kvality. U školství tak např. zmiňují vybavenost škol a rozšíření nabídky vzdělání (volitelné, pro seniory apod.). U volnočasových a kulturních pak především obnovení a opravu objektů, podporu kroužků a zvýšení informovanosti o akcích; na téma sport zaznívaly názory za podporu organizací a provozu areálů ale i např. zkvalitnění cyklostezek (povrch, síť) a opět informovanosti o akcích. V otázce zdravotnických služeb bylo zmíněno chirurgické pracoviště a jeho absence, k němu by byla vítána i nabídka preventivních programů jako například kurzů první pomoci či zdravého životního stylu.

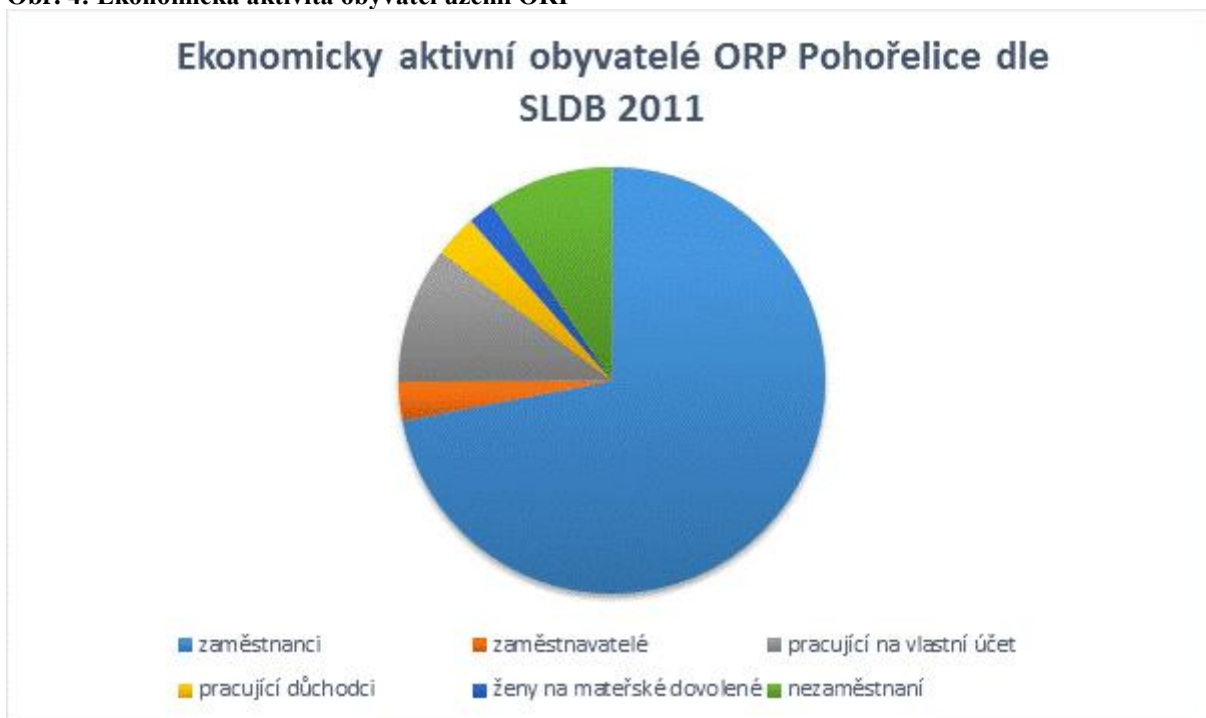
C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		6607	3675	2932	
v tom:	zaměstnaní	5984	3318	2666	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	4699	2485	2214
		zaměstnavatelé	192	145	47
		pracující na vlastní účet	674	506	168
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	212	103	109
		ženy na mateřské dovolené	129	0	129
	nezaměstnaní	623	357	266	
Ekonomicky neaktivní celkem		5933	2506	3427	
z toho	nepracující důchodci	2865	1097	1768	
	žáci, studenti, učni	1773	899	874	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		627	384	243	

Zdroj: ČSÚ, 2014

Obr. 4: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

Zdroj: ČSÚ, 2014

Tab. 10: Charakteristika dojížděky do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			3 386
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		2 476
	v tom	v rámci obce	441
		do jiné obce okresu	730
		do jiného okresu kraje	1 173
		do jiného kraje	63
		do zahraničí	69
	vyjíždějící do škol		910
	v tom	v rámci obce	157
		mimo obec	753

Zdroj: ČSÚ, 2014

Tab. 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				4 885
v tom:	tvořené 1 rodinou			3 285
	v tom	úplné	bez závislých dětí	1 538
			se závislými dětmi	1 104
		neúplné	bez závislých dětí	379
			se závislými dětmi	264
	tvořené 2 a více rodinami			197
	domácnosti jednotlivců			1 235
	vícečlenné nerodinné domácnosti			168

Zdroj: ČSÚ, 2014

Domácnosti v ORP jsou z většiny tvořeny jednou rodinou, mezi nimi pak převažují domácnosti bez závislých dětí. Vysoký je též počet domácností jednotlivců. Více než 40% všech zaměstnaných v ORP vyjíždí za zaměstnáním, a více než třetina za hranice tohoto ORP. Podobně vyjíždí takřka polovina studujících.

Tab. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

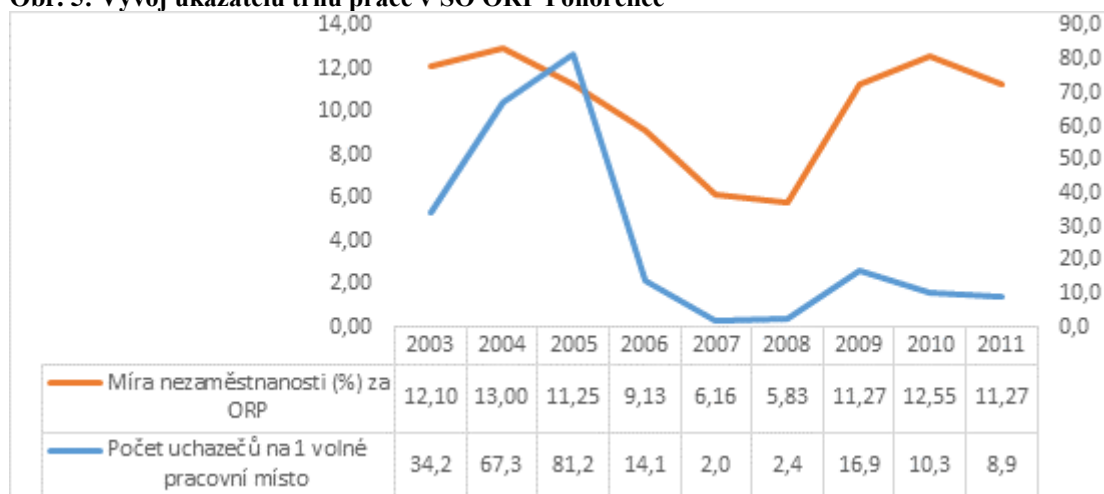
NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	752	808	731	605	416	389	710	784	701
z toho (%): občané se zdravotním postižením	14,6	15,0	16,0	17,5	19,7	15,7	12,5	12,4	10,3
z toho (%): absolventi	9,7	9,3	9,2	8,3	5,5	4,6	7,9	7,9	7,1
z toho (%): osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	39,1	39,2	42,7	38,0	32,7	23,7	16,8	26,3	28,5
Volná pracovní místa	22	12	9	43	213	165	42	76	79
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	34,2	67,3	81,2	14,1	2,0	2,4	16,9	10,3	8,9
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	12,10	13,00	11,25	9,13	6,16	5,83	11,27	12,55	11,27

Zdroj: ČSÚ, 2014

(Pozn: data pro rok 2012 a dále není možné pro území ORP zjistit)

Převážnou většinu ekonomicky aktivních tvoří zaměstnanci, následovaní osobami pracujícími na vlastní účet a osobami evidovanými jako nezaměstnané. Vývoj hodnot nezaměstnanosti ukazuje trendy, které jsou vlastní pro celou ČR - do roku 2007/2008 nezaměstnanost klesala a zároveň s ní byl relativně vysoký i počet volných pracovních míst (VPM). Poté však následoval prudký růst nezaměstnanosti, logicky spojený s poklesem počtu VPM a nárůstem počtu uchazečů ne jedno volné pracovní místo. Vzhledem ke změně metodiky nejsou na úrovni ORP od počátku roku 2012 zveřejňována data o nezaměstnanosti. Nicméně, nadřazený celek - okres Brno-venkov, jehož je SO ORP součástí, vykazuje velmi podobné tendence. Lze tak odhadovat, že podobně jako na území okresu roste nyní i na Pohořelicku nezaměstnanost znova, a to zhruba od roku 2012. (nižší hodnota míry nezaměstnanosti je dána další změnou metodiky - reálně počet nezaměstnaných rostl).

Obr. 5: Vývoj ukazatelů trhu práce v SO ORP Pohořelice

Zdroj: ČSÚ, 2014

Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle RES)	2227	2237	2295	2342	2462	2524	2492	2579	2677	2776
fyzické osoby celkem	1592	1597	1631	1672	1768	1816	1933	1989	2052	2105
z toho zemědělští podnikatelé	-	11	84	83	87	95	108	110	114	115
vyjádření v %	-	0,69%	5,15%	4,96%	4,92%	5,23%	5,59%	5,53%	5,56%	5,46%
právnícké osoby celkem	635	640	664	670	694	708	559	590	625	671
z toho obchodní společnosti	107	119	129	142	152	156	163	169	178	190
vyjádření v %	16,85%	18,59%	19,43%	21,19%	21,90%	22,03%	29,16%	28,64%	28,48%	28,32%

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví, rybolov	13,25	12,70	13,20	12,51	11,94	12,04	6,90	7,41	7,51	7,38
průmysl celkem	17,15	17,34	16,99	16,95	16,98	16,01	16,29	15,94	15,69	14,73
stavebnictví	17,60	17,66	17,82	17,98	18,40	18,62	20,35	20,01	19,87	20,17
služby	27,75	27,00	26,97	26,73	26,77	26,27	27,01	26,41	25,40	24,57

Zdroj: ČSÚ, 2014

Obr. 6: Sektorové členění ekonomických subjektů v SO ORP

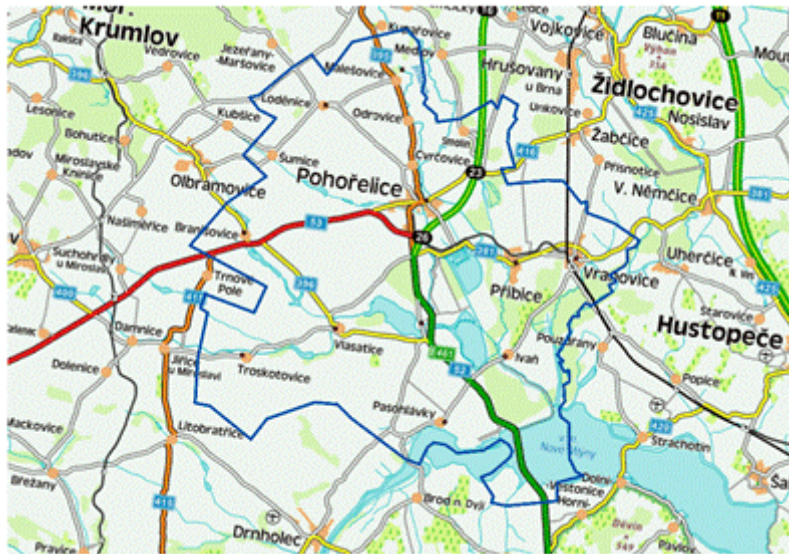

Zdroj: ČSÚ, 2014

Jak ukazuje výše uvedená tabulka i graf, roste v ORP počet ekonomických subjektů, lze tedy odvodit, že roste aktivita obyvatel. Nárůst počtu zemědělských podnikatelů indikuje výhodné přírodní ale i dotační podmínky. Vývoj sektorového rozdělení pak zcela odpovídá vývoji v celé ČR - pokles významu zemědělství především na úkor služeb, ale i relativně vysokou orientaci České republiky na průmyslovou a stavební výrobu. V celkovém součtu však evidentně a výrazně dominují podniky zaměřené do sektoru služeb, tzv. terciéru. Srovnání v rámci kraje ukazuje, že Pohořelicko s necelými třemi tisíci subjekty jsou oproti krajským cca 300 tisícům takřka na pouhém procentu počtu, s čímž jsou ORP s nejnižším počtem ekonomických subjektů v celém kraji.

D. Doprava

Obr. 7: Schéma dopravní sítě na území ORP Pohořelice

Zdroj: Národní geoportál INSPIRE, 2014

Silniční doprava

Nejvýznamnější dopravní tah územím tvoří komunikace R52 ve směru Brno - Pohořelice - Mikulov a silnice první třídy I/53 Pohořelice - Znojmo. Dále správním obvodem prochází silnice druhé třídy: II/381, II/395, II/396 a II/416. Ty jsou doplněny hustou sítí komunikací nižší třídy. Území je tak pokryto silniční sítí relativně hustě, tato síť však není v dobrém technickém stavu a trpí tranzitní dopravou, nutné jsou proto jejich rekonstrukce, modernizace a opravy; dobudování a zkvalitnění dopravní infrastruktury je jednou z priorit Plánu rozvoje JMK, zejména dostavba rychlostní silnice R52, modernizace silnice I/38 Pohořelice - Znojmo a rekonstrukce a modernizace silnic II. a III. třídy včetně přípravy a realizace obchvatů.

Železniční doprava

Osobní železniční dopravu v regionu zabezpečuje nyní již pouze nádraží ve Vranovicích, kudy prochází trať 250 Česká Třebová-Brno-Břeclav. Odbočná trať na Pohořelice byla v roce 2008 z důvodů velké finanční náročnosti uzavřena a nyní se již využívá pouze jako nákladní vlečka či při výjimečných příležitostech.

Veřejná doprava

Co se týče veřejné dopravy, území je zahrnuto v Integrovaném dopravním systému Jihomoravského kraje (IDS JMK), jehož principem je komplexní dopravní propojenost, návaznost a obslužnost území a který funguje již od roku 2004. Dopravní obslužnost území lze tedy považovat za dostačující, problémem však může být absence kvalitních a ekologicky šetrných přestupních terminálů neboli přestupních uzlů IDS. Takový přestupní uzel je nyní plánován v Pohořelicích.

Cyklodoprava

Vzhledem k rovinnatému charakteru terénu je správním obvodem velmi vhodným místem pro rozvoj cyklistické dopravy. Ta může být nejen předmětem volnočasových aktivit, ale také ekologickou alternativou automobilové dopravy. Východní částí území prochází páteřní cyklostezka "Brno - Vídeň". Územím dále prochází známá Brněnská vinařská stezka a velké množství dalších menších cyklotras. Cyklistické stezky jsou vedeny mimo frekventované silnice po samostatných komunikacích pro cyklisty nebo po méně frekventovaných silnicích III. třídy. Cyklostezky se zpevněným povrchem jsou vhodné i pro další formy nemotorové dopravy (např. in-line bruslení). V budoucnu se počítá s jejich dalším rozvojem, se zlepšením bezpečnosti, s návazností na přestupní uzly IDS JMK a s tím související budování parkovacích míst pro kola (Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 – 2017).

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Na území mikroregionu se nevyskytují žádné rudné nerostné suroviny ani vápence. Jediným zdrojem surovin je v k.ú. Smolín na severovýchodním okraji SO ORP ložisko štěrkopísků a živcových surovin.

Průmyslová výroba nehraje v zaměstnanosti v SO ORP zásadní roli. Podíl průmyslových subjektů na celkovém počtu v SO ORP mírně klesá. Největším průmyslovým zaměstnavatelem je v současnosti polygrafická firma CPI MORAVIA BOOKS s.r.o., sídlící v Pohořelicích s necelými třemi sty zaměstnanců a firma Manuli Hydraulics Europe s.r.o. taktéž sídlící v Pohořelicích se zhruba dvěma sty zaměstnanci zabývající se výrobou hydraulických hadic pro klimatizační systémy.

Dle Tab. 11 roste podíl subjektů ve stavebnictví. Je však otázkou, zda se jedná o počet OSVČ pracujících na dělnických pozicích, nebo reálně existujících subjektů zajišťujících stavební činnost a výrobu. Ve srovnání s ostatními sektory však stavebnictví vykazuje setrvalý nárůst počtu ekonomických subjektů, na něž pouze mezi lety 2009 a 2011 mohla mít mírný negativní vliv ekonomická krize.

Největším zaměstnavatelem na Pohořelicku je bezesporu firma DHL. Ta je zaměřena na logistiku, dopravu a skladování. Mezi pět největších zaměstnavatelů v regionu tak patří jak DHL Exel Supply Chain, s.r.o. (cca 700 zaměstnanců), tak i DHL Shoe Logistics s.r.o. (cca 140 zaměstnanců) – které sídlí v Pohořelicích. Druhým největším zaměstnavatelem, taktéž z oboru dopravy je nákladní přepravce, firma CROSS SPEED, s.r.o. sídlící v Branišovicích. Tradiční řemesla v oblasti zastupuje především historicky ukotvené, v jehož čele nyní stojí firma Rybníkářství Pohořelice, a.s., zabývající se chovem a prodejem sladkovodních ryb a výrobků z nich (méně než sto zaměstnanců) a působící nejen na Pohořelicku, ale po celém Jihomoravském kraji. Tato firma se chlubí chráněným označením původu – *Pohořelický kapr* – jedním z mála v celé ČR.

Komerční služby a maloobchod:

Česká pošta – všechny obce ORP, kromě Cvrčovic, Ivaně, Odrovic, Šumic a Troskotovic.
Bankomaty – pouze 3 bankomaty v Pohořelicích (Komerční banka, Česká spořitelna, GE Money Bank)
Banky a spořitelny – pobočky České spořitelny a GE Money Bank v Pohořelicích
Obchodní domy – největší typ obchodů v regionu - supermarkety reprezentuje TESCO a COOP (Jednota) v Pohořelicích. Jinak, i dle výsledků dotazníkového šetření MAS Podbrněnsko, uspokojuje poptávku po velkých nákupech prstenec hypermarketů v zázemí města Brna.
Maloobchodní síť – rozvinutá, přičemž dominuje především síť spotřebního družstva Jednota, a to Jednoty Mikulov (většina území SO ORP) a Jednoty Moravský Krumlov (západní část území – obce Loděnice a Branišovice).

V regionech jsou budovány průmyslové zóny jako nástroj k přilákání investorů a zvýšení zaměstnanosti. V regionu SO ORP se nachází zóna v Pohořelicích (Dolní Štingary), v níž funguje například výše zmíněná firma Manuli Hydraulics, ale též DHL a další. Tu doplňuje řada větších průmyslových objektů (další hala DHL, hala CPI, hala CROSS SPEED a další).

Jako prostor pro rozvoj, inovace a příležitost k podnikání jsou často chápány i tzv. brownfields – neboli obvykle nevyužívané a zchátralé objekty, na jejichž místě je možné vybudovat nové objekty. Tato místa nachází mapa brownfieldů v ČR na Pohořelicku tři: dvě v Pohořelicích a jedno v Pasohlávkách. Nicméně je jisté, že řada dalších objektů není evidována, a již nyní je snahou obcí nějakým způsobem je zregenerovat (viz například bývalý vojenský objekt na pomezí Ivaně, Přibic a Vranovic, chátrající areály JZD a další).

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Území SO ORP Pohořelice je více než ze dvou třetin pokryto zemědělskou půdou, z níž téměř 95 % je půdy orné a na zbylých 5 % se podílí vinice, zahrady a ovocné sady. Poměr zemědělských ploch na celkové rozloze SO ORP Pohořelice je ve srovnání s průměrnou hodnotou rozlohy zemědělských ploch v ČR i v JMK nadprůměrný. Rozdíl činí více než 15 p. b., resp. 10 p. b. Většina zemědělské půdy je tvořena úrodnými černozeměmi s vysokým obsahem humusu. Dále jsou zde ve větší míře zastoupeny fluvizemě, a to především v okolí řek Jihlavy a Svatky. Zbylé území tvoří zastavěné plochy (cca 10 %), lesy (cca 10 %) a nachází se zde také velké množství vodních ploch. Do území SO ORP Pohořelice zasahují Věstonická a Novomlýnská nádrž, jež jsou součástí soustavy tří uměle zbudovaných nádrží s názvem Nové Mlýny na dolním toku Dyje. Lesních ploch je na území sledovaného SO ORP ve srovnání s průměrem ČR a JMK naopak velmi málo. Pro území je typické suché a na srážky chudé klima a vzhledem k nedostatku lesních ploch je území SO ORP Pohořelice náchylné k větrné erozi.

Tab. 14: Výměra půdy a podíly typů na její ploše v obcích SO ORP Pohořelice

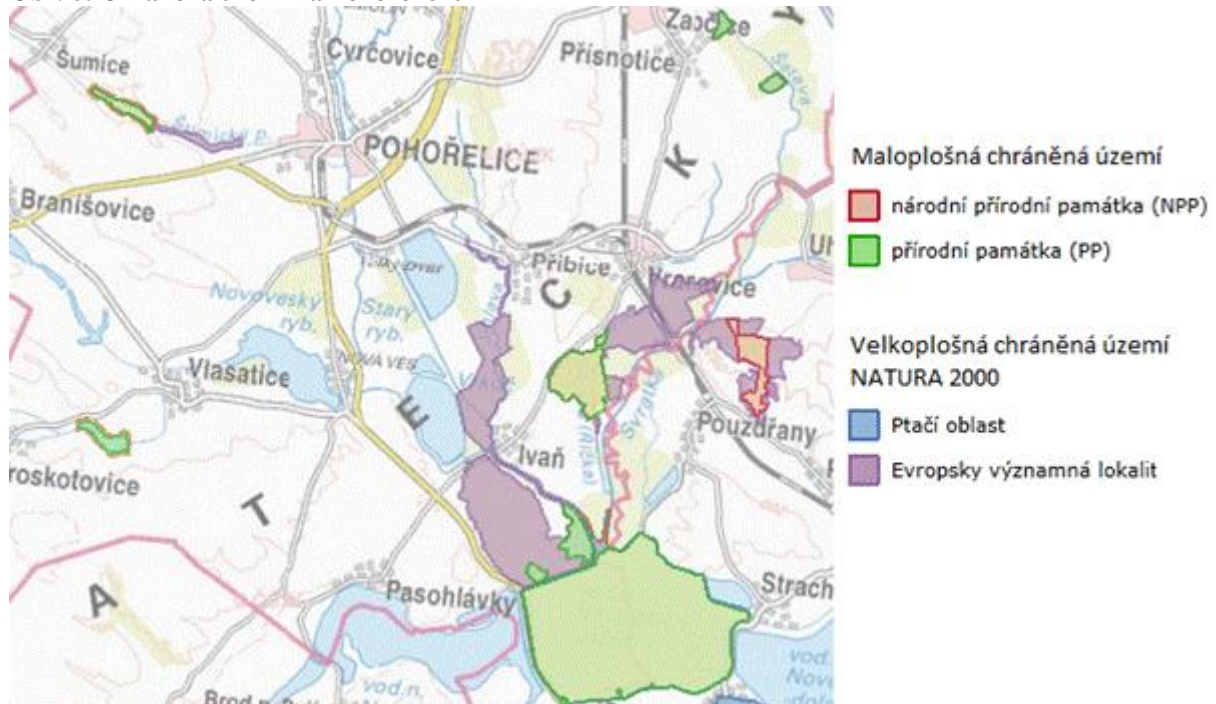
SO ORP – Pohořelice		Celková výměra (ha)	Podíl zemědělské půdy z celkové výměry (%)	Podíl orné půdy ze zemědělské půdy (%)	Podíl zastavěných a ostatních ploch z celkové výměry (%)	Podíl lesů z celkové výměry (%)
		19636	71,7	94	9,8	9,8
Obec	Branišovice	1 106	85,7	99	8	1,9
	Loděnice	867	90,1	99	8,8	0,7
	Malešovice	920	90,4	99	5,6	2,8
	Odovice	480	92,5	99	5,4	0,9
	Šumice	862	88,9	98	6,7	1,3
	Cvrčovice	929	87,2	97,5	9	2
	Vlasatice	2 288	77	95,9	7,2	6,5
	Troskotovice	1 809	88	95,8	5,1	4,4
	Přibice	739	88,4	95,1	9,7	0,3
	Vranovice	1 382	69,8	94,5	11,8	17,6
	Pohořelice	4 304	59,5	94,4	16,2	13,5
	Pasohlávky	2 672	51,3	81,2	8,4	11,7
Ivaň	1 176	44,1	70,8	9,3	39,6	

Zdroj: ČSÚ, 2014

Do sledovaného území správního obvodu ORP Pohořelice nezasahuje žádné velkoplošně chráněné území typu Národní park ani Chráněná krajinná oblast. Spadají sem však ptačí oblasti a evropsky významné lokality (dále ELV), které jsou součástí soustavy chráněných území NATURA 2000. V řešeném území je vymezena „Ptačí oblast Střední nádrž vodního díla Nové Mlýny“, zasahující do území obcí Mušov a Ivaň. Na sledovaném území jsou dále vyhlášeny tři evropsky významné lokality NATURY 2000, a to EVL Šumické rybníky, která je útočištěm vzácných ptáků, EVL Mušovský luh, kde se vyskytují významnější druhy rostlin a EVL Vranovický a Plačkův les, které je místo výskytu řady chráněných obojživelníků. Mezi maloplošná území rozkládající se na území SO ORP Pohořelice je třeba zmínit Věstonickou nádrž, chráněnou jako hnízdiště a shromaždiště vodních ptáků. Dalším z

chráněných prvků je Přírodní park Niva Jihlavy, jehož posláním je ochrana krajinného rázu, při umožnění únosného turistického využití. V území je vyhlášeno i několik přírodních památek Dolní Mušovský luh, bažina Betlém a Troskotovický dolní rybník (viz přiložená mapa). Celková plocha zvláště chráněných území v působnosti SO ORP Pohořelice činí 2067 ha, což představuje 11 % plochy území celého SO ORP. Ve vztahu k celorepublikovému průměru se jedná o mírně podprůměrný stav.

Obr. 8: Chráněná území na Pohořelicku

Zdroj: Národní geoportál INSPIRE, 2014

Z hlediska ekologické stability je území sledovaného SO ORP hodnoceno jako nestabilní, což je vzhledem k velkému procentu člověkem obdělávané půdy a nízkému zastoupení lesních porostů poměrně zřejmé. Nejvíce stabilní se jeví území na jihu SO ORP, do kterého zasahují v největší míře zvláště chráněné území. Největší nevýhodou a zároveň i hrozbou sledovaného území je tedy velkoplošné hospodaření a rozšiřování výstavby na úkor přírodních ploch, což má za následek již výše zmíněnou větrnou erozi.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Elektrifikace

Všechny obce jsou aktuálně elektrifikovány.

Plynofikace

Všechny obce SO ORP jsou aktuálně plynofikovány, s výjimkou obce Ivaň.

Dálkovody

Do regionu SO ORP zasahuje pouze jeden dálkový produktovod – páteřní linka plynovodu, která má rozbočnou stanici v Malešovicích.

Vodovody

Všechny obce ORP mají vlastní vodovody. Zásobování vodou je zajištěno ze skupinových vodovodů Hustopeče (jihovýchod regionu), Pohořelice (jádro oblasti) a Loděnice (západní část ORP).

Kanalizace

Kanalizaci nemají vybudovanou spíše menší obce na okraji ORP – Branišovice, Loděnice, Šumice, Troskotovice a Vlasatice. Tak jako poslední dvě jmenované obce se takřka každá ze jmenovaných snaží kooperovat s okolím za cílem vybudovat společnou kanalizaci.

Telekomunikace

Telefonní síť je dostupná ve všech obcích, stejně tak jako připojení k síti internet.

Odpadové hospodářství

Region je obsluhován společnostmi: .A.S.A. (Branišovice, Pohořelice, Vranovice), AVE CZ (Cvrčovice, Loděnice, Přibice), STKO (Ivaň, Pasohlávky, Vlasatice), SITA (Malešovice, Odrovice, Šumice, Troskotovice). Více viz analýza odpadového hospodářství.

Vodní hospodářství

Řeší zásobení pitnou vodou (viz výše) a zmírnění následků klimatických extrémů

jako jsou povodně a sucho. Na území města Pohořelice byly v nedávné době realizovány protipovodňové úpravy (terénní úpravy i výstražný systém), pro celé území je plánován nový povodňový plán. Správou malých vodních toků se v regionu zabývá Pozemkový fond ČR, správou větších toků se zabývá Povodí Moravy, s.p. (tj. řeky Jihlavy, popř. Dyje). Oblast je odvodňována především těmito dvěma toky. V regionu je také celá řada větších vodních ploch - Nádrž Nové mlýny na Dyji a především rybníky, jejichž existence má v území dlouhou tradici (největší z nich jsou Starý, Novoveský, Vrkoč, dále např. Horní a Dolní branišovický, Horní a Dolní šumický).

Solární elektrárny

S ohledem na polohu a charakter oblasti je pravděpodobný výskyt solárních elektráren. Těch je v regionu několik, například v katastru Smolína, Malešovic či Vlasatic.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

V rámci SO ORP Pohořelice lze vymezit několik oblastí cestovního ruchu - přírodní, kulturně-historické, organizované a sociální atraktivity. Ani jedna z těchto oblastí nemá na území výraznější zastoupení. Území sledovaného ORP je na přírodní atraktivity relativně chudé. Mezi nejvýznamnější přírodní atraktivity lze zařadit chráněná území v jižní části území (viz oddíl F - Ekologická situace území). Mezi další turistické cíle, lze zařadit vodní plochy, je třeba zmínit Pohořelické rybníky a zejména pak soustavu vodních nádrží Nové Mlýny, které jsou díky příznivým klimatickým podmínkám v letních měsících pod častým náparem rekreatantů. Důležitý mezník v rozvoji cestovního ruchu znamenalo otevření nově vybudovaného aquaparku s názvem AQUALAND MORAVIA na území obce Pasohlávky, který do jisté míry přispěl ke zvýšení počtu návštěvníků na území celého SO ORP.

Pro většinu území sledovaného SO ORP je typický mírný až lehce zvlněný terén, který je příznivý pro cykloturistiku a jiné formy aktivních dovolených, které lze v letních měsících kombinovat s pobytem u vody.

V obcích po správou ORP Pohořelice lze také navštívit řadu kulturně-historických atraktivit. V samotném centru správního obvodu, v Pohořelicích, se nachází Židovský hřbitov, Lovecký zámek Leopoldsrud a Kostel sv. Jakuba. Dále stojí za zmínku soustava pohraničního opevnění (v okolí obcí Šumice, Pohořelice, Přibice). Jistý potenciál pro turistický ruch mají i vinice, jež jsou vhodné pro rozvoj vinařské turistiky. Na části území se s roční pravidelností opakuje řada společensko-kulturních akcí. Mezi nejvýznamnější akce na území SO ORP lze zařadit Jakubské hody a také Slavnosti v Pohořelicích. Jistým problémem s rozvojem cestovního ruchu na zájmovém území může být nedostatečná turistická infrastruktura, a to konkrétně absence většího počtu hromadně ubytovacích zařízení.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

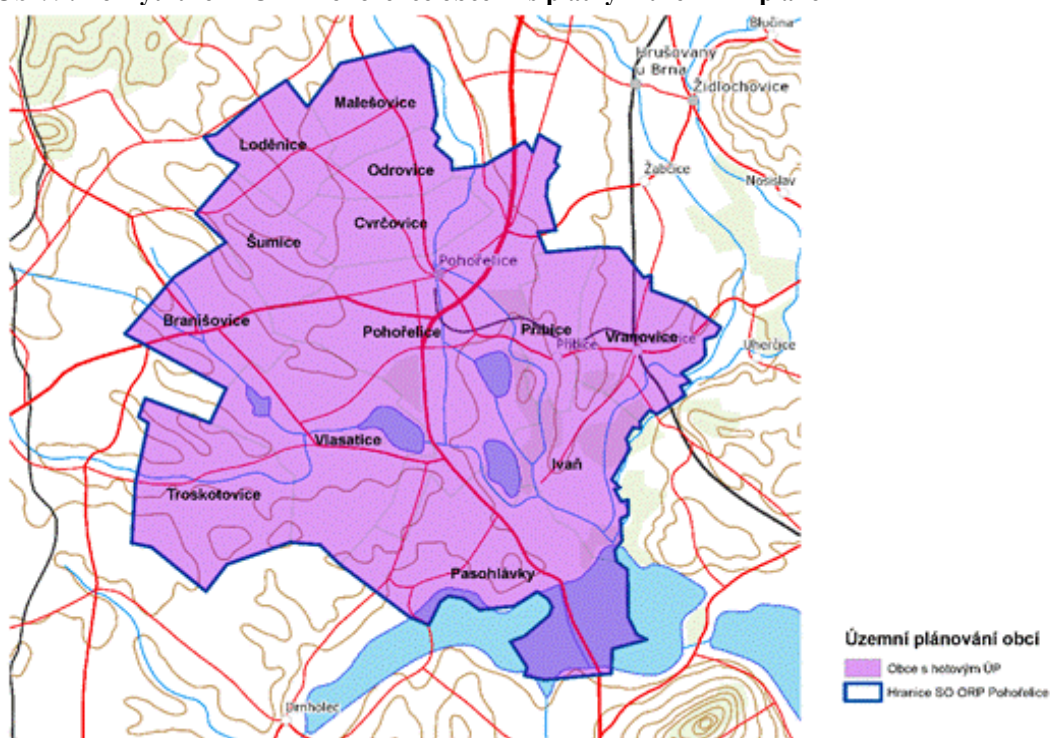
Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 15: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	13	100	Všechny obce mají zpracované územní plány
Počet obcí s plánem v přípravě	-	-	
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	2		

Zdroj: ÚRR, 2014

Obr. 9: Pokrytí území ORP Pohořelice obcemi s platným územním plánem

Zdroj: Národní geoportál INSPIRE, 2014

Nad územními plány obcí stojí ještě nedávno (r. 2012) aktualizované ÚAP - územně analytické podklady správního území ORP Pohořelice - které slouží jako jejich analytický podklad. Nad těmito ÚAP stojí ještě ÚAP kraje a nakonec PÚR (Politika územního rozvoje) ČR. Samotné územní plánování předpokládá existenci krajských Zásad územního rozvoje (ZÚR), ty však byly napadeny u soudu a nakonec zrušeny. Nicméně, každá obec regionu vlastní územní plán zpracovaný má.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu na adrese:

<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=1789&TypID=1>.

S dokumenty územního plánování na území ORP se lze seznámit na webu:

<http://www.pohorelice.cz/uzemni-planovani>.

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity - respektive, o regionu pojednává příslušná dokumentace následovně:

Rozvojové oblasti (dle zrušených ZÚR)

zpřesňující PÚR:

- Rozvojová oblast OB3 Brno
 - o Cvrčovice, Malešovice, Odrovce, Pohořelice, Přibice
 - o Řeší především dopravní vazby v aglomeraci města Brna (ŽUB, dálniční tangenty) a zvýšení rekreačního potenciálu zázemí města (především na jih od něj)
- Rozvojová osa OS10
 - o Vranovice
 - o Především s ohledem na významnou železniční trať 250, její modernizaci a rozvoj okolního osídlení

rozvojové osy nadmístního významu:

- N-OS2 Pohořelická
 - o Branišovice
 - o Především v návaznosti na koridor silnice I/53 Pohořelice – Znojmo a její rekonstrukci
- N-OS3 Vídeňská
 - o Ivaň, Pasohlávky
 - o Navázaná na koridor kapacitní silnice R52 Pohořelice – Mikulov a jeho realizaci

Území Brněnské aglomerace

- o Obec Vranovice
- o Usměrnování rozvoje osídlení, posilování vztahů aglomerace a Brna, a širšího zázemí města k jádrům (tedy i k sídlu ORP – Pohořelícím)

Limity, hodnoty a záměry území – dle ÚAP JMK a ORP Pohořelice

- Hodnoty:
 - o Kulturní:
 - archeologické nálezy (např. Pasohlávky)
 - o Přírodní:
 - viniční tratě (podoblast Znojemská – Branišovice, Šumice, Troskotovice; podoblast Mikulovská – Ivaň, Pasohlávky, Pohořelice, Přibice, Vlasatice, Vranovice)
 - přírodní léčivé zdroje minerálních vod (Pasohlávky)
 - o Civilizační:
 - Významný areál rekreace s možností koupání (Pasohlávky)
- Limity:
 - o zvláště chráněná území velkoplošného charakteru:
 - o evropsky významné lokality NATURy 2000:
 - EVL Šumické rybníky
 - EVL Mušovský luh
 - EVL Vranovický a Plačkův
 - o maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ):
 - PR Věstonická nádrž
 - PR Plačkův les a říčka Šatava
 - PR Šumický rybník
 - o Přírodní park Niva Jihlavy

o dále řada přírodních památek.

o Regionální biocentra:

- Vrkoč: Přibice, Ivaň, Pasohlávky, Pohořelice
- Plačkův les: Ivaň, Vranovice
- Hák: Přibice, Pohořelice
- Smolín: Pohořelice
- Červené vrchy: Pohořelice
- Slaniskový kopec: Ivaň, Vranovice
- Úlehla: Pohořelice
- Za Hrabalem: Odrovice, Loděnice, Cvrčovice

o Biokoridory:

- NRBK15 N nadregionální biokoridor (osa): Brod nad Dyjí, Břeclav, Bulhary, Dolní Dunajovice, Dolní Věstonice, Drnholec, Dyjákovice, Hevlín, Hodonice, Horní Věstonice, Hrabětice, Hrádek, Hrušovany nad Jevišovkou, Jaroslavice, Jevišovka, Krhovice, Křídličky, Lednice, Milovice, Nový Přerov, Pasohlávky, Pavlov, Podivín, Přítluky, Slup, Strachotice, Tasovice, Valtrovice
- NRBK15 V nadregionální biokoridor (osa): Brod nad Dyjí, Břeclav, Bulhary, Dobšice, Dolní Dunajovice, Dolní Věstonice, Drnholec, Dyjákovice, Dyje, Hevlín, Hrabětice, Hrádek, Jaroslavice, Jevišovka, Krhovice, Ladná, Lednice, Milovice, Nový Přerov, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Pasohlávky, Pavlov, Podivín, Přítluky, Slup, Strachotice, Strachotín, Tasovice, Valtrovice, Znojmo
- RBK089 regionální biokoridor: Nosislav, Pouzdřany, Uherčice, Velké Němčice, Vranovice
- RBK090 regionální biokoridor: Ivaň, Pouzdřany
- RBK092 regionální biokoridor: Branišovice, Našiměřice, Olbramovice, Suchohrdly u Miroslavi, Šumice, Trnové Pole
- RBK145 regionální biokoridor: Cvrčovice, Medlov, Pohořelice
- RBK146 regionální biokoridor: Pohořelice
- RBK147 regionální biokoridor: Pohořelice, Přibice, Vranovice
- RBK148 regionální biokoridor: Ivaň, Pohořelice, Přibice
- RBK149 regionální biokoridor: Pouzdřany, Vranovice

- Záměry (nadmístního významu):

o R52 – Varianty budování komunikace Pohořelice – Mikulov

o I/53 - Znojmo – Pohořelice, homogenizace včetně MÚK a obchvatu Lechovic

o Protipovodňová ochrana – Vranovice, Malešovice, Odrovice, Pohořelice

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu ORP Pohořelice.

Tab. 16: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů tohoto druhu	Komentář
Město Pohořelice	1	Je přirozeným jádrem území, které okolo sebe na mikroregionální úrovni integruje základní vztahy.
Obec Pasohlávky	1	Centrum cestovního ruchu nadregionálního významu koncentrující atraktivitu - vodní nádrže, prameny, blízkost Pálavy; a také infrastrukturu - akvapark, kempy, restaurace, ubytovací zařízení apod.
Obec Vranovice	1	Druhé největší sídlo, jehož dopravní napojení z něj činí i součást brněnské aglomerace.
Ostatní obce SO	10	Pečují o rozvoj svého území.
Jihomoravský kraj	1	Plánování, administrativa a řízení na nadmístní úrovni. Konkrétně např. správa silnic, zřízení SŠ, dopravní obslužnost, koncepční plánování cestovního ruchu apod.
Stát	1	Důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor R52 jde přes území SO), na obecné rovině především jako tvůrce podmínek i filosofie regionálního rozvoje vůbec.
Úřad práce, kontaktní pracoviště Pohořelice	1	Aktér řešící zaměstnanost v regionu.
Mikroregion DSO Čistá Jihlava	1	Vytvořen jako účelové spojení obcí především za cílem vybudovat ČOV v regionu. Aktuálně člen MAS Podbrněnsko.
MAS Podbrněnsko, o.s.	1	Nedávno zformovaný, hlavní aktér rozvoje regionu, vytvořený „odzdola“ společně s oblastí Židlochovicka.
DHL International GmbH.	1	Největší zaměstnavatel v regionu, sídlící v Pohořelicích. Především logistická a skladovací činnost.
Rybníkářství Pohořelice a.s.	1	Významný zaměstnavatel, správce krajiny a svým způsobem i součást "image" regionu s "Pohořelickým kaprem".
Základní škola a Mateřská škola Pohořelice, příspěvková organizace	1	Jádrové a zároveň největší vzdělávací zařízení v regionu.
AQUALAND MORAVIA	1	Pravděpodobně největší lákadlo pro cestovní ruch i v řádu širokého okolí SO ORP. Zábavní centrum založené na zdroji termální vody.

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 17: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Kompaktnost a malá velikost regionu usnadňující spolupráci v jeho rámci.	Sucho a větrná eroze - dané charakterem klimatu a terénu - nutnost závlah.
Velmi dobré předpoklady zemědělské výroby - půdy, terén i historie regionu.	Riziko záplav v nivě řeky Jihlavy a záplavové území jako limit rozvoje.
Významné zdroje podzemních vod, především minerálních.	Vysoký podíl zornění zemědělské půdy, zastoupení nevhodných (erozi podporujících) plodin jako kukuřice a řepka.
Nižší hustota zalidnění jako příležitost pro další rozvoj osídlení.	Většina území není turisticky atraktivní - chybí tak i služby pro cestovní ruch.
Relativně příznivá demografická struktura způsobená především imigrací	Špatný technický stav silniční sítě, stále nevyřešená otázka silnice R52.
Průměrná nezaměstnanost usnadňující nábor zaměstnanců (nižší míra nezaměstnanosti především v blízkosti R52 a Brna).	Potenciální závislost zaměstnanosti v regionu na několika velkých podnicích
Přítomnost velkých zaměstnavatelů v regionu.	Setrvávající trend stárnutí obyvatelstva.
Jihovýchod ORP jako hlavní ohnisko cestovního ruchu (okolí Novomlýnských nádrží).	Potřeba dojíždět za vzděláním (středoškolským a vyšším), zdravotnictvím a dalšími službami mimo hranice regionu.
Dobrá dostupnost města Pohořelice pro spádovost obcí v regionu, jak individuální tak i veřejnou dopravou.	Absence středního školství v regionu
Dostupnost velkoměsta Brna a měst Mikulov a Znojmo jako center služeb i zaměstnanosti.	Kvalifikační struktura osob v produktivním věku (především lidé uvolnění ze zemědělství).
Kvalitní síť cyklostezek na jihu SO ORP.	Nedostatek lokálních cyklostezek, z důvodu řídké sítě zpevněných cest i jejich nebezpečnost, především v severozápadní části SO ORP.
Bohatý kulturně-spoločenský život v regionu.	Rovinatý terén jako technická obtíž při budování dešťových kanalizací.
	Absence image regionu.
Příležitosti:	Hrozby:
Dobudování protipovodňových opatření v krajině.	Pomalý postup pozemkových úprav a příslušných procesů (vyjasnění vlastnických vztahů k pozemkům).
Zvýšení lesnatosti v krajině, realizace ÚSES apod.	Příliš intenzivní zemědělská činnost na orné půdě - její zhutnění a snížení jímavosti.
Napojování obcí na kanalizační síť a její modernizace, dokončení plynofikace regionu.	Snížování hladin a kolísání spodních vod.
Rozvoj lázeňství a rekreačních služeb.	Rozšiřování výstavby na úkor přírodních ploch, případně i její nekonceptnost.
Vytvoření podmínek pro alternativní dopravu - pěší a především cyklistickou.	Dlouhodobě neklesající míra nezaměstnanosti na úrovni celé ČR.
Potenciál profilovat se jako "rybářský region" (viz např. Třeboň).	Snížování nabídky služeb na úkor silnějších center (zejména Brna).
Pokračování ve tvorbě podmínek pro Pohořelicko jako atraktivní alternativu města Brna (např. pro bydlení).	Odlévání elit z regionu (za vyššími pracovními pozicemi).

Souhrn SWOT analýzy území správního obvodu ORP Pohořelice

ORP Pohořelice je malým a relativně dosti vztahově i prostorově uzavřeným mikroregionálním celkem. Významnými aspekty formujícími jeho charakter jsou jeho poloha vůči městu Brnu, jeho fyzickogeografický charakter i historické dědictví, které dohromady zásadně ovlivňují přírodní, kulturní, společenské i ekonomické vlastnosti tohoto regionu.

Silnými stránkami regionu jsou především jeho dobrá dostupnost a nižší hustota osídlení a příznivá demografická struktura (přestože postupně obyvatelstvo stárne). Dále také velmi dobré podmínky pro zemědělství (které zde má velkou tradici – včetně rybníkářství) a lázeňství.

Oproti tomu stojí slabiny regionu. Z hlediska přírodních podmínek se jedná především o hrozbu sucha (ale i povodní), a s tím spojené větrné eroze a kvality vod. Území není tolik turisticky atraktivní jako jeho blízké okolí, navíc nijak nepracuje na budování vlastní image. Za vyššími službami (především vzděláním) je třeba vyjíždět z regionu, což se projevuje i na vzdělanosti obyvatel. Kvalita a propojenost komunikací i některých technických sítí v regionu není dostatečná.

Identifikované příležitosti představují jednak opatření v krajině, jako je dobudování protipovodňových a protierozních opatření či realizace ÚSES. Dále i dobudování technických sítí a zlepšení propojenosti ORP, především alternativními formami dopravy. Pomocí propagace regionu, lepšího budování jeho značky (i v souvislosti s „Pohořelickým kaprem“) a také podpory lázeňství dosáhnout vylepšení obrazu oblasti a v důsledku i imigrace vzdělanějších osob a s tím spojeného dalšího vnitřního rozvoje regionu.

Faktory, které mohou rozvoj regionu ohrozit, představují zejména nevyjasněné vztahy k pozemkům a s tím i možná souvislost s nešetrným zacházením se zemědělskou půdou a nekoncepční výstavba. Vliv může mít i kolísání na trhu práce a další odliv elit z regionu, vedoucí k oslabování socioekonomického potenciálu regionu.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany. Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a

ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Oblast ORP Pohořelice je spíše venkovského charakteru rozkládající se jižně od krajského města Brna. Před zavedením statutu Obce s rozšířenou působností spadal tento správní obvod do tří okresů a to do okresu Břeclav, Znojmo, Brno-venkov.

ORP Pohořelice má 13 obcí včetně Pohořelic. Vzhledem k propojenosti sítě škol nejsou pouze ve dvou obcích žádné základní a mateřské školy, a to v obci Šumice a Odrovce.

Populační změny a současný demografický vývoj se odráží v naplněnosti a posléze i kapacitě škol. S ohledem na růst počtu (především) předškoláků, je aktuálně kapacita základních škol dostačující, nicméně kapacita mateřských škol již tolik dostačující není.

Díky integrované dopravě na Pohořelicku mají žáci převážně dobrou dostupnost do jednotlivých základních škol.

Tab. 18: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Pohořelice	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
	2012/2013										
-Počet obcí	0	3	7	1	2	0	0	0	0	0	13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					1						1
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň											
-Počet MŠ			3		1						4
-Gymnázia											0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	4	1	2						8
-Počet jiných zařízení					3						3

Zdroj: ČSÚ, Výkazy MŠMT, www.rejskol.msmt.cz, 2012

V tabulce č. 18 můžeme sledovat počty základních a mateřských škol, které jsou rozděleny do skupin obcí v závislosti na daném počtu obyvatel.

ORP Pohořelice má dobrou síť základních a mateřských škol. Pouze ve dvou obcích není žádná základní a mateřská škola (jedná se o nejmenší obce v ORP – Šumice a Odrovce). Jak nám tabulka ukazuje, ORP se skládá zejména z menších obcí. Základní školy jsou i v těchto obcích, byť většina z nich funguje jako malotřídní škola. Podobně je ve většině obcí i škola mateřská.

Na Pohořelicku funguje IDS JMK (Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje), což starším žákům umožňuje dobré spojení do základních škol mimo jejich bydliště. Například do ZŠ a MŠ Pohořelice dojíždějí žáci hned z několika obcí, můžeme tedy o této škole mluvit jako o spádové. Větší přehlednost o dojíždějících žácích, tedy i o spádovosti školy nám poukazuje tabulka č. 19. V této tabulce jsou zahrnuty obce pouze z ORP Pohořelice, ze kterých žáci dojíždí.

2011/2012											
-Počet obcí	0	3	7	1	2	0	0	0	0	0	13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2						2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň											0
-Počet MŠ			3		1						4
-Gymnázia											0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	4	1	1						7
-Počet jiných zařízení					3						3

1. 1. 2011 byla zřízena Základní škola a Mateřská škola v Pasohlávkách, která patří pod ZŠ a MŠ Pohořelice, příspěvková organizace. Základní škola v Pasohlávkách má jednu třídu o prvních dvou ročnících. Mateřská škola je jednotřídní.

Ve školním roce 2011/2012 má ZŠ Pohořelice jednu přípravnou třídu o celkovém počtu 16 žáků.

2010/2011											
-Počet obcí	1	3	6	1	2	0	0	0	0	0	13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2						2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň											0
-Počet MŠ		1	2		1						4
-Gymnázia											0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	3	1	1						6
-Počet jiných zařízení					3						3

V roce 2010 byl menší počet obyvatel v Malešovicích, neboť tento rok začala výstavba rodinných domů. Tento rok byl nižší počet obyvatel i v obci Odrovce.

Ve školním roce 2010/2011 má Základní škola Pohořelice jednu přípravnou třídu o celkovém počtu 12 žáků.

2009/2010											
-Počet obcí	1	3	6	1	2	0	0	0	0	0	13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2						2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň											0
-Počet MŠ		1	2		1						4
-Gymnázia											0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	3	1	1						6
-Počet jiných zařízení					3						3

Na ZŠ a MŠ Pohořelice byla v uvedeném školním roce zřízena jedna přípravná třída o celkovém počtu 16 žáků.

2008/2009											
-Počet obcí	1	3	6	1	2	0	0	0	0	0	13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2						2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň											0
-Počet MŠ		1	2		1						4
-Gymnázia											0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	3	1	1						6
-Počet jiných zařízení					3						3

2007/2008											
-Počet obcí	1	3	6	1	2	0	0	0	0	0	13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2						2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň											0
-Počet MŠ		1	2		1						4
-Gymnázia											0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	3	1	1						6
-Počet jiných zařízení					3						3

2006/2007											
-Počet obcí	1	3	6	2	1	0	0	0	0	0	13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2						2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň											0
-Počet MŠ		1	2		1						4
-Gymnázia											0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	3	2							6
-Počet jiných zařízení				1	2						3

Obec Vranovice „spadla“ do nižší kategorie obcí, vzhledem k nepatrnému rozdílu počtu obyvatel, než bylo v předchozích letech.

2005/2006											
-Počet obcí	1	3	7	1	1	0	0	0	0	0	13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2						2
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň											0
-Počet MŠ		1	2		1						4
-Gymnázia											0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	4	1							6
-Počet jiných zařízení				1	2						3

Následkem menšího počtu obyvatel, oproti předchozím tabulkám, „spadla“ i obec Přibice do kategorie obcí s menším počtem obyvatel.

Z předchozích tabulek je patrné, že během období 2005/2006 až 2011/2012 nenastaly prudké změny v závislosti počtu škol a jiných zařízení na počtu obyvatel jednotlivých obcí. Ve školním roce 2012/2013 vzniklo na ZŠ a MŠ Pohořelice předškolní oddělení mateřské školy. O rok dříve (2011/2012) byla zřízena základní a mateřská škola v obci Pasohlávky. Jde o detašované pracoviště ZŠ a MŠ Pohořelice.

Do počtu jiných zařízení je uvedeno SVC (středisko volného času) a základní umělecká škola. Zde je zřizovatelem kraj. SVC sídlí přímo v Pohořelicích a taktéž i ZUŠ (základní umělecká škola). Tato škola se může pochlubit i pobočkou ve Vranovicích (v tabulce též započítána), Uherčicích a Velkých Němčicích (již mimo ORP Pohořelice).

Gymnázia v ORP Pohořelice nesídlí. Nejbližší gymnázium je v:

- Židlochovicích (Gymnázium Židlochovice),
- Mikulově (Gymnázium, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Mikulov),
- Ivančicích (Gymnázium Jana Blahoslava, Ivančice)
- Brně (EKO Gymnázium Brno, o.p.s.)

Tab. 19: Přehled dojíždějících žáků – spádovost školy

OBEC	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Cvrčovice	43	44	37	35	40	37	41
Malešovice	21	26	26	26	29	34	36
Braníšovice	2	1	1	4	9	13	16
Odrovice	7	7	6	5	5	6	6
Troskotovice	7	7	10	13	18	19	21
Přibice	5	4	4	9	10	11	12
Vlasatice	6	6	5	7	4	5	5
Ivaň	0	0	0	0	0	27	0
Pasohlávky	27	29	28	25	29	0	39
Vranovice	0	0	0	0	1	2	3
Loděnice	0	0	0	1	1	0	0
Šumice	0	0	0	0	0	0	0
Celkový počet dojíždějících žáků pouze z obcí ORP Pohořelice	161	124	117	125	146	154	179

Zdroj: ZŠ a MŠ Pohořelice – analýza stavu a vývoje počtu žáků, 2014

Jak poukazuje již zmiňovaná tabulka, počet dojíždějících do ZŠ a MŠ Pohořelice během zkoumaného období stále narůstal. U obcí Přibice, Ivaň, Pasohlávky a Troskotovice se jedná především o žáky II. stupně ZŠ. V těchto obcích jsou základní školy jen s I. stupněm základní školy.

Tab. 20: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Pohořelice	celkem ředitelství	z toho						
Název obce		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	14	12	8	1	1	1	0	0
Branišovice	1	1						
Cvrčovice	1	1						
Ivaň	1	1	1					
Loděnice	1	1	1					
Malešovice	1	1						
Odrovice	0							
Pasohlávky	0	1	1					
Pohořelice	5	2	1	1	1	1		
Přibice	1	1	1					
Šumice	0							
Troskotovice	1	1	1					
Vlasatice	1	1	1					
Vranovice	1	1	1	1				

Zdroj: Výkazy MŠMT, www.rejskol.msmt.cz, www.zuspohorelice.cz, 2012

Tabulka nám udává přehled o základních, mateřských a uměleckých školách a školských zařízení (SVČ) v jednotlivých obcích ORP za školní rok 2012/2013.

Největším počtem škol a školských zařízení disponují Pohořelice.

ZŠ a MŠ Pohořelice zřídila v roce 2012 předškolní oddělení mateřské školy o jedné třídě na ulici Lidická v Pohořelicích.

Nově zřízená (2011) základní a mateřská škola v Pasohlávkách, má ředitelství v ZŠ a MŠ Pohořelice. Tato škola má jednu třídu o prvních dvou ročnících.

Žáci Základní školy Šumické 727, navštěvují od roku 2014 základní školou ve Vlasaticích, která má dostatek volných prostor i pro případné samostatné speciální třídy. Tento přesun se týkal cca 13 žáků. V rejstříku škol je tato škola uvedena pod Mateřskou a Základní školou v Želešicích. Budova, která zůstane po ukončení provozu ZŠ Šumická nevyužitá, může do budoucna sloužit jako dislokovaná mateřská škola nebo pro jiné potřeby města.

ZUŠ Pohořelice má pobočku ve Vranovicích (dále má pobočky i ve Velkých Němcicích a Uherčicích). Do tabulky je započtena pobočka ve Vranovicích

Církevní ani soukromé školy v regionu ORP Pohořelice nejsou zřizovány.

Vzhledem k narůstajícímu počtu obyvatel, a tím pádem i přibývajících žáků, můžeme vidět v následujících tabulkách o pracovnících ve školství, že i celkový průměrný přepočtený počet pracovníků během zkoumaného období stále narůstal.

Pozn. v počtu pracovníků SVČ jsou uvedeni interní i externí pracovníci.

(ostatní data ohledně ZUŠ nebyla získána)

Tab. 21: Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	47,197	36,417	10,78
základní školy	102,904	81,87	21,034
základní umělecké školy	8,2	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	10,434	10,434	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,4	16,3	2,1
zařízení školního stravování	29,224	0	29,224
celkem rok 2012/2013	216,359	145,021	63,138

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření – rozhovor, 2012

2011/2012			
mateřské školy	43,53	33,005	10,525
základní školy	101,23	80,789	20,441
základní umělecké školy	0	0	0
školní družiny a kluby	9,888	9,888	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	17,4	15,3	2,1
zařízení školního stravování	28,919	0	28,919
celkem rok 2011/2012	200,967	138,982	61,985

2010/2011			
mateřské školy	37,37	27,479	9,891
základní školy	97,357	77,514	19,843
základní umělecké školy	0	0	0
školní družiny a kluby	8,671	8,671	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	15,6	13,5	2,1
zařízení školního stravování	26,645	0	26,645
celkem rok 2010/2011	185,643	127,164	58,479

2009/2010			
mateřské školy	36,926	26,422	10,504
základní školy	95,207	75,439	19,768
základní umělecké školy	0	0	0
školní družiny a kluby	8,719	8,719	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	15,5	13,4	2,1
zařízení školního stravování	25,838	0	25,838
celkem rok 2009/2010	182,19	123,98	58,21

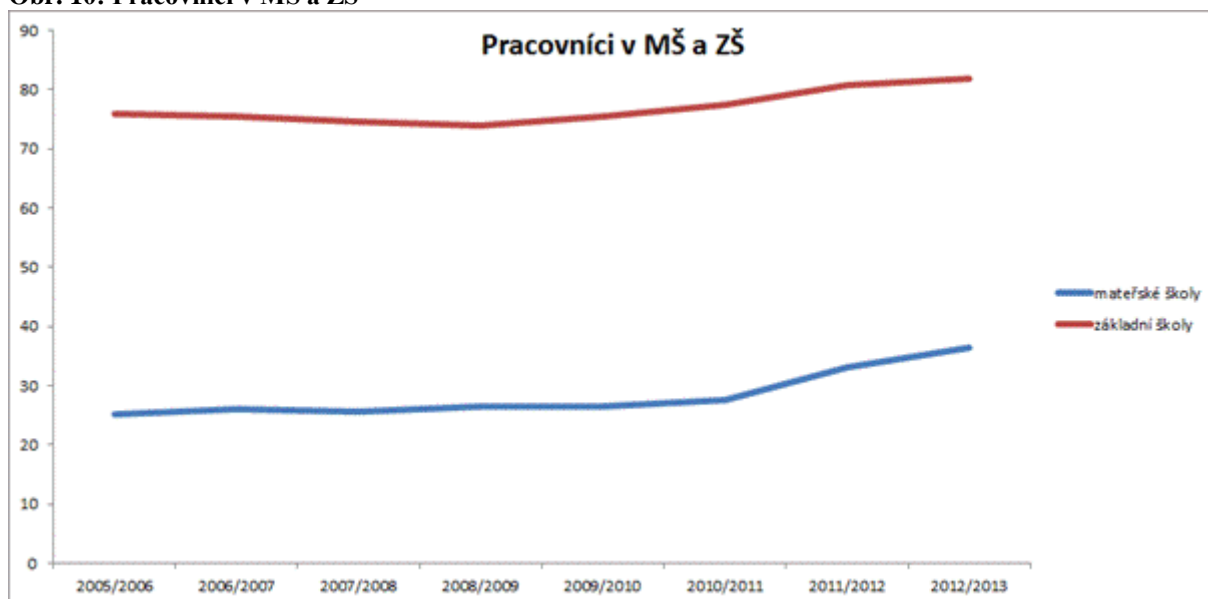
2008/2009			
mateřské školy	35,806	26,46	9,346
základní školy	93,967	73,928	20,039
základní umělecké školy	0	0	0
školní družiny a kluby	8,399	8,399	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	15,2	13,1	2,1
zařízení školního stravování	26,075	0	26,075
celkem rok 2008/2009	179,447	121,887	57,56

2007/2008			
mateřské školy	35,209	25,671	9,538
základní školy	94,07	74,516	19,554
základní umělecké školy	0	0	0
školní družiny a kluby	8,552	8,552	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	15,8	13,4	2,4
zařízení školního stravování	24,362	0	24,362
celkem rok 2007/2008	177,993	122,139	55,854

2006/2007			
mateřské školy	35,67	26,022	9,648
základní školy	94,21	75,562	18,648
základní umělecké školy	0	0	0
školní družiny a kluby	6,404	6,404	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	14,3	11,2	3,1
zařízení školního stravování	25,918		25,918
celkem rok 2006/2007	176,502	119,188	57,314

2005/2006			
mateřské školy	35,063	25,235	9,828
základní školy	96,019	75,988	20,031
základní umělecké školy	0	0	0
školní družiny a kluby	5,957	5,957	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	12,3	9,8	2,5
zařízení školního stravování	24,557	0	24,557
celkem rok 2005/2006	173,896	116,98	56,916

Obr. 10: Pracovníci v MŠ a ZŠ

Jak už bylo zmíněno v předchozí tabulce, ilustruje i tento graf narůstající počet pracovníků mateřských a základních škol v ORP Pohořelice. Největší nárůst můžeme vidět mezi školními roky 2010/2011 a 2011/2012.

Základní vzdělávání

V oblasti základního vzdělávání má ORP Pohořelice relativně dobře rozptýlenou síť základních škol. Jediné obce, které nemají základní školy, jsou Branišovice, Malešovice, Cvrčovice, Odrovce a Šumice. I s ohledem na dostupné dopravní spojení je tato síť (díky integrované dopravě) dostačující. Její hustota mírně ochabuje snad jen na západě správního obvodu.

V následujících tabulkách můžeme sledovat celkové počty škol, které jsou rozdělené na úplné školy, tedy školy, které mají ročníky prvního i druhého stupně, nebo na neúplné školy, které mají ročníky jen prvního nebo druhého stupně.

Změny v počtech škol nastaly ve školním roce 2011/2012, kdy se zřídila základní a mateřská škola v Pasohlávkách.

Tab. 22: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Pohořelice	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	8	4	4
kraj	1	1	
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	9	5	4

Zdroj: vlastní šetření – osobní rozhovor, Výkazy MŠMT, webové stránky zřizovatelů, 2012

Jak již bylo zmíněno, do neúplných škol se v roce 2011 přidala základní škola v Pasohlávkách s ředitelstvím v ZŠ a MŠ Pohořelice. Základní škola v Pasohlávkách má jen jednu třídu se dvěma prvními ročníky.

Základní školu, která je zřízená krajem má ORP jednu a to Základní školu Šumická v Pohořelicích, která má speciální a praktické třídy.

Za ORP Pohořelice	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2011/2012			
obec	8	4	4
kraj	1	1	
celkem	9	5	4

Za ORP Pohořelice	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2010/2011			
obec	7	4	3
kraj	1	1	
celkem	8	5	3

Počet úplných a neúplných škol se během zkoumaného období (2009/2010 – 2005/2006) již neměnil.

Na Pohořelicku působí i malotřídní školy. Je to škola, která má alespoň jednu třídu, v níž se děti různých věkových kategorií (různých ročníků) vzdělávají společně. V ORP Pohořelice se jedná především o základní školy s prvním stupněm (tzn. 1. – 5. třída).

V České republice vytvářejí malotřídní školy přibližně 38 procent základních škol. Výskyt malotřídních škol je dán zejména demografickou strukturou obce tzn., že v obcích s menším počtem obyvatel tudíž i s menším počtem dětí se představitelé obce musí rozhodnout, zda zřídí tzv. malotřídku či žáci budou dojíždět do spádové obce, v tomto případě nejčastěji do Pohořelice.

Výhodou malotřídních škol je, že přístup pedagogů je individualizovaný a může se lépe přizpůsobit potřebám žáků.

V následující tabulce tedy sledujeme počty jednotlivých malotřídních škol v jednotlivých obcích.

Tab. 23: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Pohořelice Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
celkem škol	7	1	2	3	0	0	0
Branišovice	0						
Cvrčovice	0						
Ivaň	1			1			
Loděnice	1			1			
Malešovice	1						
Odrovce	0						
Pasohlávky	1	1					
Pohořelice	0						
Přibice	1			1			
Šumice	0						
Troskotovice	1		1				
Vlasatice	1		1				
Vranovice	0						

Zdroj: Výkazy MŠMT, webové stránky zřizovatelů, 2012

Tab. 24: ZŠ zřizované v ORP

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	8	0	56		1003	81,870	12,25	17,91	125,375
2011/2012	8	1	57		1017	80,789	12,59	17,84	127,125
2010/2011	7	1	52		977	77,514	12,60	18,79	139,571
2009/2010	7	1	50		977	75,439	12,95	19,54	139,571
2008/2009	7	1	50		996	73,928	13,47	19,92	142,286
2007/2008	7	1	49		1024	74,516	13,74	20,90	146,286
2006/2007	7	1	52		1062	75,562	14,05	20,42	151,714
2005/2006	7	1	54		1125	75,988	14,80	20,83	160,714

Zdroj: Výkazy MŠMT, webové stránky zřizovatelů, 2012

Tabulka o základních školách zřizovaných v ORP nám poukazuje na skutečnost, že v analyzovaném období počet žáků na základních školách příliš nestoupal, ale spíše kolísal. Jak je zřejmé z tabulky, tak nejvyšší počet žáků je uveden ve školním roce 2005/2006 naopak nejmenší počet žáků byl v letech 2009/2010 a 2010/2011.

Ovšem zajímavým faktem je, že i když růst počtu žáků nebyl razantní, tak rostly úvazky pedagogů. Tím pádem se snížil počet žáků na jednoho pedagoga. Logicky tento fakt vedl i k menšímu počtu žáků na jednu třídu a v závislosti na tuto skutečnost i na školu.

Díky menšímu počtu žáků ve třídách má učitel větší prostor k individuálnímu přístupu k žákům a tudíž, tak i ke zkvalitnění výuky. Ale na druhé straně menším počtem žáků ve třídách rostou finanční nároky na zabezpečení výuky. Je to následek toho, že větší část výdajů na vzdělání tvoří právě platy učitelů. Proto jsou školy vděčné, zejména malotřídní školy, za každého žáka, protože díky němu získá škola „dotaci na přímé náklady ve školství“, tudíž posílí tím svůj mzdový fond i tzv. neinvestiční náklady.

Tab. 25: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP 2012/2013

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	9	9	6	9	8	4
Branišovice	0					
Cvrčovice	0					
Ivaň	1	1	1	1	1	
Loděnice	1	1		1	1	1
Malešovice	0					
Odrovice	0					
Pasohlávky	1	1	1	1	1	
Pohořelice	2	2	1	2	2	1
Přibice	1	1	1	1	1	
Šumice	0					
Troskotovice	1	1	1	1	1	
Vlasatice	1	1	1	1	1	1
Vranovice	1	1		1		1

Zdroj: www.rejskol.msmt.cz, webové stránky zřizovatelů, Výkazy MŠMT, 2012

Jako součást základních škol jsou uvedeny mateřské školy, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, školní knihovny a školní jídelny.

Základní škola a mateřská škola **Ivaň** je malotřídní škola, jejíž součástí je mateřská škola se dvěma třídami. V třídách základní školy se vyučují žáci 1. až 5. ročníků. Při škole funguje školní družina a školní jídelna.

Základní škola **Loděnice** je škola s devíti postupnými ročníky. Součástí této školy je školní družina a školní jídelna, která vaří i pro cizí strávníky a pro děti z mateřské školy v Loděnicích.

V **Pasohlávkách** byla základní škola zřízena v roce 2011. V tento rok se dokončila i výstavba nové tělocvičny s upravenou zahradou. Jde o detašované pracoviště školy Pohořelice s jednou třídou o prvních dvou ročnících. Součástí této školy je školní družina a školní jídelna.

V **Pohořelících** působí ZŠ a MŠ Pohořelice. V roce 2014 ukončila svoji činnost Základní škola Šumická. ZŠ a MŠ Pohořelice od školního roku 2012/2013 otevřela třídu předškolního oddělení mateřské školy. Součástí školy jsou dvě tělocvičny. V bezprostředním sousedství se nachází sportovní hala

s mnohoúčelovým sportovním areálem. Součástí školy je školní klub, školní jídelna a školní družina, která funguje i jako „ranní družina“ to znamená, že družina je v provozu již od 6:30 do 7:40.

Základní škola Pohořelice na Šumické ulici měla třídy zvláštní školy označené jako praktické a třídy pomocné školy označené jako speciální. Součástí této školy byla školní družina, školní klub a školní jídelna. U této školy byl zřizovatelem kraj.

Základní škola **Přibice** je malotřídní škola. Součástí této školy je mateřská škola, školní kuchyně se školní jídelnou a školní družina. Pro výuku tělesné a sportovní výchovy využívá fotbalové hřiště a tělocvičnu.

Základní škola **Troskotovice** je malotřídní škola. Součástí školy je jídelna s kuchyní, tělocvična, jedna třída mateřské školy spojená s ložnicí a místnost školní družiny, která se v dopoledních hodinách využívá jako třída. Ke škole patří i zahrada, z nichž jedna část zabírá tenisový kurt s antukou a další část je vybavena a přizpůsobena pro pobyt dětí venku.

Ve **Vlasaticích** působí Základní škola Mateřská škola Vlasatice, jde o školu s prvním stupněm, kde jsou ročníky zpravidla spojovány a druhým stupněm základní školy. Součástí této školy je školní družina. Mateřská škola školní jídelna má odloučené pracoviště na konci vesnice.

Základní škola **Vranovice** je úplná základní škola. Sídlem školy jsou Vranovice, Masarykova 178, ke škole patří tři budovy. V hlavní budově je tělocvična a dvě oddělení školní družiny. Škola dále funguje v rekonstruované budově bývalé zemědělského družstva, kde jsou čtyři učebny a družina. Vzdálená cca 500m od hlavní školní budovy. Pro děti předškolního věku je využita budova mateřské školy, která je vzdálená od hlavní budovy asi 200 metrů a nachází se zde i školní jídelna – výdejna.

Tab. 26: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Pohořelice	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	8	56	1003	125,375	17,911
Branišovice	0				
Cvrčovice	0				
Ivaň	1	3	32	32	10,667
Loděnice	1	7	99	99	14,143
Malešovice	0				
Odrovice	0				
Pasohlávky	1	1	7	7	7
Pohořelice	1	23	517	517	22,478
Přibice	1	3	41	41	13,667
Šumice	0				
Troskotovice	1	2	28	28	14
Vlasatice	1	6	55	55	9,167
Vranovice	1	11	224	224	20,364

Zdroj: Výkazy MŠMT, webové stránky zřizovatelů, 2012

Tato tabulka nám uvádí přehled o počtu tříd a žáků na Pohořelicku ve školním roce 2012/2013. Vychází z dat statistických výkazů MŠMT o základních školách.

Vyplyvá nám, že ORP Pohořelice má 8 základních škol, v nichž je rozmístěno celkem 56 tříd s tisícovkou žáků.

Dle vyhlášky č. 256/2012 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, splňuje školství Pohořelicka dané počty žáků ve třídách.

V tabulce je uvedena i ZŠ v Pasohlávkách, ovšem ředitelství má v ZŠ a MŠ Pohořelice.

Tab. 27: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Pohořelice	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	9	5	4
Braníšovice	0		
Cvrčovice	0		
Ivaň	1		1
Loděnice	1	1	
Malešovice	0		
Odrovice	0		
Pasohlávky	1		1
Pohořelice	2	2	
Přibice	1		1
Šumice	0		
Troskotovice	1		1
Vlasatice	1	1	
Vranovice	1	1	

Zdroj: Výkazy MŠMT, webové stránky zřizovatelů, 2012

Počet úplných a neúplných škol je uveden v rámci zřizovatele, tedy obce. Neúplná škola má ročníky jen prvního nebo jen druhého stupně, jinak je základní škola úplná.

Neúplnou či úplnou školu najdeme zpravidla v obcích populačně větších a s dobrou dopravní dostupností. I když se ORP Pohořelice skládá převážně z menších obcí, poměr v počtu úplných a neúplných škol je celkem srovnatelný.

Základní školu nemají obce Braníšovice, Cvrčovice, Malešovice, Odrovice a Šumice.

Vzhledem ke zkoumanému období je v Pohořelicích započtena i Základní škola Šumická.

Tab. 28: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Pohořelice		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		0	75,6	63,8
v tom vyučující	na 1. stupni		39,3	34,3
	na 2. stupni		36,3	29,5

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2012

Data o pracovnících základních škol jsou uvedeny za školní rok 2012/2013. V tabulce můžeme sledovat, že je zaměstnán větší počet žen než mužů.

Jak uvádí MŠMT v dokumentu o stavu genderové rovnosti a plánu MŠMT (Stav genderové rovnosti a návrh střednědobého strategického plánu v oblasti genderové rovnosti v resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 2013), tak ženy tvoří až 78 procent zaměstnaných ve školství na učitelské pozici. Čím vyšší je ale stupeň vzdělání popřípadě odbornosti výuky, tím větší je podíl mužů. U mladších dětí se předpokládá, že práce učitelky nebo učitele se podobá více péči matky.

Tab. 29: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Pohořelice		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	5	5	2,4	2,4
	pro žáky se sociálním znevýhodněním				
psychologové					
speciální pedagogové		3	3	0,5	0,5
výchovní poradci		4	3	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2012

Celkový počet ostatních pedagogických pracovníků za celé ORP Pohořelice je 12, z toho je 11 žen. Data jsou uvedena v rámci zřizovatele, tedy obce. Díky ostatním pedagogům se dostává lepší péče a vzdělanosti pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ostatní pedagogičtí pracovníci se snaží vytvářet žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních potřeb. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení a chování), zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobým onemocněním, lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním.

Během uplynulých tří let, od školního roku 2012/2013, se počet ostatních pedagogických pracovníků příliš neměnil. Snad jen stojí za zmínku, že v letech 2005 - 2010 nemělo ORP Pohořelice žádného speciálního pedagoga.

Vzhledem k největšímu počtu tříd a nejvyššímu počtu žáků v celém ORP, mají základní školy ve Vranovicích a Pohořelicích zaměstnané asistenty pedagogů. Asistenti pedagogů se významnou měrou podílejí na vzdělávacím procesu nejen ve škole, ale i v oblasti mimoškolní výchovy.

V ZŠ a MŠ Pohořelice pracují speciální pedagogové, kteří provádějí pedagogickou, diagnostickou, logopedickou a poradenskou činnost, přesněji jde o tři zaměstnance.

Výchovní poradci pracují již ve více základních školách než asistenti pedagogů a speciální pedagogové, a to v obcích Pohořelice, Ivaň, Loděnice a Vlasatice. Hlavní náplní výchovného poradce je poskytování odborné pomoci, soustavné a dlouhodobé poznávání či sledování a hodnocení vývoje žáků a konzultační činnost.

Tab. 30: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	8	1003	76,6	13,1
2011/2012	8	1017	81,2	12,5
2010/2011	7	977	81,9	11,9
2009/2010	7	977	71,6	13,6
2008/2009	7	996	73,9	13,5
2007/2008	7	1024	72,4	14,1
2006/2007	7	1062	75,9	14,0
2005/2006	7	1125	76,3	14,7

Zdroj: Výkazy MŠMT

Ve výše uvedené tabulce sledujeme především počet žáků a počet učitelů v přepočteném stavu za určité školní roky. Počet žáků se stále pohybuje kolem tisíce žáků v ORP Pohořelice. Největší změna v počtu žáků se udála po školním roce 2005/2006 – jde o výraznější pokles. Po roce 2010/2011 pak dochází naopak k nejvyššímu skokovému nárůstu počtu žáků.

Ve školním roce 2012/2013 a 2011/2012 je v počtu škol započítána základní škola v Pasohlávkách, která ovšem spadá pod ZŠ a MŠ Pohořelice. Do uvedených celkových počtů je uvedena od roku 2009 i přípravná třída ZŠ a MŠ Pohořelice. Data jsou uvedena v rámci zřizovatele, tedy obce.

Tab. 31: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku	2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
	běžné tříd y	speci ální třídy	běžné tříd y	speci ální třídy	běžné tříd y	speci ální třídy	běžné tříd y	speci ální třídy	běžné tříd y	speci ální třídy	běžné tříd y	speci ální třídy	běžné tříd y	speci ální třídy	běžné tříd y	speci ální třídy
v to m	v 1. – 5. ročn íku															
	v 6. ročn íku															
	v 7. ročn íku	2		1					2				1			
	v 8. ročn íku	3		8		6		3		7		9		4		4
	v 9. ročn íku	146		157		151		143		137		111		97		120
	v 10. ročn íku															
žáci, kteří přešli do SŠ																
v to m	z 5. ročn íku	7		8		11		7		1		3		9		14
	ze 7. ročn íku	3						1		1		2		1		
žáci 1. r. s dodate čným odklade m PŠD	2				1		1					3				

Zdroj: Výkazy MŠMT

V tabulce 31 je uveden přehled počtu absolventů za školní roky 2005/2006 až 2012/2013. Největší počet absolventů v 9. ročnících můžeme vidět ve školním roce 2006/2007 a to 157. Naopak nejméně absolventů za výše uvedené období bylo ve školním roce 2011/2012 a to 97. Můžeme sledovat i zájem o přestup na SŠ. Nejvyšší počet přestupů se udál v roce 2007 a 2012. Data jsou uvedena v rámci zřizovatele, tedy obce.

Důvodem ukončení školní docházky žáků v 7. ročníku byl přestup na gymnázia nebo na jinou školu mimo ORP Pohořelice. Ovšem žáci, kteří ukončili školní docházku již v 8. ročníku, měli s největší pravděpodobností splněnou povinnou školní docházku (9 let), čehož docílili tím, že během plnění školní docházky alespoň jednou propadli.

Tab. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
2012/2013		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	17,91	97,57
- jinými subjekty	8,33	2,43
Průměrný počet dětí celkem	1015,5	

Zdroj: Výkazy MŠMT

2011/2012		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
	17,84	96,31
- jinými subjekty	9,75	3,69
Průměrný počet dětí celkem	1036,5	

2010/2011		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	18,79	96,16
- jinými subjekty	7,8	3,84
Průměrný počet dětí celkem	996,5	

2009/2010		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,54	95,69
- jinými subjekty	7,33	4,31
Průměrný počet dětí celkem	999	

2008/2009		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,92	95,31
- jinými subjekty	8,17	4,69
Průměrný počet dětí celkem	1020,5	

2007/2008

Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,9	95,34	
- jinými subjekty	8,33	4,66	
Průměrný počet dětí celkem	1044		

2006/2007

Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,42	95,25	
- jinými subjekty	8,83	4,75	
Průměrný počet dětí celkem	1088,5		

2005/2006

Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,83	95,5	
- jinými subjekty	8,83	4,5	
Průměrný počet dětí celkem	1151,5		

V těchto tabulkách jsme mohli sledovat, jak se měnil průměrný počet žáků ve třídách podle zřizovatele v ORP Pohořelice. Ovšem odchylky či rozdíly nebyly zase tak odlišné. Nejvyšší průměrný počet dětí byl ve školním roce 2005/2006. Průměrný počet dětí je průměr dětí ze všech tříd ve správním obvodu za jednotlivé roky.

Oproti průměrnému optimálnímu počtu žáků ve třídě, kdy škola dostane nejvyšší možný objem financí, stojí průměrný minimální počet žáků ve třídě. Tento minimální průměrný počet žáků slouží k tomu, aby škola mohla dle platného školského zákona existovat. Tento problém Pohořelicko ze strany zřizovatele obce v nejbližších letech nezastihne, vzhledem k očekávanému vývoji počtu žáků na základních školách (viz. Tab. 34) a rozrůstajícímu se rozvoji bydlení v Pohořelících a dalších přidružených obcí (jak již je v dokumentu zmíněno).

Tab. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		1782	1028	754	
Základní škola a mateřská škola Ivaň	Ivaň	50	32	18	Jedná se o příspěvkovou organizaci a malotřídní školu, kde se vyučují žáci ve třech třídách 1. – 5. Ročníků. Žákům je nabízen i velký počet doplňujících výuku. Škola dále umožňuje žákům pracovat i v odpoledních zájmových kroužcích (keramika, pohybové hry, hraní na kytaru). Velký zájem je i o náboženství. Dále využívají i interaktivní tabule.
Základní škola a Mateřská škola, Loděnice	Loděnice	250	99	151	Jde o základní školu s devíti postupnými ročníky. Anglický jazyk se zde vyučuje od prvního ročníku. V každé třídě prvního stupně součástí hrací koutek. K dispozici mají žáci i dvě počítačové učebny nadstandardně vybavené výukovým softwarem dále jsou k výuce využívány i moderní didaktické a multimediální pomůcky, včetně tří permanentně využívaných interaktivních tabulí.
Základní škola a Mateřská škola Pohořelice, příspěvková organizace	Pohořelice	630	524	106	Tuto základní školu navštěvují žáci 1. – 9. ročníků z Pohořelice ale i z příměstských částí Nové Vsi, Velkého Dvora a Smolína dále je spádovou školou pro obec Cvrčovice ale dojíždí sem i žáci např. z Branišovic, Malešovic, Kupařovic a dalších přilehlých obcí. Paralelní třídy má škola tři a to na prvním stupni. Od školního roku 2007/2008 zde byla otevřena třída přípravného ročníku a od školního roku 2012/2013 třída předškolního vzdělávání mateřské školy. Škola se může pochlubit novými odbornými učebnami environmentální, jazyková, počítačová. Dále zde jsou k dispozici tři učebny informatiky (s kapacitou 30, 21 a 16 pracovních míst), multimediální učebna, vybavená interaktivní tabulí, pracovna fyziky, přírodopisu, chemie, laboratoř chemie, učebna jazyků, cvičný pracuje výchovná poradkyně, školní byt, dílny. K dispozici je školní knihovna.

					Bezbariérový přístup získala škola díky vybudování výtahu na Lidické ulici. Pedagogický sbor má 39 členů. Ve škole jsou metodičky prevence, dva specialisté pro ICT, dyslektická asistentka pro žáky se SPU a nabízí i odbornou logopedickou péči.
Základní škola a Mateřská škola Příbice, příspěvková organizace	Příbice	85	41	44	Jedná se o malotřídní školu, která má tři třídy. Název vzdělávacího programu této školy je „Každý má svou šanci“. Škola je technicky dobře vybavena. Má dostatečné vybavení moderními didaktickými pomůckami a interaktivní tabule. V rámci projektu „Internet do škol“ je vybavena počítači s výukovými programy.
Základní škola a Mateřská škola Troskotovice, příspěvková organizace	Troskotovice	60	28	32	Jedná se o malotřídní školu umístěnou v centru městyse. Vzdělává pět ročníků prvního stupně spojených ve dvou třídách. Škola využívá vzdělávací program pro základní vzdělávání „Radostná škola“ a poskytuje žákům logopedickou péči. Tuto školu navštěvují žáci pouze z obce Troskotovice a je vybavena počítači, CD a DVD přehrávači, televizory aj. Škola se zaměřuje hlavně na projekty, které mohou pomoci v oblasti zdravého životního stylu, ekologického chápání životního prostředí a sociálního chápání.
Základní škola a Mateřská škola Vlasatice, příspěvková organizace	Vlasatice	270	55	215	Jedná se o školu plně organizovanou. Žáci se vzdělávají podle vzdělávacího programu ŠVP ZV č.j.212/2007 „Svět okolo nás“, který je každý rok aktualizován. Škola se může pochlubit pestrou nabídkou školních aktivit pro děti a žáky a velkou účastí v různých soutěžích. Škola byla zařazena do projektu EU – peníze školám, kde finanční prostředky z tohoto projektu byly využity pro nové vybavení PC učebny s nabídkou využití této učebny pro seniory, dále interaktivní tabule a dataprojektory.

Základní škola a Mateřská škola Vranovice, příspěvková organizace	Vranovice	380	224	156	Základní škola ve Vranovicích je úplná základní škola. Od 1. 7. 1999 pracuje jako příspěvková organizace s vlastní právní subjektivitou, která jí byla přiznána zřizovatelem, tedy obcí Vranovice. Škola má 10 učeben, jednu učebnu výpočetní techniky, učebnu jazyků a dvě učebny, které jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Dále je v provozu i učebna fyziky s didaktickou technikou a vizualizérem, datovým projektorem a počítačem. Škola je spádovou školou pro děti z Ivaňe, Pouzdřan, Přibic a Popic. Pedagogický sbor tvoří 17 pedagogů. Pracuje zde i výchovná poradkyně, školní metodička prevence a dvě asistentky pedagoga. Tato škola se může pochlubit i školním parlamentem, kde předsedají žáci 6.-8. tříd pro zlepšení komunikace mezi vedením školy a žáky.
Základní škola, Pohořelice, Šumická 727	Pohořelice	57	25	32	Zřizovatel je kraj. Jedná se o základní školu, která od 1.9.2005 má nový název Základní škola, Pohořelice, Šumická 727. Třídy zvláštní školy jsou označeny jako praktické a třídy pomocné školy jako speciální. V roce 2014 ukončila svoji činnost a žáci, kteří školu navštěvovali, nyní dojíždí do základní školy ve Vlasaticích. Tato škola spadá pod základní školu v Želešecích.
Základní škola a Mateřská škola Pohořelice, příspěvková organizace	Pasohlávky				Tato základní škola spadá pod ZŠ a MŠ Pohořelice. Založena byla v roce 2011. Základní škola má jednu třídu o prvních dvou ročnících.

Zdroj: Výkazy MŠMT, www.rejskol.msmt.cz, webové stránky zřizovatelů, 2014

V tabulce sledujeme počet volných míst a další informace o základních školách v regionu. Hodnoty jsou uvedeny za školní rok 2012/2013. Kapacita základních škol v tomto období byla dostačující.

Dle celkového popisu u jednotlivých škol je vybavenost škol na dobré úrovni. Úroveň vybavenosti by se mohla zvýšit efektivnějším využíváním dotačních titulů.

Tab. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	1725	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	1750	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	1750	----	----
Počet žáků k 30.9. 2012	1028	754	57,69
Předpoklad ke konci roku 2018	1269	481	72,51
Předpoklad ke konci roku 2023	1484	266	84,8

Zdroj: ČSÚ

Byl vypočten průměrný koeficient nárůstů za 5 a za 10 let. K úbytku obyvatel ve věku 0 - 14 let došlo jen mezi roky 2006 a 2007, dále už ne. Počet žáků ZŠ kolísá s rozdílem zhruba 20 žáků, což je zanedbatelné. Tento výpočet aproximuje současné trendy a je pouze odhadem situace - vychází z předpokladu, že demografická struktura Pohořelicka bude stále podobně solidní a migrační proudy si zachovají dosavadní plusové tendence, nicméně zdá se, že tyto trendy jsou v regionu stabilní.

Demografické projekce obyvatelstva do budoucna (např. do r. 2050 - ČSÚ, 2014) předpokládají pokles počtu obyvatel, nicméně až ve dlouhodobém horizontu. Tento údaj je ovšem pouze odhadem a navíc na úrovni České republiky, popřípadě kraje. Jihomoravský kraj však přinejmenším ve střednědobém horizontu (cca do roku 2023) obyvatelstvo ztrácet nebude, spíše naopak. Navíc je postavení Pohořelicka především jako oblasti imigrace (mezi lety 2001 a 2012 se počet přistěhovalých takřka zdvojnásobil) v zázemí Brna natolik specifické, že s ohledem na potenciál oblasti lze s takovouto aproximací pracovat.

Předškolní vzdělávání

Pohořelicko je obecně dobře pokryto sítí mateřských škol. Pouze ve dvou obcích v našem ORP není žádné zařízení pro předškolní vzdělávání, jedná se o obce Šumice a Odrovice.

Všechny mateřské školy mají jako zřizovatele obec.

Oblast předškolního vzdělávání v ORP Pohořelice se potýká s jedním zásadním problémem, a to s nedostačující kapacitou v mateřských školách. Tento problém se týká především Pohořelic, Cvrčovic, Přibic a Vlasatic.

Průměrný počet volných míst za školní rok 2012/2013 na jednu mateřskou školu jsou tři volná místa. S velký počtem nepřijatých dětí do mateřských škol se potýkaly především Pohořelice a to právě z kapacitních důvodů. Tuto situaci vyřešila Mateřská škola na Hybešově ulici vybudováním nových tříd, kde kapacita vzrostla o 43 nových míst.

I když byl celkový počet volných míst za tento školní rok 53, problém může být s dojížděním do mateřských škol v jiných obcích, než je místo bydliště dítěte. Nejbližší obcí od Pohořelic, kam by případně rodič mohl umístit své dítě, jsou Cvrčovice. Avšak i zde se setkáváme s plnou kapacitou mateřské školy. Pro rodiče dětí tak může nastat situace, kdy náklady na dopravu dítěte budou vyšší než náklady na samotnou školu, což může jejich rozpočet neúměrně zatížit.

Kapacitu mateřských škol naopak nemusí řešit zejména obce Vranovice a Pasohlávky, kde je volných míst pro umístění dětí dostatek.

V ORP Pohořelice nejsou **církevní** ani **soukromé** mateřské školy.

Tab. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

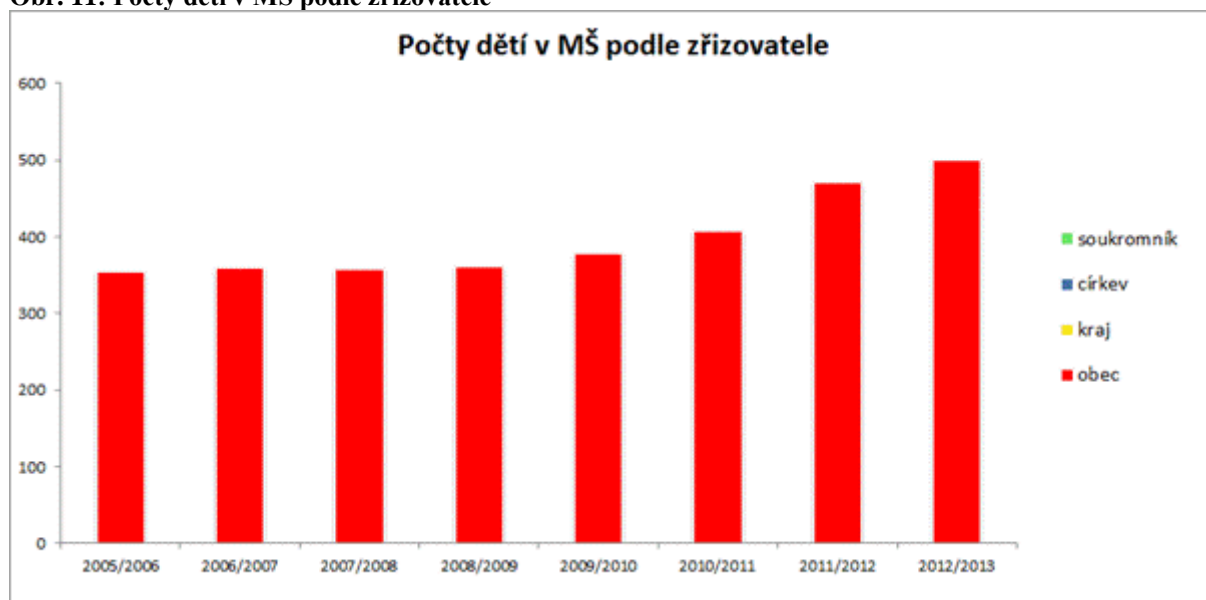
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	12	500	23	486	1	14
kraj						
církev						
soukromník						
celkem:	12	500	23	486	1	14
2011/2012						
celkem:	11	471	21	471	0	0
2010/2011						
celkem:	10	407	17	407	0	0
2009/2010						
celkem:	10	377	16	377	0	0
2008/2009						
celkem:	10	361	16	361	0	0
2007/2008						
celkem:	10	357	15	357	0	0
2006/2007						
celkem:	10	358	15	358	0	0

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2005/2006						
celkem:	10	353	15	353	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT (2005 – 2012)

Předchozí tabulky (Tab. 35) uvádí údaje o počtu dětí v mateřských školách v letech 2005-2013. Vychází z dat statistických výkazů MŠMT o mateřských školách. Jak můžeme sledovat v této tabulce, počet dětí v mateřských školách stále narůstá. V reakci na to v ORP Pohořelice narostl i počet mateřských škol.

Obr. 11: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Dle následujícího grafu sledujeme, že počet dětí v mateřských školách má během uplynulých pěti let (2008-2013) rostoucí tendenci.

Graf také znázorňuje, že v období do roku 2008 byl počet dětí v mateřských školách přibližně stejný a bez velkých odchylek.

Počet narozených dětí začal narůstat v letech 2007. Vzhledem k této skutečnosti se počet dětí v mateřských školách začal zvyšovat v roce 2010. Rostoucí tendence v počtu živě narozených dětí dle DZ JMK (Dlouhodobý záměr vzdělání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje, 2012) se v průběhu posledních dvou let zastavila. Ovšem zdroj uvádí, že porodnost není v Jihomoravském kraji rovnoměrně rozložena. Například v Brně počet narozených meziročně stoupá, již sedmým rokem naopak na Hodonínsku se během posledních tří let rodí stále méně dětí. V našem okrese Brno venkov bylo nejvíce živě narozených dětí v roce 2008, postupem let míra porodnosti nepatrně kolísá.

Tab. 36: MŠ v ORP

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	12	4	24	500	36,315	13,77	20,83	41,7
2011/2012	11	4	21	471	33,005	14,27	22,43	42,8
2010/2011	10	4	17	407	27,479	14,81	23,94	40,7
2009/2010	10	4	16	377	26,422	14,27	23,56	37,7
2008/2009	10	4	16	361	26,46	13,64	22,56	36,1
2007/2008	10	4	15	357	25,671	13,91	23,80	35,7
2006/2007	10	4	15	358	26,022	13,76	23,87	35,8
2005/2006	10	4	15	353	25,235	13,99	23,53	35,3

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2012

Z této tabulky je patrný narůstající počet dětí v mateřských školách – a to o více než 40 % ve sledovaném období. Narůstající počet dětí samozřejmě ovlivnil i úvazky pedagogů, které tím pádem těžce vzrůstaly. Tedy když se zvyšoval počet pedagogů, nemělo to zásadní dopad na počet dětí na jednoho pedagoga.

Narůstající počet dětí v mateřských školách měl samozřejmě i za následek nárůst počtu tříd a mateřských škol, kdy v roce 2011 byla zřízena mateřská škola v Pasohlávkách a v roce 2012 mateřská škola na základní škole v Pohořelicích.

I když se zvyšoval počet tříd a mateřských škol, tak zajímavostí je, že počet dětí na jednu školu stále neklesal, ale právě naopak. Menší pokles je zaznamenán v roce 2012/2013, ale oproti předešlému období je tento pokles zanedbatelný.

Do celkového počtu dětí v MŠ jsou započítány i děti ze speciálních tříd. Např. v roce 2012 měla MŠ Pohořelice jednu speciální třídu s počtem 14 dětí.

Tab. 37: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	37,4	4,8	13%
2011/2012	35,1	5,3	15%
2010/2011	28,5	3,3	12%
2009/2010	25,7	3,2	12%
2008/2009	24,8	1,5	6%
2007/2008	25,1	2,5	10%
2006/2007	23,4	1,4	6%
2005/2006	25,6	2,5	10%

Zdroj: Výkazy MŠMT

Jak ukazuje výše uvedená tabulka, stále se procento nekvalifikovaných pedagogických pracovníků v MŠ pohybuje na hodnotách přes 10%. To může v blízké budoucnosti představovat určitý problém, neboť bude třeba získat pro tuto pozici plnou kvalifikaci.

Tab. 38: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		545	500	57	
Mateřská škola Branišovice, okres Znojmo, příspěvková organizace	Branišovice	25	20	5	Nejsou dostupné podrobnější informace.
Mateřská škola Cvrčovice	Cvrčovice	35	35	0	Jedná se o jednotřídní mateřskou školu s celodenním provozem. Tato mateřská škola má zpracovaný školní vzdělávací program s názvem „Jen si děti všimněte, co je krásy na světě“,
Základní škola a mateřská škola Ivaň	Ivaň	40	34	6	Mateřská škola je součástí základní školy se dvěma třídami. Jde o školu s celodenním provozem.
Základní škola a Mateřská škola, Loděnice	Loděnice	25	23	2	Jde o mateřskou školu se smíšeným oddělením. V posledních letech škola naplní jednu třídu. Druhá slouží jako ložnice.
MŠ Malešovice	Malešovice	60	56	4	Mateřská škola prochází od roku 2008 průběžnou rekonstrukcí a renovací. Děti jsou zde rozděleny do dvou věkově smíšených tříd.
Základní škola a Mateřská škola Pohořelice, příspěvková organizace	Pasohlávky	45	26	19	Mateřská škola Pasohlávky je součástí právního subjektu Základní škola a mateřská škola Pohořelice. Založena byla v roce 2011.
Mateřská škola Pohořelice, příspěvková organizace	Pohořelice	125	125	0	Mateřská škola má 5 tříd. Nyní probíhá dostavba dalších tříd pro zvýšení kapacity školy.168 Uspořádání dětí ve třídách má z věkového hlediska heterogenní charakter.
Základní škola a Mateřská škola Pohořelice, příspěvková organizace	Pohořelice		12		Tato mateřská škola byla založena v roce 2012. Jedná se o jednotřídní mateřskou školu se sídlem na ulici Lidická 12, Pohořelice. Nebyla zjištěna kapacita mateřské školy.
Základní škola a Mateřská škola Přibice, příspěvková organizace	Přibice	48	47	1	Od roku 2011 se nachází v přízemí dvě věkově smíšené třídy mateřské školy. Zahrada, která ke škole patří je vybavena od roku 2011/2012 kvalitním zahradním nábytkem, přístřeškem a domkem na hračky, což poskytuje dětem příležitost k různým druhům pohybových aktivit, možnost tvořivých a námětových her aj. Jako součást

					vzdělávací nabídky jsou zařazeny kroužky angličtiny, keramiky, flétny, plavání a logopedie.
Základní škola a Mateřská škola Troskotovice	Troskotovice	25	17	8	Tato škola má jednu třídu spojenou s ložnicí.
Základní škola a Mateřská škola Vlasatice, příspěvková organizace	Vlasatice	27	25	2	
Základní škola a Mateřská škola Vranovice, příspěvková organizace	Vranovice	90	80	10	Jedná se o trojtřídní mateřskou školu.

Zdroj: Výkazy MŠMT, www.rejskol.msmt.cz, webové stránky zřizovatelů

Hodnoty kapacity mateřských škol jsou uvedeny dle rejstříku škol (viz. Zdroj). Hodnoty volných míst jsou v rámci kapacitních možností relativně nízké.

Tab. 39: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	491	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	551	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	551	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2013	521	-30	106,11%
Předpoklad počtu dětí v MŠ k konci roku 2018	543	8	98,55%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	565	-14	102,54%

Zdroj: ČSÚ, Výkazy MŠMT, vlastní výpočet

Dle demografického vývoje v SO ORP je největší počet narozených dětí v letech 2008, 2009, 2010, což se podepsalo zejména na nedostatečné kapacitě MŠ v následujících letech. Vzhledem k pomalejšímu, avšak rostoucímu počtu narozených dětí (což ukazuje rok 2012 a 2013), počtům žáků v MŠ a trendům (a jejich aproximaci – viz dříve) demografického vývoje, je možné, že nebude kapacita v budoucích letech zcela dostačující. To může v případě odhadovaného vývoje v ORP Pohořelice představovat zásadní problém.

Tab. 40: Počet narozených dětí a celkového přirozeného přírůstku v ORP v letech 2005 - 2013

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Narození	128	129	120	170	147	142	125	128	153
Celkový přírůstek	23	-65	102	131	157	135	164	124	150

Zdroj: ČSÚ, 2014

Z tabulky je zřetelné, že v roce 2008 značně vzrostl počet živě narozených dětí, což se zřetelně podepsalo na nedostačující kapacitě mateřských škol, především v letech 2011 a 2012, jak nám znázorňuje tabulka číslo 36.

V následujících letech od roku 2008 začala míra narozených dětí postupně klesat a dostala se na úroveň hodnot, které jsou uvedeny na začátku zkoumaného období. Ovšem za povšimnutí stojí rok 2013, kdy se počet narozených dětí opět zvýšil.

Dle DZ JMK počet živě narozených dětí již od roku 2000 roste a v posledních třech letech se ročně narodilo přes 13 tisíc dětí. Ovšem zdroj uvádí, že rostoucí tendence se zastavuje. Ale jak již bylo zmíněno v předchozích komentářích, obyvatelstvo v JMK není rovnoměrně rozloženo. V okrese Brno – venkov, kam obce ORP Pohořelice spadají, je křivka počtu narozených dětí kolísající. Růst počtu dětí závisí i na nové rozvojové oblasti pro bydlení v oblasti Pohořelicka. Jedná se o území obce, města, které je v územním plánu předurčeno pro výstavbu rodinných domů nebo bytů. Nárůst bytů či domů by se měl v Pohořelicích zvýšit díky lokalitám Polní a Kasárna. Mezi další obce kde je plánovaná bytová či rodinná zástavba jsou Přibice, Cvrčovice, Malešovice, Odrovice, Vlasatice.

Celkový přírůstek obyvatelstva představuje změnu počtu obyvatel v důsledku přirozené obměny obyvatel (živě narození – zemřelí) a změny stěhováním (přistěhovalí – vystěhovalí). Dosahuje-li hodnota celkového přírůstku záporných hodnot, hovoříme o celkovém úbytku obyvatel. Tato skutečnost se stala v roce 2006, kde ve více obcích měl migrační přírůstek (úbytek) záporné hodnoty.

Péče o dítě do 3 let věku v denním režimu a jiná zařízení pro děti do tří let.

ORP Pohořelice má pod SVČ jen útvar zájmového vzdělávání (kroužek) s názvem Mateřské centrum Motýlci a Miniškolička Motýlci.

Mateřské centrum Motýlci, má kapacitu 30 dětí, přičemž k datu 31. 12. 2013 byla pouze 2 místa volná. Rozsah věku dětí byl od 15 – 32 měsíců. Mateřské centrum se pravidelně schází 2x týdně v budově SVČ Pohořelice na Dlouhé ulici. Motýlci mají k dispozici 2 klubovny a celoročně mohou využívat prostředí zahrady.

Centrum bylo založeno jako bezpečné a podnětné prostředí s možností oddechu a získání impulsů k dalšímu rozvoji rodičů a jejich dětí.

Miniškolička Motýlci má kapacitu 13 dětí, k datu 31. 12. 2013 nebylo žádné volné místo. Rozsah věku dětí byl od 32 – 38 měsíců. Školička je otevřena denně od pondělí do pátku od 8:00 do 12:00.

Miniškolička Motýlci byla otevřena v rámci Mateřského centra, který se věnuje práci s dětmi předškolního věku. Důraz je kladen především:

- Psychologie předškolního věku
- Pedagogické zkušenosti s prací s předškoláky
- Inovativní vzdělání
- Odlišnost a zároveň propojenost se vzděláním v MŠ
- Spolupráce s rodiči
- Spolupráce s mateřskými školami
- Materiální podmínky v zařízení

Zájem o umístění dětí do 3 let věku do zařízení denní péče je velký. Jedním z velkých faktorů ovlivňující poptávku po těchto zařízeních jsou např. chybějící prarodič nebo jiný příslušník rodiny, který by dítě pohlídal, a dále hlavně zaměstnanost rodičů. Vzhledem k těmto skutečnostem rodiče volí optimální formu péče o dítě a to institucionální nebo péčí nerodinnou osobou.

Studie dostupnosti péče o děti v JMK uvádí, že vývoj, který vedl k postupnému slučování nebo přímo rušení jeslí a mateřských škol, vedl k tomu, že v současné době, kdy počet dětí začal narůstat, jsou tato zařízení z kapacitních důvodů nedostatečná.

S problémem o nedostatku zařízení se nepotýká jen ORP Pohořelice ale celý Jihomoravský kraj.

Jesle bývají nejčastěji zřizovány obcí. Na základě toho, že jejich provoz je plně hrazen z rozpočtu obce, nejsou obce dostatečně motivovány k jejich zřízení. V Jihomoravském kraji jsou zřízeny troje jesle s působností v Brně a jejich zřizovatelem je Magistrát města Brna.

Ostatní - Jídelny, SVC, družiny, kluby

Tab. 41: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem				0
obcemi	14	415	250	665
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	14	415	250	665

Zdroj: Výkazy MŠMT

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2011/2012				
celkem	12	504	62	566

2010/2011				
celkem	11	512	64	576

2009/2010				
celkem	10	323	212	535

2008/2009				
celkem	10	302	217	519

2007/2008				
celkem	10	345	305	650

2006/2007				
celkem	8	271	216	487

2005/2006				
celkem	7	169	6	175

Dle následujících tabulek můžeme sledovat nárůst žáků ve školních družinách a školních klubech především od roku 2010 a to žáků z prvního stupně základních škol. Nejnižší počet žáků byl ve školním roce 2005/2006 a to 175. Naopak nejvyšší počet žáků a to 665 byl ve školním roce 2012/2013.

Na základě k vysokému zájmu ze strany zaměstnaných rodičů po službách tohoto školského zařízení je předpoklad, že trend vzrůstající poptávky i nároků bude pokračovat.

Školní družiny a kluby slouží k zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků.

Tab. 42: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP v roce 2012/2013

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem						
obcemi	38	34	0	0	0	0
církví						
soukromou osobou						
celkem	38	34	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2012

Pro ŠD a ŠK v ORP Pohořelice je zřizovatel obec.

Přímo v Pohořelicích se nachází **ZUŠ** (základní umělecká škola), která má další pobočku ve Vranovicích (dále má pobočky i ve Velkých Němčicích a Uherčicích). Jejím zřizovatelem je kraj.

Tab. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	13	8,2
Pohořelice	13	8,2

Zdroj: www.zuspohorelice.cz, Výkazy MŠMT, 2012

ZUŠ Pohořelice má 10 interních učitelů, z toho obor taneční 1, obor výtvarný 1 a obor hudební 8. Externí učitelé jsou tři, z toho obor taneční 1, obor výtvarný 2. Počet přepočtených osob je uveden jak za interní učitele, tak i za externí.

ZUŠ nabízí výuku ve třech oborech a to v tanečním pro 120 žáků, hudebním pro 140 žáků a výtvarném pro 90 žáků. Celková kapacita školy je 280 žáků.

Výuka ve všech oborech probíhá:

- V přípravném studiu pro děti ve věku 5 – 7 let
- V základním studiu prvního stupně pro děti a mládež ve věku 7 – 14 let
- V základním studiu druhého stupně pro mládež ve věku od 14 let
- Ve studiu pro dospělé

Na pobočce ZUŠ ve Vranovicích vyučuje 6 vyučujících cca 40 žáků. Kromě individuálních předmětů škola nabízí tyto předměty – sborový zpěv, kytarový soubor, flétnový soubor, smyčcový soubor a hudební nauka.

Pracovníci z Pohořelice působí i ve Vranovicích.

V ORP Pohořelice je pouze jedno **SVČ** a to přímo v Pohořelicích, jeho zřizovatelem je kraj. Jedná se o zařízení pro organizování volného času mimo vyučování. „Domeček“, jak si SVČ zdobně říká, organizuje činnost zhruba 60 zájmových kroužků, v nichž se zapojuje zhruba 600 členů. SVČ je pro velký zájem členů rozděleno do dvou budov, které sídlí v Pohořelicích. Na Dlouhé ulici sídlí základna pro všechny aktivity. Poskytuje se zde zázemí pro výtvarné kroužky, výtvarné aktivity, dílna leteckých modelářů, klubovna mateřského centra, klubovna vodáků, turistů a horolezců. V těsné blízkosti se nachází i vybavené venkovní sportoviště. Druhou budovu na ulici Tyršova (bývalá MŠ) SVČ využívá pro výuku tanečních a keramických kroužků. Je zde zřízený i klub Oáza, který funguje jako centrum neorganizované volnočasové činnosti mládeže. Dále SVČ využívá prostory jako školní tělocvičnu, rybářskou chatu, sál bývalé radnice, sokolovnu, sportovní halu aj.

Tab. 44: Střediska volného času v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	62	622	133	24	779
Pohořelice	62	622	133	24	779

Zdroj: www.svcphorelice.cz, vlastní šetření – rozhovor, email, 2012

Tab. 45: Údaje o pracovnících SVČ v ORP v roce 2012

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	38	7	6	31	11	3	2,1	8
Pohořelice	38	7	6	31	11	3	2,1	8

Zdroj: www.svcphorelice.cz, vlastní šetření - rozhovor, email, 2012

Tab. 46: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	15	1216	504	704	1700
Branišovice	1	20	20	0	0
Cvrčovice	1	35	35	0	40
Ivaň	1	66	33	33	80
Loděnice	2	98	23	75	150
Malešovice	1	56	56	0	100
Odrovce	0	0	0	0	0
Pasohlávky	1	25	25	0	30
Pohořelice	2	526	137	381	690
Přibice	1	88	47	41	125
Šumice	0	0	0	0	0
Troskotovice	1	39	17	22	60
Vlasatice	1	43	26	17	140
Vranovice	3	220	85	135	285

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2012

Tab. 47: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem		
obcemi	38	28,6
církví		
soukromé		

Zdroj: Výkazy MŠMT, 2012

U školních jídelen v ORP Pohořelice jsou zřizovatelem pouze obce.

Školní stravování je služba organizovaná a dotovaná státem. Vyhláška 107/2008 o školním stravování určuje, jak mají školní obědy vypadat v praxi. Tato vyhláška stanovuje dva základní požadavky a to finanční limit na nákup potravin, z nichž bude oběd připraven a průměrnou měsíční spotřebu, určitých druhů potravin na jeden oběd. Z vyhlášky plyne základní pravidlo *Dotované školní stravování je možno poskytovat pouze tehdy, jestliže splňuje požadavky stanovené touto vyhláškou.*

Provoz školních jídelen také koriguje vyhláška 602/2006 obsahující hygienická pravidla, kterými se samozřejmě jídelna musí řídit. (Zdroj: Hana Dupalová, MASARYKOVA UNIVERZITA, Pedagogická fakulta, 2014)

Řada rodičů si stěžuje na drahé obědy. V ceně obědů jsou zahrnuty potraviny, mzdy a režie. Většina jídelen nakupuje ve velkoobchodech, kde jsou ceny potravin nižší, ale bohužel v jídelnách, kde se stravuje málo strážníků, velkoobchody odmítají potraviny dodávat. Materiálovou část ceny mohou mít rodiče pod kontrolou ale ohledně části ceny mzdové je to horší. Platy ve školních jídelnách jsou velmi nízké, většina kuchařek pracuje za minimální mzdu. Režijní náklady, což jsou například energie, údržba, opravy, stroje, vybavení atd., závisí zejména na konkrétních podmínkách každé jídelny. Dle těchto ukazatelů se mohou ceny obědů v jednotlivých školních jídelnách lišit. (Zdroj: www.jidelny.cz)

Následující tabulka nám prezentuje ceny obědů v náhodně vybraných obcích ORP Pohořelice. Můžeme sledovat, že cena jednoho obědu se může lišit až o 5 Kč.

Tab. 48: Ceny obědů školních jídelen za rok 2014

	7-10 let	11-14 let	15 – 18 let
Pohořelice	19,-	21,-	23,-
Vranovice	22,-	24,-	28,-
Vlasatice	20,-	22,-	23,-

Zdroj: www.jidelny.cz, 2014

Financování

Tab. 49: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ	8 381 270	10 833 060	10 770 250	14 800 790	18 116 450	14 191 770	15 667 850	12 751 940
MŠ	2 415 570	2 976 200	2 303 270	3 345 540	3 051 490	2 830 980	2 835 870	3 088 180
Jiné	529 720	597 290	1 633 210	861 870	967 100	608 750	992 070	2 160 190
Celkem	11 326 560	14 406 550	14 706 730	19 008 200	22 135 040	17 631 500	19 495 790	18 000 310

Zdroj: Výkazy MFCR

V této tabulce můžeme sledovat provozní výdaje v ORP Pohořelice. Provozní výdaje zahrnují výdaje na úhradu energií, opravy majetku, odpisy majetku, nákup kancelářského, školního a hygienického materiálu, pohonných hmot atd. Zřizovatel, tedy obec hradí provozní výdaje ze svých daňových příjmů.

Tab. 50: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	34 390 000	36 322 040	37 505 720	40 324 760	40 355 950	44 117 360	46 701 490	46 974 912
z toho	platy	34 160 360	36 069 040	37 264 720	40 118 760	40 087 850	43 810 310	46 319 360
	ostatní osobní náklady	229 640	253 000	241 000	206 000	268 100	307 050	357 080
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	13 474 002	14 230 970	14 694 740	14 718 540	14 729 920	16 102 840	17 046 044	17 145 843
neinvestiční výdaje celkem	47 864 002	50 553 010	52 200 460	55 043 300	55 085 871	60 220 196	63 747 534	64 120 755

Zdroj: finanční vypořádání

Hodnoty v této tabulce jsou uvedeny z finančního vypořádání v rámci ORP v Kč. Tabulka udává přehled o zvyšování finančních prostředků poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje. Během období sledovaných 7 let narostla jejich výše zhruba o třetinu.

Přímé výdaje na vzdělání jsou finanční prostředky státního rozpočtu poskytované školám a školským zařízením na úhradu:

- mzdových prostředků,
- sociálního a zdravotního pojištění,
- přídělů do fondu kulturních a sociálních potřeb,
- ostatních nákladů vyplývajících z pracovněprávních vztahů,
- výdajů na učební pomůcky, na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou podle zákona poskytovány bezplatně
- výdajů na další vzdělávání pedagogických pracovníků

Rozpis přímých vzdělávacích výdajů na jednotlivé kraje provádí MŠMT normativní metodou, prostřednictvím republikových normativů a počtu dětí, žáků a studentů.

Rozpis přímých vzdělávacích výdajů jednotlivým školám a školským zařízením provádí krajský úřad opět normativní metodou prostřednictvím krajských normativů a počtu dětí, žáků, studentů, stravovaných, ubytovaných, ..., které školy a školská zařízení uvedou ve svých statistických výkazech.
Zdroj: Lada Bartošová, VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA, Katedra ekonomických studií, 2013

Tab. 51: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2012 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	15 543 603	31 087,21	341,62
základní školy	38 799 923	38 683,87	425,10
gymnázia			
stravování MŠ, ZŠ	5 774 339	4 780,08	52,53
školní družiny a kluby	3 629 674	5 458,16	59,98
základní umělecké školy			
využití volného času			
celkem použité finanční prostředky	63 747 539	80 009,32	879,23

Zdroj: MFCR, přesuny neinvestičních ukazatelů

Hodnoty ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělání za rok 2012 byly vypočteny a dosazeny z přesunů neinvestičních ukazatelů. Celkové náklady je podíl přímých celkových nákladů na vzdělávání na žáka. Data jsou uvedena v rámci zřizovatele (obce) a hodnoty jsou uvedeny v Kč.

Tabulka nám říká, jaké jsou přímé náklady na jedno dítě, žáka nebo strávnicka za rok 2012 (průměrný sloupec).

Tab. 52: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	12 056 000	63 744 000
Branišovice	160 000	960 000
Cvrčovice	280 000	1 387 000
Malešovice	448 000	2 233 000
Ivaň	528 000	3 462 000
Loděnice	976 000	5 793 000
Pohořelice	5 456 000	27 646 000
Přibice	704 000	4 188 000
Troskotovice	376 000	2 376 000
Vlasatice	656 000	3 699 000
Vranovice	2 432 000	12 000 000

Zdroj: Výkazy MFCR

Pozn. Hodnoty v tabulce u celkových skutečných nákladů jsou uvedeny včetně investic.

Data pro celkové skutečné náklady byla získána z přesunů neinvestičních ukazatelů z upraveného rozpočtu za rok 2013. Jsou zde započteny platy, OPMP, povinné pojištění, přiděl do FKSP, spotřebované nákupy, služby, ostatní sociální náklady, ostatní náklady, atd.

Zkratka RUD znamená Rozpočtové Určení Daní a jde o systém financování všech obcí a měst v ČR. Jedná se například o daně z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (zaměstnanci) atd. Výše částky pro jednotlivé obce je ovlivněná počtem trvale hlášených osob, počtem osob samostatně výdělečně činných se sídlem na území obce, velikostí katastru obce a koeficienty dle velikosti obce, To znamená, že čím je obec či město větší, tím je příjem na jednoho obyvatele vyšší. Rozdíl mezi „nejchudšími“ obcemi a Prahou je 4,5 násobek, kde tyto obce dostávají v průměru 6 800 Kč na jednoho obyvatele, zatímco Praha 31 700 Kč.

Tab. 53: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
ZŠ a MŠ Pohořelice	školní mikrobus	2015	1.800.000,-	
	školní hřiště na místě Paarova zámečku	2016	1.200.000,-	
	dětské dopravní hřiště za sportovní halou	2017	1.400.000,-	
	cvičná horolezecká stěna	2018	500.000,-	
	bazén za běžeckou dráhou	2019	3.000.000,-	
MŠ Pohořelice	realizace projektu „Zahrada mateřské školy“	2014 - 2017	725.000,-	

Zdroj: ředitelství škol

Data k investičním potřebám poskytly ze všech oslovených pouze ZŠ a MŠ Pohořelice a MŠ Pohořelice. Ostatní ředitelství škol se i po metodickém upřesnění bohužel nevyjádřila. Jak ukazují návrhy, investiční potřeby se pohybují v řádech milionů korun.

Podobné nároky na zvýšení vybavenosti škol však lze očekávat i od dalších základních a mateřských škol v regionu.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 54: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	zajištění vývoje dětí po stránce vzdělání a výchova	nedostatek nebo zkreslené informace, ztráta důvěry	osobní, písemná, elektronická	komunikace
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	umístění dítěte do MŠ a ZŠ	nedostatek nebo zkreslené informace a ztráta zájmu	osobní, písemná, elektronická	komunikace s rodiči
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	vzdělávání a výchova, kolektiv vrstevníků	nezájem, drogy, záškoláctví	osobní, písemná, elektronická	motivování žáků a dětí, atraktivnost vzdělávacího procesu
Pedagogové a další zaměstnanci	předávání zkušeností, zaměstnanost - pravidelný měsíční příjem	ztráta zaměstnání, neakceptování cílovou skupinou (děti, žáci)	osobní, písemná, elektronická	vzdělávání, motivace
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	dobře fungující MŠ, ZŠ	změna osob - volební období	osobní, písemná, elektronická	komunikace
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	dobře fungující MŠ, ZŠ v blízkém okolí	změna osob - volební období	osobní, písemná, elektronická	komunikace
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	dobře fungující ZŠ	změna osob - volební období	osobní, písemná, elektronická	komunikace
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	dobře fungující ZŠ a MŠ	ztráta partnerů, zklamání důvěry	osobní, písemná, elektronická	komunikace s partnery, poskytování informací, stanovení reálných cílů
Představitelé Obcí SO ORP	dobře fungující ZŠ a MŠ v SO a dobré vztahy mezi těmito subjekty, očekávání poskytnutí kvalitního vzdělání	změna osob - volební období	osobní, písemná, elektronická	komunikace se školami v SO, se zřizovateli v rámci SO

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Kraje	zajištění předškolního a základního vzdělávání	změna financování školství	osobní, písemná, elektronická	komunikace s JMK
Stát	Zajištění předškolního a základního vzdělávání	změna legislativního rámce	osobní, písemná, elektronická	komunikace s příslušnými orgány
Média	poskytnutí informací	nepochopení, zkreslení podané informace	osobní, písemná, elektronická	před zveřejněním informace poslat k závěrečné korekci vedení ZŠ, MŠ, zřizovateli

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. 55: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	4	8	strategické řízení finančních toků a komunikace se zřizovatelem	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	2	6	strategické řízení finančních toků a komunikace se zřizovatelem	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	1	5	5	dotace	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	1	1	komunikace obcí v SO	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	1	4	4	sledování demografického vývoje	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	1	4	4	komunikace se zřizovatelem a dopravci	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	4	8	motivace obcí ke komunikaci	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	1	4	4	intervence u krajského úřadu	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	1	4	4	intervence u zainteresovaných orgánů	Obce daného území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	1	4	4	intervence u zainteresovaných orgánů	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	1	4	4	strategické řízení finančních toků a komunikace se zřizovatelem a pravidelné kontroly technického stavu budov - následná opatření	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	1	3	3	postupná obnova vybavení	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	5	10	vyhlášení konkurzu na ředitele škol	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	5	10	hospitační a kontrolní činnost, vzdělávání pracovníků škol	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	1	5	5	publicita škol	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	5	10	vzdělávání pedagogů a motivace pracovníků	Konkrétní ZŠ, MŠ

Jak ukazuje analýza rizik, největší odhadované hrozby jsou na straně finančních prostředků a personálních kapacit školství v ORP.

3.1.4.SWOT analýza školství

Tab. 56: SWOT analýza oblasti školství

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - kvalifikovanost pedagogického sboru a jeho stabilizovanost, - vzdělávací nabídka, - úspěchy žáků na krajské i republikové úrovni, - mimoškolní spolupráce s ostatními organizacemi a partnery, - přeshraniční spolupráce, - spolupráce učitelek MŠ a ZŠ z jiných škol, - organizace akcí společných pro děti i žáky. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek finančních prostředků na provoz, platy a pomůcky, - rozdílná kvalita výuky na školách, - chybí zařízení pro péči o dítě do tří let věku v denním režimu či podobná zařízení, - méně bezpečná dostupnost škol z menších obcí pro mladší žáky (západ ORP - Branišovice, Šumice), - nedostatečná motivace pro další vzdělávání učitelů - špatný technický stav některých budov, - ředitel (MŠ) má více funkcí než jen manažera školy ale i např. učitelky, učitele, - nabídka zázemí pro volnočasové aktivity během přestávek a volných hodin, - stárnutí pedagogického sboru, - rostoucí agresivita rodičů,
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - efektivnější využívání dotačních titulů na investiční (opravy a infrastruktura) a neinvestiční (vzdělávání a motivace) projekty ve školství, - spolupráce škol v ORP s podniky, středními školami, Krajskou hospodářskou komorou a Úřady práce by mohla vést k lepšímu uplatnění absolventů na pracovním trhu práce, - rozšíření působnosti školního poradenského pracoviště, - další vzdělávání pedagogických pracovníků, - využití dosavadní spolupráce s ostatními ZŠ a MŠ k prohlubování vazeb v ORP, - zvýšení motivace spolupráce rodičů se školou 	<ul style="list-style-type: none"> - nekoncepční legislativní úpravy – způsobující likvidaci neúplných škol (jen jednoho stupně) - snižování finančních prostředků na provoz, - integrace žáků bývalých zvláštních škol - snížení úrovně vzdělávání a jejich nepřijetí mezi žáky základních škol, - zpřísnování hygienických norem zvyšující nároky na provoz základních a mateřských škol - zvyšování nároků na pracovníky škol a špatný motivační systém vedoucí k odchodu učitelů, - snižování porodnosti a migrace mladých rodin vedoucí k úbytku dětí ve školách, - zvýšení vytíženosti rodičů vedoucí k nezájmu o dítě a jeho vzdělání

Většina dat pro SWOT analýzu byla získána z šetření v terénu. Data poskytly ZŠ a MŠ Pohořelice, MŠ Pohořelice a MŠ Vlasatice. Další informace byly získány na základě dotazníkového šetření a během konzultací s motivujícími starosty.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Pod ORP Pohořelice spadá 13 obcí (Branišovice, Cvrčovice, Ivaň, Loděnice, Malešovice, Odrovice, Pasohlávky, Pohořelice, Přibice, Šumice, Troskotovice, Vlasatice, Vranovice), z čehož ve dvou obcích a to v Šumicích a Odrovcích není jak základní tak mateřská škola ani jiné školské zařízení. Nejlidnatější obcí v tomto správním obvodu jsou Pohořelice následované Vranovicemi a Přibicemi.

V ORP Pohořelice se nachází 15 ředitelství, 12 mateřských škol, 8 základních škol, 1 základní umělecká škola a 1 středisko volného času.

Celkový přepočtený průměr pedagogů během období 2005/2006 až 2012/2013 rostl. Největší počet celkového přepočteného a průměrného počtu pedagogů byl ve školním roce 2012/2013 a to 208,159. Z toho pedagogů 145,021 a nepedagogů 63,138.

Celkový počet mateřských škol za školní rok 2012/2013 je 12. V roce 2011 byla zřízena mateřská škola v Pasohlávkách, která spadá pod ředitelství ZŠ a MŠ Pohořelice. Počet žáků během monitorovacího období stále rostl. Školní výkazy uvádí celkem 500 dětí a 23 tříd v mateřských školách ve školním roce 2012/2013 správního obvodu. MŠ Pohořelice uvádí 1 speciální třídu za toto období. Celková kapacita mateřských škol je 536 míst. Vzhledem k růstu počtu obyvatel v regionu hrozí, že tato kapacita v budoucích letech stačit nebude.

Počet základních škol v daném území je 8. Během roku 2014 ukončila svou činnost Základní škola Šumická v Pohořelicích. Žáci z této školy nyní dojíždějí do základní školy ve Vlasaticích. Neúplných škol (neúplná škola má ročníky jen prvního nebo jen druhého stupně, jinak je označena jako úplná) bylo do roku 2011 v ORP Pohořelice 3. Díky zřízení základní školy v Pasohlávkách má ORP neúplné školy 4. Základní škola v Pasohlávkách má 1 třídu se dvěma prvními ročníky. Počet úplných škol je 4. Jsou to školy v Pohořelicích, Loděnicích, Vranovicích a Vlasaticích. Největší počet žáků byl ve školním roce 2005/2006 a to 1125 žáků s 54 běžnými třídami (školní rok 2012/2013 celkový počet žáků – 1003, počet běžných tříd 56). Ve školním roce 2012/2013 bylo 12 žáků na jednoho pedagoga, 18 žáků na jednu třídu a 126 žáků na školu. Kapacita základních škol k roku 2013 je 1725 míst.

Základní uměleckou školu má ORP Pohořelice jen jednu a to v Pohořelicích – ZUŠ Pohořelice. Obory na této školenou hudební, výtvarný a taneční.

Středisko volného času je také v Pohořelicích – SVČ Pohořelice. Toto zařízení má celkem 38 pedagogických pracovníků a 11 ostatních pracovníků. SVČ Pohořelice má útvar zájmového vzdělávání (kroužek) pro péči o děti do tří let pod názvem Miniškolička Motýlci a Mateřské centrum Motýlci. Jiné zařízení pro péči o děti do tří let v celém ORP není.

Data pro SWOT analýzy byla získána díky spolupráci některých ředitelství a z dotazníkového šetření provedeného se starosty. SWOT analýza poukázala na potřebu investic do materiálního vybavení a infrastruktury, ale i na potřebu rozvoje nemateriálních stránek školství. Dále i na chybějící péči pro děti do tří let. Opatření a návrhy pro tyto témata jsou zpracovány v návrhové části.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. V těchto fokusních skupinách byli zahrnuti zástupci obcí, odborníci, důležití aktéři (např. ředitelé zařízení) v regionu, vedoucí odborů MěÚ Pohořelice, místní akční skupiny a dalších z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

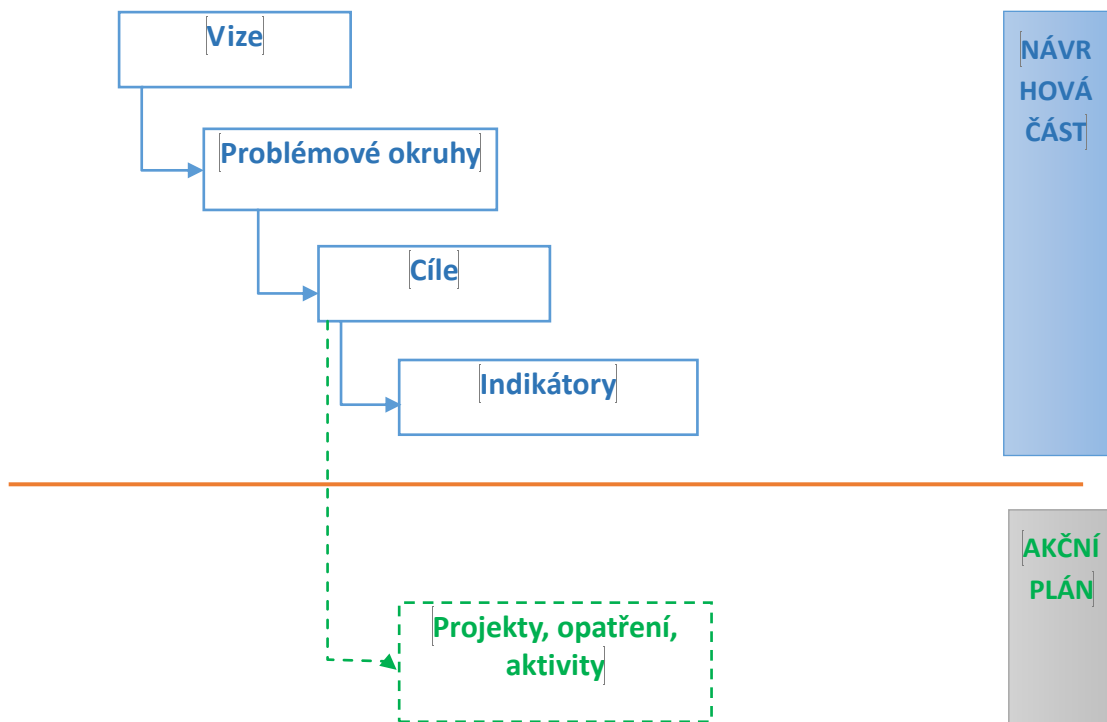
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Školství“ je uvedena v níže uvedeném schématu celé návrhové části.

Vize meziobecní spolupráce				
Správní obvod ORP Pohořelice je regionem, v němž si obce navzájem pomáhají, spolupracují a doplňují se.				
<p>Obce v území společně dbají na kvalitní a dosažitelné formální i neformální vzdělání obyvatel všech věkových skupin. Všem sociálním skupinám pak na základě komunitního plánování a dostupné sociální infrastruktury zaručí pomoc i potřebné informace v nejrůznějších životních situacích. Prostřednictvím racionálního nakládání s odpady a podporou environmentálního vzdělávání a osvěty dbá Pohořelicko o své životní prostředí. Vzájemné kontakty mezi obcemi, jak pomocí společenských a volnočasových aktivit, tak i dobrého a bezpečného spojení, umožní zvýšení kvality života a lepší využití potenciálu regionu.</p> <p>Vznikne tak dostupný, atraktivní a živý region.</p>				
Školství	Problémový okruh 1		Problémový okruh 2	
	Zařízení pro péči o děti do tří let věku		Nedostatek finančních prostředků	
	Indikátor 1.A		Indikátor 2.A	
	Počet dětí umístěných v zařízení pro děti do tří let věku		Navýšení finančních prostředků nad rámec rozpočtu škol a zařízení	
	Cíl 1.1	Cíl 1.2	Cíl 2.1	Cíl 2.2
	Umístění dětí od dvou let do mateřských škol	Zřízení zařízení denní péče o děti do tří let věku	Lepší využívání všech možností podpory z projektů EU a národních zdrojů	Zvýšení efektivity hospodaření - úspory
	Indikátor 1.1.A	Indikátor 1.2.A	Indikátor 2.1.A	Indikátor 2.2.A
	Počet dětí navštěvujících nově vzniklé kolektivy od dvou let	Počet obcí zapojených do zřízení zařízení denní péče pro děti do tří let věku v ORP Pohořelice	Počet zapojených škol	Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci více obcí
	Indikátor 1.1.B	Indikátor 1.2.B	Indikátor 2.1.B	Indikátor 2.2.B
	Počet dojíždějících dětí do nově vzniklých kolektivů od dvou let mimo své bydliště	Kapacita nově zřízených zařízení denní péče o děti do tří let věku	Počet realizovaných a schválených projektových žádostí	Počet společně zorganizovaných exkurzí, výletů, výcviků, zájezdů a kurzů

		Indikátor 1.2.C		Indikátor 2.2.C
		Počet dětí dojíždějících do zařízení denní péče pro děti do tří let věku mimo své bydliště v ORP Pohořelice		Počet škol podílejících se na provozu společného bezbariérového mikrobusu
				Indikátor 2.2.D
				Počet sdílených ostatních pedagogických pracovníků
				Indikátor 2.2.E
				Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení do předávání zkušeností

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize regionu ORP Pohořelice

Správní obvod ORP Pohořelice je regionem, v němž si obce navzájem pomáhají, spolupracují a doplňují se.

Obce v území společně dbají na kvalitní a dosažitelné formální i neformální vzdělávání obyvatel všech věkových skupin. Všem sociálním skupinám pak na základě komunitního plánování a dostupné sociální infrastruktury zaručí pomoc i potřebné informace v nejrůznějších životních situacích. Prostřednictvím racionálního nakládání s odpady a podporou environmentálního vzdělávání a osvěty dbá Pohořelicko o své životní prostředí.

Vzájemné kontakty mezi obcemi, jak pomocí společenských a volnočasových aktivit, tak i dobrého a bezpečného spojení, umožní zvýšení kvality života a lepší využití potenciálu regionu.

Vznikne tak dostupný, atraktivní a živý region.

Slogan regionu

Pohořelicko, vaše místo pro život.

V oblasti základního a předškolního vzdělávání byly vymezeny dva problémové okruhy. Tyto problémové okruhy vstaly z analytické části, identifikující údaje v oblasti školství a následně i z vymezení jednotlivých návrhů. Dále bylo zohledněno dotazníkové šetření v rámci MAS Podbrněnsko a SWOT analýza vytvářená za pomoci ředitelů škol. Nejčastěji zmiňovaným problémem byl nedostatek financí pro školy a školská zařízení, který tvoří jeden z problémových okruhů. Druhým problémovým okruhem je zařízení pro péči o děti do tří let. Těchto zařízení je i podle Jihomoravského kraje obecně nedostatek.

Problémové okruhy:

- Zařízení pro péči o děti do tří let věku
- Nedostatek finančních prostředků

1. Zařízení pro péči o děti do 3 let věku

Věcné argumenty

Z analytické části vyplývá, že zařízení pro péči o děti do tří let v denním režimu, či jiná podobná zařízení, ve správním obvodu nejsou. Středisko volného času v Pohořelicích provozuje útvar zájmového vzdělávání tzv. kroužek s názvem Miniškolička Motýlci s kapacitou 13 dětí. Tato kapacita byla však k datu 31. 12. 2013 zcela naplněna. Vzhledem k početné poptávce o těchto zařízení a demografickému vývoji počtu dětí, který stále roste, je tato kapacita pro celé ORP Pohořelice nedostačující. Dle Jihomoravského kraje se potýká s nedostatkem těchto zařízení nejen Pohořelicko ale celý Jihomoravský kraj.

Příčiny problému

Hlavní příčinou nedostatku zařízení pro péči o dítě do tří let je zejména financování těchto zařízení a normy pro jejich zřízení a provoz. Další příčinou je také nedostatek vhodných prostorů k provozování tohoto typu zařízení. Problém je i provoz zařízení po personální stránce.

Důsledky neřešení problému

Důsledek neřešení problému má dopad spíše na rodiče než na děti. Rodič, který je v průměru tři až pět let na rodičovské dovolené, přeruší na několik let svoji profesi. Tato skutečnost má velký vliv na jeho produktivitu a začlenění se v oboru. V případě umístění dítěte do těchto zařízení, byť jen na minimální dobu, může rodič pracovat alespoň a částečný úvazek a začlenit se tak zvolna na trh práce.

Indikátor výsledku:

- Počet dětí umístěných v zařízení pro děti do tří let věku

2. Nedostatek finančních prostředků

Věcné argumenty

Především v rámci tvorby SWOT analýzy a též z dotazníkového šetření mezi starosty obcí ORP i v rámci MAS Podbrněnsko byl zjištěn ze stran starostů a ředitelů škol nedostatek finančních prostředků. Ten se týkal zejména rekonstrukcí (chátrající budovy), investic do lidských zdrojů (kvalita pedagogů), do infrastruktury (například hřiště) a do technické vybavenosti škol (interaktivní tabule), a to zejména v přilehlých obcích Pohořelic.

Příčiny problému

Hlavní příčinou nedostatku financí ve školách a školských zařízeních je zejména nedostatečné využívání všech možností podpory z projektů EU a národních zdrojů směřující k lepší vybavenosti škol a podmínek vzdělávání. Nevyužitost projektů může být spojená se špatnou informovaností o možnostech využívání této podpory, chybějící odbornou znalostí či chybějícím odborným vedením. Ředitelé škol ZŠ a MŠ jsou navíc vázáni povinnou pedagogickou činností a nemají časovou kapacitu k nastudování dotační problematiky.

Důsledky neřešení problému

V případě nezískání prostředků z dotací může dojít k zhoršení technického stavu budov, k znesnadnění či přímo ztrátě možnosti modernizace školního mobiliáře a školské infrastruktury. Dále nebude možná ani investice do vzdělání pedagogů. Důsledkem může být nedostatečný rozvoj kompetencí místních pedagogů, čímž může být ohrožena kvalita výuky a dojde tak i ke snížení konkurenceschopnosti žáků škol v ORP. Tyto důsledky mohou značně ovlivnit rozhodnutí rodičů, do které školy umístí své dítě. Na základě této skutečnosti může dojít i ke snižování počtu žáků ve třídách, následně ke slučování škol z hlediska nedostatku dětí v jednotlivých školách, a tím pádem i ke snižování počtu škol jako takových.

Indikátory výsledku:

- Navýšení finančních prostředků nad rámec rozpočtu škol a školských zařízení

Problémový okruh 1	Zařízení pro péči o děti do tří let věku
Cíl 1.1	Umístění dětí od dvou let do mateřských škol
Popis cíle	<p>V ORP Pohořelice je 12 mateřských škol. K 30. 9. 2014 byl součet kapacit všech mateřských škol 545 míst. K tomuto datu v nich bylo 53 volných míst pro celý správní obvod. Přestože se zdá být počet volných míst relativně vysoký, nebyla kapacita některých mateřských škol dostatečná a neuspokojovala tak poptávku rodičů. Nejvíce volných míst měly mateřské školy v Pasohlávkách a ve Vranovicích, naopak nejméně volných míst měly obce Pohořelice, Cvrčovice a Vlasatice, kde se počty volných míst pohybovaly v nulových hodnotách. V roce 2014 vzrostla kapacita díky nově vybudované přístavbě v MŠ Pohořelice o dalších 43 míst. Ačkoliv bylo uspokojeno více rodičů v rámci umístění svého dítěte do nové přístavby mateřské školy, tak poptávka po volných místech zůstává v regionu pořád zhruba stejná a tedy i neuspokojená.</p> <p>Uvedená data poukazují na dostatečnou kapacitu pro zřízení jedné či dvou tříd pro umístění dětí od dvou let. Při nečekaném poklesu dětí v mateřských školách by se vzniklá volná místa mohla využít pro zřízení třídy s těmito dětmi. Zařazování dvouletých dětí do mateřských škol je však částečným řešením, které nemůže uspokojit všechny zájemce o umístění dětí od dvou let do mateřských škol.</p> <p>Na základě dřívějšího umístění dítěte do mateřské školy by se rodič mohl dříve vrátit na trh práce.</p> <p>Mateřská škola, kde mohou děti nastoupit již od dvou let je např. v Liberci. Více na www.skolkaupotucku.cz</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Analýza poptávky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnocení zájmu rodičů o umístění dvouletých dětí do mateřských škol • Zhodnocení kapacit pro umístění dětí do mateřských škol od dvou let • Zjištění ochoty provozovatelů k umístění těchto dětí do současných zařízení <p>B.1 Vytvoření prostoru pro nové zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sloučení menšího počtu dětí ve stávajících třídách za účelem vytvoření nové třídy pro dvouleté děti • Využití volných prostorů v MŠ k založení nové třídy • Zřízení detašovaných pracovišť současných mateřských škol v nových lokalitách • Přizpůsobení zamýšlených prostorů normám pro děti od dvou let (např. sociální zařízení) • Zajištění vhodné vybavenosti tříd • S ohledem na individuální péči a specifické potřeby dvouletých dětí je potřeba nižšího počtu dětí ve třídě oproti třídám s tříletými dětmi <p>B.2 Zajištění personálních kapacit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzhledem k nedostatečné samostatnosti dvouletých dětí je potřeba více pedagogických pracovníků

	<ul style="list-style-type: none"> • Zajištění pomoci nepedagogického pracovníka (pomocník při přebalování a jiné činnosti) • Vzdělávání pedagogů <p>Pozn. Vzhledem k maximálnímu počtu dětí (15) v těchto třídách je zapotřebí dvou pedagogických pracovníků a jednoho nepedagogického pracovníka (výše zmíněno), tím se navýší i úvazky učitelů.</p> <p>C.1 Zajištění finančních prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpočty obcí • Podpora finančních prostředků z podpory EU a národních zdrojů <p>D.1 Věcné náležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování výchovného (a vzdělávacího) programu • Zpracování metodiky práce s dětmi do tří let • Doplnění podmínek pro výchovu a vzdělávání dětí mladších tří let do RVP PV (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet dětí navštěvujících nově vzniklé kolektivy od dvou let ○ Počet dojíždějících dětí do nově vzniklých kolektivů od dvou let mimo své bydliště
Správce cíle	Helena Kloudová DiS.

Problémový okruh 1	Zařízení pro péči o děti do tří let věku
Cíl 1.2	Zřízení zařízení denní péče o děti do tří let věku
Popis cíle	<p>Na Pohořelicku nepůsobí žádné zařízení pro péči o děti do tří let věku (zmíněno v analytické části dokumentu). V Pohořelicích je jen zřízen útvar zájmového vzdělávání, tzv. kroužek, s názvem Miniškolička Motýlci. Miniškolička náleží Středisku volného času. Na základě velké poptávky po umístění dětí do podobných zařízení má tato miniškolička již kapacitu zcela naplněnou.</p> <p>Vzhledem k neuspokojivé poptávce by bylo vhodné zřídit tato zařízení, ať už soukromou osobou nebo obcí. Posláním takovýchto zařízení je poskytování výchovné a zdravotně preventivní péče.</p> <p>Zařízení pro děti ve věku do tří let mohou provozovat i soukromé osoby ale i obce.</p> <p>Podnikatel musí doložit odbornou způsobilost a činnost musí být zajišťována odborně způsobilými osobami (vzdělání všeobecné sestry, ošetřovatele porodní asistentky atd.).</p> <p>Z pohledu meziobecní spolupráce by se obce mohly podílet na podpoře a motivaci soukromých osob nebo přímo na zřízení tohoto zařízení.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Analýza poptávky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zjištění velikosti poptávky po takovém zařízení (počet dětí) • Zhodnocení finančních, personálních a zejména prostorových kapacit pro takové zařízení • Zjištění zájmu provozovatelů, jejich motivace • <p>B.1 Vytvoření nového zařízení v regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění prostorů pro nové zařízení • Zajištění financí na vybavení, zbudování, údržbu a platy • Personální zajištění – obsazení vhodnými pracovníky <p>C.1 Propagace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění Informovanosti o nově zřízeném zařízení v regionu
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet obcí zapojených do zřízení zařízení denní péče pro děti do tří let věku ○ Kapacita nově zřízených zařízení denní péče o děti do tří let věku ○ Počet dětí dojíždějících do zařízení mimo své bydliště
Správce cíle	Helena Kloudová DiS.

Problémový okruh 2	Nedostatek finančních prostředků
Cíl 2.1	Lepší využívání všech možností podpory z projektů EU a národních zdrojů
Popis cíle	V rámci předešlých analýz školství v ORP Pohořelice byl zjištěn nedostatek finančních prostředků nejen na platy, ale i na vybavení škol a moderní učební pomůcky. Jednou z příčin nedostatku financí ve školách a školských zařízeních je nedostatečné využívání všech možností podpory. Tato skutečnost může být spojená se špatnou informovaností o dotační problematice a chybějícími zkušenostmi s žádáním o dotační prostředky.
Hlavní opatření	<p>A.1 Analýza znalosti dotační problematiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza znalosti dotačních titulů mezi pedagogickými pracovníky • Zhodnocení stavu informovanosti <p>B.1 Zvýšení motivace a informovanosti pedagogických pracovníků</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivace učitelů k zájmu a podílení se na psaní žádostí o dotaci • Propagace zrealizovaných projektů • Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti dotační politiky <p>B.2 Získání praktických znalostí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování projektových záměrů • Zpracování žádosti o dotaci • Zajistit odbornou pomoc při psaní žádostí o dotaci • Zřízení metodické podpory (výukové programy) <p>C.1 Realizace dotačních opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hledání vhodných dotačních programů • Zajištění informovanosti o dotačních titulech
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet zapojených škol ○ Počet realizovaných a schválených projektových žádostí
Správce cíle	Ing. Hana Mlýnková

Problémový okruh 2	Nedostatek finančních prostředků
Cíl 2.2	Zvýšení efektivity hospodaření - úspory
Popis cíle	Na základě předchozích analýz a rozhovorů ředitelů škol bylo zjištěno, že v regionu Pohořelicka je nedostatek doprovodných služeb (logoped, školní psycholog), nedostatek finančních prostředků pro investice do lidských zdrojů (např. další vzdělávání pedagogických pracovníků ale i zaměstnanců škol) a pro technickou vybavenost škol. Při hledání řešení těchto nedostatků by mohlo pomoci prohloubení dosavadní spolupráce ředitelů škol a představitelů obcí a ekonomická úsporná opatření.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Zavedení společného nákupu a následného sdílení speciálních didaktických pomůcek • Společné organizování exkurzí, výletů, výcviků, zájezdů a kurzů • Společné vytvoření týmu pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé školy • Zavedení mikrobusu • Společné sdílení školního logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese a pozice • Rozvíjení partnerství škol za účelem sdílení zkušeností s aktivizačními metodami učení při vzdělání všech žáků • Rozvíjení partnerství škol za účelem předávání zkušeností s prací s dětmi a žáky • Organizace vzájemných návštěv ve školách • Podpora vzájemného učení pedagogů a hospitace učitelů konkrétních předmětů
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci více obcí ○ Počet společně zorganizovaných exkurzí, výletů, výcviků, zájezdů a kurzů ○ Počet škol podílejících se na provozu společného bezbariérového mikrobusu ○ Počet sdílených ostatních pedagogických pracovníků ○ Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení do předávání zkušeností
Správce cíle	Ing. Hana Mlýnková

3.2.3. Indikátory

Problémový okruh	Zařízení pro péči o děti do tří let věku		
Číslo indikátoru	1.A		
Název indikátoru	Počet dětí umístěných v zařízení pro děti do tří let věku		
Měrná jednotka	Počet dětí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		14	28
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor poukazuje na skutečnost kolik dětí mladších tří let je umístěno v nově vzniklých kolektivech v MŠ v ORP Pohořelice od dvou let a v zařízeních pro děti mladší tří let.		
Metodika a výpočet:	Počet dětí lze zjistit dotazem na ředitelství zařízení nebo ve výkonových výkazech		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, MěÚ Pohořelice – odbor školství, rejstřík škol (www.rejskol.msmt.cz)		

Cíl	Umístění dětí od dvou let do mateřských škol		
Číslo indikátoru	1.1.A		
Název indikátoru	Počet dětí navštěvujících nově vzniklé kolektivy od dvou let		
Měrná jednotka	Počet dětí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	14
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Umístění dětí do mateřských škol již od dvou let může pomoci rodičům se dříve začlenit na trh práce. Pomocí indikátoru můžeme zjistit, kolik dětí bude umístěno do nově vzniklých tříd a je-li potřeba kapacitu těchto tříd v následujících letech navyšovat.		
Metodika a výpočet:	Počet dětí je uveden ve výkonových výkazech.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, MěÚ Pohořelice – odbor školství, rejstřík škol (rejskol.msmt.cz)		

Cíl	Umístění dětí od dvou let do mateřských škol		
Číslo indikátoru	1.1.B		
Název indikátoru	Počet dojíždějících dětí do nově vzniklých kolektivů od dvou let mimo své bydliště		
Měrná jednotka	Počet dojíždějících dětí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	3	7
Skutečnost	0	3	7
Popis měřítka:	V ORP Pohořelice není mnoho mateřských škol s dostačující kapacitou, kde by se mohly třídy pro děti od dvou let zřídit. Indikátor poskytne informaci, která bude poukazovat na zájem o umístění dítěte do těchto kolektivů od dvou let.		
Metodika a výpočet:	Počet dojíždějících dětí lze zjistit dotazem na ředitelství škol.		
Zdroj čerpání dat:	MěÚ Pohořelice – odbor školství, ředitelství škol, výroční zprávy škol		

Cíl	Zřízení zařízení denní péče o děti do tří let věku		
Číslo indikátoru	1.2.A		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do zřízení zařízení denní péče pro děti do tří let věku v ORP Pohořelice		
Měrná jednotka	Počet zapojených obcí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	2	3
Skutečnost	0	2	3
Popis měřítka:	Zařízení denní péče o děti do tří let věku na Pohořelicku není, ovšem poptávka po tomto zařízení je vysoká. Jak již bylo zmíněno v analytické části, působí zde jen zájmový útvar Miniškolička Motýlci. Indikátor udává možnost sledovat počet obcí v ORP Pohořelice podporujících zřízení zařízení pro děti mladší tří let, a může poukazovat i na fakt, kolik z těchto obcí se podílí na financování těchto zařízení.		
Metodika a výpočet:	Součet zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky zřizovatele a škol.		

Cíl	Zřízení zařízení denní péče o děti do tří let věku		
Číslo indikátoru	1.2.B		
Název indikátoru	Kapacita nově zřízených zařízení denní péče o děti do tří let věku		
Měrná jednotka	Počet dětí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	7	14
Skutečnost	0	7	14
Popis měřítka:	Indikátor kapacity nově zbudovaných zařízení umožní sledovat vývoj a poptávku po těchto zařízeních.		
Metodika a výpočet:	Kapacita je uvedena v rejstříku škol.		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy MŠMT a rejstřík škol (www.rejskol.msmt.cz – dostupné k 30.11.2014)		

Cíl	Zřízení zařízení denní péče o děti do tří let věku		
Číslo indikátoru	1.2.C		
Název indikátoru	Počet dětí dojíždějících do zařízení denní péče pro děti do tří let věku mimo své bydliště v ORP Pohořelice		
Měrná jednotka	Počet dojíždějících dětí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2021
Plán	0	3	6
Skutečnost	0	3	6
Popis měřítka:	Na základě počtu dojíždějících dětí je možno zjistit spádovost těchto zařízení. Tato zařízení mohou využívat i děti z obcí okolních ORP.		
Metodika a výpočet:	Informace o počtu dojíždějících dětí lze nalézt na SLDB ovšem až v roce 2021, kdy proběhne sčítání lidu. Počet dojíždějících lze získat dotazem na ředitelství zařízení.		
Zdroj čerpání dat:	Ředitelství škol, MěÚ Pohořelice – odbor školství, ČSÚ (www.czso.cz – dostupná na SLDB 2021)		

Problémový okruh	Nedostatek finančních prostředků		
Číslo indikátoru	2.A		
Název indikátoru	Navýšení finančních prostředků nad rámec rozpočtu škol a zařízení		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		+ 5%	+ 10%
Skutečnost			
Popis měřítka:	Využívání podpor z fondů EU a národních zdrojů a zlepšení efektivity hospodaření, napomůže školám a školským zařízením k navýšení finančních prostředků. Indikátor umožní sledovat procentuální změnu ve finančních prostředcích. Celkový objem financí, se kterým škola hospodaří, bude alespoň z 10 % tvořen z jiných zdrojů, než jsou finanční prostředky alokované z MŠMT a od zřizovatele. Toto procentuální navýšení by mělo být tvořeno zejména příjmy získanými pomocí dotačních titulů z evropských a národních zdrojů.		
Metodika a výpočet:	Navýšení finančních prostředků lze zjistit dotazem na ředitelství zařízení		
Zdroj čerpání dat:	Ředitelství zařízení, MěÚ Pohořelice – odbor školství		

Cíl	Lepší využívání možností podpory z fondů EU a národních zdrojů		
Číslo indikátoru	2.1.A		
Název indikátoru	Počet zapojených škol		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pracovníci škol se mohou navzájem doplňovat a předávat si zkušenosti s žádáním o dotační prostředky. Započítána bude škola, která se podílí na tvorbě a realizaci projektu ve spolupráci s dalšími subjekty. Indikátor bude poukazovat na skutečnost, jak velký zájem je o vzájemnou spolupráci mezi školami.		
Metodika a výpočet:	Počty zapojených škol nalezneme na webových stránkách zřizovatelů a ve výročních zprávách škol		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, webové stránky zřizovatelů a škol, MěÚ Pohořelice – odbor školství, webové stránky poskytovatelů fondů o dotace		

Cíl	Lepší využívání možností podpory z fondů EU a národních zdrojů		
Číslo indikátoru	2.1.B		
Název indikátoru	Počet realizovaných a schválených projektových žádostí		
Měrná jednotka	Počet žádostí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	20
Skutečnost	12		
Popis měřítka:	Indikátor počtu realizovaných žádostí poukazuje na skutečnost, kolik bylo za dané období schváleno a realizováno projektů o dotační prostředky. V rámci propagace úspěšných projektů by mohlo vést k navýšení motivace pro další školy a školská zařízení.		
Metodika a výpočet:	Počty jednotlivých realizovaných žádostí se uvádí ve výročních zprávách škol.		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky zřizovatelů, výroční zprávy škol, MěÚ Pohořelice – odbor školství		

Cíl	Zvýšení efektivity hospodaření - úspory		
Číslo indikátoru	2.2.A		
Název indikátoru	Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci více obcí		
Měrná jednotka	Počet výběrových řízení		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	K zvýšení efektivity hospodaření je nutná vzájemná spolupráce jak mezi školami, tak mezi zřizovateli. Do celkového počtu budou započítána výběrová řízení v rámci ORP Pohořelice. Indikátor umožní sledovat rozvíjení vzájemné spolupráce mezi školami.		
Metodika a výpočet:	Součet všech výběrových řízení uvedených na webových stránkách zřizovatelů a škol.		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky zřizovatelů a škol, výroční zprávy škol, MěÚ Pohořelice – odbor školství		

Cíl	Zvýšení efektivity hospodaření - úspory		
Číslo indikátoru	2.2.B		
Název indikátoru	Počet společně zorganizovaných exkurzí, výletů, výcviků, zájezdů a kurzů		
Měrná jednotka	Počet akcí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	5	10
Skutečnost	0	5	10
Popis měřítka:	Indikátor udává počet všech společně zorganizovaných akcí, na kterých se podílelo více škol a školských zařízení. Umožní se zefektivnit výše zmíněné akce a ušetřit tak organizační a personální náklady a zlepšit fungování škol.		
Metodika a výpočet:	Počet společně zorganizovaných akcí můžeme najít na webových stránkách zřizovatelů a škol		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky zřizovatelů a škol		

Cíl	Zvýšení efektivity hospodaření - úspory		
Číslo indikátoru	2.2.C		
Název indikátoru	Počet škol podílejících se na provozu společného bezbariérového mikrobusu		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán	ANO	ANO	ANO
Skutečnost	NE	ANO	ANO
Popis měřítka:	Pořízení a následně i sdílení provozu mikrobusu mezi školami, může školám přinést úsporu, zvýšení komfortu a dostupnosti při organizování společných akcí. Žáci a děti nebudou muset využívat hromadnou dopravu na dojíždění např. na soutěže. Mikrobus může sloužit k využití i v sociálních službách i jako školní autobus, který bude dopravovat ráno děti do spádových škol. Indikátor sleduje počet škol zapojených do provozu a pořízení mikrobusu.		
Metodika a výpočet:	Údaj na webových stránkách zřizovatelů a škol		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky zřizovatelů a škol		

Cíl	Zvýšení efektivity hospodaření - úspory		
Číslo indikátoru	2.2.D		
Název indikátoru	Počet sdílených ostatních pedagogických pracovníků		
Měrná jednotka	Počet ostatních pedagogických pracovníků		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	2	5
Skutečnost	0	2	5
Popis měřítka:	Služby ostatních pedagogických pracovníků (např. logoped) nemají k dispozici všechny školy v SO ORP Pohořelice, přestože je jejich služba často potřebná. Indikátor umožní sledovat počet sdílených ostatních pedagogických pracovníků na Pohořelicku.		
Metodika a výpočet:	Informace o počtu sdílených ostatních pedagogických pracovníků je dostupná na odboru školství MěÚ Pohořelice.		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky zřizovatelů a škol, MěÚ Pohořelice – odbor školství		

Cíl	Zvýšení efektivity hospodaření - úspory		
Číslo indikátoru	2.2.E		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení do předávání zkušeností		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	3	6
Skutečnost	0	3	6
Popis měřítka:	Výměna zkušeností je velice důležitá pro vývoj škol a jejich hodnocení. Indikátor poukazuje na skutečnost kolik škol a školských zařízení je zapojeno do předávání zkušeností se vzděláváním a pedagogických zkušeností.		
Metodika a výpočet:	Hodnoty uvedeny na webových stránkách zřizovatelů a škol		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky zřizovatelů a škol		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Dosud nestanoveno

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Umístění dětí od dvou let do mateřských škol	Helena Kloudová
1.2	Zřízení zařízení denní péče o děti do tří let věku	Helena Kloudová
2.1	Lepší využívání všech možností podpory z projektů EU a národních zdrojů	Hana Mlýnková
2.2	Zvýšení efektivity hospodaření – úspory	Hana Mlýnková

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
Všechny indikátory obsažené ve strategii		Ing. Ivana Kohútová

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. **System změn strategie**

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. **Akční plán**

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Na území správního obvodu Pohořelic provozuje svoji činnost 8 základních škol, 12 mateřských škol, jedno středisko volného času a jedna základní umělecká škola. Území Pohořelicka je dobře pokryté základními a mateřskými školami, pouze ve dvou obcích se nenachází žádná škola (Šumice, Odrovice). V roce 2014 ukončila svoji činnost základní škola se speciálními a praktickými třídami. Žáci této školy nyní navštěvují základní školu ve Vlasaticích. Na Pohořelicku nepůsobí žádné zařízení pro děti mladších tří let. SVČ provozuje zájmový útvar (kroužek) s názvem Miniškolička Motýlci, který navštěvují děti mladší tří let. Tento kroužek má kapacitu zcela naplněnou, ovšem poptávka po podobných zařízeních je velká.

Návrhová část dokumentu se především odvíjela ze zpracované analytické části. Data k vytvoření problémových okruhů byla získána na základě vypracované SWOT analýzy, dotazníkového šetření mezi starosty obcí ORP Pohořelice a z připomínek ze stran ředitelství škol. Ze získaných dat vyplynulo několik problémů, které byly dále sestaveny dle významnosti do určitých tematických celků, které představily základ problémových okruhů. Tyto okruhy upozorňují na nedostatky v oblasti školství.

V návrhové části byly zvoleny dva problémové okruhy:

- Zařízení pro péči o děti do tří let věku
- Nedostatek finančních prostředků.

V rámci problémových okruhů byly vymezeny konkrétní cíle, které povedou k řešení či překonání identifikovaných problémových okruhů.

V oblasti problémového kruhu, který nese název Zařízení pro péči o děti do tří let věku, jsou nastaveny následující cíle:

- Umístění dětí od dvou let do mateřských škol
- Zřízení zařízení denní péče o děti do tří let věku.

Na základě dlouholeté praxe v oblasti předškolní výchovy je garantem těchto cílů ředitelka mateřské školy v Pohořelicích Helena Kloudová.

V druhém problémovém okruhu s názvem Nedostatek finančních prostředků, jsou nastaveny následující cíle:

- Lepší využívání všech možností podpory z projektů EU a národních zdrojů
- Zvýšení efektivity hospodaření – úspory.

Vzhledem k rozsáhlému přehledu v oblasti školství a zkušenostmi s dotačními tituly je garantem cíle Hana Mlýnková (odbor školství MěÚ Pohořelice)

Ke každému cíli jsou přiřazeny sady indikátorů, díky nimž můžeme sledovat naplněnost výše zmíněných cílů. Správcem měřítka všech indikátorů je Ivana Kohútová.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Tvorba analytické části strategie byla završena dne 22. 5. 2014 na prvním oficiálním setkání představitelů obcí ORP Pohořelice. Zde byla zástupcům obcí prezentována první (analytická) část budoucí strategie a také vytvořené nástiny návrhů řešení zjištěných problémů. Analytická část poté prošla oponenturou ze strany SMO a úpravou na již definitivní verzi. Prezentované nástiny řešení pak sloužily jako základ pro tvorbu a směřování druhé – návrhové – části strategického dokumentu.

Návrhová část strategie tedy byla tvořena především v druhém pololetí roku 2014. Postup, který vedl k její současné podobě, sestával z řady kroků, metodicky řízených ze strany Svazu měst a obcí ČR. Prvním z kroků bylo definování tzv. Vize, tedy stručně formulovaného stavu, jehož chce region prostřednictvím strategie v časovém horizontu její realizace dosáhnout. Tu následovalo definování Problémových okruhů, neboli oblastí v nichž je třeba nějakým způsobem intervenovat tak, aby bylo dosaženo požadovaného stavu. V rámci těchto okruhů pak byly konkretizovány tzv. Cíle, neboli šířeji pojatá řešení definovaných problémů. Návrhovou část pak završilo vytvoření soustavy Indikátorů, jimiž se měří efektivita naplňování stanovených Cílů a řešení Problémových okruhů.

K vytvoření návrhové části významně napomohla spolupráce odborného týmu v regionu s místními aktéry i metodické vedení zvenčí (SMO, případně i kooperace s dalšími ORP, MAS, atd.). Významným prvkem, který se podílel na tvorbě této části strategie, byla tzv. fokusní skupina. Ta se několikrát sešla s týmem, aby připomínkovala a pomáhala spoluvytvářet obsah návrhové části i další postup prací. Vyskytovali se v ní zástupci obcí, odborníci, důležití aktéři (např. ředitelé zařízení) v regionu, vedoucí odborů MěÚ Pohořelice, místní akční skupiny a další. Na závěr celého procesu pak byla tato návrhová část představena starostům obcí ORP Pohořelice na setkání starostů dne 9. 12. 2014, kde byli vyzváni k dodání posledních připomínek.

Při tvorbě návrhové části oblasti školství byla opakovaně kontaktována jednotlivá ředitelství škol v ORP Pohořelice, aby se vyjádřila k návrhu zpracovávané části dokumentu. Bohužel návratnost připomínek byla nízká. Získání dalších informací o nedostacích či potřebách ve školství napomohlo osobní setkání s gestory jednotlivých cílů a to s Hanou Mlýnkovou a Helenou Kloudovou. Tato setkání napomohla k vyřešení jednotlivých nejasností a dalším poznatkům k návrhové části dokumentu. Prvotní návrh této části byl vytvořen pracovníci pro analýzu Ivou Brůchovou. Každý individuální návrh rozdělený do jednotlivých postupů zpracování byl následně předložen týmu SMO k připomínkám. Výsledek byl prezentován fokusní skupině. Konečná podoba návrhové části byla předložena na setkání starostů, které se konalo v prosinci. K oblasti školství nebyly obdrženy žádné připomínky.

3.5. Přílohy

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
DSO	Dobrovolný svazek obcí
DZ JMK	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje
IDS JMK	Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje
MěÚ	městský úřad (obvykle pro město Pohořelice)
MOS	meziobecní spolupráce
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ORP	obec s rozšířenou působností
PMOS	projekt Podpora meziobecní spolupráce
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SVČ	Středisko volného času
SŠ	Střední škola
ŠD	Školní družina
ŠK	Školní klub
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Správní obvod ORP Pohořelice je regionem, jenž leží v zázemí velkoměsta Brna a nedaleko dalších velkých měst. Dříve byl součástí okresů Znojmo, Břeclav a Brno-venkov, řada meziregionálních vazeb tak přetrvává do dnešních dnů.

Sociální služby zahrnují velmi široké spektrum aktivit, jejichž poskytování má i různou míru dopadu na region a naopak, různě velké regiony mohou „poptávat“ různé typy služeb. Pohořelicko je oblastí, v níž došlo v relativně nedávné době ke změnám v spektru sociálních služeb (např. zrušení domova pro seniory v Pohořelicích či pečovatelské služby tamtéž) a aktuálně se zde již podruhé, prostřednictvím komunitního plánování, zjišťují potřeby a jejich saturace v regionu ORP.

Specifický pro tuto oblast může být fakt, že zde fungují dvě zařízení s evidentně nadregionálním významem a v kontrastu s tím to, že služby potřebné v regionu a obcích jsou poskytovány zařízeními sídlícími až za hranicemi regionu.

Tab. 57: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	
Denní stacionáře	
Týdenní stacionáře	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
Domovy pro seniory	
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	
Azylové domy	
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	
Nízkoprahová denní centra	
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
Noclehárny	
Terapeutické komunity	
Sociální poradny	
Sociálně terapeutické dílny	
Centra sociálně rehabilitačních služeb	
Pracoviště rané péče	
Intervenční centra	
Služby následné péče	
Ostatní	
celkem	2

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb – MPSV, ČSÚ, 2014

Pozn.: Výsledek zjištěný na Registru poskytovatelů sociálních služeb je koherentní s údaji na ČSÚ i MPSV.

V ORP Pohořelice tedy sídlí dvě zařízení. Tím prvním je Dům na půli cesty - provozovaný spolkem Sdružení pěstounských rodin na adrese Velký Dvůr 134, 691 23 Pohořelice od roku 2007. V tomto typu zařízení je poskytováno ubytování a podpora aktivního začleňování do společnosti pro cílovou skupinu mládeže a mladých dospělých (tedy osob ve věku 15 - 26 let). Přesně řečeno,

poskytuje pobytovou sociální službu podle § 58 zákona č. 108/2006 Sb. a § 23 vyhlášky 505/2006 Sb. Zřizovatelem Domu na půli cesty je nestátní nezisková organizace Sdružení pěstounských rodin, která je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb a má pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí. Cílovou skupinou tohoto konkrétního zařízení jsou zletilé osoby od 18 do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popř. osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, zletilé osoby propuštěné z výkonu trestu, z jiných sociálních zařízení, z pěstounských rodin a další osoby ohrožené sociálním vyloučením. S ohledem na typ zařízení je jeho význam výrazně nadregionální – řada klientů přichází z území mimo hranice SO ORP.

Druhým zařízením je Domov se zvláštním režimem – ten je zaregistrován od 2. 5. 2014 a tak pro něj nejsou dosud dostupná statistická data. Tento typ zařízení se soustředí zejména na osoby s problémy jako je syndrom demence, Alzheimerova choroba či další psychiatrická onemocnění. S ohledem na specifičnost takovéto skupiny klientů platí totéž co u předchozího – i toto zařízení je svým typem předurčeno poskytovat péči osobám ze širšího okolí (většina z nich je dle šetření na místě z města Brna).

Tab. 58: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP) se sídlem na území ORP Pohořelice.

Druh zařízení sociálních služeb	počet
Centra denních služeb	
Denní stacionáře	
Týdenní stacionáře	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
Domovy pro seniory	
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	
Azylové domy	
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	
Nízkoprahová denní centra	
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
Noclehárny	
Terapeutické komunity	
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	
Centra sociálně rehabilitačních služeb	
Pracoviště rané péče	
Intervenční centra	
Služby následné péče	
Ostatní	
celkem	3

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb – MPSV, ČSÚ, vlastní šetření, 2014

Tab. 59: Zařízení sociálních služeb působící v rámci ORP se sídlem mimo území ORP Pohořelice

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Charitní pečovatelská služba Břeclav (Seniorů 3196/1, Břeclav, 690 03 Břeclav 3)	Terénní služby - pečovatelská služba	Diecézní charita Brno	Břeclav
2.	Poradna rané péče DOREA	Pracoviště rané péče	Slezská diakonie	Brno
3.	Středisko rané péče SPRP Brno	Pracoviště rané péče	Společnost pro ranou péči o.s.	Brno

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb – MPSV, ČSÚ, vlastní šetření, 2014

Kromě Domu na půli cesty a Domova se zvláštním režimem poskytují ve SO ORP sociální služby již pouze zařízení sídlící mimo jeho hranice. V budově Městského úřadu Pohořelice funguje jednou za 14 dnů bezplatná psychologická poradna (PhDr. Trávníček Milan), poskytující služby v oblasti rodinného poradenství, která je (u MPSV) registrovaná v Břeclavi – protože ale reálně funguje v Pohořelicích, byla zařazena již do tabulky 57.

Charita Břeclav zajišťuje bezplatnou pečovatelskou službu v Pohořelicích a Branišovicích od října r. 2008 (zahájení služby k 1. 1. 2007, kancelář je umístěna v Pohořelicích). Dvě v Brně sídlící organizace pak poskytují ranou péči - Poradna rané péče DOREA a Středisko rané péče SPRP Brno.

Další aktivity realizované ve SO ORP již nemusí naplňovat definici registrovaných sociálních služeb. Jedná se především o Dům s pečovatelskou službou ve Vranovicích, který je v bytovém fondu města. Objekty Domu s pečovatelskou službou mají dva provozovatele. Jedním z nich je INVESTOR, s.r.o., který provozuje samostatné byty pro soběstačné a osoby vyžadující trvalou péči. Pro seniory soběstačné je možnost čerpání placených služeb pečovatelek. Webové stránky tohoto subjektu uvádí, že k dispozici je 28 samostatných bytů pro 1 a 2 osoby. Druhý provozovatel si najímá prostory, v nichž provozuje již výše zmíněný Domov se zvláštním režimem.

Na poptávku po určité formě sociální služby, podobně jako tento Dům, ukazují ještě některé zjištěné drobné služby, jako je nabídka rozvážky obědů, která sice není úplně ojedinělá, děje se však ve velmi malých měřítcích.

Sociální služby jsou na území ORP předmětem komunitního plánování - právě na základě poptávky zjištěné při průzkumu, jež byl součástí přípravy komunitního plánu sociálních služeb (r. 2010), byla založena poradna, do níž dojíždí PhDr. Trávníček. V současnosti (jaro 2014) je v přípravě nový komunitní plán sociálních služeb. Ten zatím, s ohledem na případné rozšíření spektra služeb, ukazuje na potřebu a zájem po zavedení služeb sociálně aktivizačních a samozřejmě udržení stávajících služeb.

Starostové a odbor sociálních služeb města Pohořelice během dotazníkových šetření i rozhovorů společně poukazují především na potřebu komunitního plánování. Starostové pak často zmiňovali i zájem o dostupné bydlení, případně zavedení pečovatelské služby.

MAS Podbrněnsko, do jejíhož regionu ORP Pohořelice většinou obcí spadá, provedla řadu šetření, z nichž vzešel zájem (na Pohořelicku) o stacionář či jiné zařízení, jež mohou uživatelé denně navštěvovat, a také o již výše zmíněné služby.

Tab. 60: Počet jednotlivých typů sociálních služeb registrovaných na území ORP Pohořelice

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	
Služby sociální péče	Osobní asistence	
	Pečovatelská služba	
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	
	Podpora samostatného bydlení	
	Odlehčovací služby	
	Centra denních služeb	
	Denní stacionáře	
	Týdenní stacionáře	
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
	Domovy pro seniory	
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	
Služby sociální prevence	Raná péče	
	Telefonická krizová pomoc	
	Tlumočnické služby	
	Azylové domy	
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	
	Krizová pomoc	
	Intervenční centra	
	Nízkoprahová denní centra	
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
	Noclehárny	
	Služby následné péče	
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	
	Sociálně terapeutické dílny	
	Terapeutické komunity	
	Terénní programy	
	Sociální rehabilitace	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb – MPSV, 2014

Dle údajů MPSV jsou v ORP Pohořelice (ke květnu 2014) registrovány pouze dvě služby a těmi jsou Dům na půli cesty a Domov se zvláštním režimem.

Tab. 61: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP) Pohořelice

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	
	Pečovatelská služba	1
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	
	Podpora samostatného bydlení	
	Odlehčovací služby	
	Centra denních služeb	
	Denní stacionáře	
	Týdenní stacionáře	
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
	Domovy pro seniory	
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	
Služby sociální prevence	Raná péče	2
	Telefonická krizová pomoc	
	Tlumočnické služby	
	Azylové domy	
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	
	Krizová pomoc	
	Intervenční centra	
	Nízkoprahová denní centra	
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
	Noclehárny	
	Služby následné péče	
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	
	Sociálně terapeutické dílny	
	Terapeutické komunity	
	Terénní programy	
	Sociální rehabilitace	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb – MPSV, ČSÚ, vlastní šetření, 2014

U spektra sociálních služeb reálně poskytovaných v území SO ORP Pohořelice platí totéž, co u výpisu zařízení. Služby sídlící v regionu jsou pouze dvě - Dům na půli cesty v Pohořelicích a Domov se zvláštním režimem ve Vranovicích. Navíc v oblasti aktivně působí dvě služby poskytující ranou péči (sídlící v Brně), pečovatelská služba a rodinná poradna (z Břeclavi).

Dům s pečovatelskou službou Vranovice v tabulce není zahrnut, jelikož jej nelze zařadit do specifikovaných druhů sociálních služeb.

Tab. 62: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	Pohořelice					
Typ zařízení sociálních služeb						
Domovy se zvláštním režimem					1	
Domy na půl cesty						1
celkem	0	0	0	0	1	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb – MPSV, 2014

Provozovatelem starší služby na území ORP, tedy zařízení Dům na půli cesty ve městě Pohořelice, je dle databáze MPSV sdružení pěstounských rodin, což je nestátní nezisková organizace, která je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb s pověřením k výkonu sociálně-právní ochrany dětí.

IČO Sdružení: 64326471.

Právní forma: Sdružení (svaz, spolek, společnost, klub aj.).

Mladší službou (v květnu 2014 zaregistrovanou) je Domov se zvláštním režimem, jehož zřizovatelem je společnost SENIORPROJEKT, s.r.o.

IČO: 49436261.

Tab. 63: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky (v Kč)							
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje	celkem
Domy na půl cesty					264 040,00	209 809,00	3 310 776,00	3 784 625,00
celkem za všechna zařízení	0	0	0	0	264 040,00	209 809,00	3 310 776,00	3 784 625,00

Zdroj: Vlastní šetření, 2014

Data z Domu na půli cesty byla získána vlastním šetřením. Ukazují na výraznou převahu „jiných“ finančních zdrojů – oproti nim představují úhrady uživatelů společně se sponzorskými dary pouze sedminu získaných finančních prostředků.

Ve SO ORP Pohořelice byl obcí Vranovice společně se soukromým investorem postaven Dům s pečovatelskou službou v letech 2012 - 2013. Provoz zahájil v červnu 2013. Vzhledem k tomu tak nejsou k dispozici data pro rok 2013. Podobně, s ohledem na registraci, která proběhla 2. 5. 2014, nejsou doplněna data pro Domov se zvláštním režimem.

Rodinná poradna PhDr. Trávníčka data neposkytnula.

Tab. 64: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Domovy se zvláštním režimem	54			54											
Domy na půl cesty	15			15											

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb – MPSV, 2014

Registr poskytovatelů sociálních služeb u Domu na půli cesty uvádí za rok 2012 počet klientů 14, z toho je 7 mužů a 7 žen.

Na webu: <http://www.dumnapulicesty.cz/?page=prijeti> je uvedena kapacita 15 lůžek.

SENIORPROJEKT, s.r.o. uvádí, že má jím provozovaný Domov se zvláštním režimem 54 lůžek pro osoby s trvalou péčí. Plánuje však kapacitu navýšit na cca dvojnásobek.

Dům s pečovatelskou službou Vranovice – provozovatel INVESTOR, s.r.o. uvádí dle zdroje (<http://dpsvranovice.cz/>) 28 samostatných bytů pro 1 a 2 osoby, s kuchyňskou linkou, koupelnou a lodžii. V tabulce data nejsou zahrnuta vzhledem k tomu, že není registrován na MPSV.

Rodinná poradna PhDr. Trávníčka uvádí za rok 2012: konzultací celkem - 171, párové - 27, rodinné - 29, domácí násilí - 8. Tyto údaje byly zjištěny vlastním šetřením, ovšem byly to jediné údaje, které nám byly poskytnuty.

Terénní ani ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením ve SO ORP Pohořelice nejsou registrovány.

Tab. 65: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Domy na půl cesty				Domovy se zvláštním režimem			
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Počet klientů celkem	
		muži	ženy		muži	ženy		
Posuzovaný správní obvod - celkem	-	7	7	-	-	-	54	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb – MPSV, vlastní šetření, 2014

Dům na půli cesty dosáhl za rok 2012 počtu 14 klientů. Z toho bylo 7 mužů a 7 žen. Dům na půli cesty uvádí kapacitu 15 lůžek a 15 klientů – je tedy takřka stoprocentně naplněn. Dle zdroje (<http://www.dumnapulicesty.cz>) uvádíme i počet zaměstnanců – 5, z toho 1 vedoucí, 2 sociální pracovníce a 2 pracovníci v sociálních službách.

Domov se zvláštním režimem ve Vranovicích má dle zjištěných informací aktuálně plně využitou kapacitu 54 míst (blíže nebylo specifikováno), přičemž do budoucna hodlá provoz rozšířit o dalších cca 30 míst.

Tab. 66: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Domy na půl cesty	3 784 625	-	-	827

Zdroj: Vlastní šetření, 2014

Dům na půl cesty je jediným zařízením fungujícím roku 2012 v ORP Pohořelice, které je zaregistrováno a zároveň již funguje natolik dlouho, aby bylo statisticky podchyceno. Jak ukazuje Tab. 65 a Tab. 62, náklady provozu tohoto zařízení jsou ve vyrovnaném poměru s jeho příjmy.

Dobrovolnická služba

V Jihomoravském kraji působilo v roce 2012 pět organizací vykonávajících **dobrovolnickou činnost**. Žádná z nich však svými aktivitami nezasáhla do SO ORP Pohořelice.

V letech 2011 (pět organizací) a 2010 (tři organizace) platí totéž. Organizací zahrnujících svou působností celou ČR (a teoreticky tak i ORP Pohořelice) je přes 30, nicméně také ani jedna z nich nezasáhla do dění v regionu. Teoreticky je ale možné působnost některých organizací předpokládat - jedná se především o Slezskou diakonii, provozující i Pečovatelskou službu v Břeclavi, případně Adru, pomáhající při mimořádných událostech, např. povodních, které na Pohořelicku proběhly v roce 2007.

Dobrovolná činnost osob (ovšem neregistrovaných jako dobrovolníci) však v SO probíhá - příkladem mohou být například aktivity SVČ Pohořelice při činnosti s mládeží, nebo aktivity členů Českého červeného kříže v Pasohlávkách (pomoc v ordinaci lékaře, aktivity se seniory), potažmo obecně spolková činnost v obcích regionu.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a. Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 67: Analýza rizik v oblasti sociálních služeb

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
poskytovatelé služeb	dostatek finančních prostředků, zájem uživatelů, kvalita zaměstnanců	nízká kvalita poskytované služby, absence potřebné služby, cena služby	pravidelná společná setkání, pravidelná komunikace mezi obcemi, prezentace na webových stránkách, místní zpravodaj	zajistit organizátora, kontrola služby, pravidelná prezentace výsledků
senioři	kvalita služby, dostupnost a cena služby, vybudování kvalitního pobytového zařízení na území, poradenství v sociální oblasti, kvalitní pečovatelská služba	nezájem o služby, malá informovanost, jiná očekávání, nedostatek financí za vykonané služby	informovanost v místních novinách, informační letáky nebo plakáty, dobrá informovanost na úředních deskách, osobní komunikace	zoptimalizování rozložení sociálních služeb, budování pobytových zařízení, komunikace
občané ORP	informovanost o kvalitě a dostupnosti poskytovaných služeb,	negativní postoje vůči vyloučeným skupinám, nezájem o dění v obci	informovanost v místních novinách, informační letáky nebo plakáty, dobrá informovanost na úředních deskách, prezentace služeb na webových stránkách akce	aktivní přístup obcí, sociálního odboru a ÚP k sociálně vyloučeným skupinám
osoby sociálně vyloučené	informovanost o kvalitě a dostupnosti poskytovaných služeb, poradenská činnost	zneužívání sociálních dávek, nezájem o aktivní spolupráci a jakoukoliv pomoc, nedodržování zákonů, bezdomovectví	sociální odbor MěÚ, sociální terénní práce	rozvoj preventivních programů, kontrola využívání sociálních dávek, kontroly dotčených lokalit, využívání operačních programů EU, prospěšné práce, sociální byty

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
obce, představitelé obcí	dobré rozložení sociálních služeb, informovanost občanů, optimalizace výdajů do sociální oblasti	nezájem o meziobecní spolupráci, nedostatek finančních prostředků	komunikace se sociálním odborem, setkávání starostů, spolupráce obcí	kvalitní komunitní plánování, využití dotačních programů

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. 68: Analýza rizik v oblasti sociálních služeb

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	4	12	využití ostatních finančních zdrojů	poskytovatel, zřizovatel
Nedostatek financí na investice	3	4	12	využití ostatních finančních zdrojů	poskytovatel, zřizovatel
Nedostatek financí na mzdy	3	5	15	další zdroje financování, kvalitně zpracovaný rozpočet	poskytovatel,
Změny v poskytování dotací	3	4	12	spolupráce s obcemi, krajem	poskytovatel, zřizovatel

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Organizační riziko					
Nedostatek klientů/příliš mnoho klientů	3	3	9	informovanost, kvalitní řízení služby, komunikace	obce daného území
Neochota obcí řešit sociální problémy	2	4	8	meziobecní spolupráce	obce daného území
Nezájem obcí o spolupráci	2	4	8	kvalitně zpracovaná strategie pro meziobecní spolupráci, komunitní plánování	obce, kraj
Špatné a nevhodné pokrytí sociálních služeb	4	5	20	komunitní plánování v rámci ORP, meziobecní spolupráce, komunikace s JMK	obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy	3	4	12	komunikace s JMK a MPSV	obce daného území
Změna v poskytování sociálních dávek	3	5	15	upozornění na dopady změny legislativy	obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov	3	3	9	využití fondů EU, využití ostatních finančních zdrojů	poskytovatelé
Věcné riziko					
Špatná koordinace zařízení	2	4	8	kritéria hodnocení, komunikace	obce, poskytovatelé
Personální riziko	2	3	6	školení a vzdělávání zaměstnanců, dobré nastavení způsobů odměn, supervize	poskytovatelé

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Nízká kvalita služby	2	4	8	školení a vzdělávání zaměstnanců, dobré nastavení způsobů odměn, nastavení podmínek kritérií hodnocení	poskytovatelé
Přibývání obyvatel se sociální potřebností	3	5	15	komunitní plánování, budování sociálních bytů	obec daného území
Stárnutí populace	3	4	12	zvýšení kapacity zařízení pro seniory a jejich zřízení, komunitní plánování	obec daného území

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality služeb).

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“)

– hodnotí se na škále 1 až 5:

hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a

hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost).

Pravděpodobnost je v uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5).

Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25.

Vlastníci jednotlivých rizik jsou instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události.

Jak ukazuje registr rizik, dle výše uvedeného vysvětlení, je zásadním rizikem pro sociální služby na Pohořelicku financování služeb, doplněné změnami v legislativě. Toto je však rozšířeno i vysokým rizikem nekoordinovaného pokrytí oblasti sociálními službami a také demografickými trendy: stárnutím populace, případně jejím sociálním oslabováním. Všechna tato rizika mohou být alespoň nějakým způsobem řešena či diskutována na bázi meziobecní spolupráce.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. 69: SWOT analýza v oblasti sociálních služeb

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - zpracovávání Komunitního plánu sociálních služeb pro Pohořelicko na období říjen 2013 až prosinec 2016, - ochota obcí řešit sociální problémy občanů, - nabídka zájmových činností a mimoškolních aktivit, - tradice NNO a zájmových organizací jako např. Klubu důchodců 	<ul style="list-style-type: none"> - chybějící možnost dostupného bydlení pro mladé rodiny a seniory (např. i s využitím pečovatelské služby), - chybějící služby ambulantní a terénní, - chybějící pečovatelské služby v některých obcích, - chybějící denní stacionář pro seniory a handicapované, - problémy s osobami ze sociálně vyloučených skupin, - nedostatek služeb sociální prevence.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - podpora možností pro aktivní zapojení sociálně slabých do veřejného života, - rozšíření komunitního plánování sociálních služeb v obcích ORP Pohořelice, - další rozvoj terénních programů, - vybudování stacionáře (ambulantní zařízení), - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, - podpora při udržení osob se zdravotním postižením a seniorů v přirozeném prostředí - podpora meziobecní spolupráce jako možnosti řešit problémy koordinovaně - využití dotačních programů, prostřednictvím obcí, DSO či MAS 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek finančních prostředků na provoz i investice, - neochota ke spolupráci dotčených skupin, - stárnutí populace, - změny legislativy ohledně financování služeb, - snižování dotací - nevhodné nastavení dotačních podmínek - nekoncepčnost financování provozních nákladů stávajících zařízení sociálních služeb, - nedostatečná podpora a ochota koordinace aktivit v regionu.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Pod ORP Pohořelice spadá 13 obcí (Branišovice, Cvrčovice, Ivaň, Loděnice, Malešovice, Odrovice, Pasohlávky, Pohořelice, Přibice, Šumice, Troskotovice, Vlasatice, Vranovice). Sociální zařízení v regionu jsou ve Vranovicích a ve Velkém Dvoře (část města Pohořelice). Dále je přímo na MěÚ v Pohořelicích zřízena psychologická poradna poskytující služby rodinného poradenství (PhDr. Milan Trávníček).

Ve Velkém Dvoře je sociální zařízení Dům na půli cesty. Zřizovatelem Domu na půli cesty je nestátní nezisková organizace Sdružení pěstounských rodin, která je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb a má pověření k výkonu sociální právní ochrany dětí. Jedná se o zařízení, které poskytuje pobytovou sociální službu a jeho kapacita je 15 lůžek. Za rok 2012 uvádí Dům na půli cesty celkem 14 klientů, z toho 7 žen a 7 mužů. Cílová věková kategorie jsou osoby od 18 do 26 let. Průměrné náklady za uživatele na den činí 827 Kč.

Ve Vranovicích je zřízen od června 2013 dům s pečovatelskou službou. Prvním provozovatelem tohoto zařízení je firma INVESTOR s.r.o., která provozuje samostatné byty pro soběstačné osoby, s možností čerpání placených pečovatelských služeb. K dispozici je 28 samostatných bytů pro 1 a 2 osoby, s kuchyňskou linkou, koupelnou a lodžii. Druhým provozovatelem je SENIORPROJEKT, s.r.o., který provozuje nově zaregistrovanou službu domova se zvláštním režimem (registrace proběhla 2. 5. 2014), který nabízí lůžkovou část s pečovatelskými službami zaměřenou na poskytování služeb lidem se syndromem demence, nejčastěji s Alzheimerovou chorobou, alkoholikům nebo například lidem s psychiatrickým onemocněním ve stabilizovaném stádiu. Aktuální kapacita zařízení je 54 uživatelů, ovšem provozovatel ji bude pro zájem klientů rozšiřovat o další blok (30 míst).

Mimo ORP Pohořelice sídlí řada dalších zařízení, která poskytují sociální služby uživatelům v regionu. Mezi nimi je to především Oblastní charita Břeclav poskytující pečovatelskou službu seniorům v ORP (která má i malou kancelář v Pohořelicích) doplněná o dvě služby poskytující ranou péči z Brna (jen v individuálních případech).

Na Pohořelicku tak působí dvě zařízení s evidentně nadregionálním významem (odpovídá tomu i složení klientů, z nichž bylo v obou zařízeních zjištěno vysoké procento z obcí mimo ORP) – Dům na půli cesty v Pohořelicích a Domov se zvláštním režimem ve Vranovicích. Ostatní služby jsou vykonávány zařízeními zvenčí. Otázka saturace potřeb regionu se řeší jak na úrovni komunitního plánování (probíhá druhé kolo tvorby KP) tak i například tvorby strategie MAS Podbrněnsko. Ukazuje se, že v regionu existuje poptávka po dalších službách, ač je poněkud roztříštěná. Zájem existuje především o služby typu dostupného bydlení, stacionáře a sociálně aktivizačních služeb. Je tak vhodné, především v rámci procesu komunitního plánování, zapojit představitele obcí a v maximální možné míře s nimi koordinovat postup v těchto otázkách, stejně jako poukázat na větší sílu a lepší vyjednávací pozici při společném postupu (např. při jednání s Úřadem práce, krajem, velkými zaměstnavateli apod.).

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. V těchto fokusních skupinách byli zahrnuti zástupci obcí, odborníci, důležití aktéři (např. ředitelé zařízení) v regionu, vedoucí odborů MěÚ Pohořelice, místní akční skupiny a dalších z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

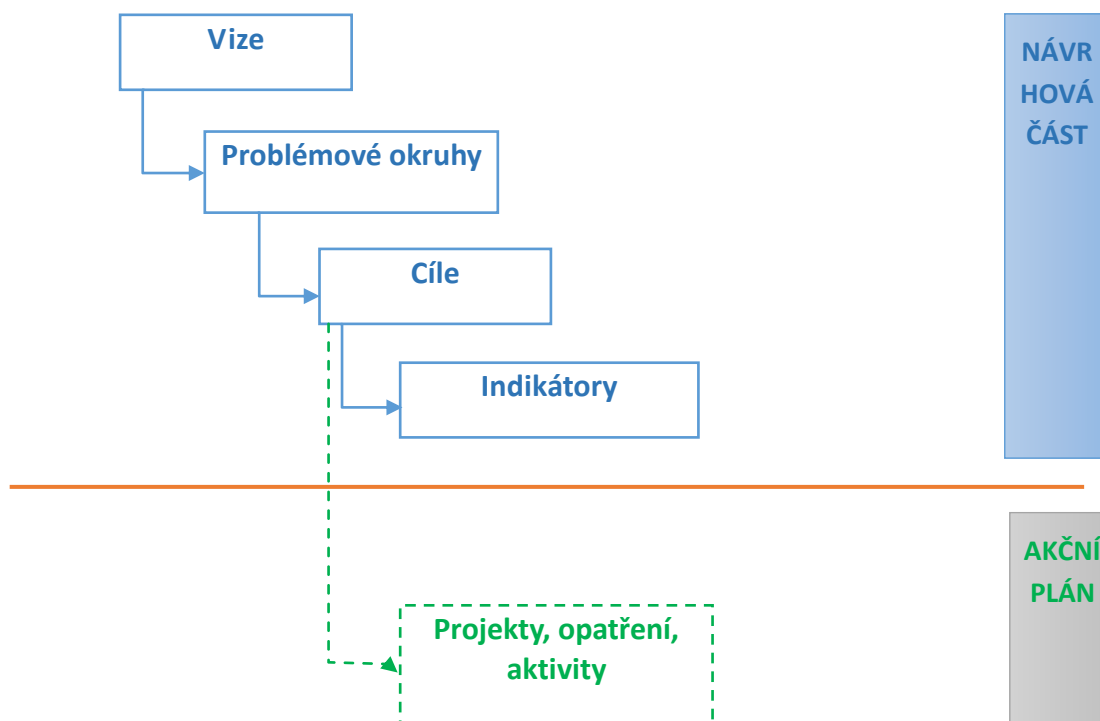
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálními investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu celé návrhové části.

Vize meziobecní spolupráce			
<p>Správní obvod ORP Pohořelice je regionem, v němž si obce navzájem pomáhají, spolupracují a doplňují se.</p> <p>Obce v území společně dbají na kvalitní a dosažitelné formální i neformální vzdělání obyvatel všech věkových skupin. Všem sociálním skupinám pak na základě komunitního plánování a dostupné sociální infrastruktury zaručí pomoc i potřebné informace v nejrůznějších životních situacích. Prostřednictvím racionálního nakládání s odpady a podporou environmentálního vzdělávání a osvěty dbá Pohořelicko o své životní prostředí. Vzájemné kontakty mezi obcemi, jak pomocí společenských a volnočasových aktivit, tak i dobrého a bezpečného spojení, umožní zvýšení kvality života a lepší využití potenciálu regionu.</p> <p>Vznikne tak dostupný, atraktivní a živý region.</p>			
Sociální služby	Problémový okruh 1		Problémový okruh 2
	Rozšíření spektra sociálních služeb při zachování jejich kvality ve SO ORP Pohořelice		Komunitní plánování sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice
	Indikátor 1.A		Indikátor 2.A
	Informovanost o sociálních službách		Aktualizace či vytvoření komunitního plánu sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice
	Indikátor 1.B		
	Počet obcí v SO ORP Pohořelice, v nichž se realizují sociální služby		
	Cíl 1.1	Cíl 1.2	Cíl 2.1
	Zavedení vybraných sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice	Udržení stávající úrovně sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice	Rozšíření a propagace komunitního plánování ve SO ORP Pohořelice
	Indikátor 1.1.A	Indikátor 1.2.A	Indikátor 2.1.A
Počet sociálních služeb poskytovaných ve SO ORP	Výčet sociálních služeb poskytovaných v SO ORP	Podíl subjektů zapojených do komunitního plánování	

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize regionu ORP Pohořelice

Správní obvod ORP Pohořelice je regionem, v němž si obce navzájem pomáhají, spolupracují a doplňují se.

Obce v území společně dbají na kvalitní a dosažitelné formální i neformální vzdělání obyvatel všech věkových skupin. **Všem sociálním skupinám pak na základě komunitního plánování a dostupné sociální infrastruktury zaručí pomoc i potřebné informace v nejrůznějších životních situacích.** Prostřednictvím racionálního nakládání s odpady a podporou environmentálního vzdělávání a osvěty dbá Pohořelicko o své životní prostředí.

Vzájemné kontakty mezi obcemi, jak pomocí společenských a volnočasových aktivit, tak i dobrého a bezpečného spojení, umožní zvýšení kvality života a lepší využití potenciálu regionu.

Vznikne tak dostupný, atraktivní a živý region.

Slogan regionu

Pohořelicko, vaše místo pro život.

V rámci tématu sociálních služeb v SO ORP Pohořelice byly vydefinovány dva problémové okruhy. Jde o otázku rozšíření spektra sociálních služeb v ORP Pohořelice a o Komunitní plánování sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice. Tyto problémové okruhy vychází z analytické části strategie, ze SWOT analýzy, která tuto kapitolu uzavírá, ale i z rozhovorů se starosty, z porad s pracovníky MěÚ Pohořelice a také ze šetření MAS Podbrněnsko, o. s. Blíže se těmto okruhům věnuje následující text.

Problémové okruhy:

- Rozšíření spektra sociálních služeb při zachování jejich kvality ve SO ORP Pohořelice
- Komunitní plánování sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice

1. Rozšíření spektra sociálních služeb při zachování jejich kvality ve SO ORP Pohořelice

Věcné argumenty

Na Pohořelicku působí dvě zařízení s evidentně nadregionálním významem (odpovídá tomu i složení klientů, z nichž bylo v obou zařízeních zjištěno vysoké procento z obcí mimo SO ORP) – Dům na půli cesty v Pohořelicích a Domov se zvláštním režimem ve Vranovicích. Ostatní služby jsou vykonávány zařízeními zvenčí – viz Tab. 69

Tab. 70: Sociální služby s dopadem na ORP Pohořelice

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	SENIORPROJEKT s.r.o.	Domovy se zvláštním režimem	SENIORPROJEKT s.r.o.	Náměstíčko 53, 691 25 Vranovice
2.	Dům na půli cesty Pohořelice-Velký Dvůr	Dům na půli cesty	Sdružení pěstounských rodin	Velký Dvůr 134, Pohořelice 69123
3.	Poradna pro rodinu manželství a mezilidské vztahy (drogové závislosti) – psycholog	Sociální poradny	Domov seniorů Břeclav, příspěvková organizace	Břeclav
4.	Charitní pečovatelská služba Břeclav (Seniorů 3196/1, Břeclav, 690 03 Břeclav 3)	Terénní služby - pečovatelská služba	Diecézní charita Brno	Břeclav
5.	Poradna rané péče DOREA	Pracoviště rané péče	Slezská diakonie	Brno
6.	Středisko rané péče SPRP Brno	Pracoviště rané péče	Společnost pro ranou péči o.s.	Brno

Zdroj dat: Vlastní šetření, 2013-2014

Saturace potřeb regionu se řeší jak na úrovni komunitního plánování (probíhá druhé kolo tvorby KP) tak i například tvorby strategie MAS Podbrněnsko. Ukazuje se, že v regionu existuje poptávka po dalších službách, ač je poněkud roztříštěná. Zájem existuje především o služby typu dostupného bydlení, stacionáře a sociálně aktivizačních služeb.

Tento zájem potvrdila i šetření, která během posledního roku v regionu proběhla. Sociální služby jsou na území SO ORP předmětem komunitního plánování - právě na základě poptávky zjištěné při průzkumu, jenž byl součástí přípravy komunitního plánu sociálních služeb (r. 2010), byla založena poradna, do níž dojíždí PhDr. Trávníček. V současnosti (jaro 2014) je v přípravě nový komunitní plán sociálních služeb. Ten zatím, s ohledem na případné rozšíření spektra služeb, ukazuje na potřebu a zájem po zavedení služeb sociálně aktivizačních a samozřejmě udržení stávajících služeb. Starostové pak často zmiňovali i zájem o dostupné bydlení, případně zavedení pečovatelské služby. MAS Podbrněnsko, do jejíhož regionu SO ORP Pohořelice většinou obcí spadá, provedla řadu šetření, z nichž vzešel zájem (na Pohořelicku) o stacionář či jiné zařízení, jež mohou uživatelé denně navštěvovat, a také o již výše zmíněné služby. Na poptávku po určité formě sociální služby ukazují navíc ještě některé zjištěné drobné služby, jako je nabídka rozvážky obědů, která sice není úplně ojedinělá, děje se však ve velmi malých měřítcích. Na Pohořelicku navíc zcela chybí činnost dobrovolníků, věříme, že i ta by mohla spektrum (nejen) sociálních služeb výrazně obohatit.

Příčiny problému

Otázku poptávky po nových sociálních službách nelze definovat vysloveně jako problém, nicméně se ukazuje, že potřeby obyvatel SO ORP jsou naplňovány převážně zvenčí a nabídka zdejších zařízení této poptávce neodpovídá. K tomuto stavu pravděpodobně region dospěl z řady důvodů. Může to být postupná transformace a deinstitucionalizace dříve zde existujících zařízení spojená s ekonomickou racionalizací. Tento proces však postihl sociální služby v celé ČR. Podobný rozsah ale mají i demografické změny v české společnosti – ta stárne a navíc je častější, že rodiny nemají prostředky, vůli a často ani možnost k péči o stárnoucí členy. Region ORP Pohořelice je navíc relativně malým celkem a nedokázal tak vygenerovat natolik silnou poptávku, aby se zařízení sociálních služeb lokalizovala přímo sem či na to, aby zde působilo širší spektrum služeb. Téma sociálních služeb bylo do nedávna navíc relativně okrajovou problematikou v rozvojových otázkách (a v některých případech bohužel i negativně „zpropagovanou“ – viz případ krachu firmy Místní sociální služby, o.p.s.).

Nicméně, tlak poptávky jak se zdá postupně narůstá a to jak ze strany představitelů obcí tak i samotných občanů, což reflektuje i zájem odborníků a úředníků. Prioritou ve SO ORP je sice především udržet stávající úroveň služeb, avšak i s ohledem na to, že jsou Pohořelice oblastí, kde obyvatel postupně přibývá, je třeba, aby byl region připraven uspokojit potřebu vlastních obyvatel.

Důsledky neřešení problému

Potenciální negativní důsledky neřešení nabídky sociálních služeb spočívají především v přímém dopadu na snížení kvality života obyvatel regionu. Toto nebezpečí pak ohrožuje zejména nejslabší sociální skupiny, jako jsou senioři, rodiny s malými dětmi či obyvatelé nejnižších příjmových skupin. Navíc může ohrozit i chod normální rodiny – nejsou například schopny zkoordinovat péči o seniora, handicapovaného apod. se zaměstnáním a hrozí jí tak ekonomické oslabení. Důsledkem může poté být i zvyšování rozdílů mezi některými místy v regionu a to až do úrovně vzniku sociálně vyloučených lokalit.

Případným důsledkem pasivity může být i nevyužití dotací, které na sociální služby budou v příštím dotačním období určeny. Ty mohou být navíc zprostředkovány pomocí MAS a konkretizovány a aplikovány na základě meziobecní spolupráce, čehož opomenutí by i v porovnání s ostatními regiony činilo konkurenční nevýhodu a Pohořelicko by tak mohlo ztratit na atraktivitě místa v zázemí velkoměsta.

Indikátory výsledku:

- Informovanost o sociálních službách
- Počet obcí v SO ORP Pohořelice, v nichž se realizují sociální služby

2. Komunitní plánování sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice

Věcné argumenty

Komunitní plánování sociálních služeb (KPSS) je plánování sociálních služeb tak, aby odpovídaly místním podmínkám a potřebám jednotlivých občanů – uživatelů. Je to otevřený proces pro všechny, kteří chtějí pomoci při řešení důležitých otázek v oblasti sociálních služeb. KPSS zapojuje: uživatele současné (sociální služby využívají), ale i budoucí, poskytovatele (sociální služby provozují) a zadavatele (o sociální oblasti rozhodují a financují ji např. obce). Cíl KPSS spočívá v zajištění dostupnosti kvalitních sociálních služeb. Při plánování sociálních služeb se vychází zejména z porovnání existující nabídky sociálních služeb se zjištěnými potřebami (potenciálních) uživatelů služeb. Výsledek provedeného srovnání slouží jako jeden z klíčových podkladů pro zformulování priorit v sociální oblasti.

Proces komunitního plánování rozvoje sociálních služeb byl zahájen v Pohořelicích v květnu 2007. Analýzou potřeb obyvatel a následnou analýzou byl vytvořen první ucelený dokument - Komunitní plán sociálních služeb města Pohořelice na období 2008 – 2010. Vzhledem k měnícím se potřebám obyvatelstva, aktualizaci komunitního plánu sociálních služeb, bylo nutno opětovně vyjišťovat potřeby obyvatelstva. Na základě odpovědí respondentů, ale i členů pracovní skupiny KPSS a pracovníků sociálního a zdravotního odboru v Pohořelicích, je v současné době ve fázi zpracování Komunitní plán sociálních služeb pro Pohořelicko na období říjen 2013 – prosinec 2016.

Během šetření v regionu (provedeného týmem SMO či kanceláří MAS Podbrněnsko) se ukázalo, že někteří představitelé obcí, stejně jako poskytovatelé služeb, se komunitního plánování neúčastní. Navíc je povědomí o komunitním plánování i sociálních službách mezi veřejností poměrně nízké, což může být i důsledek nedostatečné spolupráce starostů obcí. Nicméně, některé služby, jako například poradna pro rodinu PhDr. Trávníčka, se v regionu zabydlely a těší se důvěře obyvatel. Je však třeba nadále informovat veřejnost, ideálně způsoby informování dále rozvíjet.

V současném stavu tak navrhujeme, především za pomoci aktuálně vytvářeného komunitního plánu sociálních služeb v ORP, informovat o dostupnosti a možnostech sociálních služeb na úrovni SO ORP (Pozn.: pět z oslovených starostů vyjádřilo zájem o společné komunitní plánování soc. služeb, i z tohoto důvodu je vhodné šířit informace). Optimální by bylo vytvoření komunikační platformy přístupné všem vrstvám obyvatelstva, především těm, jež mohou být nějakým způsobem ohrožené. Zároveň využití meziobecní spolupráce jako jedné z nezbytných součástí této platformy. Jejím výstupem by mohly být informace zveřejněné nejen na webu, ale též v tištěné podobě, případně v místních periodicích – jako brožury, interaktivní katalogy, články apod. Je vhodné zaměřit tyto materiály i do míst, v nichž se sociálně ohrožení koncentrují (herny, pivnice, ubytovny, parky, lavičky, atd.). Navíc, tímto způsobem dojde k výraznému zefektivnění sociálních služeb v regionu a sníží se tak i potřeba vybudovat či institucionalizovat nějaké nové zařízení.

Příčiny problému

Příčiny dosavadního stavu, kdy se hovoří o komunitním plánování a bylo by možné jeho dosah a rozsah posílit, leží v několika oblastech. Především se jedná o malou znalost tématu, která může souviset s jeho malou propagací, motivovaností představitelů obcí a dalších aktérů a také nepochopením významu tohoto procesu, což dohromady vede k nezájmu o komunitní plánování v ORP. Tomu může napomáhat i do jisté míry okrajové postavení tématu sociálních služeb ve

společnosti (neatraktivní image). Zásadním problémem je ale také vytíženost starostů a doslova „předotazníkovanosť“ decizní sféry, kdy jsou představitelé obcí či různých organizací permanentně dotazováni z nejrůznějších stran, a podobná pracovní setkání (ač jsou bezesporu podmínkou demokratického rozvoje regionu) se mohou stát něčím velmi neoblíbeným. Nakonec je tu i otázka peněz, které se na plánování strategického rozvoje nemusí hledat tak snadno, jako na „tvrdou“ infrastrukturu.

Důsledky neřešení problému

Důsledkem neřešení problematiky komunitního plánování je primárně nekoordinovaný rozvoj a rozmístění služeb v regionu. To může vyústit v nedostatečné či neadekvátní pokrytí území sociálními službami a tím pádem i nedostatečnou odpověď na poptávku obyvatel a neuspokojení jejich potřeb. Neboli pokud nebude známa poptávka, nebude nikdy dobře zacílena ani nabídka. Proto hrozí především neefektivní vynakládání finančních prostředků i lidských sil. Vyústěním tohoto všeho pak je nesoudržný region, který neumí zareagovat na potřeby současné společnosti.

Indikátory výsledku:

- Aktualizace či vytvoření komunitního plánu sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	ROZŠÍŘENÍ SPEKTRA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PŘI ZACHOVÁNÍ JEJICH KVALITY VE SO ORP POHOŘELICE
Cíl 1.1	Zavedení vybraných sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice
Popis cíle	<p>Ve správním obvodu ORP Pohořelice fungují pouze dvě zařízení sociálních služeb, která mají navíc vysoce nadregionální zaměření. Poptávka v regionu je tak aktuálně uspokojována poskytovateli služeb sídlícími za hranicemi regionu. Pohořelicko, ač je menším SO ORP, vykazuje zájem o zavedení některých služeb. Zároveň však i některé zjištěné trendy (přistěhovávání obyvatel, jejich demografické stárnutí) mohou zvyšovat tlak na potřebu zabezpečení dostatečné kvality života obyvatel regionu.</p> <p>Prioritou je sice udržení stávající kvalitativní úrovně sociálních služeb, nicméně společně se současným trendem deinstitucionalizace a privatizace sociálních služeb přichází i nové výzvy a potřeby, na něž by měl být region schopen zareagovat.</p> <p>Zavedení některých sociálních služeb navíc mohou usnadnit dotační tituly vypisované MAS Podbrněnsko, případně vycházející z operačních programů nového plánovacího období. Je však třeba, aby byly zaváděné služby v souladu s potřebami regionu, čemuž může napomoci spolupráce a výměna informací mezi obcemi ORP. Nicméně, jak bylo představiteli obcí avizováno, otázka finanční spoluúčasti obcí může být pro tento cíl značně limitujícím faktorem.</p> <p>Službami, o které je v regionu aktuálně největší zájem, jsou především denní stacionář pro handicapované a seniory (i jako „škola třetího věku“), sociálně aktivizační služby a dostupné bydlení, přičemž i s ohledem na vyšší případné spoluúčasti obcí je nejnvhodnější zavádět služby terénní.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Zhodnocení současné nabídky sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor současně poskytovaných sociálních služeb v souvislosti s aktuální i navrhovanou legislativou a smluvními vztahy obcí • rozbor ekonomické náročnosti a kvality dosavadního systému sociálních služeb (především z hlediska nově zaváděné spoluúčasti obcí na financování sociálních služeb) • zhodnocení dosavadní nabídky sociálních služeb v souvislosti s demografickými trendy v regionu <p>A.2 Analýza poptávky a potenciálních řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • východiskem je komunitní plán (mapující poptávku a potřeby regionu) a napojení na strategické dokumenty vyšších územněsprávních celků • analýza potenciálních finančních zdrojů (dotační audit) • analýza kapacit současných i potenciálně využitelných nemovitostí <p>A.3 Vyhodnocení otázky zavedení nového zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhodnocení možnosti nového zařízení či provozování (rozšíření do regionu) již existující služby a zapojení výstupů tohoto vyhodnocení do komunitního plánu ORP

	<p>B.1 V případě zavedení existující služby do regionu (zvenčí)</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr vhodného partnera a navázání kontaktů, • vytvoření materiálních podmínek pro chod • zajištění financování, smluvního partnera v regionu (MAS, DSO, obec?) <p>B.2 V případě vytvoření nového zařízení sociálních služeb přímo v regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajistit prostory, personál, případné finance na budování a výbavu • zajištění provozu i údržby (a udržitelnosti v případě dotace) • zajištění registrace služby u MPSV (podmínky pro úspěšný průchod celým procesem) <p>C.1 Propagace aktivit v celém regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajistit propagaci stávajících i nově vytvořených služeb • informovat o jejich poslání, významu pro region, uvádět pozitivní příklady a navazovat na ně
<p>Název indikátorů k hodnocení cíle</p>	<p>- Počet sociálních služeb poskytovaných ve SO ORP</p>
<p>Správce cíle</p>	<p>Ondřej Veselý (manažer MAS)</p>

Problémový okruh 1	ROZŠÍŘENÍ SPEKTRA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PŘI ZACHOVÁNÍ JEJICH KVALITY VE SO ORP POHOŘELICE
Cíl 1.2	Udržení stávající úrovně sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice
Popis cíle	<p>Aktéři ve SO ORP Pohořelice se shodli na tom, že je třeba rozvíjet sociální služby, nicméně v žádném případě by nemělo dojít k tomu, že by se snížila stávající úroveň jejich zajištění. V kontextu debaty se starosty obcí, kteří potvrzují stále se zvyšující nároky na zajištění kvality sociálních služeb, je takový cíl dostatečně ambiciózní a především potřebný.</p> <p>Zabezpečení stávající kvality sociálních služeb předpokládá zajištění i udržení materiálního, personálního a především finančního zázemí. S ohledem na avizované změny v organizaci a financování sociálních služeb (od roku 2015 bude po obcích Jihomoravského kraje požadována spoluúčast na nákladech) však nemusí být požadovaný stav snadno dosažitelný.</p> <p>Je proto třeba zmapovat místní zdroje, aktivizovat zainteresované aktéry a i s ohledem na komunitním plánem zjištěné potřeby pokračovat v zajišťování maximální možné kvality sociálních služeb.</p> <p>Meziobecní spolupráce přispěje k efektivní koordinaci aktivit, posílí vyjednávací pozici obcí a rozšíří jejich možnosti při řešení případných problémů.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Zhodnocení současné nabídky sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbor současně poskytovaných sociálních služeb v souvislosti s aktuální i navrhovanou legislativou a smluvními vztahy obcí rozbor ekonomické náročnosti a kvality dosavadního systému sociálních služeb (především z hlediska nově zaváděné spoluúčasti obcí na financování sociálních služeb) zhodnocení dosavadní nabídky sociálních služeb v souvislosti s demografickými trendy v regionu <p>A.2 Analýza poptávky a potenciálních řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> východiskem je komunitní plán (mapující poptávku a potřeby regionu) a napojení na strategické dokumenty vyšších územněsprávních celků analýza potenciálních finančních zdrojů (dotační audit) analýza kapacit současných i potenciálně využitelných nemovitostí <p>B.1 Výběr kvalitní a efektivní varianty řešení sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> porovnání podmínek a nabídky služeb stávajících a potenciálních poskytovatelů a navržení případné racionalizace společná koordinace a postup prací v sociálních službách na platformě meziobecní spolupráce příprava a realizace společných výběrových řízení <p>C.1 Propagace a informovanost</p> <ul style="list-style-type: none"> Propagace opatření, informovanost veřejnosti
Název indikátorů k hodnocení cíle	- <i>Výčet sociálních služeb poskytovaných v SO ORP</i>
Správce cíle	<i>Josef Svoboda (starosta Pohořelice, motivující starosta)</i>

Problémový okruh 2	KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE SO ORP POHOŘELICE
Cíl 2.1	Rozšíření a propagace komunitního plánování ve SO ORP Pohořelice
Popis cíle	<p>Komunitní plánování (KP) probíhá v ORP Pohořelice již od roku 2007. Nyní je aktuální již druhý komunitní plán (pro roky 2013-2016). Do procesu komunitního plánování by měli být zapojeni všichni, jichž se nějakým způsobem dotýkají sociální služby (tedy jejich uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé). Navíc by i s ohledem na význam a smysl tématu měl tento proces zasáhnout co možná největší část veřejnosti.</p> <p>Výsledky šetření týmu SMO i pracovníků tvořících KP však ukázaly, že do tohoto procesu nejsou v regionu zapojení úplně všichni aktéři. I s ohledem na případný další rozvoj či racionalizaci sociálních služeb v regionu je nezbytné velmi přesně vymezit oblasti, do nichž bude soustředěna pozornost. Navíc, výsledky je třeba důsledně prezentovat a nabízet veřejnosti tak, aby měla o problematice nezkrácený obraz a dokázala nabídky v regionu maximálně využívat.</p> <p>Řada těchto předpokladů je již nyní naplněna, nicméně největší potenciál má právě rozvoj spolupráce představitelů obcí, odborníků, klientů (i potenciálních) a poskytovatelů. Je třeba posílit motivovanost všech těchto aktérů a pro optimální nastavení systému sociálních služeb je do komunitního plánování co nejlépe zapojit.</p> <p>Hlavním cílem by tak mělo být zvýšení angažovanosti na straně představitelů obcí spojené s vyšším zapojením veřejnosti.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Zhodnocení současného stavu komunitního plánování</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnocení stavu informovanosti aktérů v regionu SO ORP a míry jejich zapojení do KP • zhodnocení efektivity a prověření zdrojů (dotační programy včetně MAS) umožňujících rozšíření záběru komunitního plánování <p>B.1 Motivace a informovanost zainteresovaných osob</p> <ul style="list-style-type: none"> • motivace představitelů obcí (zapojení starostů do KP – vysvětlení významu a smyslu, důležitost jejich role) • metodická podpora obcím usnadňující jejich zapojení • motivace poskytovatelů k účasti na KP • reporty informací do médií (popularizace tématu) • pokračování v informační činnosti – brožury,... distribuce na místa blízka klientům (herny, lavičky, hřiště, parky, atd.)
Název indikátorů k hodnocení cíle	- <i>Podíl subjektů zapojených do komunitního plánování</i>
Správce cíle	<i>Silvie Maturová (Odbor sociální péče, ORP Pohořelice)</i>

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Rozšíření spektra sociálních služeb při zachování jejich kvality ve SO ORP Pohořelice		
Číslo indikátoru	1.A		
Název indikátoru	Informovanost o sociálních službách		
Měrná jednotka	% (respondentů)		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		75%	80%
Skutečnost	71%		
Popis měřítka:	<p>Základem efektivních sociálních služeb je informovanost veřejnosti (jakožto potenciálních klientů) o jejich možnostech a dostupnosti. Ke zmapování informovanosti veřejnosti je třeba využít výstupů dotazníkového šetření, které sbírá sociální odbor města Pohořelice jako podklad pro komunitní plán ORP.</p> <p>V komunitním plánu pro roky 2008-2010 označilo 58% respondentů potřebu vyšší informovanosti o sociálních službách.</p> <p>Pro komunitní plán na roky 2014-2016 bylo zjištěno, že takřka 71% dotazovaných uvádí informovanost přinejmenším jako částečně dostačující. Do budoucna by tak bylo vhodné tento podíl nadále zvyšovat.</p>		
Metodika a výpočet:	<p>V dotaznících se objevuje otázka na informovanost o sociálních službách formulovaná (pro poslední šetření) následovně:</p> <p><i>“Informace o sociálních službách v našem okolí považuji za: ...”</i></p> <p>Hodnota indikátoru je pak vyjádřena procentuálním podílem kladných a převážně kladných odpovědí na tuto (či podobně formulovanou) otázku. Aktuálně se jedná o (19+58)/109 odpovědí, tj. přesně 70,6%.</p> <p>Časový rámec: zjišťovat jednou za tři roky, společně s výstupem komunitního plánování.</p>		
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán SO ORP Pohořelice – sociální a zdravotní odbor města Pohořelice.		

Problémový okruh	Rozšíření spektra sociálních služeb při zachování jejich kvality ve SO ORP Pohořelice		
Číslo indikátoru	1.B		
Název indikátoru	Počet obcí v SO ORP Pohořelice, v nichž se poskytují sociální služby		
Měrná jednotka	Počet (zapojených obcí)		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		7	8
Skutečnost	6		
Popis měřítka:	<p>Klíčovým parametrem sociálních služeb je jejich dostupnost. V řadě obcí existuje poptávka po určitých sociálních službách, nicméně je dosud spíše roztržštěná. Odbor sociálních služeb ve spolupráci s představiteli obcí diskutuje o možnostech a problematice rozvoje sociálních služeb tak, aby na poptávku a potřebu v regionu zareagoval.</p> <p>V případě, že se vydaří vyřešit problematiku financování, spoluúčasti obcí, podpory ze strany Jihomoravského kraje a udržitelnosti sociálních služeb, očekáváme nárůst počtu zapojených obcí.</p> <p>Tento indikátor tedy popisuje rozšiřování sociálních služeb do obcí ORP Pohořelice. Obec proto bude považována za zapojenou, bude-li alespoň jednomu jejímu občanovi poskytována sociální služba.</p>		
Metodika a výpočet:	<p>Počet obcí, v nichž jsou realizovány sociální služby, je možné zjistit především z komunitního plánu sociálních služeb v ORP Pohořelice. Ten je vydáván jednou za několik (cca 3) let. Aktuální informace, i s ohledem na každoroční plánování, lze zjistit na odboru sociálních služeb (dotazem) města Pohořelice, případně přímo na obcích v ORP.</p> <p>Časový rámeček: zjišťovat každoročně, ověřovat pak jednou za tři roky, společně s výstupem komunitního plánování.</p>		
Zdroj čerpání dat:	<p>Komunitní plán ORP Pohořelice; informace sociálního odboru města Pohořelice; případně i obce SO ORP.</p>		

Cíl	Zavedení vybraných sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice		
Číslo indikátoru	1.1.A		
Název indikátoru	Počet sociálních služeb poskytovaných v SO ORP		
Měrná jednotka	Počet (zjištěných sociálních služeb)		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		7	8
Skutečnost	6		
Popis měřítka:	<p>Úroveň zajištění sociálních služeb může být měřena tím, kolik různých sociálních služeb v regionu působí.</p> <p>K 30.11.2014 působilo na Pohořelicku 6 poskytovatelů sociálních služeb, z toho však pouze dva měli zařízení registrované v regionu ORP.</p> <p>Indikátor tedy bude informovat o zjištěných poskytovatelích sociálních služeb, a to jak v regionu registrovaných, tak i neregistrovaných. V případě tohoto ukazatele jde o zjištění, zdali vzrostla nabídka sociálních služeb v regionu. Jinými slovy, jestli se obcím podařilo v regionu zavést novou sociální službu.</p>		
Metodika a výpočet:	<p>Zjištění o registrovaných (v regionu) sociálních službách lze provést ve vyhledávači na registru MPSV na níže uvedené adrese.</p> <p>Informaci o působení dalších sociálních služeb je třeba vyhledat v komunitním plánu, případně dotazem přímo na odboru sociálních služeb města Pohořelice.</p> <p>Časový rámec: zjišťovat jednou za tři roky, společně s výstupem komunitního plánování.</p>		
Zdroj čerpání dat:	<p>http://iregistr.mpsv.cz; informace (v rámci komunitního plánování) sociálního odboru města Pohořelice</p>		

Cíl	Udržení stávající úrovně sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice		
Číslo indikátoru	1.2.A		
Název indikátoru	Výčet sociálních služeb poskytovaných v SO ORP		
Měrná jednotka	Výčet (stávajících a případně zaváděných sociálních služeb)		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán	6	≥ 6	≥ 6
Skutečnost	6		
Popis měřítka:	<p>Úroveň zajištění sociálních služeb může být měřena tím, kolik různých sociálních služeb v regionu působí.</p> <p>K 30.11.2014 působilo na Pohořelicku 6 poskytovatelů sociálních služeb, z toho však pouze dva měli zařízení registrované v regionu ORP.</p> <p>Indikátor tedy bude informovat o zjištěných poskytovatelích sociálních služeb, a to jak v regionu registrovaných, tak i neregistrovaných. V případě tohoto ukazatele tak jde o to, zdali neklesla nabídka sociálních služeb v regionu, za jeho naplnění tak bude považováno, pokud bude počet služeb v regionu narůstat.</p> <p>Zjištěnými poskytovateli sociálních služeb jsou:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dům na půli cesty - Pohořelice - Domov se zvláštním režimem - Vranovice - Psychologická poradna (PhDr. Trávníček Milan) - Pohořelice - Charitní pečovatelská služba Břeclav - obce ORP - Poradna rané péče DOREA - Středisko rané péče SPRP Brno 		
Metodika a výpočet:	<p>Zjištění o registrovaných (v regionu) sociálních službách lze provést ve vyhledávači na registru MPSV na níže uvedené adrese.</p> <p>Informaci o působení dalších sociálních služeb je třeba vyhledat v komunitním plánu, případně dotazem přímo na odboru sociálních služeb města Pohořelice.</p> <p>Časový rámec: zjišťovat jednou za tři roky, společně s výstupem komunitního plánování.</p>		
Zdroj čerpání dat:	<p>http://iregistr.mpsv.cz; informace (v rámci komunitního plánování) sociálního odboru města Pohořelice</p>		

Problémový okruh	Komunitní plánování sociálních služeb v ORP Pohořelice		
Číslo indikátoru	2.A		
Název indikátoru	Aktualizace či vytvoření komunitního plánu sociálních služeb v ORP Pohořelice		
Měrná jednotka	ANO/NE (byl/nebyl vytvořen či aktualizován KP – komunitní plán)		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		ANO (aktualizace, popř. nový KP)	ANO (nový KP)
Skutečnost	ANO		
Popis měřítka:	<p>Komunitní plánování sociálních služeb je kontinuální proces, během něhož se neustále vyhodnocují dopady předešlých opatření a v závislosti jak na tomto tak i na dalších okolnostech v regionu se plánují opatření další. Je tak třeba pravidelně „obnovovat“ komunitní plán. A to buď formou jeho aktualizací, nebo vytvořením (ideálně v určitých časových cyklech) KP nového. Toto se již v ORP Pohořelice děje, a to přibližně v intervalu tří let.</p> <p>Pro existenci kvalitní a efektivní sítě sociálních služeb v regionu tak je třeba, aby KP pokračovalo, a to přinejmenším v dosavadní kvalitě.</p>		
Metodika a výpočet:	<p>Očekávána je aktualizace a následně vytvoření nového komunitního plánu.</p> <p>Indikátor tak bude zjištěn na sociálním odboru města Pohořelice, kdy tento orgán zveřejní nový či aktualizovaný KP.</p> <p>Časový rámec: zjišťovat jednou za tři roky.</p>		
Zdroj čerpání dat:	Sociální a zdravotní odbor města Pohořelice. (web k 30.11.2014: http://www.pohorelice.cz/osz-informace-z-odboru)		

Cíl	Rozšíření a propagace komunitního plánování ve SO ORP Pohořelice		
Číslo indikátoru	2.1.A		
Název indikátoru	Podíl subjektů zapojených do komunitního plánování		
Měrná jednotka	% (z celkového počtu níže definovaných subjektů)		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán:		Celkem: 75%	Celkem: 85%
Skutečnost:	Celkem: 68%		
Popis měřítka:	<p>Komunitní plánování sociálních služeb v SO ORP se dotýká řady účastníků tohoto procesu. V něm jsou významnými partnery obce a provozovatelé zařízení sociálních služeb, které jsou v regionu realizovány.</p> <p>Je třeba postupně do tohoto procesu zapojit maximum možných subjektů tak, aby plánování sociálních služeb probíhalo co nejefektivněji a zároveň nejdemokratičtěji. Sledované zásadní subjekty tak představují obce v ORP a v regionu působící sociální služby – a to jak zde (v ORP) zaregistrované, tak i ty, jejichž sídlo je registrováno jinde. Tento indikátor tak ukazuje, kolik procent ze zmíněných zásadních skupin aktérů sociálních služeb v regionu bylo do procesu komunitního plánování zapojeno.</p>		
Metodika a výpočet:	<p>Z komunitního plánu, případně aktuálních informací sociálního odboru města Pohořelice lze získat informaci o počtu obcí a poskytovatelů sociálních služeb zapojených do komunitního plánování. Tuto informaci je třeba porovnat s počtem obcí v ORP (13) a počtem poskytovatelů sociálních služeb v ORP (aktuálně jsou zde registrovány 2 služby, z nichž jedna není zapojena do procesu KP – Domov se zvláštním režimem ve Vranovicích – a další 4 služby registrované mimo region jsou zde realizovány).</p> <p>Aktuálně tedy započítáváme 19 subjektů (13 obcí + 6 soc. sl.), z nichž se do procesu KP zapojilo 13.</p> <p><u>Výpočet indikátoru (I) tedy:</u></p> $\frac{(\text{počet zapojených obcí}) + (\text{počet zapojených zařízení sociálních služeb realizovaných v ORP})}{(\text{počet obcí ORP celkem}) + (\text{počet zařízení soc.sl. realizovaných v ORP celkem})} = N$ <p>Výsledná hodnota I = (N * 100) %</p> <p>Aktuální výpočet – KP se účastní: 8 obcí (ze 13) 1 zařízení (ze 2 se sídlem v ORP zaregistrovaných na MPSV) a 4 (ze 4 v ORP působících ale registrovaných jinde) Celkem tedy (13/19) = 68% subjektů</p> <p>Časový rámec: zjišťovat jednou za tři roky, společně s výstupem komunitního plánování.</p>		
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán ORP Pohořelice – sociální a zdravotní odbor města Pohořelice.		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
<i>Dosud nestanoveno</i>

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavedení vybraných sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice	Ondřej Veselý (manažer MAS)
1.2	Udržení stávající úrovně sociálních služeb ve SO ORP Pohořelice	Josef Svoboda (starosta města Pohořelice)
2.1	Rozšíření a propagace komunitního plánování ve SO ORP Pohořelice	Silvie Maturová (Odbor sociální péče, ORP Pohořelice)

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
Všechny indikátory obsažené ve strategii		Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. **System změn strategie**

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. **Akční plán**

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Oblast sociálních služeb v SO ORP Pohořelice představuje i díky velikosti SO ORP jen relativně malý rozsah aktivit. To však nijak neubírá na její důležitosti a potřebě zdůrazňovat nutnost nezapomínat na sociálně slabší skupiny obyvatelstva.

Na základě vytvořených analytických podkladů i dalších vstupů z regionu byly definovány dva problémové okruhy, jež by měly být v oblasti sociálních služeb řešeny. Ty se podrobněji rozpadají na jednotlivé cíle, které by měly přispět k řešení zmíněných problémových okruhů. Každý z těchto cílů má svého gestora – správce – který bude hlídat jeho naplňování. K tomu mu napomáhá definovaná sada indikátorů sledujících vývoj postupu při řešení určených priorit a prioritních oblastí.

Ukázalo se, že v regionu se vyskytují pouze zařízení sociálních služeb, která slouží spíše specifickým případům a mají tak význam výrazně nadregionální. Naopak služby zaměřené na obvyklé lokální potřeby (jako např. pečovatelská služba) na Pohořelicko dojíždí odjinud. Tento rozpor nemusí nutně znamenat problém, je však třeba brát na zřetel potřeby obyvatel regionu i probíhající demografické a společenské procesy a přizpůsobovat jim i poskytování (a podporu) sociálních služeb. V regionu by tak nabídka sociálních služeb neměla v žádném případě klesat na množství ani na kvalitě – v ideálním případě by se naopak měla ve spolupráci obcí správního obvodu dále rozvíjet (s ohledem na potřeby obyvatel).

Právě potřeby obyvatel a jejich propojení s možnostmi obcí a nabídkou poskytovatelů má sledovat proces komunitního plánování. Šetření poukázala na to, že i tento proces má rezervy, a to především ze strany zapojení aktérů (zejména obcí). Je tak třeba, i na základě meziobecní spolupráce, šířit povědomí o komunitním plánování a i díky MOS do něj zapojovat maximum možných aktérů z regionu.

Zjištěnými problémovými okruhy jsou „Rozšíření spektra sociálních služeb při zachování jejich kvality v ORP Pohořelice“ a „Komunitní plánování sociálních služeb v ORP Pohořelice“. První se zaměřuje na udržení a případné rozšíření dosavadní úrovně sociálních služeb, druhý pak na posílení procesu komunitního plánování sociálních služeb v SO ORP. Navrhovaná řešení jsou obsahem celkem tří cílů (dva a jeden pro výše zmíněné problémové okruhy). Gestory těchto cílů jsou manažer MAS (Ondřej Veselý), starosta města Pohořelice (Josef Svoboda) a vedoucí sociálního a zdravotního odboru města Pohořelice (Silvie Maturová).

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Tvorba analytické části strategie byla završena dne 22. 5. 2014 na prvním oficiálním setkání představitelů obcí SO ORP Pohořelice. Zde byla zástupcům obcí prezentována první (analytická) část budoucí strategie a také vytvořené nástiny návrhů řešení zjištěných problémů. Analytická část poté prošla oponenturou ze strany SMO a úpravou na již definitivní verzi. Prezentované nástiny řešení pak sloužily jako základ pro tvorbu a směřování druhé – návrhové – části strategického dokumentu.

Návrhová část strategie tedy byla tvořena především v druhém pololetí roku 2014. Postup, který vedl k její současné podobě, sestával z řady kroků, metodicky řízených ze strany Svazu měst a obcí ČR. Prvním z kroků bylo definování tzv. Vize, tedy stručně formulovaného stavu, jehož chce region prostřednictvím strategie v časovém horizontu její realizace dosáhnout. Tu následovalo definování Problémových okruhů, neboli oblastí v nichž je třeba nějakým způsobem intervenovat tak, aby bylo dosaženo požadovaného stavu. V rámci těchto okruhů pak byly konkretizovány tzv. Cíle, neboli šířeji pojatá řešení definovaných problémů. Návrhovou část pak završilo vytvoření soustavy Indikátorů, jimiž se měří efektivita naplňování stanovených Cílů a řešení Problémových okruhů.

K vytvoření návrhové části významně napomohla spolupráce odborného týmu v regionu s místními aktéry i metodické vedení zvenčí (SMO, případně i kooperace s dalšími ORP, MAS, atd.). Významným prvkem, který se podílel na tvorbě této části strategie, byla tzv. fokusní skupina. Ta se několikrát sešla s týmem, aby připomínkovala a pomáhala spoluvytvářet obsah návrhové části i další postup prací. Vyskytovali se v ní zástupci obcí, odborníci, důležití aktéři (např. ředitelé zařízení) v regionu, vedoucí odborů MěÚ Pohořelice, místní akční skupiny a další. Na závěr celého procesu pak byla tato návrhová část představena starostům obcí SO ORP Pohořelice na setkání starostů dne 9. 12. 2014, kde byli vyzváni k dodání posledních připomínek.

Při tvorbě návrhové části v oblasti sociálních služeb velmi významně napomohla vedoucí sociálního a zdravotního odboru města Pohořelice Silvie Maturová, dále i konzultace s místními zařízeními a zkušenosti starostů. Zároveň byl odborný tým na konci roku 2014 zapojen i do tvorby ITI brněnské metropolitní oblasti, kde čerpal další informace, konzultoval své náměty a také získával kontakty. Je třeba pozvednout i spolupráci s okolními ORP (zejména Židlochovice a Šlapanice) a s v regionu fungující MAS Podbrněnsko.

Prvotní návrh této části vytvořil koordinátor týmu Jakub Jaňura. Každý individuální návrh rozdělený do jednotlivých postupů zpracování byl následně předložen celému týmu SMO k připomínkám. Výsledek byl poté prezentován fokusní skupině ke konzultaci. Konečná podoba návrhové části byla předložena na setkání starostů, které se konalo v prosinci. K oblasti sociálních služeb nebyly obdrženy žádné připomínky.

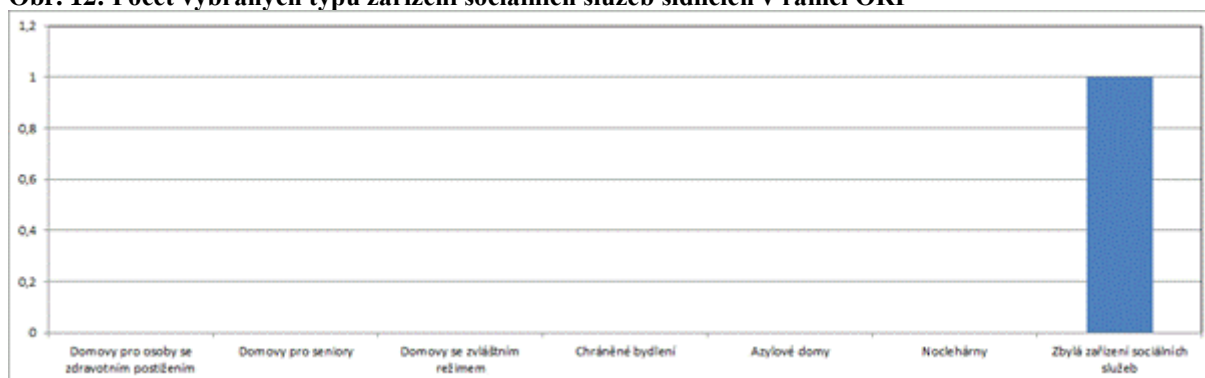
4.5. Přílohy

Seznam zkratk

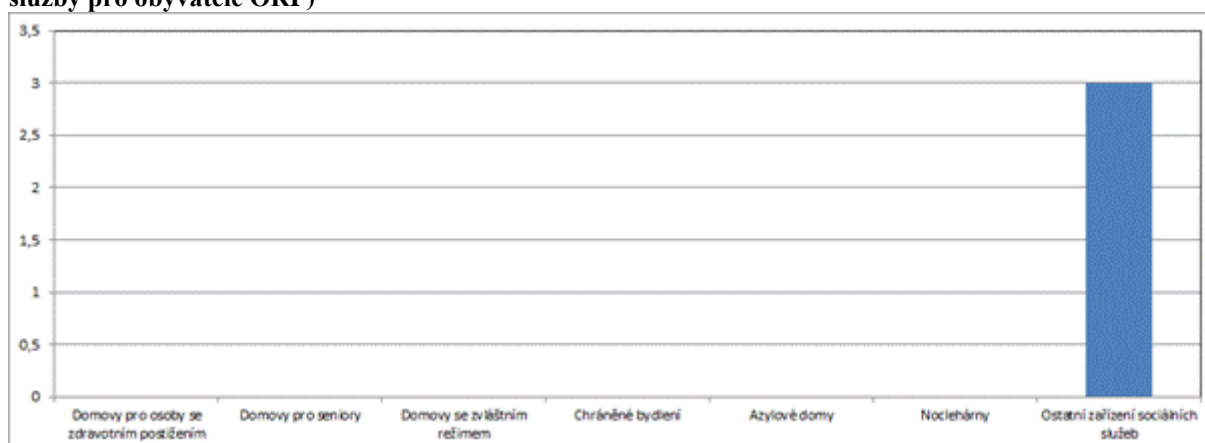
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	dobrovolný svazek obcí (obvykle pro DSO Čistá Jihlava)
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
KP	komunitní plán
KPSS	komunitní plánování sociálních služeb
KÚ JMK	Krajský úřad Jihomoravského kraje
MAS	místní akční skupina (obvykle pro MAS Podbrněnsko, o.s.)
MěÚ	městský úřad (obvykle pro město Pohořelice)
MOS	meziobecní spolupráce
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NNO	nevládní nezisková organizace
ORP	obec s rozšířenou působností
PMOS	projekt Podpora meziobecní spolupráce
PO	právnícká osoba
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

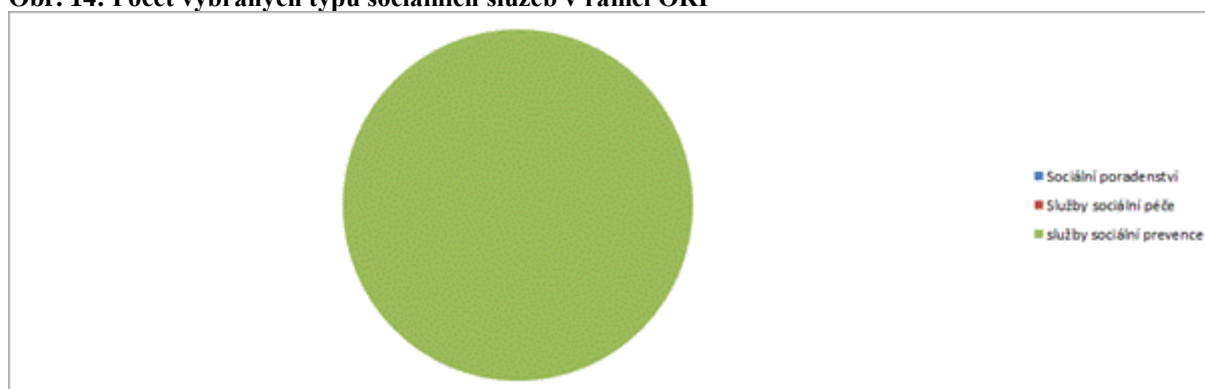
Obr. 12: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

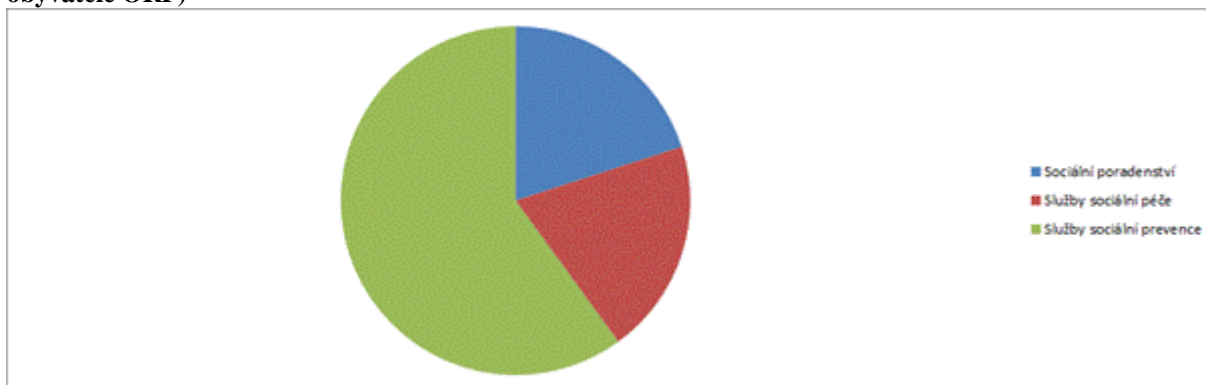
Obr. 13: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

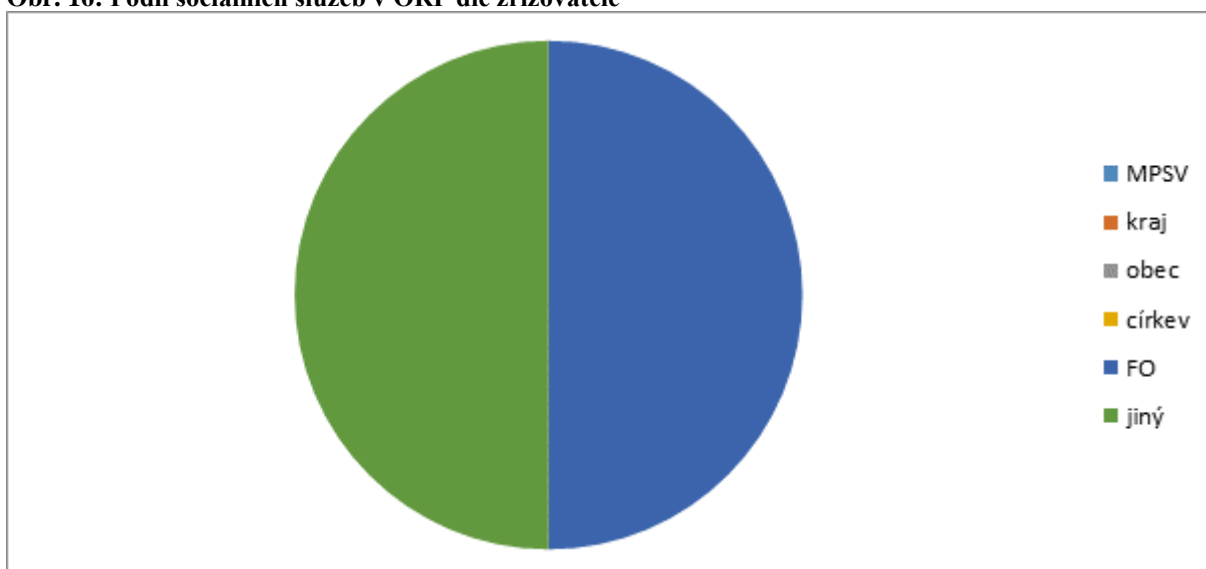
Obr. 14: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

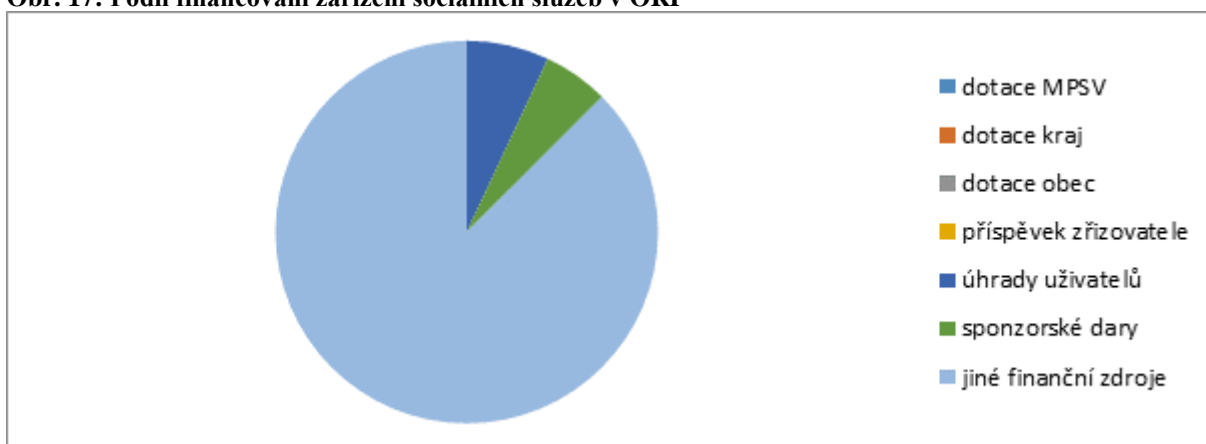
Obr. 15: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Obr. 16: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Obr. 17: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.).

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění

- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Na území ORP byly identifikovány problémy v pokrytí regionu sběrnými dvory, řešena je i problematika sběru biologicky rozložitelného odpadu a likvidace černých skládek.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Na území ORP zasahuje dobrovolný svazek obcí Čistá Jihlava. Tento DSO však neřešil doposud nakládání s odpady nebo spolupráci obcí v tomto směru.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Ve správním obvodu ORP Pohořelice (SO ORP) fungují čtyři společnosti svázející z obcí komunální odpad (KO). Jedná se o společnosti nadnárodních koncernů, jako jsou firmy .A.S.A., SITA a AVE CZ. Poslední společnost STKO je ve vlastnictví 17 obcí z Mikulovska, kde nejvyšší podíl představuje se 40,2 % podíl města Mikulova. To má i rozhodující vliv na chod firmy. Ostatní obce mají v držení podíly v řádech jednotek procent. Ze správního obvodu ORP Pohořelice to jsou obce Ivaň, Pasohlávky a Vlasatice. Všechny na jižním okraji SO ORP a tedy i s kontakty na Mikulovsko. Ostatní společnosti jsou nerovnoměrně rozprostřeny po celém SO ORP a nedá se tedy vyzorovat nějaká územní koncentrace.

U finančních nákladů jednotlivých obcí je porovnání založeno na rozdílném výpočtu. Některé obce mají definováno odhadované množství na základě četnosti svozu a nezohledňují množství vyprodukovaného skutečného odpadu. Jiné obce naopak vyčíslují tento odpad přesně podle hlášení o odpadech, avšak zase poměrně značně kolísá cena za svoz a za odstranění odpadu. Výsledné sumy jsou pak propočtem výše zmíněných postupů. Obce měly největší problémy s vykazováním nákladů na separovaný odpad, kdy požadované údaje až na výjimky nebyly buď ochotny, nebo schopny dodat. Pro orientaci nemohlo sloužit ani vykazování v rozpočtech obcí, kde není pro tento druh odpadu samostatná položka. Příjmy obcí z odpadů tvoří poplatky ve výši 400 až 510 korun na poplatníka, kdy maximální možné částky 1000 Kč nevyužívá žádná obec. I v obci, kde se z rozpočtu doplácí na obyvatele nejvíce (778 Kč), se nevybírání maximální výše poplatku a dokonce ani předešlá (zažitá) výše 500 Kč zde není od obyvatel požadována. Nejmenší doplatek z rozpočtu obce je ve Vranovicích, kde obecní úřad vyčíslil doplatek na 6 Kč za obyvatele. U dvou obcí se nepodařilo získat potřebné údaje od obecních úřadů a tudíž i cenu za 1 tunu svezeneho odpadu. Vypočtena byla jen orientační výše doplatku na obyvatele z rozpočtu obce a to z veřejně dostupných údajů o rozpočtu. Dále byla doplněna výše poplatků od obyvatel. Tyto údaje jsou zveřejňovány v obecně závazných vyhláškách obcí.

Na území ORP nepůsobí žádná svozová firma, která by zde měla lokalizované zařízení nakládající s odpady. V nejbližším okolí pak působí společnosti Sako Brno, Van Gansewinkel nebo KTS ekologie, neboť na území ORP působí většina společností operujících v regionu. Další společnosti, které řeší nakládání s odpady, jako například firma RESPONO jsou již poměrně vzdálené od SO ORP Pohořelice.

V rámci území SO ORP není lokalizováno mnoho zařízení pro nakládání s odpadem a to i vzhledem k menší velikosti SO ORP Pohořelice. Blízkost Brna ale přináší výhodu v tom, že řada zařízení, jako jsou třídící linky, skládky odpadů, spalovna nebo kompostárny jsou relativně dostupné. Která zařízení jsou obcemi, potažmo svozovými společnostmi operujícími na území obcí, využívána uvádějí tabulky k jednotlivým tématům. Souhrnná tabulka uvádějící systém sběru jednotlivých složek v obcích je uvedena v následující tabulce.

Tab. 71: Systém sběru odpadu a složky komunálního odpadu sbírané v jednotlivých obcích SO ORP Pohořelice, současný stav

	SKO		bioodpad				sklo		papír		plast		nápojové kartony		kovy		zpětný odběr textilu		elektrozařízení		zářivky		baterie		objem. odpad		poznámky		
	kontejnery - popelnice	sběrný dvůr	sběr několikrát do roka	obec sběr neřeší	velkoobjem. kontejnery	sběrný dvůr	speciální popelnice na bioodpad	domácí kompostování - dodané kompostéry domácnostem	obec sběr neřeší	pytlový sběr	kontejnery	pytlový sběr	kontejnery	pytlový sběr	kontejnery	pytlový sběr	kontejnery	pytlový sběr	kontejnery	pytlový sběr	kontejnery	pytlový sběr	kontejnery	pytlový sběr	kontejnery	pytlový sběr		kontejnery	
Branišovice	x		2x/rok		x						x				x		x				2x/rok			2x/rok			2x/rok		Až na nebezpečný, velkoobjem. a bioodp. jsou všechny kontejnery celoročně v obci
Cvrčovice	x			x				x		x		x			x		x			x									
Ivaň	x	x			x	x			x	x	x	x	x		x			x		x					x		x		textil také pytlový sběr
Loděnice	x			x				x		x		x			x		x			x									
Malešovice	x			x				x		x		x			x	x			x										
Odrovice	x			x				x		x		x			x	x						x					x		
Pasohlávky	x	x				x	x		X		x		x				x	x		x	x						x	x	
Pohořelice	x	x			x	x				x		x			x	x			x								x	x	
Přibice	x			x						x		x					x			x									
Šumice	x			x						x		x			x				x										
Troskotovice	x			x						x		x			x	x													
Vlasatice	x	x			x	x				x		x			x	x			x								x	x	
Vranovice	x			x						x		x			x	x													

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu:

CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

Tab. 712: Sběrné dvory na území SO ORP Pohořelice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roč. max. kapacita [t]	Prům. využ. roč. kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice, č. pop.	Obec	ZÚJ				
1.	STAVOSUR, spol. s r.o.	Loděnická 25	Pohořelice	584801	700,00		S	sběrný dvůr, zpětný odběr elektrozařízení, + 5 t NO
2.	STKO, spol. s r.o.		Ivaň	584517	31,50	15,00	S	sběrný dvůr, zpětný odběr elektrozařízení
3.	STKO, spol. s r.o.		Pasohlávky	584762	31,50	15,00	S	sběrný dvůr, zpětný odběr elektrozařízení

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Tab. 72: Výkupy odpadů na území SO ORP Pohořelice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roč. max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice, č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	HULMAN - kovošrot s.r.o.	Vídeňská 999	Pohořelice	584801	28000,00		S	hulman@hulman-kovosrot.cz

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Město Pohořelice plánuje ve městě a na svých pozemcích stavbu sběrného dvora. Nový sběrný dvůr by měl nahradit současný stav, kdy si Městský úřad Pohořelice najímá tuto službu od společnosti Stavosur, která podobné zařízení nyní provozuje na pozemcích pronajatých. Město chce rozšířit možnosti nakládání s odpadem a hodlá vybudovat vlastní zařízení, které by sloužilo i několika okolním obcím. Konečný počet zapojených obcí není však doposud známý, ale předpokládá se účast jen těch nejbližších, jako jsou například Cvrčovice. Na městském pozemku by kromě sběrného dvora mohla v budoucnu fungovat i kompostárna. Projekt je ve fázi záměru a shromažďování podkladů pro územní řízení. Předpokládá se využití dotace z MŽP ČR, která v minulých výzvách poskytovala až 90% výši subvence.

V obcích Ivaň a Pasohlávky provozuje společnost STKO, spol. s r.o. sběrné středisko odpadů za přispění jmenovaných obcí. Sběrná střediska slouží k bezplatnému odevzdání odpadů i přilehlým obcím jako jsou Ivaň, Horní Věstonice, Klentnice, Novosedly, Pasohlávky, Perná, Hrabětice, Jevišovka, městy Drnholec a město Mikulov. Kromě Pasohlávek a Ivaně však všechny obce spadají do jiných ORP, než je správní obvod ORP Pohořelice.

Sběrná místa na území ORP tak, jak jsou definována v metodice SMO, nenajdeme. V obcích probíhá pouze mobilní svoz elektrozařízení ve spolupráci se společností ELEKTROWIN. Jedná se o obce Loděnice, Malešovice, Odrovice, Šumice, Vlasatice, Vranovice a Troskotovice.

Výkupem a zpracováním odpadů se v Pohořelicích zabývá společnost HULMAN-kovošrot s.r.o., která je významným subjektem ve výkupu a zpracování kovového šrotu a jeho následným prodejem českým i zahraničním hutím a slévárnám. Vykupovat odpad mohou i sběrné dvory společnosti STKO v Pasohlávkách a Ivaň. Jedná se však pouze o doplňkovou službu a ne o hlavní činnost uvedených zařízení. Uvedené sběrné dvory jsou primárně určeny pro obce, ve kterých se nacházejí a občané se musí prokázat požadovaným způsobem, pokud chtějí umístit odpad na sběrný dvůr. Producenti odpadu jsou tedy lokální. U výkupu kovového odpadu Hulman je odpad i z jiných míst jižní Moravy, než z území ORP Pohořelice. Jeho význam je tedy přesahující hranice ORP.

Průměrnou roční využitou kapacitu všech zmíněných zařízení se nepodařilo zjistit, buď z důvodu neochoty provozoven poskytnout požadovaný údaj, nebo z nemožnosti průměrný údaj fakticky vyčíslit, neboť není sledován.

Vytvoření sítě sběrných dvorů a sběrných míst, spolu s možností separovat a ukládat biologický odpad na kompostárnách, je příležitostí nejen pro městské, ale i venkovské oblasti. Zvláště v nové zástavbě, která slouží především pouze k bydlení je přebytek trávy ze zahrad a nemusela by se hromadit na "černých biologických" skládkách či končit ukládaná jako SKO na skládce. Pozitivem je i dotační podpora takovýchto způsobů odpadového hospodářství.

Pro další nakládání s odpady se v oboru odpadového hospodářství využívají nejrůznější zařízení, jako jsou třídící linky, zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a mnohá další. Mezi nejpoužívanější a nejznámější typy zařízení patří například bioplynové stanice nebo kompostárny. Jejich rozdělení do kategorií včetně zohlednění lokalizace na nebo v blízkosti SO ORP Pohořelice s podrobnými charakteristikami uvádějí následující tabulky.

Tab. 73: Třídící linky na území SO ORP Pohořelice, současný stav

Č.	Provozovatel el. zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapacita [t]	Prům. využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice, č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	E+B textil s.r.o.	Znojems ká 640	Pohořelice	584801	900,00		S	třídění textilu
2.	STKO, spol. s r.o.		Ivaň	584517			S	sběrný dvůr, zpětný odběr elektrozařízení
3.	STKO, spol. s r.o.		Pasohlávky	584762			S	sběrný dvůr, zpětný odběr elektrozařízení

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

E+B textil s.r.o. - třídírna textilu umístěná v Pohořelicích zpracovává sebraný textil z města Brna a hlavně ze zahraničních sběrů ze západní Evropy, který je roztríděn podle kvality a použitelnosti do několika kategorií. Každá kategorie podstupuje odlišný recyklační koloběh:

- část oblečení putuje do second hand obchodů v Brně, do zemí třetího světa (Jihoafrická republika a Burundi v Africe) nebo na jiné charitativní účely, kde poslouží svému původnímu účelu - tato část představuje největší objemy firmy,
- méně kvalitní materiál se rozřeže na hadry a své upotřebení si najde např. ve strojírenství nebo automobilovém průmyslu,
- společnost také spolupracuje s odběrateli, kteří se zabývají páráním a drásáním textilu na vlákna, která jsou poté vrácena prvovýrobci oděvů.

Třídící linky na sběrných dvorech STKO nejsou klasickými třídícími zařízeními. Pouze je zde doplňkové třídění odpadů, které není nikterak kvantifikované a jedná se o možnou separaci plastů, skla a papíru. Třídící linky mimo území ORP se nacházejí v Brně a jeho těsné blízkosti (Modřice, Vyškov). Kapacita linek je pro SO ORP Pohořelice dostatečná. Obce SO ORP Pohořelice využívají třídící linky v Brně a Modřicích. Přesné lokace jsou v tabulce 76.

Tab. 74: Třídící linky v blízkosti území SO ORP Pohořelice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční max. kapacita [t]	Prům. využ. roč. kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice, č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	PETKA CZ a.s.	U vlečky 592	Modřice	583391	4000,00		S/S	Dceřiná společnost van Gansewinkel, a.s., recyklační linka na PET lahve, výrobní alternativního paliva.
2.	.A.S.A., spol. s r. o.	Líšeňská 35	Brno-Líšeň	551287	13500,00		S/S	Linka na výrobu tuhého alternativního paliva, zdroj výroční zpráva.
3.	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 2	Brno-Židenice	551058		5047,50	S/S	výpočet za období 2011-2012, zdroj výroční zprávy
4.	van Gansewinkel, a.s.	U vlečky 592	Modřice	583391			S/S	Třídící linka odpadů, lisování, drčení, překladiště a úpravna, zpětný odběr elektrozařízení, sběr elektroodpadů.
5.	WORK 21, s.r.o.	U vlečky 592	Modřice	583391			S/S	Odstraňování etiket z PET lahví.
6.	František Novák	U Vlečky 622	Modřice	583391			S/S	Odpady kovů a kabely, páračka kabelů.

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Tab. 75: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Obce ORP, využívající tato koncová zařízení	Provozovatel / vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	PETKA CZ a.s.	U vlečky 592	Modřice	583391	Malešovice, Šumice, Odrovice, Troskotovice	S/S	PET lahve, výroba alternativního paliva
2.	.A.S.A., spol. s r. o.	Líšeňská 35	Brno-Líšeň	551287	Braníšovice, Pohořelice, Vranovice	S/S	výroba tuhého alternativního paliva
3.	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 2	Brno-Židenice	551058	Cvrčovice, Ivaň, Loděnice, Přibice, Vlasatice	S/S	

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Tab. 76: Zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP Pohořelice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice, č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SETRA, spol. s r. o.	Vlasatice	Vlasatice	585025	10000,00		S	Kompostování odpadu převážně z průmyslových zařízení - KÚ JMK
2.	Obec Loděnice	Loděnice	Loděnice	594377	120,00		O	Kompostárna v režimu malého zařízení

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Tab. 77: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky SO ORP Pohořelice, současný stav

Č.	Provozovatel é zařízení	Adresa provozu mimo SO ORP			Roční max. kapacita [t]	Prům. využitá roční kapacita [t]	Provozova tel/ vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice, č. popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Centrální kompostárna Brno a.s.	areál bývalé skládky	Brno	551066	70000,00		S/S	kompostárna společnosti SITA a.s. v Brně Černovicích
2.	STKO, spol. s r.o.	lokalita Na Výsluní	Drnholec	584444			S/S	Překladiště odpadů Drnholec
3.	Město Židlochovice	Topolová	Židlochovice	584282			O/O	kompostárna
4.	.A.S.A. s.r.o.	areál skládky SOO3	Žabčice	584231	10000,00	5000,00	S/S	kompostárna
5.	SETRA, s.r.o.	bývalé hnojiště ZD	Brno-Chrlice	551317	10000,00	10000,00	S/S	kompostárna

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Tab. 78: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí SO ORP Pohořelice), současný stav

Č.	Provozovatel elé zařízení	Adresa provozu			Obce SO ORP, která využívají tato konc. zařízení	Provozovate l/ vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice, č. popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Centrální kompostárna a Brno a.s.	areál býv. skládky	Brno	551066	Malešovice, Odrovice, Troskotovice, Šumice	S/S	kompostárna společnosti SITA a.s. v Brně Černovicích
2.	STKO, spol. s r.o.	lokalita Na Výsluní	Drnholec	584444	Ivaň, Pasohlávky	S/S	Překladiště odpadů Drnholec
3.	.A.S.A. spol. s.r.o.	Únanov č. p. 385	Únanov	595021	Branišovice, Pohořelice, Vranovice	S/S	Składka odpadu s přidruženým provozem kompostárny především pro oblast Znojemska.

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Na území SO ORP se nenachází žádná bioplynová stanice a ani kompostárna pro komunální produkci. Jediná dvě zařízení jsou pro systém sběru od občanů spíše okrajová. Jedná se o skládku a kompostárnu průmyslových odpadů ve Vlasaticích a malé obecní zařízení v Loděnicích, které by mělo sloužit pro odpady produkované obcí jako organizací. Zařízení se nyní buduje.

Obdobně chtějí podporovat sběr bioodpadu i další obce, jako jsou například Vranovice nebo Přibice, ale i další. Obce k tomu vedou kromě ekologického smýšlení především finanční důvody, kdy poplatky za uložení směsného komunálního odpadu (SKO) na skládky se neustále zvyšují. Zároveň by tak napomohly i plnění cílů Plánů odpadového hospodářství (POH), kdy je snahou maximálně využít místní kapacity a vzniklý odpad využívat v místě produkce. Naplňování tohoto plánu se příliš nedaří.

Pro obce je příležitostí vybudovat systém kompostáren, kdy není potřebná kompostárna v každé obci, ale může sloužit jedna kompostárna více sousedním obcím. Problematickou je především potřeba investic do zpevněných betonových ploch a techniky, která ovšem v určitých případech může být opět sdílená pro více obcí. Současný stav je pak problematický i v tom, že všechna zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) jsou poměrně vzdálená od SO ORP (Brno, Drnholec). Je tomu tak i přes to, že nakládání s BRO není technologicky náročná záležitost a vzniklý kompost by se mohl využívat v místě produkce například místními občany a zemědělci a snížily by se tak i transportní náklady.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů

Následující text se věnuje problematice spaloven komunálního odpadu v souvislosti s řešeným SO ORP Pohořelice. Tak, jako ve většině SO ORP České republiky se tato specifická technologická zařízení na studovaném území nenacházejí. Blíže už následující tabulky.

Tab. 79: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo SO ORP Pohořelice, současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapacita [t]	Prům. využ. roční kapacita [t]	Typ zařízení (NO, OO, PrO); zař. pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	
		Ulice, popisné	č.	Obec					ZÚJ
1.	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 4247/2		Brno	551058	248000,00	213632,00	KO, NO, OO	O/S

Zdroj dat: ČHMÚ, Český statistický úřad; 2014

Tab. 80: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí území SO ORP Pohořelice), současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Obce SO ORP, které využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	
		Ulice, popisné	č.	Obec			ZÚJ
1.	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 2		Brno-Židenice	551058	všechny obce SO ORP	S/S

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Na území SO ORP se nenachází žádná spalovna SKO. Pokud svozová společnost odpad spaluje, tak využívá k likvidaci SKO spalovnu SAKO Brno, a.s. Důvodem je především dopravní vzdálenost a prozatím nižší cena oproti skládkování. Ačkoliv se daří snižovat množství ukládaného odpadu na skládky v relativním srovnání, tak tempo snižování skládkové deponie i vzhledem k blízkosti města Brna a jeho spalovny, může být rychlejší, než doposud. Obdobně se vyjadřuje i POH ve svých cílech.

Jak již bylo zmíněno, tak další možností odstranění odpadu je uložení odpadu na skládky. Tato zařízení popisují tabulky níže.

Tab. 81: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky SO ORP Pohořelice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky	
		Ulice, popisné	č.	Obec					ZÚJ
1.	.A.S.A. Žabčice, spol. s r.o.	areál skládky		Žabčice	584231	OO	aktivní	S/S	
2.	STAVOS Brno, a.s.	skládky		Bratčice	582883	OO	aktivní	S/S	
3.	SATESO, s.r.o.	Zemědělská		Šlapanice	583952	NO, OO	aktivní	S/O	
4.	MĚSTO KLOBOUKY U BRNA	skládky odpadů		Klobouky u Brna	584550	OO	aktivní	O/O	
5.	.A.S.A. spol. s r.o.	Únanov č. p. 385		Únanov	595021	NO	aktivní	S/S	skládky prům. odpadu pro firmy
6.	HANTALY a.s.	skládky		Velké Pavlovice		OO, NO	aktivní	S/S	
7.	Fosfa a.s.	skládky		Břeclav-Poštorná		NO - pouze vlastní odpady	aktivní	S/S	

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Tab. 82: Koncová zařízení (skládky z obcí SO ORP Pohořelice), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	
		Ulice, popisné	č.	Obec			ZÚJ
1.	.A.S.A. Žabčice, spol. s r.o.	areál skládky		Žabčice	584231	Branišovice, Pohořelice, Vranovice	S/S

Zdroj dat: Vlastní šetření, Český statistický úřad; 2014

Na území SO ORP Pohořelice se nenachází žádná skládka odpadu. V okolí pak existuje významná skládka společnosti .A.S.A. v Žabčicích, kterou využívá řada subjektů z regionu jižní Moravy. V případě ORP pak společnost .A.S.A. Další část odpadu končí v zařízení spalovny společnosti SAKO Brno, a.s., která nabízí za odstranění výhodnější podmínky, než deponování na skládce.

Další zařízení pro nakládání s odpady v SO ORP Pohořelice nejsou.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území SO ORP Pohořelice

SO ORP Pohořelice je poměrně malé území venkovského charakteru bez velkých průmyslových podniků. Z tohoto důvodu zde nenajdeme žádné evidované ekologické zátěže. V obci Loděnice pak proběhla v posledních letech rekultivace skládky, která se nyní pouze monitoruje. Problém černých skládek není nikterak významný, ale občas se vyskytne vyvezený odpad ve větrolamech, které jsou v

oblasti časté. Odstraňování v tomto směru obstarávají místní myslivci, kteří dostávají z rozpočtu města i účelový příspěvek ve výši 30 000 Kč ročně na úklid černých skládek mimo intravilán. Zásadnějším problémem je lokalita na katastru obce Šumice, kde se u objektu bunkru protihitlerovského opevnění vytvořila rozsáhlejší černá skládka, která slouží jako odpadiště neukázněným občanům Pohořelic, Cvrčovic a okrajově i Šumic. Pokud tento trend bude setrvávat, tak se může lokalita stát hodnou dotace pro likvidaci starých ekologických zátěží.

Dle vyjádření odboru životního prostředí Městského úřadu v Pohořelicích je v SO ORP i nadprůměrné množství starých pneumatik. Vysvětlení však není známé.

Tab. 83: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a stav plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	28 523,14	19 036,45	32 416,81	29 300,42	38 364,03	45 672,01
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	589,60	299,13	237,18	282,87	346,16	1 196,26
Celková produkce (OO a NO)	29 476,82	19 335,58	32 653,99	29 583,29	38 710,18	46 868,27

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP) ; 2014

Ostatní odpady i odpady nebezpečné zaznamenaly vždy mezi lety 2008 až 2012 meziroční nárůst. Oproti datové základně roku 2000 (DZ) však byla produkce odpadů zpočátku značně pod úrovní datové základny, kterou charakterizuje produkce odpadů v roce 2000, později - v roce 2012 se již produkce odpadů dostala nad úroveň DZ. Zpočátku byl nárůst poměrně malý v řádech jednotek procentních bodů, na konci sledovaného období byl již nárůst přibližně o 60 procentních bodů vyšší. U nebezpečného odpadu pak produkce narostla více než dvojnásobně. Nárůst v relativním srovnání zaznamenal i nebezpečný odpad, který své zastoupení na celkové produkci odpadů zvýšil téměř na trojnásobek na 2,55 %.

Při přepočtu produkce odpadů na počet obyvatel v SO ORP se opět produkce na občana zvyšuje. Trend pak opět logicky narůstá na konci sledovaného období. Výraznější nárůst je opět u nebezpečného odpadu. I tak byla ale produkce NO výrazně pod úrovní datové základny roku 2000. Důvod, proč v roce 2000 byla produkce NO tak vysoká (rozdílná) se analytikovi nepodařilo uspokojivě zjistit a interpretovat. Možné vysvětlení nabízí časová shoda s příchodem ekonomické krize v roce 2008, kdy i propad průmyslové a jiné produkce byl podstatný. Pro tuto tezi však nejsou dostupné relevantní údaje (roky 2007 a dříve). Jedná se tedy pouze o domněnku.

Tab. 84: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Pohořelice	13 439	205,16	15,27	7 348,91	546,83	7 554,08	562,10
Jihomoravský kraj	1 168 650	14 812,95	12,68	561 281,70	480,28	576 094,65	492,96

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA); 2014

V tabulce 85 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 15,94 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 16,97 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 84,06 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právními osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů: HULMAN - kovošrot s.r.o., Rybníkářství Pohořelice, a.s., SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o., CPI Moravia Books Pohořelice nebo logistické provozy firmy DHL.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Jihomoravský kraj vykazuje ORP Pohořelice vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,13 kg/obyv./rok vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 19,29 kg/obyv./rok vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Následující tabulka sleduje produkci odpadů v jednotlivých skupinách odpadů podle příslušných právních předpisů.

Tab. 85: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012

Číslo skup. odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	3,33	9,92	28,99	32,00	30,11
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	0,00	0,00	0,00	0,00	132,79
04	Odpady z kožedělného, kožesnického a textilního průmyslu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,00	0,00	0,00	0,26
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,02	2,85	4,55	0,73
07	Odpady z organických chemických procesů	74,96	33,42	64,51	98,18	114,00
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	162,08	37,93	106,08	101,49	86,17
09	Odpady z fotografického průmyslu	4,20	8,70	8,70	11,70	12,56
10	Odpady z tepelných procesů	7,00	0,00	116,11	476,94	65,19
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,65	0,20	15,90	12,07	32,49
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	491,39	551,21	1 691,42	618,22	1 198,49
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	71,66	130,98	53,07	136,16	104,89
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	8,21	12,50	12,87	15,17	19,62

15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	509,64	1 112,81	1 158,20	5 695,17	6 295,80
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	259,11	199,90	167,67	48,14	85,79
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	7 165,50	22 531,81	17 522,52	27 146,53	33 630,42
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	0,09	0,06	0,04	0,06	0,27
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	3 023,75	3 253,95	3 026,18	40,79	281,07
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	7 554,04	4 770,58	5 608,18	4 273,02	4 777,62
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		19 335,58	32 654,00	29 583,29	38 710,18	46 868,27

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP); 2014

V tabulce byly vytipovány nejčastější skupiny odpadů (dvouciferné číslo níže), které v roce 2012 byly na území SO ORP produkovány a byly vytyčeny příčiny jejich možného vysokého zastoupení (například dle dominujících podniků v analyzovaném území).

17 - Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) - jedná se o běžný odpad ze staveb a rekonstrukcí. Žádná významná stavební společnost v SO ORP nesídlí.

15 - Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené - jedná se o odpady blíže neurčené z podniků jako například Rybníkářství Pohořelice, a.s., HULMAN - kovošrot s.r.o. - výkupna kovových odpadů nebo SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o., CPI Moravia Books Pohořelice nebo logistické provozy firmy DHL. Asi největší část pak tvoří papírové odpady společnosti CPI Moravia Books.

20 - Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru

12 - Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů - zde nejpravděpodobněji jde o odpady firem HULMAN - kovošrot s.r.o. a KLEMPÍŘSTVÍ KOHÚT s.r.o.

19 - Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely - ČOV v Pohořelicích a skládka kalů ve Vlasaticích.

Kromě dělení do skupin odpadů Souhrnný dokument sleduje i produkci celkovou v rozdělení na odpady komunální a směsné komunální.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. 86: Celková produkce odpadů na území SO ORP Pohořelice (produkce KO a produkce SKO) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	19 335,58	32 653,99	29 583,29	38 710,18	46 868,27
Celková produkce KO	8 001,41	5 820,82	6 753,80	9 958,75	11 051,18
Celková produkce SKO	3 928,22	3 615,42	3 908,35	3 145,95	3 499,89

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP); 2014

Celková produkce odpadů včetně jeho složek KO a SKO narůstá. Pouze mezi lety 2009 a 2010 došlo k celkovému poklesu produkce odpadů. Pozitivní však i vzhledem k POH, který si vytyčil cíl nezávisle na ekonomickém růstu snižovat produkci odpadů, je to, že trend nárůstu není tak významný a přírůstky mají snižující se charakter. U SKO dokonce mezi roky 2010 a 2011 produkce poklesla o téměř 20 %.

Podíl KO na celkové produkci odpadů má setrvalý stav, klesající trend má naopak podíl SKO na KO, kdy z téměř 60% podílu klesl podíl na téměř 32 %, což je možné chápat jako pozitivní zjištění a nárůst separace. Podobně i množství produkovaného SKO je nižší, než je první sledovaný údaj z roku 2008. Bohužel však podíl odpadů na obyvatele ORP meziročně stále narůstá. Trend v posledním roce již ale není tak rychlý, jako mezi roky 2010 a 2011.

Tab. 87: Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Pohořelice	13 439	4 399,68	327,38	2 935,47	218,43	264,35
Jihomoravský kraj	1 168 650	399 799,45	342,10	234 101,79	200,32	210,10

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.; 2014

V tabulce 88 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 39,81 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 83,87 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 60,19 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 8,18 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 42,22 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli

způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Největší zastoupení mají papírové a lepenkové obaly, směsný komunální odpad BRKO a dále pak složky odpadu, které se separují za účelem dalšího využití plasty a sklo. Jedná se o odpady, které produkují místní společnosti všeho druhu. U papírových odpadů pak podíl zvyšuje místní tiskárna CPI Moravia Books v Pohořelicích. Meziroční trendy jsou ve skrze stejné. Většina odpadů ve svém množství narůstá, pouze u komunálního odpadu byl zaznamenán pokles mezi roky 2010 a 2011. Od té doby ale produkce opět roste. Produkci papírových obalů pak významně ovlivňuje tiskárna v Pohořelicích, která v roce 2010 vykazovala papírový odpad pod jiným kódem než v letech následujících. Nejvíce zastoupené druhy odpadů v roce 2012 jsou uvedeny zde:

- 150101 - Papírové a lepenkové obaly
- 200301 - Směsný komunální odpad (BRKO)
- 200307 - Objemný odpad (BRKO)
- 150102 - Plastové obaly
- 150107 - Skleněné obaly

Dále je v tabulce uvedena produkce separovaných odpadů mezi lety 2008 až 2012 pro SO ORP Pohořelice.

Tab. 88: Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	457,71	770,69	795,84	5 424,35	5 674,22
Sklo	150107, 200102	76,09	73,21	91,83	96,99	129,54
Plast	150102, 200139	165,47	276,37	275,20	206,41	596,33
Nápojové kartony	150105	1,77	3,70	2,05	0,21	0,68
Celkem separovaný sběr		701,04	1 123,97	1 164,92	5 727,95	6 400,77

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP); 2014

Všechny obce SO ORP separují odpad za pomoci nádob na tříděný odpad. Objem takto vytříděného odpadu se zvyšuje. Významně narostl mezi lety 2010 a 2011, údaje jsou ale patrně zkrácené, neboť při pohledu na odpady číslo 191201 je v této položce hodnota kolem 3 000 tun a v následujícím roce jsou objemy minimální. Jedná se opět o papírové odpady, takže došlo patrně k přesunu z jedné položky do druhé. Celkový vysoký podíl papírových odpadů je rovněž zapříčiněn přítomností tiskárny CPI Moravia Books v Pohořelicích. Uváděný meziroční nárůst o 581 % je tedy poměrně závadlivý. Tento nárůst byl skokový a v následujícím roce 2012 již byl nárůst minimální. Další složky separovaného odpadu v dlouhodobém trendu zvyšovaly své objemy. Snad jen rok 2011 zaznamenal pokles u množství vyprodukovaných plastů a nápojových kartonů. Objem všech vytříděných složek absolutně narůstal, výjimku tvoří pouze nápojové kartony, kterých se třídí každoročně méně a méně. Nápojové kartony jsou v přepočtu na obyvatele na třetině objemu oproti prvnímu údaji časové řady z

roku 2008. V celkově pozitivním vývoji je třeba upozornit na fakt, že spolu s růstem objemu vyříděných složek materiálově využitelného KO roste i celková výše KO. Ve vazbě na POH a vytyčené cíle je pro SO ORP Pohořelice plánovaného cíle pro rok 2012 dosaženo. Podíl separovaných složek tvoří 58 % z celkové produkce KO. V roce 2010 však podíl separovaného odpadu byl výrazně pod vytyčeným cílem (17 % na celkovém objemu KO). Opět se zde projevil výrazný nárůst v objemu papírového odpadu.

Obdobné trendy můžeme zaznamenat i u měrné produkce, kdy celkový objem na obyvatele u všech složek roste, pouze u nápojových kartonů klesá. Objem je ale celkově relativně malý. Největší zastoupení má opět odpad papírový.

Z dalších separovaných složek jsou v SO ORP zastoupeny sběry NO, vyřazených elektrozařízení ve spolupráci s firmou Elektrowin (mobilní svoz v obcích: Malešovice, Loděnice, Odovice, Šumice, Vlasatice, Vranovice a Troskotovice), popřípadě jsou v obcích umístěny sběrné nádoby na textil. Kovy pak vykupují jednotlivé sběrné dvory, popřípadě sběr zajišťují nárazově místní spolky v takzvaných "železných nedělích". Takový systém sběru je ale velmi omezený. V regionu působí významná společnost Hulman kovošrot, kde tyto materiály vykupují dlouhodobě.

Tab. 89: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Pohořelice	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	13 439	180,70	13,45	20,86
Plast	(150102, 200139)		118,45	8,81	6,60
Sklo	(150107, 200102)		127,99	9,52	7,95
Nápojové kartony	(150105)		0,68	0,05	0,14
Kovy	(200140, 150104)		371,10	27,61	50,15

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA); 2014

V tabulce 90 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 3,18 %, produkce skla tvoří 21,46 %, produkce plastů tvoří 91,44 % a produkce nápojových kartonů tvoří 99,27 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vyříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady - papír z pohořelické tiskárny).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a vyšší u kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tab. 90: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Pohořelice	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	13 439	12,97	19,38
Plast	(150102, 200139)		10,08	6,66
Sklo	(150107, 200102)		10,03	9,75
Nápojové kartony	(150105)		0,27	0,22
Kovy	(200140, 150104)		55,20	12,75

Zdroj: EKO-KOM, a.s.; 2014

V tabulce 91 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru a mírně u skla a nápojových kartonů a vyšší u kovů a plastů. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. 91: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Jihomoravský kraj	19,22	7,04	9,73	0,22	11,38	47,59
(0 až 500 obyv. včetně)	7,09	9,41	11,58	0,27	3,12	31,48
(501 až 1000 obyv. včetně)	10,34	9,06	10,33	0,33	3,67	33,72
(1001 až 4000 obyv. včetně)	13,76	8,88	10,66	0,31	12,72	46,34
(4001 až 10000 obyv. včetně)	17,71	9,11	9,66	0,23	29,38	66,09
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,99	7,63	8,75	0,20	26,00	64,59
(20001 až 50000 obyv. včetně)	28,92	7,87	10,47	0,16	30,24	77,66
(50001 až 100000 obyv. včetně)	25,77	3,48	8,34	0,12	1,01	38,71
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.; 2014

Z hlediska velikostních skupin obcí podle předcházející tabulky v Jihomoravském kraji produkuje nejmeně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 20 001 do 50 000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídají v ORP žádná obec. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 37 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji hustější, přičemž hustota sběrné sítě v Jihomoravském kraji je 169 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Bučovice) vykazuje ORP Bučovice vyšší počet obyvatel na průměrné sběrné hnízdo. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je nadprůměrná.

Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tab. 92: Hlavní druhy BRO na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	0,00	0,00	0,00	0,00	132,79
200201	Biologicky rozložitelný odpad	0,00	0,82	0,00	66,10	91,46
191201	Papír a lepenka	2953,86	2971,90	2949,17	0,00	87,88
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	65,41	273,62	30,48	18,29	65,36
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0,00	8,38	14,32	26,59	19,71

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP); 2014

Uvedené údaje jsou v tabulce poměrně nejednoznačné, neboť například extrémní vykazované množství lepenky a papíru v letech 2008 až 2010 zcela vybočuje od všech ostatních hodnot. Při pohledu do tabulky 89 ale zjistíme, že obdobně velké objemy jsou vykazovány u odpadu kategorie 150101 (blíže srovnání v příloze č. 5, kódy odpadu 191201 a 150101). Jedná se tedy pouze o změnu čísla vykazovaného papírového odpadu. Nastavený výpočet v metodice promítnutý do grafu tyto trendy nepostihne. Stále nejvíce zastoupenou složkou je tedy ale BRO papírový. Dále to jsou odpady z dřevovýroby a zemědělství a lesnictví, čištění odpadních vod a další biologicky rozložitelný odpad. Kromě BRO je důležité sledovat i biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO), jedná se o tu část KO, kde odpad tvoří odpady, které jsou schopny anaerobního nebo aerobního rozkladu (např. potraviny, odpad ze zeleně, papír). Ve vztahu ke komunálnímu odpadu se jedná především o odpady z údržby sadů, parků a lesoparků, sídlištní a uliční zeleně, ale i travnatých hřišť a odpady ze hřbitovů ve vlastnictví případně ve správě měst a ze zahrad ve vlastnictví fyzických osob (občanů). Patří sem také odděleně sebrané biologicky rozložitelné odpady z kuchyní a stravoven a z domácností,

ale i odpady papíru, dřeva a přírodních textilií a z nich zhotovených oděvů. Pojem není v legislativě odpadového hospodářství vymezen¹.

Tab. 93: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu na celkové produkci BRO na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	9 543,26	8 508,46	8 765,78	9 665,79	10 590,47
z toho celková produkce BRKO	4 197,27	4 497,96	4 956,13	4 138,42	4 680,97

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP); 2014

Produkce BRO i BRKO mezi lety 2008 až 2012 narostla jak v absolutním vyjádření, tak i v hodnotách vyjadřujících podíl na jednoho obyvatele. K poklesu došlo v produkci BRO v letech 2009 a 2010. U produkce BRKO bylo minima dosaženo v roce 2011. Na základě analyzovaných údajů můžeme prohlásit, že produkce obou složek odpadu roste, v roce 2011 byl sice zaznamenán pokles BRKO, ale v celkovém úhrnu roku 2012 již opět byl objem BRO i BRKO vyšší než v roce 2010. Zároveň se po mírném nárůstu v letech 2009 a 2010 snižuje podíl BRKO na BRO, což je možné hodnotit pozitivně.

V tabulce č. 94 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů odpadového hospodářství a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snižit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

¹ <http://www.komunalniiodpad.eu/?str=pojmy>

Tab. 94: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Pohořelice	13 439	3 666,14	272,80	91,17	6,78
Jihomoravský kraj	1 168 650	309 615,52	264,93	15 086,06	12,91

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA); 2014

V tabulce 95 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 78,32 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 21,68 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukované obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 15,35 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 12,75 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv omezený systém kompostování v domácnostech a systém třídění BRKO na sběrných dvorech. Systém domácího kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je v případě tradičních venkovských rodinných domů přirozený. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém třídění na sběrných dvorech je zaveden v obcích Pohořelice, Pasohlávky a Ivaň.

Následující tabulky sledují celkové nakládání s odpady v obvodu sledovaného SO ORP. A to jak s odpady celkově, tak dále jen s odpady komunálními, se separovaným odpadem nebo v poslední tabulce série s odpadem biologicky rozložitelným a biologicky rozložitelným komunálním odpadem. Každá tabulka je pak opět typicky opatřena stručným komentářem.

Tab. 95: Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012

Hmot. ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využ. a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	55 875,07	27 271,11	11 055,26	135 378,79	20 787,20	255 565,83
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		189,56	141,04	33,86	457,62	53,70	545,29
	Energetické využ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	55 310,15	27 271,11	11 055,26	135 378,79	20 787,20	255 565,83
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		187,64	141,04	33,86	457,62	53,70	545,29
Celková produkce odpadů		29 476,82	19 335,58	32 653,99	29 583,29	38 710,18	46 868,27
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způs. odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP); 2014

Pro nakládání s odpady v SO ORP není dostatek zařízení, která nakládají s odpady. S odpady se nakládá mimo území SO ORP. Ve sledovaném regionu se nevyskytuje žádná skládka ani spalovna a odpady obecně se na území SO ORP Pohořelice neodstraňují. Údaje pro materiálové využití (zvláště recyklace kovového odpadu a textilu) jsou rovněž překvapivé, neboť se meziročně liší v řádech (roky 2010 a 2012 proti 2008, 2009 a 2011).

Tab. 96: Nakládání s komunálními odpady a se smíšeným komunálním odpadem na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využ.	53,35	345,74	217,38	129,41	706,17	308,56	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			1,40	4,32	3,73	1,92	7,09	2,79	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	49,03	345,74	217,38	129,41	706,17	308,56	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		1,28	4,32	3,73	1,92	7,09	2,79		
	Celková produkce KO [t]			3 821,75	8001,41	5820,82	6753,80	9958,75	11051,18
	Odstranění	Skládkování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP); 2014

V porovnání s cíli POH a v komparaci s datovou základnou roku 2000 je zaznamenán nárůst v materiálovém využívání odpadů. Průběh materiálového využití byl ale nevyrovnaný. Nejprve byl zaznamenán pokles, který ale přerušil rok 2011. V roce 2012 již bylo materiálově využíváno obdobné množství odpadu jako na počátku sledované časové řady. Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO oproti DZ roku 2000 narostl, ale dlouhodobější trend je spíše klesající, což není nejlepší zpráva. Další údaje za využívání a odstraňování odpadů nejsou, neboť se na území správního obvodu ORP Pohořelice žádné takové zařízení nenachází. Spalovna KO je lokalizována v Brně a skládka KO je umístěna v nedalekých Žabčicích, další pak v Třebíči.

Tab. 97: Nakládání se separovaným sběrem na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,30	8,20	11,74	481,70	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP); 2014

Na území SO ORP se nenakládá se separovaným odpadem. Veškeré kapacity jsou umístěny mimo území SO. V letech 2008 až 2011 byly na území materiálově využívány plastové odpady.

Tab. 98: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		4 943,68	3 099,84	3 447,90	708,79	188,82	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (pův. hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Pův. hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Měrné skládkování	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg. obyv.⁻¹] ↓						
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Počet obyvatel v území ORP				12 626	12757	12 914	13 131	13 295

Zdroj dat: Databáze GROUP ISOH (MŽP); 2014

Obdobně jako u ostatních analýz nakládání s odpady i BRO je pouze materiálově využíván na území SO ORP Pohořelice. Zde je navíc poklesová tendence, kdy se na území SO ORP nakládání s BRO neustále snižuje. Většina kapacit je umístěna za hranicí poměrně malého SO ORP. V pohledu do budoucna se dá ale očekávat, že zařízení pro nakládání a odstraňování BRO bude přibývat. V SO ORP se formuje zájem pro vybudování sdílené kompostárny pro více obcí.

Následující a poslední oddíl se věnuje nákladům na odpadové hospodářství v jednotlivých obcích.

Tab. 99: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území SO ORP Pohořelice

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	207120	204110	190510
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	8468750	8499240	8144840
3723	Sběr a svoz ost. odpadů (jiných než nebezpečných a komunál.)	756140	868550	917890
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	140790	135420	28930
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	40400	106400	290360
3729	Ostatní nakládání s odpady	13000	22000	22000
Celkové náklady		9 626 200	9 835 720	9 594 530

Zdroj dat: Ministerstvo financí České republiky; 2014

Finanční bilance SO ORP Pohořelice v oblasti odpadového hospodářství je ztrátová. Celkově je ale finanční efektivita systému stabilní, příjmy z poplatků vybíraných na umořování nákladů spojených s komunálním odpadem od občanů postačily k financování průměrně zhruba 60 % celkových nákladů na odpadové hospodářství v SO ORP. Meziročně došlo k mírnému navýšení příjmů i výdajů v roce 2011, ale celková efektivita se prakticky nezměnila.

Vyrovnané jsou i jednotlivé nákladové položky. Za zmínku snad stojí pouze dvounásobné navýšení výdajů na Využívání a zneškodňování komunálních odpadů (3725) a dále na Monitoring nakládání s odpady (3728), kdy náklady v této oblasti narostly oproti roku 2010 na více než sedminásobek.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 100: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a další subjekty zapojené do svozu KO	Dostatečná frekvence svozů Nízké náklady na svoz - poplatky Profesionální přístup svozové firmy Načasování svozů tak, aby nerušily Moderní svozová technika, vybavení i mobiliář spojený s odpadovým hospodářstvím Čistota míst určených pro ukládání odpadu - dvory, místa s více popelnicemi u bytových domů Informovanost a vědomí toho, co se s odpadem dělá, že vytříděný materiál se neukládá jako směs na skládce Dostupnost kontejnerů - blízkost od bydliště, docházková vzdálenost	Přehnaná očekávání a přání, která jsou finančně neuskutečnitelná Nedisciplinovanost, nedodržování zákona - umístování nepatřičného odpadu do separovaného, nebezpečného do komunálního, černé skládky Neplacení poplatků za odpad	Informační kampaně v rozhlase, zpravodaji, nálepky na kontejnerech, co tam patří a nepatří Osvětové akce ve školách Informační letáky spojené s tříděním odpadu a možnostech ukládání na sběrné dvory atd. Informace v obecních zpravodajích o svozech nebezpečného, kovového odpadu Informace v rozhlase, zpravodaji o umístování velkoobjemových kontejnerů	Vypracování potřebných tiskovin Připravit poutavý program pro mládež, aby pochopila potřebu separace Rozvrhnout četnost informování o odpadech - komunikační plán
2.	Svozové společnosti	Maximální efektivita ve využití kapacity zařízení Vysoký zisk Zisk, co nejvíce zakázek, subjektů	Orientace na zisk Zanedbávání smluvených povinností Porušování zákona při nakládání s odpadem Neodborný nekompetentní personál	Internet, telefon, pošta	Kontroly na místě Sankce zakotvené do smlouvy Dostatečná personální kapacita pro řešení případných právních problémů, stížností od

					občanů Změna svozové firmy
3.	Samosprávné subjekty, obce a město	Efektivní nakládání s odpady s co nejmenšími náklady a co největším přínosem pro obec, pořádek, ekologii Uspokojení požadavků občanů	Nedostatek zdrojů, zájmu a erudice při jednání se svozovými společnostmi Protiprávní jednání	Rozhlas, obecní zpravodaje, internet Jednání mezi obcemi Jednání s občany	Meziobecní spolupráce Úspory v systému Změna svozové společnosti - založení obecní
4.	Návštěvníci obcí, turisté	Dostupnost odpadkových košů a kontejnerů na separovaný odpad Citlivé umístění odpadového mobiliáře u památek a výletních míst	Neukázněnost, znečišťování veřejného prostranství	Nálepky na kontejnerech Anketa mezi návštěvníky	Revize počtu a umístění odpadového mobiliáře
5.	Firmy, podniky, živnostníci	Minimalizovat náklady na odpady Dostatečná dostupnost zařízení nakládajících s odpady Flexibilní svoz a profesionalita svozové společnosti	Protiprávní jednání ve snaze snížit náklady spojené s odpady Znečišťování okolí	Pošta, internet, telefon, osobní jednání s představiteli obcí	Kontroly na místě, hlášení a oznamování podnětů na ČIŽP, ORP
6.	Provozovatelé zařízení pro nakládání s odpady	Maximalizace zisku Efektivní využití kapacity zařízení	Nedodržování předpisů Znečišťování okolí Nakládání i s odpady, které nemají povolené Způsobování ekologických zátěží	Pošta, internet, telefon, osobní jednání	Modernizace technologií, kontroly
7.	Média	Poutavost problému Senzace a negativní zprávy lépe zaujmou a prodávají titul "Hlídací pes"	Podlehnutí zájmovým skupinám - neobjektivita Nepřesné informace, zkreslení a neprofesionalita, neověření si reality Záměrná tvorba senzací	Pošta, internet, telefon, osobní jednání	Argumentace, jednání, informovanost

Zdroj dat: Vlastní šetření, 2013-2014

V území ORP bylo identifikováno 7 dotčených skupin, jejichž charakteristika je uvedena výše. Skupiny, které by nakládaly s odpady, ve smyslu jeho odstraňování, v území nenajdeme, proto se nevyskytují ani výše v tabulce.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 101: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Vysoké náklady na běžný provoz systému odpadového hospodářství	4	5	20	Monitoring trhu svozových společností Změna svozové firmy Snížení nákladů zvýšením systému separace, snížení objemu ukládaného - sváženého odpadu Kompostárna v obci, systémy nakládání s BRO, BRKO	obec
		Nedostatek financí z výběru poplatků	4	5	20	Optimalizace výběru poplatků	obec
		Výdaje na mimořádné události - černé skládky, odstranění následků živelních katastrof	1	5	5	Vzdělávání v oblasti odpadů Prevence vzniku fungujícím systémem sběrných dvorů Zajištění protipovodňových opatření	obec

		Nedostatek financí na investice	2	2	4	Využití dotací a fondů EU Úspory v jiných oblastech Optimalizace a meziobecní spolupráce - sdílení zařízení	obec, svozové společnosti
		Nedostatek financí na provoz obecních zařízení na nakládání s odpady - sběrné dvory	2	3	6	Optimalizace a meziobecní spolupráce - sdílení zařízení	obec
2.	Organizační riziko	Izolovaný, neprovázaný systém svozu – špatně nastavené parametry systému – četnost, nádoby, pytlový sběr, ...	2	5	10	Optimalizace, analýza systému svozu Meziobecní spolupráce	obec
		Nedostatečná infrastruktura v odpadovém hospodářství - sběrné dvory, třídící linky, ...	2	4	8	Dotace státu a EU	obec
		Neochota obcí spolupracovat	2	2	4	Meziobecní spolupráce	obec
3.	Právní riziko	Změna legislativy upravující celkový systém	2	5	10	Komunikace a sdělení dopadů tvůrcům legislativy	obec
		Změna legislativy snižující příjmy, či zvyšující náklady na nakládání s odpady	2	3	6	Sdělení dopadů zákonodárcům	obec
4.	Technické riziko	Špatný technický stav zařízení odpadového hospodářství	1	3	3	Dotace státu a EU	obec
		Nevyhovující vybavení ve smyslu účelnosti - údržba nepotřebného vybavení	2	2	4	Optimalizace, meziobecní spolupráce	obec
		Neodborný personál pečující o techniku	2	3	6	Optimalizace, meziobecní spolupráce	obec
5.	Věcné riziko	Občané a producenti odpadu se chovají protiprávně => zvýšené náklady (např. černé skládky) nebo pokuta pro obec od kontrolních orgánů	4	3	12	Systém kontroly, prevence, osvěta	Obec

Zdroj dat: Vlastní šetření, 2013-2014

Z provedené analýzy rizik vyplývá největší slabina systému ve finančním zajištění a organizačním systému sběru a nakládání s odpadem. Významným rizikem, které má značný dopad na každou obec a potažmo na celý systém pak je právní prostředí, které zásadním způsobem může proměnit komplexní fungování a přenastavit vztahy mezi jednotlivými subjekty.

5.1.4.SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tab. 102: SWOT analýza oblasti odpadového hospodářství

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - dostatečný výběr svozových společností a tým i konkurenční prostředí, - dobrá dostupnost zařízení pro odstranění odpadu v okolí SO ORP - spalovna, skládka, - relativně fungující systém separace základních materiálů využitelných složek KO (kromě bioodpadu, plechovek), - zvyšující se podíl separovaného odpadu na celkovém množství odpadů, - pozitivní trend ve snižování SKO na celkovém objemu KO. 	<ul style="list-style-type: none"> - omezený počet sběrných dvorů a sběrných míst a špatné rozmístění v regionu, - nedostatečné kapacity sběrných dvorů jako celku pro ORP, - neexistence kompostárny a zařízení pro nakládání s bioodpadem na území ORP, - zvyšování celkového objemu odpadu v území, - omezený zájem místních samospráv o třídění bioodpadu mezi občany (bioodpad v popelnicích), - výskyt černých skládek a špatná postižitelnost jejich původců.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - podpora třídění dalších využitelných složek odpadu v dotačních programech státu, - změna legislativy posilující pozici obce vůči svozovému společenství, - celostátní programy zvyšující informovanost o systému odpadového hospodářství, - národní programy a informační kampaně upozorňující na problematiku třídění odpadu, - hodiny ekologické výchovy na školách a školských zařízeních. - Zvýšení výkupních cen u tříděného odpadu - Dotační programy EU a národní dotace 	<ul style="list-style-type: none"> - změna legislativy kompletně měnící zažitý systém sběru a nakládání s odpadem - zvýší nároky, omezí příjmy z poplatků, - snížení výkupních cen u tříděných složek KO, - zvýšení cen ukládání odpadu na skládky, či odstranění odpadu spalováním, - lokalizace a činnost výkupny kovových druhotných surovin na území ORP (v Pohořelicích) jako ekologická hrozba.

Zdroj dat: Vlastní šetření; 2014

Území SO ORP Pohořelice se vyznačuje blízkostí do města Brna, a tedy i do kapacitního zařízení spalovny odpadů. Z tohoto důvodu není v regionu výraznější problém s kapacitou odstraňování odpadů. Podobně i možné deponování na skládkách umožňují skládky v Žabčicích i jinde v regionu (AVE Třebíč). SWOT analýza pak vychází především z těchto predispozic a doplňuje je o vhodné faktory z vnějšku, z okolí - příležitosti a hrozby. Obecně jsou hlavními tématy finance, systémy fungování na úrovni právní úpravy a problematika informovanosti obyvatel či zájmu o správné nakládání s odpadem.

Z návrhů místních samospráv vyplývá snaha zlepšit hustotu míst pro tříděný odpad nebo snaha zlepšit sílu vyjednávací pozice obcí vůči svozovým firmám - meziobecní spolupráce zde má šanci. Prakticky všechny obce aktuálně řeší problém nakládání s bioodpadem - rovněž příležitost meziobecní spolupráce. A v neposlední řadě starosty trápí zvyšování nákladnosti na systém sběru a odstraňování odpadů.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Území SO ORP Pohořelice se vyznačuje blízkostí do města Brna a tedy i do kapacitního zařízení spalovny odpadů, centrální kompostárny i recyklačních linek. Z tohoto důvodu není v regionu výraznější problém s kapacitou odstraňování odpadů. Podobně i možné deponování na skládkách umožňují zařízení v Žabčicích i jinde v regionu (Třebíč). Rovněž nabídka svozových společností je díky poloze v zázemí města Brna poměrně veliká.

Slabinou SO ORP je absence zařízení, které by nakládalo s odpady a veškeré KO se musí z ORP vyvážet. A to ať už k dalšímu vytrídění, odstranění nebo dalšímu využití. Na druhou stranu se jedná o poměrně malý SO ORP a tedy absence takových zařízení není nijak zarážející.

Z obecných trendů lze zaznamenat zvyšující se objem KO. Zároveň, však pozitivně v tomto objemu klesá zastoupení SKO, tedy složky, která je ukládána v ČR povětšinou na skládky, to znamená, je s takovým objemem nakládáno nejméně ekologickým a také nejdražším možným způsobem. V rámci SO ORP Pohořelice vzniká poměrně značné, nadprůměrné, množství papírového odpadu. Tento odpad jde především na vrub tiskárně CPI Moravia Books. Abnormálně vysoký podíl papíru pak celkově zlepšuje bilanci vytríděného odpadu v relativním srovnání s jinými SO ORP. Nakládání s biologickým odpadem je tématem, které by zasloužilo diskuzi mezi obcemi. Jedná se o složku odpadu, která by mohla být zachycena v systému svozu a odstranění odpadu ještě před tím, než je odpad předán svozovým společností a tedy z takového zachycení plyne i finanční úspora pro obce. Dalším tématem k diskuzi pro meziobecní spolupráci může být zřízení systému sběrných dvorů. Ty se ve sledovaném území vyskytují pouze tři. Posledním tématem možné spolupráce vyplývající z analýzy a dotazníků od starostů může být koordinace obcí vůči svozovým společností. Svazky, či skupiny obcí mají větší váhu oproti nadnárodním odpadářským společností, než samosprávné subjekty o několika stech obyvatelích.

Důležitou poznámkou je nekompletnost časové řady, za kterou se sleduje odpadové hospodářství v SO ORP Pohořelice. V databázi groupisoh Ministerstva životního prostředí ČR pro toto území chybí údaje za roky 2008 a 2009. Závěry a trendy vývoje jsou tedy někdy obtížně interpretovatelné, zvláště pokud víme, že se jedná o období ekonomické krize, kdy by bylo zajímavé sledovat vztah ekonomické kondice hospodářství a produkce komunálního odpadu.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. V těchto fokusních skupinách byli zahrnuti zástupci obcí, odborníci, důležití aktéři (např. ředitelé zařízení) v regionu, vedoucí odborů MěÚ Pohořelice, místní akční skupiny a dalších z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

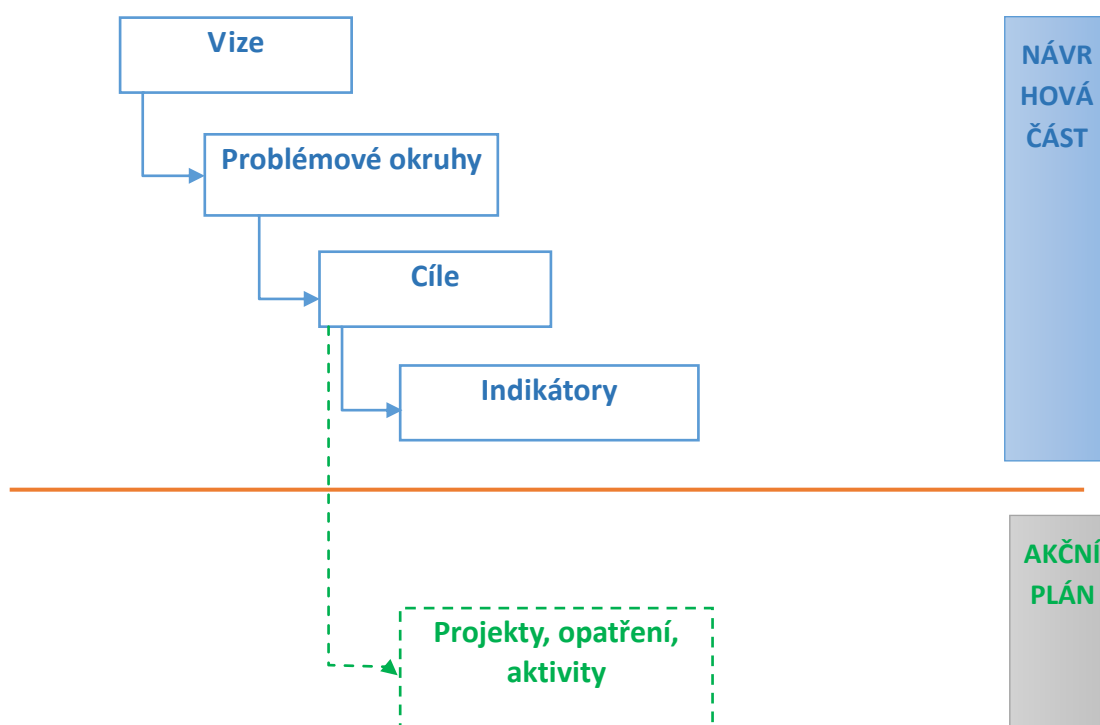
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálními investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce					
SO ORP Pohořelice je regionem, v němž si obce navzájem pomáhají, spolupracují a doplňují se.					
Obce v území společně dbají na kvalitní a dosažitelné formální i neformální vzdělání obyvatel všech věkových skupin. Všem sociálním skupinám pak na základě komunitního plánování a dostupné sociální infrastruktury zaručí pomoc i potřebné informace v nejrůznějších životních situacích.					
Prostřednictvím racionálního nakládání s odpady a podporou environmentálního vzdělávání a osvěty dbá Pohořelicko o své životní prostředí.					
Vzájemné kontakty mezi obcemi, jak pomocí společenských a volnočasových aktivit, tak i dobrého a bezpečného spojení, umožní zvýšení kvality života a lepší využití potenciálu regionu.					
Vznikne tak dostupný, atraktivní a živý region.					
Odpadové hospodářství	Problémový okruh 1		Problémový okruh 2		
	NAKLÁDÁNÍ S BIOODPADEM V SO ORP POHOŘELICE		NEDOSTATEČNÁ KAPACITA A ROZMÍSTĚNÍ SBĚRNÝCH DVORŮ V ÚZEMÍ SO ORP POHOŘELICE		
	Indikátor 1.A		Indikátor 2.A		
	Množství bioodpadu ukládaného na skládkách nebo předaného k odstranění ve spalovně		Počet sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice		
	Cíl 1.1	Cíl 1.2	Cíl 2.1		
	Tříděním snížit množství bioodpadu ukládaného na skládku, odstraňovaného ve spalovně	Rozšíření možnosti kompostovat v jednotlivých obcích - kompostárna		Optimalizace sítě sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice	
	Indikátor 1.1.A	Indikátor 1.2.A	Indikátor 1.2.B	Indikátor 2.1.A	Indikátor 2.1.B
POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SEPARACE BIOODPADU V SO ORP POHOŘELICE	POČET KOMPOSTÁREN V SO ORP POHOŘELICE	MNOŽSTVÍ BRKO (200201) ZPRACOVANÉHO V KOMPOSTÁRNÁCH V SO ORP POHOŘELICE	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO MOŽNOSTI UKLÁDAT ODPAD NA SBĚRNÝ DVŮR – SDÍLENÍ INFRASTRUKTURY	POČET OBCÍ S DEFINOVANOU DOSTUPNOSTÍ SBĚRNÉHO DVORA/ SBĚRNÉHO MÍSTA V KM	

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize regionu ORP Pohořelice

Správní obvod ORP Pohořelice je regionem, v němž si obce navzájem pomáhají, spolupracují a doplňují se.

Obce v území společně dbají na kvalitní a dosažitelné formální i neformální vzdělání obyvatel všech věkových skupin. Všem sociálním skupinám pak na základě komunitního plánování a dostupné sociální infrastruktury zaručí pomoc i potřebné informace v nejrůznějších životních situacích.

Prostřednictvím racionálního nakládání s odpady a podporou environmentálního vzdělávání a osvěty dbá Pohořelicko o své životní prostředí.

Vzájemné kontakty mezi obcemi, jak pomocí společenských a volnočasových aktivit, tak i dobrého a bezpečného spojení, umožní zvýšení kvality života a lepší využití potenciálu regionu.

Vznikne tak dostupný, atraktivní a živý region.

Slogan regionu

Pohořelicko, vaše místo pro život.

V rámci tématu Odpadové hospodářství v SO ORP Pohořelice byly vydefinovány dva problémové okruhy. Jedná se za prvé o problematiku nakládání s bioodpadem a za druhé pak o řešení nedostatečné kapacity sběrných dvorů a jejich rozmístění v území. Okruhy vycházejí jak z analytické části zkoumající datové informace, tak byly definovány i na základě rozhovorů se starosty a pracovníci Odboru životního prostředí Městského úřadu Pohořelice. Byla tedy zohledněna jak SWOT analýza, tak i definované návrhy řešení vycházející z analytické části. Blíže k jednotlivým problémovým okruhům v následujícím textu věnujícím se návrhovému částem zmíněných problémových okruhů.

Problémové okruhy:

- Nakládání s bioodpadem v SO ORP Pohořelice
- Nedostatečná kapacita a rozmístění sběrných dvorů v území SO ORP Pohořelice

1. Nakládání s bioodpadem v SO ORP Pohořelice

Věcné argumenty

V rámci sběru dat pro analytickou část souhrnného dokumentu bylo od představitelů obcí nejčastěji uváděným tématem ke spolupráci téma sběru a nakládání s bioodpadem. Bioodpadem se rozumí složka komunálního odpadu (KO), která se dá vyčlenit z objemu odpadu, který je předmětem nakládání s odpady svozovými firmami a tedy i s výraznými finančními náklady. Pokud by se tato část odpadu vůbec nedostala do systému nakládání a občané buď kompostovali sami (na venkově takový systém má tradici), nebo byl organizován sběr bioodpadu, mohl by být následně odstraňován například ve společně provozovaném zařízení s produkcí kompostu. Tím by i významnou měrou klesly náklady na ukládání odpadu na skládkách, případně náklady na spalování takového odpadu. Množství biologicky rozložitelného komunálního odpadu na celkovém objemu komunálního odpadu vyprodukovaného ve SO ORP je totiž přibližně 40 %, což není zanedbatelné množství.

Příčiny problému

Komunální odpad jako každodenní produkt domácností logicky obsahuje biologicky rozložitelný materiál. Tato složka je z velké většiny (některé složky bioodpadu, jako zbytky z kuchyně živočišného původu kompostovatelné nejsou) odstranitelná již v místě produkce, v obci původu, popřípadě v blízké obci (například ve sdílené kompostárně). Lidé však již nekompostují sami tak často, nemají domácí zvířectvo, které by zbytky z kuchyně likvidovalo a tak se veškerý odpad, i ten dříve končící na kompostu nebo jako potrava pro zvířata, dostává do systému sběru komunálního odpadu. Jsou známy i případy, kdy v popelnicích končí plevel ze zahrádek nebo odpad ze sekačky na trávu. Odvoz, skládkování a celkově nakládání s takovým odpadem je tedy zbytečné a v důsledku zatěžuje ekonomicky celý systém odpadového hospodářství.

Faktorem, který obyvatele může nutit, nebo minimálně nepřispívat k tomu, aby bioodpad do popelnic ukládali, je dozajista i to, že v SO ORP není dostatek vhodně rozmístěných sběrných dvorů. Tomuto tématu se věnuje následující problémový okruh. Lidé potom nemají mnoho možností, jak problém řešit. Buď zakládat černé skládky, nebo odpad ze zahrad vyhazovat do popelnic, kontejnerů.

Důsledky neřešení problému

V souvislosti s ponecháním současného stavu, případně se zvyšováním množství nevytríděného, nekompostovaného bioodpadu, který nadále bude mířit do spalovny nebo na skládky, porostou náklady odpadového hospodářství dané obce. Proces bude umocněn i tím, že se jedná o prioritu ministerstva životního prostředí, které prohlašuje jednoznačný trend v omezování produkce bioodpadu a bude opačný postup svými odstupnými nástroji znevýhodňovat. Odstraňování bioodpadu se tak může dít jak výstavbou kompostáren, tak i poplatkovou politikou nebo sankcemi, které by měly motivovat ke snižování množství bioodpadu. Ten je objemnou a cennou částí KO, která může být dále efektivně využívána. Tím, že bude méně bioodpadu v celkovém objemu komunálního odpadu, tak se i prodlouží životnost skládek KO, na které bude putovat méně odpadu, na které by se mohlo v případě plného vytřídění ukládat až o 40 % KO méně. Jedná se tedy i o úsporu organizační a finanční, protože odpadne nutnost hledat nové lokality a finance na zakládání, sanace a rekultivace skládek. Současný trend zvyšování produkce KO je trvalý a na skládky a spalovny KO bude tedy patrně kladen větší a větší nárok, pokud nebude systémově navýšování řešeno.

Indikátory výsledku:

- Množství bioodpadu ukládaného na skládkách nebo předaného k odstranění ve spalovně

2. Nedostatečná kapacita a rozmístění sběrných dvorů v území SO ORP Pohořelice

Věcné argumenty

Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Pohořelice má sběrný dvůr pouze město Pohořelice a obce Ivaň a Pasohlávky. V Pohořelicích provozuje sběrný dvůr soukromý subjekt, který má pozemek pronajatý. V budoucnu (horizont 2 let) bude muset být současný sběrný dvůr nahrazen sběrným dvorem novým, a sice dvorem provozovaným městem, ten by mohla v budoucnu doplňovat i kompostárna. Celý projekt s předpokládaným rozpočtem okolo 10 milionů korun počítá s využitím dotace fondu životního prostředí OP ŽP, kde v minulosti u obdobných výzev bylo vysoké krytí nákladů ve výši až 90 % uznatelných nákladů. Zbývající dva sběrné dvory v Ivani a Pasohlávkách provozuje společnost STKO, která je vlastněná obcemi na Mikulovsku a městem Mikulovem. Tato společnost pro výše jmenované obce zajišťuje jak svoz komunálního odpadu, tak právě i provoz sběrných středisek. Tyto sběrné dvory přijímají odpady od občanů příslušné obce, ale zároveň i od občanů dalších obcí, kde STKO systém svozu a odstranění odpadu provozuje.

S výstavbou sběrného dvora počítá například i obec Malešovice, která v územním plánu má již vyčleněnou plochu pro tento účel a rovněž předpokládá zahrnutí blízkých obcí. Občané obcí, které nemají sběrný dvůr, nejsou příliš motivováni k odkládání odpadů na místa k tomu určená a hrozí tak riziko vzniku černých skládek.

Příčiny problému

V ORP je málo možností pro odložení většího odpadu. Hrozí riziko černých skládek a potažmo i kontaminace životního prostředí v souvislosti s neadekvátním nakládáním s odpady. Obce pak tyto černé skládky musí na své náklady likvidovat a zatěžuje to nepředvídatelnými částkami obecní rozpočty. Řešením je dobudování sítě sběrných dvorů, kam by mohli občané bezplatně odpad odkládat a případně i dostávat finanční odměnu za druhotné suroviny. V menších obcích pak řešení může přinést sběrné místo, kam by bylo možno větší odpad rovněž odkládat.

Důsledky neřešení problému

V případě, že se nebude řešit nedostatečná kapacita a vhodné rozmístění sběrných dvorů v SO ORP, dá se očekávat zásah do rozpočtů obcí v podobě výdajů za odstraňování černých skládek a dále pak i ohrožení životního prostředí. Při zachování současného trendu, kdy každým rokem přibývá množství vyprodukovaného KO v obcích, bude větší tlak na celý systém odpadového hospodářství a i potřeba umístit objemný odpad na sběrný dvůr bude v obcích se sběrným dvorem narůstat. Pokud obce nebudou na tento tlak připraveny, dá se očekávat zakládání černých skládek ve větší míře, než je tomu doposud. S tím jsou spojeny i finanční náklady obcí na jejich odstranění. Tato položka je ale dosti neočekávatelná a proměnlivá, neboť likvidace je často nutná velmi rychle z důvodu ohrožení životního prostředí. Tento negativní jev pak může způsobit nevratné či těžko odstranitelné škody na zdraví, kvalitě vody, nebo půdy.

Indikátory výsledku:

- Počet sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	NAKLÁDÁNÍ S BIOODPADEM V SO ORP POHOŘELICE
Cíl 1.1	Tříděním snížit množství bioodpadu ukládaného na skládku, odstraňovaného ve spalovně
Popis cíle	Z šetření prováděného mezi starosty a dalšími představiteli obcí vyplynula potřeba spolupráce v oblasti sběru a nakládání s bioodpadem. Bioodpadem se rozumí biologicky rozložitelná složka komunálního odpadu (KO) pocházející zpravidla ze zahrad, ale i kuchyní, která se dá vyčlenit z objemu odpadu, který je předmětem nakládání s odpady svozovými firmami a tím může i výrazně ušetřit obecním rozpočtům. Pokud by se tato část odpadu vůbec nedostala do systému nakládání, tak by významnou měrou klesly náklady na ukládání odpadu na skládkách, případně náklady na spalování takového odpadu ve spalovnách. Množství biologicky rozložitelného komunálního odpadu na celkovém objemu komunálního odpadu vyprodukovaného ve SO ORP představuje přibližně 40 %, což není zanedbatelné množství.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhláška upravující systém tak, že domácnost třídící odpad, včetně bioodpadu (sama kompostuje, likvidace zbytků chovaným drobným zvířectvem, ...), bude zvýhodněna i finančně na poplatku za odpad. legislativní úprava na státní úrovni, která zajistí výhody pro obce třídící více složek KO, včetně bioodpadu. Finanční motivace zvýšením poplatku za ukládání odpadu na skládce nebo odstraněním odpadu ve spalovně. <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> ekonomický rozbor provozu svozu KO – ušetřené skládkovné zpracování variant řešení pro snížení nákladů analýza pořizovacích a provozních nákladů dotiční audit - nákup, zapůjčení, dotace na pořízení nádob na bioodpad, svozové techniky – nutná spoluúčast obcí. analýza příjmů a výdajů v případě změny systému dle navržené vyhlášky zvýhodňující občany třídící bioodpad <p>C.1 Osvěta a vysvětlení potřebnosti redukce množství bioodpadu v systému odpadového hospodářství vůči veřejnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Příprava systému osvětou, diskuzí s veřejností, dlouhodobější práci s veřejností, aby pochopila účel separace bioodpadu stanovení potřebné infrastruktury pro požadovaný objem separovaného BRKO nastavení frekvence svozu dostatečně tak, aby respektoval potřeby a produkci BRKO od domácností (i dle produkce léto/zima)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> Počet obcí zapojených do separace bioodpadu V SO ORP Pohořelice
Správce cíle	<i>Karel Kampas (starosta obce Loděnice)</i>

Problémový okruh 1	NAKLÁDÁNÍ S BIOODPADEM V SO ORP POHOŘELICE
Cíl 1.2	Rozšíření možnosti kompostovat v jednotlivých obcích - kompostárna
Popis cíle	Biologicky rozložitelný odpad je součástí odpadu produkovaného v domácnostech. V minulost tento odpad, zvláště na venkově, byl odstraňován již v místě produkce. Cílem meziobecní spolupráce je nechat se inspirovat v historii a biologicky rozložitelnou složku KO odstraňovat ve své nebo blízké obci (například ve sdílené kompostárně). Lidé totiž již nekompostují sami tak často, nemají domácí zvířectvo, které by zbytky z kuchyní likvidovalo a tak se veškerý odpad, i ten dříve končící na kompostu nebo jako potrava pro zvířata dostává do systému sběru komunálního odpadu. V popelnicích tak například končí tráva ze zahrady či zbytky z kuchyně a celý systém nakládání s odpady se tím zbytečně prodražuje. V současnosti není v SO ORP Pohořelice žádná kompostárna a obce sběr bioodpadu využívají jen omezeně. Projekt kompostárny prozatím zazněl od představitelů obcí Loděnice a Malešovice.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možností řešení provozu kompostárny v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu smluvního řešení mezi jednotlivými obcemi účastnicími se provozu plánovaných kompostáren v Pohořelicích, Malešovicích nebo v dalších obcích <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekonomický rozbor provozu kompostárny – ušetřené skládkovné • zpracování variant řešení pro snížení nákladů • analýza pořizovacích a provozních nákladů • dotační audit <p>C.1 Nastavení parametrů sběru a svozu BRKO</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení potřebné infrastruktury pro požadovaný objem separovaného BRKO • stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit • dimenzování objemu nutného pro efektivitu kompostárny
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet kompostáren v SO ORP Pohořelice • Množství BRKO (200201) zpracovaného v kompostárnách v SO ORP Pohořelice
Správce cíle	<i>Ivana Kohútová (odbor regionálního rozvoje ORP Pohořelice)</i>

Problémový okruh 2	NEDOSTATEČNÁ KAPACITA A ROZMÍSTĚNÍ SBĚRNÝCH DVORŮ V ÚZEMÍ SO ORP POHOŘELIC
Cíl 2.1	Optimalizace sítě sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice
Popis cíle	<p>Sběrné dvory na území správního obvodu Pohořelice není dostatečně rozvinutá síť sběrných dvorů. Svůj sběrný dvůr mají pouze město Pohořelice a obce Ivaň a Pasohlávky. V Pohořelicích je sběrný dvůr provozovaný soukromým subjektem, který má pozemek pronajatý. V horizontu dvou let chce město Pohořelice současný sběrný dvůr nahradit sběrným dvorem novým, a sice dvorem provozovaným městem, který by variantně mohla případně doplňovat i kompostárna. Celý projekt s předpokládaným rozpočtem okolo 10 milionů korun počítá s využitím financí z OP ŽP. Zbývající dva sběrné dvory v Ivaň a Pasohlávkách provozuje společnost STKO, kterou společně vlastní obce na Mikulovsku. Tato společnost pro zmíněné obce zajišťuje právě i provoz sběrných středisek. Tyto sběrné dvory přijímají odpady od občanů příslušné obce, ale zároveň i od občanů dalších obcí, kde STKO systém svozu a odstranění odpadu provozuje. Možností je nabídnout i dalším obcím ukládat odpad na tyto dvory. Jednou z obcí, která myšlenku sběrného dvora již začala rozpracovávat do podoby uskutečnitelného projektu, jsou Malešovice, které v územním plánu již mají vyčleněnou plochu pro tento účel a rovněž předpokládají zahrnutí blízkých obcí Cvrčovice a Odrovce.</p> <p>Optimalizací sítě sběrných dvorů, která v sobě bude zahrnovat dozajista vybudování nových, ale i sdílení těch stávajících, může dojít k vyřešení problému s ukládáním odpadu v obcích. Zároveň se dá očekávat, že klesne i počet černých skládek, pokud bude obyvatelům nabídnuta možnost legálního řešení tohoto odpadového problému.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza legislativních náležitostí stavby a provozu sběrného dvora (i ve vztahu k jednotlivým složkám odpadu sbíraných na sběrném dvoře) • zpracování návrhu smluvního řešení mezi jednotlivými obcemi účastníckými se na provozu sběrného dvora • analýza souladnosti smluv obcí se svozovými společnostmi a s jejich účastí na provozu sběrného dvora <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza provozních nákladů a vztahu k ušetřenému skládkovnému • zpracování variant řešení pro snížení nákladů • analýza pořizovacích nákladů • dotační audit <p>C.1 Nastavení parametrů sběru a provozu sběrného dvora</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizační a personální řešení nových subjektů odpadového hospodářství v obcích • stanovení otevírací doby a případné frekvence svozu z jednotlivých lokalit (sběrných míst)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí zapojených do možnosti ukládat odpad na sběrný dvůr – sdílení infrastruktury • Počet obcí s definovanou dostupností sběrného dvora/sběrného místa v km

Správce cíle	Vladimír Becha (předseda DSO Čistá Jihlava, motivující starosta)
---------------------	--

5.2.4. Indikátory

Problémový okruh	NAKLÁDÁNÍ S BIOODPADEM V SO ORP POHOŘELICE		
Číslo indikátoru	1.A		
Název indikátoru	MNOŽSTVÍ BIOODPADU UKLÁDANÉHO NA SKLÁDKÁCH NEBO PŘEDANÉHO K ODSTRANĚNÍ VE SPALOVNĚ		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		80 %	65 %
Skutečnost	100 %		
Popis měřítka:	Indikátor charakterizuje změnu v množství bioodpadu určeného k odstranění na skládce nebo ve spalovně. Jedná se o část komunálního odpadu – bioodpad, která vstupuje do systému nakládání s odpadem (bioodpad je předáván) a je odstraňována ekologicky méně vhodným způsobem, protože se biomasa nevrací do oběhu v ekosystému a deponuje se, respektive se spaluje. Dalším faktorem je i finanční stránka věci, kdy uvedené způsoby odstranění jsou ty nejdražší možné a obec by kompostováním ušetřily značné zdroje. Indikátor vztahuje kýženou změnu ke stavu roku 2013, kdy množství bioodpadu vstupujícího do systému nakládání s bioodpadem a odstraňovaného na skládkách nebo ve spalovnách tvoří 100 %. Cílový stav v roce 2020 je potom 65 % z množství bioodpadu deponovaného nebo spalovaného v roce 2013.		
Metodika a výpočet:	$x = \frac{\text{množství předávaného bioodpadu v roce 2017 (resp. 2020)} * 100}{\text{množství předávaného bioodpadu v roce 2013}}$		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy obcí v oblasti odpadového hospodářství – MěÚ Pohořelice, dotazníky		

Cíl	Tříděním snížit množství bioodpadu ukládaného na skládku, odstraňovaného ve spalovně		
Číslo indikátoru	1.1.A		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SEPARACE BIOODPADU V SO ORP POHOŘELICE		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		9	13
Skutečnost	6		
Popis měřítka:	Třídění bioodpadu je podle přijaté legislativy (účinná od roku 2015) pro obce povinné. I z tohoto důvodu bude nutnost, aby se obce tímto tématem zabývaly. Právní úprava ale poskytuje jistou volnost ve způsobu, jakým obec bude třídění bioodpadu řešit. Může se jednat o velkoobjemové kontejnery, domácí kompostéry, hlášené komposty nebo „hnědé popelnice“ doplněné pravidelným svozem. Všechny tyto možnosti budou chápány jako skutečnost, že obec třídí bioodpad.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí poskytujících občanům možnost třídění či svozu bioodpadu		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy obcí v oblasti odpadového hospodářství – MěÚ Pohořelice, dotazníky		

Cíl	Rozšíření možnosti kompostovat v jednotlivých obcích - kompostárna		
Číslo indikátoru	1.2.A		
Název indikátoru	POČET KOMPOSTÁREN V SO ORP POHOŘELICE		
Měrná jednotka	Počet kompostáren v SO ORP Pohořelice		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění svozu a likvidace bioodpadu může sloužit kompostárna, kterou může sdílet i několik obcí. Množství povolených kompostáren odráží úroveň připravenosti území řešit nakládání s bioodpadem v regionu. Tato kompostárna musí být povoleným zařízením Krajského úřadu. Takto povolená zařízení v SO ORP Pohořelice budou započítána do statistiky.		
Metodika a výpočet:	Počet povolených kompostáren úřadem JMK (websouhlasy)		
Zdroj čerpání dat:	Takzvané websouhlasy (povolení úřadu JMK - http://www.kr-jihomoravsky.cz/websouhlasy/)		

Cíl	Rozšíření možnosti kompostovat v jednotlivých obcích - kompostárna		
Číslo indikátoru	1.2.B		
Název indikátoru	MNOŽSTVÍ BRKO (200201) ZPRACOVANÉHO V KOMPOSTÁRNÁCH V SO ORP POHOŘELICE		
Měrná jednotka	t/rok		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	150
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Dle vyhlášky Ministerstva životního prostředí ČR č. 321/2014 Sb. je obec povinna zajistit místa pro oddělené soustředování minimálně pro odpady rostlinného původu v období od 1. 4. do 31. 10. Z tohoto důvodu musí obec nějakým způsobem separaci BRKO zajistit. Vhodným řešením je právě i zařízení typu kompostárna, které nakládá s vytríděným BRKO. Součet roční produkce BRKO v tunách, které je předáno k odstranění v těchto zařízeních, je potom vhodným indikátorem hodnotícím úspěšnost materiálového využití BRKO.		
Metodika a výpočet:	Součet odpadů s katalogovým číslem 200201 ze všech zařízení schválených pro nakládání s bioodpadem – kompostárna na území SO ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy provozovatele zařízení pro nakládání s bioodpadem (kompostárnou) a výkazy obcí o odpadech.		

Problémový okruh	NEDOSTATEČNÁ KAPACITA A ROZMÍSTĚNÍ SBĚRNÝCH DVORŮ V ÚZEMÍ SO ORP POHOŘELICE		
Číslo indikátoru	2.A		
Název indikátoru	POČET SBĚRNÝCH DVORŮ V SO ORP POHOŘELICE		
Měrná jednotka	Počet sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	6
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Uvede se počet povolených a fungujících sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice, na které je možno občany ukládat odpad. Sběrné dvory jako zařízení pro nakládání s odpady podléhají rovněž povolení orgánů ochrany životního prostředí a jako takové jsou v databázi Krajského úřadu Jihomoravského kraje (takzvané websouhlasy)		
Metodika a výpočet:	Počet povolených, registrovaných zařízení v kategorii sběrný dvůr dle databáze vedené JMK (websouhlasy)		
Zdroj čerpání dat:	Websouhlasy http://www.kr-jihomoravsky.cz/websouhlasy/		

Cíl	Optimalizace sítě sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice		
Číslo indikátoru	2.1.A		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO MOŽNOSTI UKLÁDAT ODPAD NA SBĚRNÝ DVŮR – SDÍLENÍ INFRASTRUKTURY		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	13
Skutečnost	4		
Popis měřítka:	Obce nemusejí nutně budovat nákladnou infrastrukturu pro nakládání s odpadem na svém území. Mohou se dohodnout a náklady na tento provoz a zřízení sdílet. Tento způsob je v konečném důsledku hospodárnější a snižuje provozní i investiční náklady. Sít sběrných dvorů by mohla být vhodně doplněna sběrnými místy nepodléhajícími tak striktním podmínkám provozu, jako sběrné dvory. Uvedený indikátor počítá množství zapojených obcí, které svým občanům poskytují možnost ukládat odpad v rámci poplatku za svoz a nakládání s komunálním odpadem (poplatky za odpad) na sběrný dvůr. Je lhostejno, zda na sběrný dvůr v jejich obci, v obci smluvně zavázané nebo na sběrné místo občanům k tomu bezplatně zpřístupněné.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí poskytujících občanům možnost ukládání odpadu na sběrný dvůr, nebo sběrné místo (bezplatně, v rámci úhrady poplatku za odpad)		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy obcí v oblasti odpadového hospodářství dostupné na MěÚ Pohořelice, veřejnoprávní smlouvy obcí, dotazníky		

Cíl	Optimalizace sítě sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice		
Číslo indikátoru	2.1.B		
Název indikátoru	POČET OBCÍ S DEFINOVANOU DOSTUPNOSTÍ SBĚRNÉHO DVORA/ SBĚRNÉHO MÍSTA V KM		
Měrná jednotka	Počet obcí podle vzdálenosti k nejbližšímu sběrnému dvoru, sběrnému místu, na který občané mohou odpad ukládat		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Kategorie 1) 6 obcí Kategorie 2) 7 obcí	Kategorie 1) 7 obcí Kategorie 2) 6 obcí
Skutečnost	Kategorie 1) 3 obce		
Popis měřítka:	Kromě počtu sběrných dvorů je pro efektivní využití sítě sběrných dvorů a sběrných míst důležitá i jejich prostorová distribuce v území SO ORP. Z tohoto důvodu byly vymezeny intervaly: 1) 0 – 10 km 2) 10 – 20 km 3) 20 a více km		
Metodika a výpočet:	Počet obcí s možností ukládat odpad na sběrné dvory/ sběrná místa podle vzdálenosti k nejbližšímu sběrnému dvoru/ sběrnému místu s touto možností		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy obcí v oblasti odpadového hospodářství, websouhlasy (http://www.kr-jihomoravsky.cz/websouhlasy/), mapové podklady		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
<i>Dosud nestanoveno</i>

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Tříděním snížit množství bioodpadu ukládaného na skládku, odstraňovaného ve spalovně	Karel Kampas (starosta obce Loděnice)
1.2.	Rozšíření možnosti kompostovat v jednotlivých obcích - kompostárna	Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)
2.1.	Optimalizace sítě sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice	Vladimír Becha (předseda DSO Čistá Jihlava, motivující starosta)

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
Všechny indikátory obsažené ve strategii		Ing. Ivana Kohútová

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správce cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. **System změn strategie**

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. **Akční plán**

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

5.4.1. Shrnutí

Odpadové hospodářství v SO ORP Pohořelice funguje standardně a odpovídá všem zákonem předepsaným povinnostem.

Na základě vytvořených analytických podkladů i dalších vstupů z regionu byly definovány problémové okruhy, jež by měly být v oblasti odpadového hospodářství řešeny. Tyto oblasti se podrobněji rozpadají na jednotlivé cíle, které by měly přispět k řešení zmíněných problémových okruhů. Každý z těchto cílů má svého gestora – správce – který bude hlídat jeho naplňování. K tomu mu napomáhá definovaná sada indikátorů sledujících vývoj postupu při řešení určených priorit a prioritních oblastí.

V analytické části dokumentu byl posuzován stav, ve kterém se odpadové hospodářství v SO Pohořelice nacházelo. Ze získaných statistických dat z databáze MŽP GROUP ISOH a z dalších dat (například od společnosti EKO-KOM) byly učiněny závěry, které byly konfrontovány se stavem v obcích, jak jej vidí starostové a například i odbornice z odboru ŽP na Městském úřadě v Pohořelicích. Z uvedeného byla akcentována omezená nabídka sběrných dvorů a možností odstraňovat biologicky rozložitelný komunální odpad například v kompostárnách. V tomto směru má SO ORP vytyčeny patřičné problémové okruhy a cíle. V produkci tříděného odpadu si SO ORP vede standardně a pohybuje se okolo průměrných hodnot. Samozřejmě se situace liší v jednotlivých komoditách. Zajímavým je fakt, že na území SO ORP vzniká poměrně značně nadprůměrné množství papírového odpadu a i větší množství kovového odpadu. To souvisí s komerčními subjekty podnikajícími v oborech polygrafie a zpracování kovového odpadu.

Téma nakládání s bioodpadem a jeho separací, či spíše jeho odstranění z SKO, který vstupuje do systému odstraňování (skládování, spalování), je v roce 2015 vysoce aktuálním, neboť se změnou patřičné legislativy obce musí nakládání s bioodpadem na svém území řešit. Možné řešení nabízí spolupráce obcí na sdílených kompostárnách, společně organizovaném a koordinovaném sběru bioodpadu a v neposlední řadě i na zahuštění sítě sběrných míst a sběrných dvorů.

Zjištěnými problémovými okruhy jsou „nakládání s bioodpadem SO ORP Pohořelice“ a „nedostatečná kapacita a rozmístění sběrných dvorů v SO ORP Pohořelice“. První se zaměřuje na zvýšení dosavadního množství vyříděného podílu KO, který je tvořen bioodpadem. Jako možná řešení jsou navrhovány kompostárny a systémy sběru bioodpadu, popřípadě domácího kompostování. Jako doplněk pak samozřejmě slouží i druhý problémový okruh zabývající se sběrnými dvory. I zde je totiž možné bioodpad ukládat. Sběrné dvory ale slouží k širšímu spektru komodit. Odkládat se zde mohou i odpady nebezpečné, nadrozměrné a mnohé další. Předchází se tak černým skládkám. Navrhovaná řešení jsou obsahem celkem tří cílů (dva a jeden pro výše zmíněné problémové okruhy). Gestory těchto cílů jsou starosta obce Loděnice (Karel Kampas), pracovnice regionálního rozvoje MěÚ Pohořelice (Ivana Kohútová) a předseda DSO Čistá Jihlava (Vladimír Becha).

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Tvorba analytické části strategie byla završena dne 22. 5. 2014 na prvním oficiálním setkání představitelů obcí ORP Pohořelice. Zde byla zástupcům obcí prezentována první (analytická) část budoucí strategie a také vytvořené nástiny návrhů řešení zjištěných problémů. Analytická část poté prošla oponenturou ze strany SMO a úpravou na již definitivní verzi. Prezentované nástiny řešení pak sloužily jako základ pro tvorbu a směřování druhé – návrhové – části strategického dokumentu.

Návrhová část strategie tedy byla tvořena především v druhém pololetí roku 2014. Postup, který vedl k její současné podobě, sestával z řady kroků, metodicky řízených ze strany Svazu měst a obcí ČR. Prvním z kroků bylo definování tzv. Vize, tedy stručně formulovaného stavu, jehož chce region prostřednictvím strategie v časovém horizontu její realizace dosáhnout. Tu následovalo definování Problémových okruhů, neboli oblastí v nichž je třeba nějakým způsobem intervenovat tak, aby bylo dosaženo požadovaného stavu. V rámci těchto okruhů pak byly konkretizovány tzv. Cíle, neboli šířeji pojatá řešení definovaných problémů. Návrhovou část pak završilo vytvoření soustavy Indikátorů, jimiž se měří efektivita naplňování stanovených Cílů a řešení Problémových okruhů.

K vytvoření návrhové části významně napomohla spolupráce odborného týmu v regionu s místními aktéry i metodické vedení zvenčí (SMO, případně i kooperace s dalšími ORP, MAS, atd.). Významným prvkem, který se podílel na tvorbě této části strategie, byla tzv. fokusní skupina. Ta se několikrát sešla s týmem, aby připomínkovala a pomáhala spoluvytvářet obsah návrhové části i další postup prací. Vyskytovali se v ní zástupci obcí, odborníci, důležité aktéři (např. ředitelé zařízení) v regionu, vedoucí odborů MěÚ Pohořelice, místní akční skupiny a další. Na závěr celého procesu pak byla tato návrhová část představena starostům obcí ORP Pohořelice na setkání starostů dne 9. 12. 2014, kde byli vyzváni k dodání posledních připomínek.

Při tvorbě návrhové části v odpadového hospodářství velmi významně napomohla pracovnice odboru životního prostředí města Pohořelice Hana Baladová, dále i konzultace se zástupci svozových společností a diskuze probíhaly i s některými představiteli obcí. Zároveň byl odborný tým na konci roku 2014 zapojen i do tvorby ITI brněnské metropolitní oblasti, kde čerpal další informace, konzultoval své náměty a také získával kontakty. Pracovníci týmu projektu PMOS SMO ČR dále konzultovali své záměry a postřehy s okolními týmy z blízkých ORP (zejména Židlochovice a Šlapanice) a s v regionu fungující MAS Podbrněnsko.

Prvotní návrh této části vytvořil analytik týmu Martin Braun. Každý individuální návrh rozdělený do jednotlivých postupů zpracování byl následně předložen celému týmu SMO k připomínkám. Výsledek byl poté prezentován fokusní skupině ke konzultaci. Konečná podoba návrhové části byla předložena na setkání starostů, které se konalo v prosinci. K oblasti odpadového hospodářství nebyly obdrženy žádné připomínky.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
KO	komunální odpad
KÚ JMK	Krajský úřad Jihomoravského kraje
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PMOS	projekt Podpora meziobecní spolupráce
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SKO	směsný komunální odpad
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

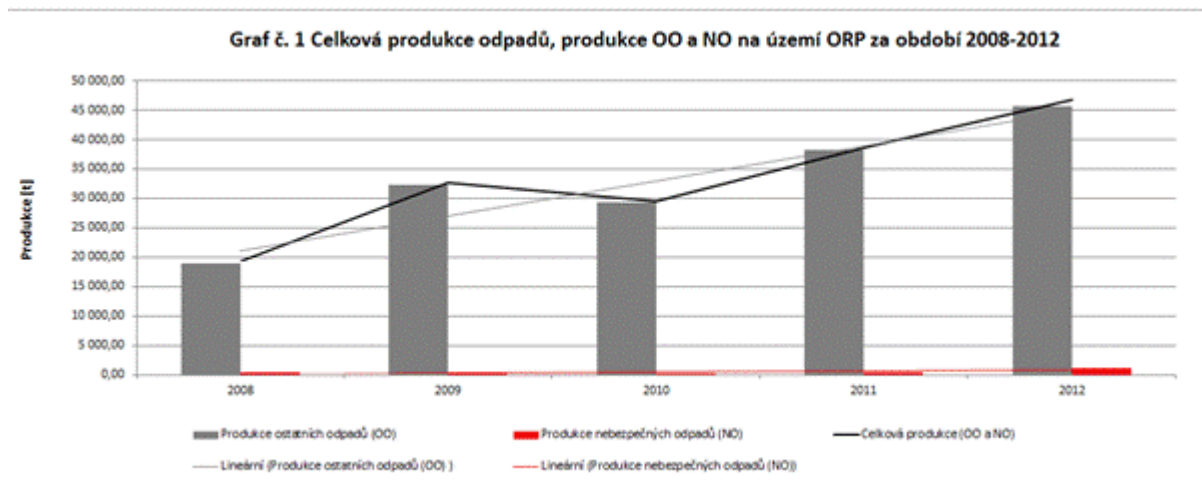
Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevyhovující (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	28 523,14	19 036,45	32 416,81	29 300,42	38 364,03	45 672,01	0,00	0,00	102,73	134,50
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	589,60	299,13	237,18	282,87	346,16	1 196,26	0,00	0,00	47,98	58,71
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-100,00	-100,00	-52,02	-41,29
Celková produkce (OO a NO)	29 476,82	19 335,58	32 653,99	29 583,29	38 710,18	46 868,27	0,00	0,00	100,36	131,32
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-100,00	-100,00	0,36	31,32
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		98,45	99,27	99,04	99,11	97,45				
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		1,55	0,73	0,96	0,89	2,55				
Měrná produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		12 626	12 757	12 914	13 131	13 295				
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 531,41	2 559,69	2 290,79	2 948,00	3 525,26				

Měrná produkce OO		1 507,72	2 541,10	2 268,89	2 921,64	3 435,28
Měrná produkce NO	23,69	18,59	0,00	21,90	26,36	89,98
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		0,00	0,00	7,30	8,78	29,97
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-100,00	-100,00	-92,70	-91,22	-70,03

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	268,96	54,82	83,69	48,61	85,09
200102	Sklo	O	14,21	14,62	22,23	50,28	39,03
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	26,61	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

200113*	Rozpouštědla	N	0,02	0,11	0,00	0,02	0,00
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,03	0,07	0,06	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,39	0,05	0,08	0,01	0,00
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	2,88	5,16	0,16	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,09	0,05	0,15	0,10	0,20
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,17	0,58	0,70	0,35	0,18
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	1,00	1,40	0,81	0,35	1,88
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	2,08	9,01	11,62
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	2,03
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,10	0,12	0.1090	0.0090	0.00500

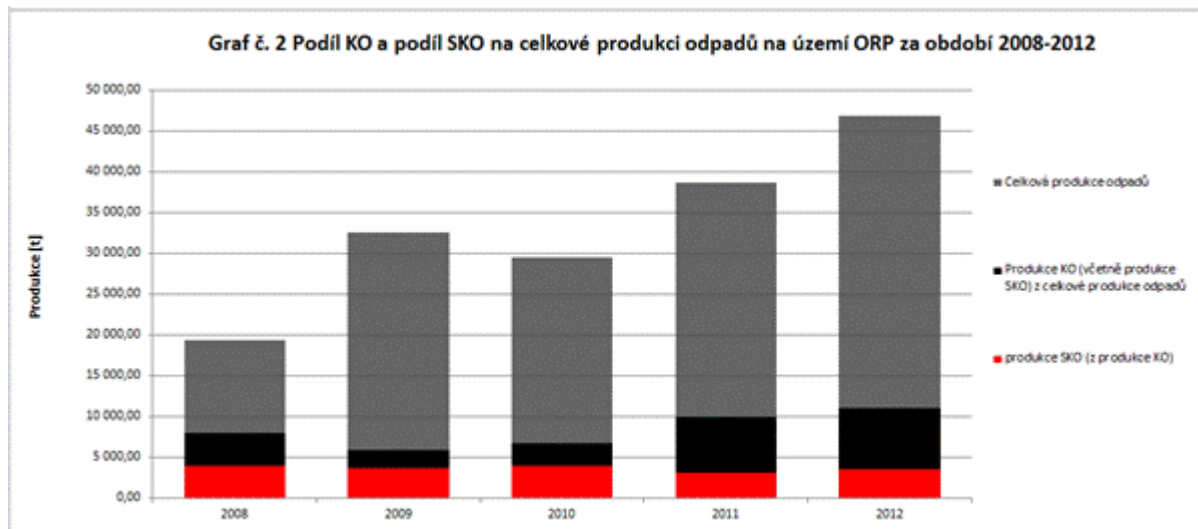
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,02	0,07	0.0300	0.02500	0.00500
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	1,79	2,49	0,05	0,11	0,00
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	0,45	0,86	7,30	0,19	0,01
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200139	Plasty	O	16,76	22,41	20,88	69,85	34,68
200140	Kovy	O	371,26	175,59	548,91	4,36	7,22
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	0,00	0,82	0,00	66,10	91,46

200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	3 928,22	3 615,42	3 908,35	3 145,95	3 499,89
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	1,20	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	0,00	0,00	2,82	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 119,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	0,00	826,85	936,12	877,66	1 004,32
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	769,57	0,00	45,82	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	188,75	715,87	712,15	5 375,73	5 589,13
150102	Plastové obaly	O	148,71	253,95	254,32	136,56	561,65
150103	Dřevěné obaly	O	15,60	35,44	85,52	96,85	0,00
150104	Kovové obaly	O	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00
150105	Kompozitní obaly	O	1,77	3,70	2,05	0,21	0,68
150106	Směsné obaly	O	85,59	27,82	8,57	10,41	9,68
150107	Skleněné obaly	O	61,88	58,59	69,60	46,71	90,51
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	4,08	3,96	13,53	19,28	21,92

150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,15	0,04	0,00	0,00	0,00
Celková produkce KO			8 001,41	5 820,82	6 753,80	9 958,75	11 051,18
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			4 197,27	4 497,96	4 956,13	4 138,42	4 680,97
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			2 154,60	2 039,14	2 261,55	1 888,17	2 158,00

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

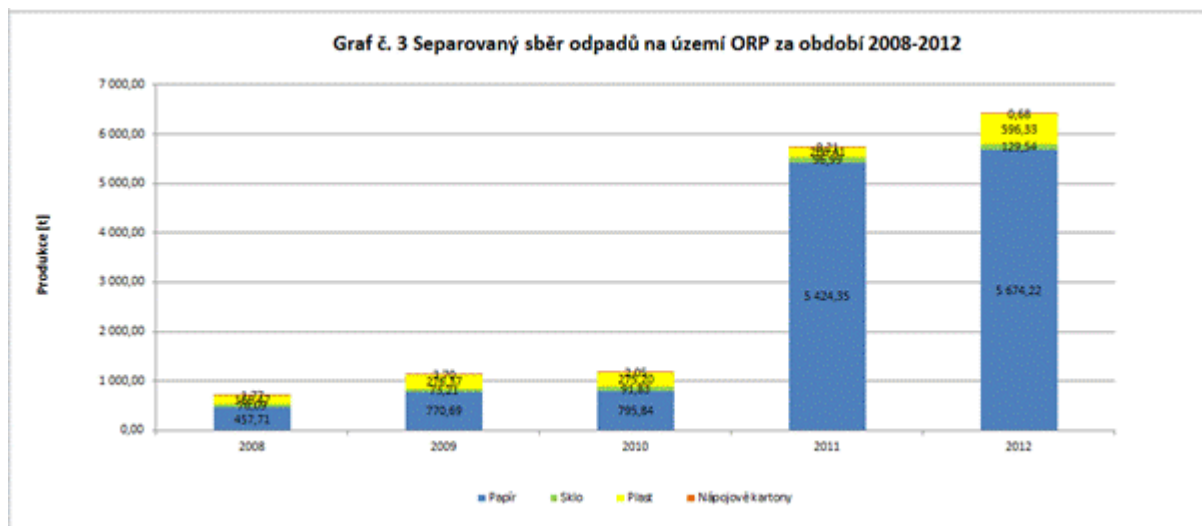
Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	19 335,58	32 653,99	29 583,29	38 710,18	46 868,27	68,88	-9,40	30,85	21,07
Celková produkce KO	8 001,41	5 820,82	6 753,80	9 958,75	11 051,18	-27,25	16,03	47,45	10,97
Celková produkce SKO	3 928,22	3 615,42	3 908,35	3 145,95	3 499,89	-7,96	8,10	-19,51	11,25
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	41,38		17,83		22,83		25,73		23,58
Podíl SKO na produkci KO	49,09		62,11		57,87		31,59		31,67
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	12 626		12 757		12 914		13 131		13 295
Měrná produkce KO	633,73		456,28		522,98		758,41		831,23
Měrná produkce SKO	311,12		283,41		302,64		239,58		263,25

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produktce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	457,71	770,69	795,84	5 424,35	5 674,22	/	/	581,59	4,61
Sklo	150107, 200102	76,09	73,21	91,83	96,99	129,54	/	/	5,62	33,57
Plast	150102, 200139	165,47	276,37	275,20	206,41	596,33	/	/	-25,00	188,91
Nápojové kartony	150105	1,77	3,70	2,05	0,21	0,68	/	/	-89,74	222,28
Celkem separovaný sběr		701,04	1 123,97	1 164,92	5 727,95	6 400,77	/	/	391,70	11,75
Měrné produktce odpadů [kg.obyv.⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP			12 626		12 757		12 914		13 131	13 295
Měrná produktce tříděného papíru			36,25		60,41		61,63		413,09	426,79

Měrná produkce tříděného skla	6,03	5,74	7,11	7,39	9,74
Měrná produkce tříděného plastu	13,11	21,66	21,31	15,72	44,85
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů	0,14	0,29	0,16	0,02	0,05
Měrná produkce tříděného odpadu	55,52	88,11	90,21	436,22	481,44

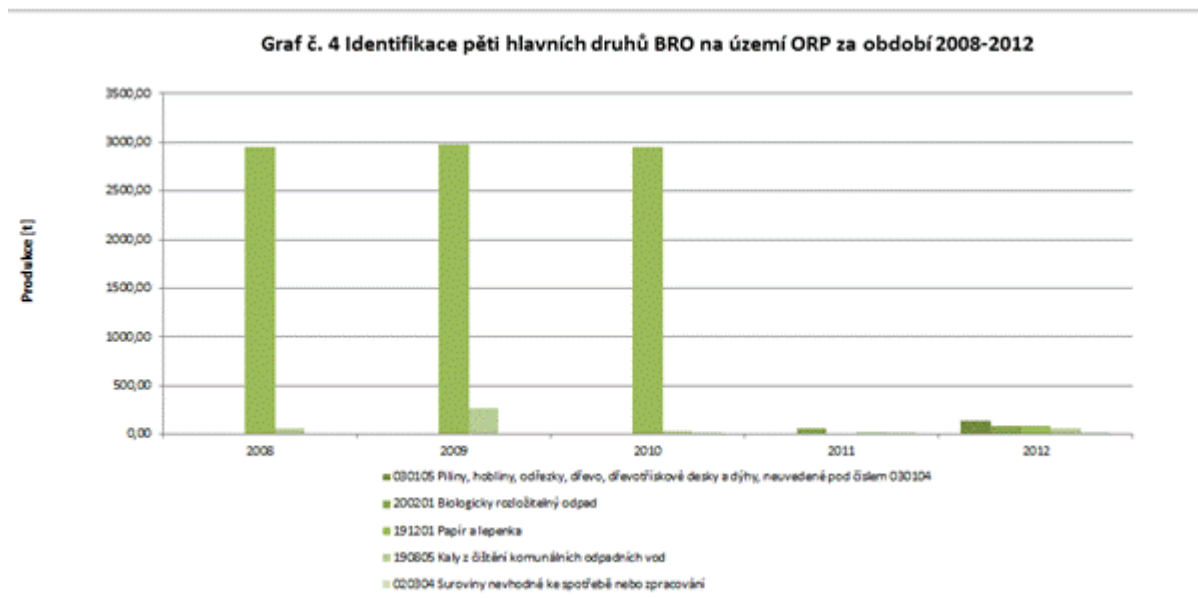
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kateg. odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

020107	Odpady z lesnictví	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,00	8,38	14,32	26,59	19,71
020399	Odpady jinak blíže neurčené	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,00	0,00	0,00	0,90	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,00	0,00	0,00	4,51	10,24
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	0	0,00	0,00	0,00	0,00	132,79
030301	Odpadní kůra a dřevo	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	030310							
040101	Odpadní klihovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	188,75	715,87	712,15	5 375,73	5 589,13	
150103	Dřevěné obaly	O	15,60	35,44	85,52	96,85	0,00	
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	2,38	3,10	0,00	0,00	0,00	0,00
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	65,41	273,62	30,48	18,29	65,36	
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	1,00	2,20	18,00	4,50	4,40	
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	2 953,86	2 971,90	2 949,17	0,00	87,88
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	268,96	54,82	83,69	48,61	85,09
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	26,61	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,09	0,05	0,15	0,10	0,20
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	0,00	0,82	0,00	66,10	91,46
200301	Směsný komunální odpad	O	3 928,22	3 615,42	3 908,35	3 145,95	3 499,89
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	1,20	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 119,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	0,00	826,85	936,12	877,66	1 004,32
Celková produkce BRO			0,00	0,00	8 765,78	9 665,79	10 590,47

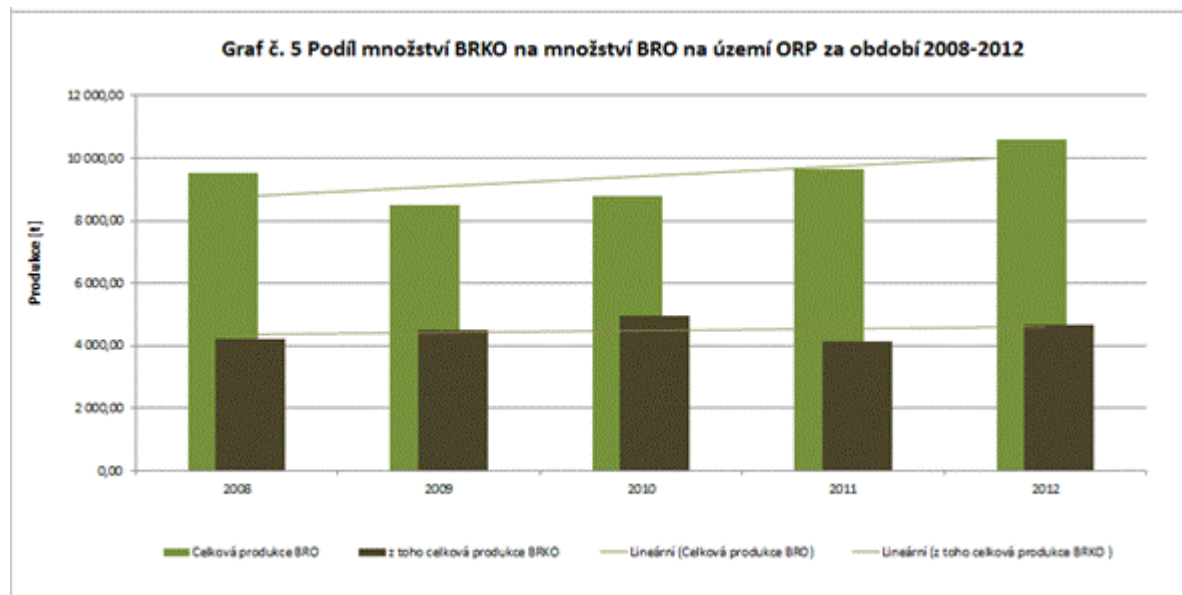

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	9 543,26	8 508,46	8 765,78	9 665,79	10 590,47	/	/	10,27	9,57
z toho celková produkce BRKO	4 197,27	4 497,96	4 956,13	4 138,42	4 680,97	/	/	-16,50	13,11
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	43,98		52,86		56,54		42,82		44,20
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	12 626		12 757		12 914		13 131		13 295

Měrná produkce BRO	755,84	666,96	678,78	736,10	796,58
Měrná produkce BRKO	332,43	352,59	383,78	315,16	352,08

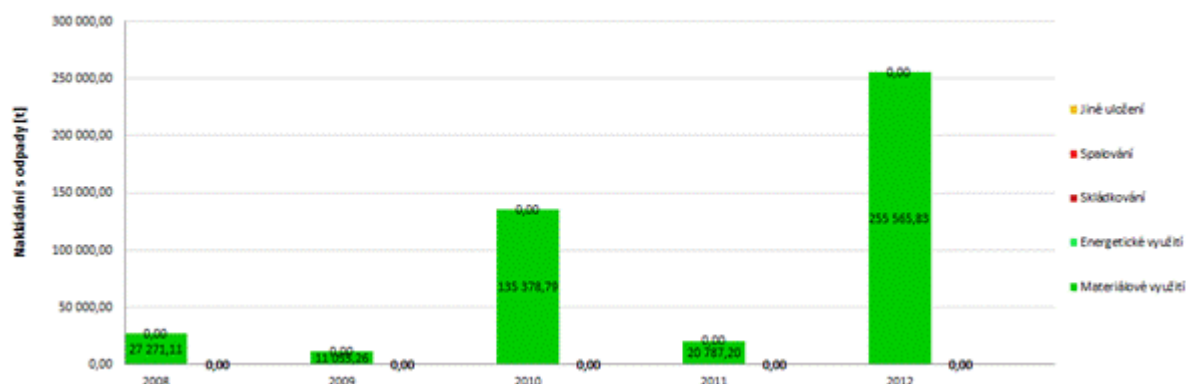

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využ.	55 875,07	27 271,11	11 055,26	135	20	255	44,65	18,10	221,66	34,03	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										

		189,56	141,04	33,86	457,62	53,70	545,29				
	Energetické využ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
	Celkem vybrané způsoby využití	55 310,15	27 271,11	11 055,26	135 378,79	20 787,20	255 565,83	45,11	18,29	223,92	34,38
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		187,64	141,04	33,86	457,62	53,70	545,29				
Celková produkce odpadů		29 476,82	19 335,58	32 653,99	29 583,29	38 710,18	46 868,27				
Odstra nění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						/	/	/	/
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								/	/	/	/
	Jiné uložení							/	/	/	/
Celkem vybrané způsoby odstranění							/	/	/	/	

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

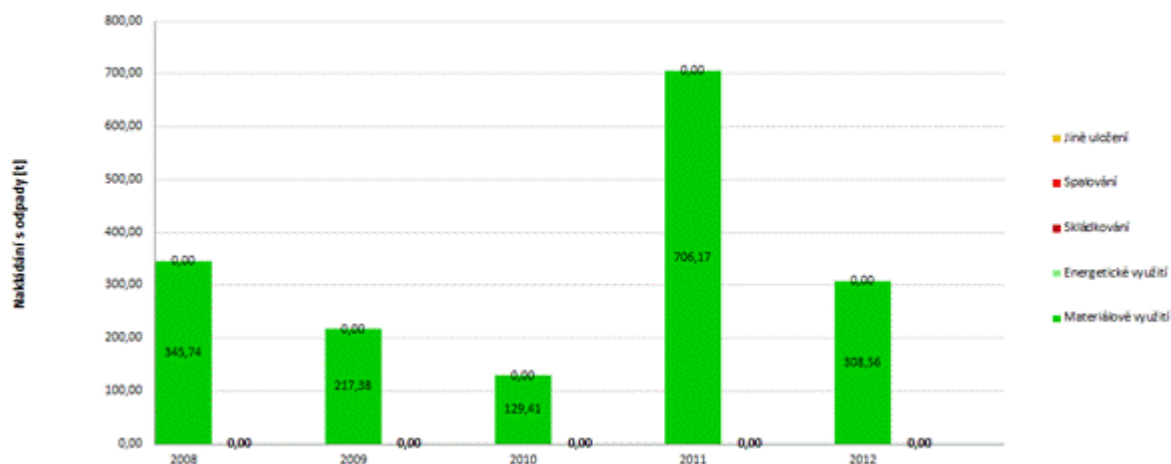

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
									2008	2009	2010	2011
KO	Využití	Materiálové využití	53,35	345,74	217,38	129,41	706,17	308,56	434,34	273,08	162,57	887,13
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
		1,40	4,32	3,73	1,92	7,09	2,79	334,34	173,08	62,57	787,13	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem vybrané			49,03	345,74	217,38	129,41	706,17	308,56	472,58	297,13	176,88	965,24

	způsoby využití	Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						Meziroční změna [%] ↓			
		1,28	4,32	3,73	1,92	7,09	2,79	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce KO [t]		3 821,75	8001,41	5820,82	6753,80	9958,75	11051,18				
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/

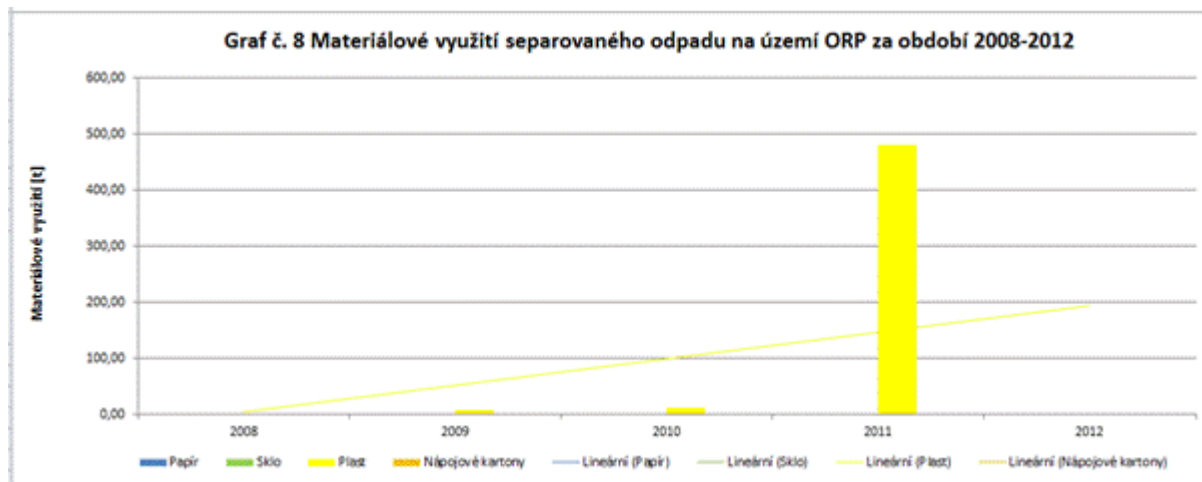
Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Energetické využ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
Sklo	150107, 200102	Materiálové využ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Energetické využ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
Plast	150102, 200139	Materiálové využ.	0,30	8,20	11,74	481,70	0,00	2632,67	43,16	4004,48	-100,00
		Energetické využ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/

Nápojové kartony	150105	Materiálové využ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Energetické využ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/

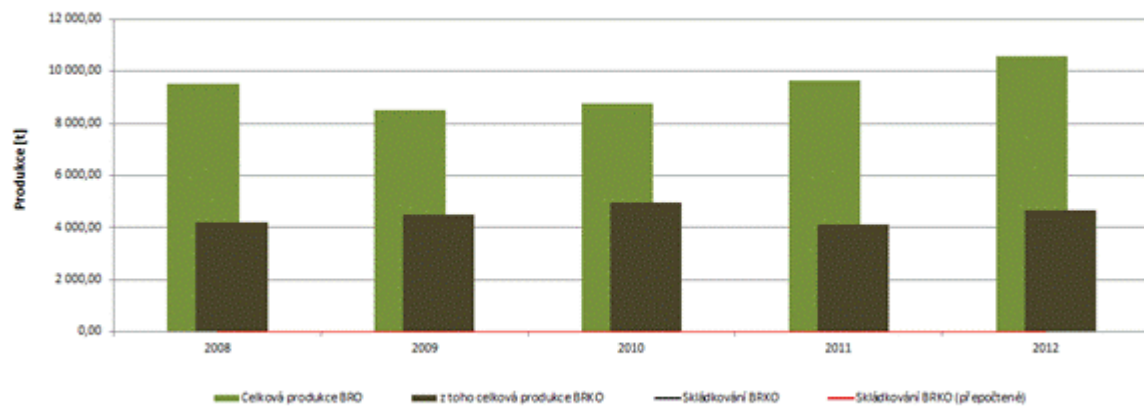
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
BRO	Využití	Materiálové využití		4 943,68	3 099,84	3 447,90	708,79	188,82	-37,30	11,23	-79,44	-73,36
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/

	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/		
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Podíl skládkování a měr. skládkování k DZ 1995 [%] ↓					
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/	
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓									
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
					Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						-100,00	-100,00	-100,00	-100,00

		obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)										
									Meziroční změna [%] ↓			
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
								/	/	/	/	
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/	

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Toto téma bylo zvoleno tak, aby respektovalo jak zadání Svazu měst a obcí tak především i reálnou potřebu obcí daného územního obvodu. Mělo by směřovat primárně do oblasti výkonu samostatné působnosti, případně by se jednalo o oblasti, ve kterých se komunální sféra doposud příliš neangažovala, ale jejichž řešení považuje v místním kontextu za velmi potřebné. Zároveň byl brán ohled na to, aby toto téma mělo zřetelný rozvojový potenciál.

Volitelné téma v SO ORP Pohořelice bylo jednohlasně vybráno všemi účastníky přítomnými na prvním oficiálním setkání představitelů obcí ORP dne 22. 5. 2014.

1.1.1 b/ Volba volitelného tématu

Výběru volitelného tématu však předcházela řada aktivit. Před tím, než došlo k samotné volbě, bylo třeba shromáždit a analyzovat maximum podnětů přicházejících z regionu tak, aby vzniklo pokud možno co nejširší portfolio vstupů, o něž se při svém rozhodování budou moci představitelé obcí opřít, případně se jím inspirovat k dalším diskusím. Toto portfolio následně pomohlo i při formulaci náplně předkládané analýzy.

Informace z regionu byly získány pomocí týmu při projektu SMO a také místní akční skupiny (MAS Podbrněnsko, o.s. – dále jen MAS). Tým SMO v regionu sbíral informace od přelomu roku 2013 a 2014, především při dotazníkových šetřeních a osobních či hromadných setkáních se starosty obcí v ORP. Spolupráce s MAS pomohla se získáním dat z kulatých stolů a dotazníkového šetření mezi veřejností.

Obr. 18: Příklad získaných vstupů – tzv. wordcloud rozvojových preferencí obyvatel regionu.

(Pozn: Odpověď na otázku „Co vás v obci nejvíce trápí, co by se mělo změnit?“)

Zdroj: Dotazníkové šetření MAS Podbrněnsko, o.s.; 2013

Ze získaných informací postupně vykryštovala témata Administrativní pomoci obcím; Cyklostezek a nemotorové dopravy; a Kulturního a společenského servisu obcím, z nichž si měli zástupci obcí následně vybírat. Z předložených témat pak bylo po diskusi jednohlasně vybráno stávající. Zástupci obcí zdůrazňovali potřebu vzájemné propojenosti a bezpečného cestování mezi obcemi pro všechny. Starosta Vranovic pak celou problematiku shrnul slovy: „**berme volitelné téma jako příležitost opravdu někam dojít a ne psát pouze pro papír.**“ Tato analýza se je bude snažit co nejlépe naplnit.

1.1.1 c/ Vymezení tématu / problematiky

Vybrané téma se může zdát relativně široké, nicméně v diskusi s představiteli obcí ale i na základě poptávky z regionu a reálných možností se je podařilo podstatně zúžit. Vymezíme jej nyní z pohledu jeho faktické náplně, regionální dimenze a ukotvení v legislativě a dalších předpisech podmiňujících rozvoj v tomto tématu.

Region SO ORP Pohořelice je rovinatým regionem ležícím v zázemí města Brna. Krajina ve správním obvodu není příliš zalesněná, spíše ji charakterizují větší bloky polí, rybníky a niva řeky Jihlavy (a jejích přítoků), která se na jihu ORP vlévá do Novomlýnských nádrží. Výrazným krajinoformujícím prvkem jsou v regionu i nezbytné větrolamy. Nejvyšší bod leží v nadmořské výšce okolo 240 m n.m. na severozápadě ORP u Šumic, nejnižší pak okolo 170 m n.m. při hladině Novomlýnských nádrží. Výškové rozdíly tak nejsou nijak značné a terén je ideální pro jeho zdolávání jak pěšky a na kole, tak i na dalších prostředcích poháněných „lidskou silou“.

Cestovní ruch budeme dále chápat jako velmi široce pojatý soubor pohybů obyvatelstva regionu (ale i jeho „uživatelů“) spojený s přepravou k vybraným destinacím. Ty však na rozdíl od klasicky chápaného cestovního ruchu nemusí být primárně turistické. Naopak, jde i o pohyb osob směrem za službami, vzděláním, zaměstnáním, volným časem, atd. Cílem navíc není vytvořit podmínky pouze pro nárazové aktivity, ale i pro každodenní cesty regionem.

Jako **nemotorová** (bezmotorová, někdy také aktivní) **doprava** je obvykle označována především doprava pěší, cyklistická a jejich různé rekreační obměny (in-line apod.). V případě bezbariérových cest lze hovořit i o cestách osob na vozíku. V současnosti se jedná o velmi populární rozvojové téma, které může sahát od plánování a budování sítí cyklostezek po zpřístupňování obtížně dostupných míst zdravotně postiženým. Důvodem popularity a propagace nemotorové dopravy je řada aspektů. Zásadními jsou kromě samotného požitku z chůze či jízdy především její ekologičnost a podpora zdravého životního stylu, úspora financí a mnohdy (především ve městech) i času a nakonec do jisté míry i image moderního trendu. Neradi bychom se v této analýze a návrzích omezovali pouze na cyklistickou dopravu, je však třeba připustit, že v řadě případů se může jevit jako nejpraktičtější.

Nemotorovou dopravu lze stručně dělit do několika základních oblastí, na:

- dopravu každodenní suplující individuální a hromadnou dopravu /motorovou/
 - o za zaměstnáním, vzděláním ale i volným časem a zábavou
- dopravu rekreační a turistickou
 - o za odpočinkem, poznáním a zážitky
- dopravu sportovní
 - o za sportovními výkony, adrenalinem

Všechny tyto oblasti by měly z navrhované strategie profitovat. Každá z nich má jinou frekvenci cest, jejich délku a požadavky na její (ne)náročnost. Navrhované řešení by mělo být snahou uspokojit co nejširší skupinu potenciálních uživatelů, což je i s ohledem na diskusi představitelů obcí především první z nich. Předpokládáme navíc, že právě taková infrastruktura, která umožní bezpečné každodenní užívání, nijak neomezí jiný typ využití (rekreační apod.).

Pokud budeme hovořit o **bezpečnosti**, lze ji zúžit především na bezpečnost těch, kteří jsou do bezmotorové dopravy v regionu zapojeni. Řada z dotazovaných zmiňovala úseky silnic, v nichž dochází k vážným nehodám, nedostatek radarů, ale také kriminalitu. Řešení bezpečnosti nemotorové dopravy by mělo být takové, aby se její účastníci mohli bez jakéhokoliv ohrožení pohybovat v celém regionu. Slovy jedné z dotazovaných, „abych se nebála poslat děcko do kroužku v Pohořelicích“, což mimochodem akcentuje i význam pro nejohroženější skupinu účastníků silničního provozu – děti a mládež.

Jedním ze stěžejních předpokladů pro efektivní dopravu je vytvoření co **nejkvalitnější sítě cest**. A to jak po stránce jejich zhotovení, tak i jejich lokalizace – tak aby spojovaly potřebné body co nejlépe. V oblasti Pohořelicka, kde se rozkládají velké sjednocené plochy polí, mezi nimiž je často jen jedna páteřní komunikace může dojít i k potřebě doplnit stávající komunikace novou variantou. Výběr umístění (stávajících či nových) cest a jejich typu bude záviset na preferencích rozhodujících činitelů, především starostů obcí. V rámci návrhové části pak budou nastíněny základní modelové varianty k diskusi zmíněných činitelů.

Pro plánování a projektování cyklistické infrastruktury se úředníci a projektanti neobejdou bez **příslušné legislativy** – zákonů a vyhlášek, z nichž musí primárně vycházet. Velkou nevýhodou je, že jsou v mnoha místech zastaralé a čekají na svou aktualizaci.

Na ně navazují **normy a technické podmínky**, kde se setkáváme opět se skutečností, že jsou tato nařízení zastaralá. Byly však vypracovány nové Technické podmínky č. 179 - Navrhování komunikací pro cyklisty, kde jsou zahrnuty evropské principy výstavby dle nejmodernějších principů cyklistické infrastruktury, a právě ty budou pro další analýzu stěžejní.

Důležitou zmínkou na závěr této části jsou **pozemkové úpravy**. Ty mají úlohu především k tomu, aby zlepšily přístupnost k pozemkům, prostupnost krajiny a k odstranění nesouladu mezi přirozenými terénními hranicemi pozemků a hranicemi v katastrálních mapách. V dnešní době je obnova cestní sítě řešena zejména pomocí finančních nástrojů poskytovaných v rámci Programu rozvoje venkova. Jednou ze základních os Programu rozvoje venkova jsou pozemkové úpravy. Vzhledem k tomu, že katastrální území Pohořelicka již prošla pozemkovou úpravou, cesty, které byly navrženy a zrealizovány mohou posloužit jako velmi dobrá síť pro cyklistickou i jinou nemotorovou dopravu.

Bezmotorová doprava je častým rozvojovým cílem v řadě **strategických dokumentů**, nicméně v hlubší a konceptuálnější podobě se jí věnuje poněkud menší pozornost. Větší část pozornosti těchto strategií je upřena na cyklistickou dopravu, pěší doprava je obvykle brána jako jakási samozřejmá součást. Cíle strategií jsou pak zaměřeny především na budování infrastruktury, zvýšení bezpečnosti a také pro preferenci bezmotorové dopravy.

Strategické a konceptuální dokumenty

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 - 2020. MMR. 2014.
<http://www.mmr.cz/getmedia/dac4627c-c5d4-4344-8d38-f8de43cec24d/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-na-obdobi-2014-2020.pdf>

Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013–2020. CDV. 2013.
http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/cyklo-balicek/cb_a1.pdf

Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v Jihomoravském kraji. CDV. 2007.
<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?pubid=28964&TypeID=7&foldid=3772&foldtype=7>

Podpora pěší dopravy. MŽP. 2011.
http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/cyklo-balicek/cb_a10.pdf

Česko cyklistické - souhrnná příručka – encyklopedie základních prvků cyklistické infrastruktury ve vztahu k dopravnímu prostředí a užívání. SFDI. 2013.
http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/cyklo-balicek/cb_a2.pdf

Generel pěší dopravy na území města Brna. MMB. 2010.
<http://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-technicky/odbor-dopravy/oddeleni-koncepce-dopravy/generel-pesi-dopravy-na-uzemi-mesta-brna/>

Generel cyklistické dopravy na území města Brna. MMB. 2010.
<http://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-technicky/odbor-dopravy/oddeleni-koncepce-dopravy/generel-cyklisticke-dopravy-na-uzemi-mesta-brna/>

Zásady rozvoje pěší dopravy na území hl.m. Prahy. Rada HMP. 2010.
http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/cyklo-balicek/cb_a12.doc

Cyklistická infrastruktura. Prahounakole. 2013.
http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/cyklo-balicek/cb_a6.docx

Zákony, vyhlášky a vládní usnesení

- Zákon 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Zákon upravuje kategorizaci pozemních komunikací, jejich stavbu, podmínky užívání a jejich ochranu, práva a povinnosti vlastníků pozemních komunikací a jejich uživatelů a výkon státní správy ve věcech pozemních komunikací příslušnými silničními správními úřady.
- Zákon č. 361/2000 Sb. „O provozu na pozemních komunikacích“, ve znění pozdějších předpisů, upravuje práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích včetně vymezení ustanovení o jízdě na jízdním kole (§57), povinnost nošení cyklistické přilby do 18 let (§58), povinnost motoristů dávat znamení při předjíždění cyklistů (§17) aj. Od 1. 7. 2006 platí nový zákon o silničním provozu 411/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb.
- Zákon č.56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky Ministerstva dopravy 341/2002 (Příloha č. 13 vymezuje technické požadavky na jízdní kola, potahová vozidla a ruční vozíky.

- Vyhláška ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ustanovuje způsob svislého a vodorovného dopravního značení na cyklistických trasách a stezkách.
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky z roku 2004 - Česká republika se tímto vládním usnesením (č. 678, ze dne 7. června 2004) přihlásila k podpoře cyklistiky. Všechny podrobnosti o tomto strategickém materiálu jsou dostupné na adrese: www.cyklostrategie.cz (odkaz na dokument – viz seznam relevantních strategií)
- V obecné rovině se musí vztáhnout na výstavbu cyklistických komunikací i stavební a vodní zákon, podle něhož orgány státní správy vydávají rozhodnutí. V případě stavebního zákona se pochopitelně k výstavbě cyklistických komunikací přistupuje stejně jako v případě jakékoliv jiné pozemní komunikace. V případě vodního zákona příručka upozorňuje na problémy s budováním cyklistických komunikací ve vztahu k tomuto zákonu. K cyklistické dopravě se rovněž vztahuje Zákon č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích.

Normy a technické podmínky

K cyklistické dopravě mají vztah níže uvedené normy a technické podmínky:

- ČSN 73 6101 - Projektování silnic a dálnic
- ČSN 73 6102 - Projektování křižovatek na pozemních komunikacích
- ČSN 73 6108 - Lesní dopravní síť
- ČSN 73 6109 - Projektování polních cest
- ČSN 73 6110 - Projektování místních komunikací
- ČSN 73 6114 - Vozovky pozemních komunikací. Základní ustanovení pro navrhování
- TP 65 - Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích
- TP 77 - Navrhování vozovek pozemních komunikací
- TP 78 - Katalog vozovek pozemních komunikací
- TP 100 - Zásady pro orientační dopravní značení na pozemních komunikacích (kterými se ruší platnost původních TP 108 a TP 117)
- TP 103 (Navrhování obytných a pěších zón)
- TP 131- Zásady pro úpravy silnic včetně průtahů obcemi
- TP 132 - Zásady návrhu dopravního zklidňování na místních komunikacích
- TP 133 - Zásady pro vodorovné dopravní značení na pozemních komunikacích
- TP 179 - Navrhování komunikací pro cyklisty C

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Analýza stávajícího stavu vychází z předešlého. Z požadavků představitelů obcí ale také z potřeb regionu, které vzešly z realizovaných šetření. Nyní tedy bude popsána situace v ORP Pohořelice z hlediska náplně volitelného tématu a to bude doplněno o zásadní definice a popis některých důležitých reálií, které se tématu také dotýkají.

Na základě tohoto popisu pak bude možné hledat a definovat varianty řešení vhodné pro celé ORP tak, aby jej integrovaly a umožnily rozvoj z hlediska zvoleného tématu – řešení bezpečné bezmotorové dopravy umožňující cestovní ruch spojující celé ORP (a nekončící jen jeho hranicemi).

6.1.2 a/ Destinace – atraktivita cestovního ruchu, cíle každodenní potřeby

Správní obvod ORP Pohořelice není řazen mezi obvyklé **turistické cíle**. Nenachází se zde žádná významná kulturní nebo přírodní památka či atraktivita, která by lákala turisty nebo obyvatele dalekého či blízkého okolí. Pohyb návštěvníků a rekreatů je tedy zajišťován hlavně místními, kteří navštěvují okolní obce, a zvláště pak město Pohořelice, z důvodu dojížděky do zaměstnání, do škol, za službami, na úřady nebo za zábavou.

▪ ORP Pohořelice

V SO ORP Pohořelice jsou vhodnými lokalitami, které mají potenciál rozvoje nebo by jej za určitých okolností mohly mít:

- Pohořelické rybníky,
- děkanský kostel a židovský hřbitov v Pohořelicích
- areál zámku Vlasatice – veřejnosti nepřístupný
- po zpřístupnění i řeka Jihlava, její břehy a přírodní park Niva Jihlavy,
- Muzeum vinařství Vranovice
- Vranovice a okolí v návaznosti na cyklostezku Brno – Vídeň,
- vinice u obce Ivaň,
- Pasohlávky – Aqualand Moravia, autocamp Merkur, soutok Svratky s Jihlavou a vodní nádrž Nové Mlýny
- vinné sklepy v obcích v jižní a východní části SO ORP
- druhá vnitrozemská ochranná linie bývalého pohraničního opevnění a soustava objektů ŘOP mezi obcemi Šumice – Pohořelice – Přibice

Obr. 19: Výlov rybníka Vrkoč u Ivaně (zdroj: wikipedia, 2014)

▪ *Blízké okolí*

- Dolní Kounice – ruiny kláštera, zámek, synagoga, židovský hřbitov, vinařství Rosa Coeli
- Moravský Krumlov a Ivančice – historická jádra měst, rozhledny u Ivančic,
- údolí řek Rokytná a Jihlava
- Krumlovský les
- železniční viadukt u obce Moravské Bránice
- rozhledny v Bratčicích, na Výhonu u Židlochovic
- klášter v Rajhradě a památník písemnictví
- opevněný kostel v Nososlavi
- zámek a park v Židlochovicích
- pískovna v Ledcích, Medlově
- národní přírodní rezervace Pouzdřanská step – Kolby
- vinohrady u Popic – vinařství Gotberg, Sonberk – architektonická řešení vinařství
- vodní nádrž Nové Mlýny a kostelík zatopené obce Mušov
- autocamp Strachotín
- Dolní Věstonice – muzeum Věstonické Venuše, kalendář věků
- CHKO Pálava
- Obec Klentnice a Café Fara
- Mikulov – zámek, Dietrichsteinská hrobka, židovské město, hřbitov, synagoga, mikve, jeskyně Na Turoldu, Sv. kopeček,
- národní přírodní památka Dunajovické kopce – terasovitý vrch Velká Slunečná
- Drnholec – zámek, fara a kostel Nejsvětější trojice, barokní sloup
- Obec Žabčice s koupalištěm

Zaměstnavatelé

V SO ORP Pohořelice se míra nezaměstnanosti pohybuje v nadprůměrných hodnotách oproti Jihomoravskému kraji i okresu Brno-venkov. Špatná situace panuje na celém Pohořelicku, kde přepočtená míra registrované nezaměstnanosti vykazovala v prvním čtvrtletí roku 2014 hodnotu 14,1 %, kde tři obce (Branišovice, Odrovce a Vlasatice) hlásily dokonce míru registrované nezaměstnanosti vyšší než 20 %, tj. každý pátý ekonomicky aktivní člověk v obci bez zaměstnání.

V území je významná dojíždka do zaměstnání v rámci SO ORP, kdy pracovníci z okolních obcí spádují do Pohořelic. Jedná se hlavně o obce Vlasatice, Loděnice a Přibice, a nejvíce lidí pak dojíždí do Pohořelic ze Cvrčovic, které leží i nejbližší a de facto s městem sousedí. Kromě cest do Pohořelic jsou významnými dojíždčkovými centry, kam denně za prací míří víc jak 100 lidí obce Vranovice, Branišovice a Cvrčovice. Ne všichni dojíždějí z SO ORP, ale ve velké většině tomu tak je. Nejsamostatněji z tohoto pohledu stojí obec Vranovice, která díky železničnímu koridoru Brno-Břeclav přitahuje obyvatele obcí ležících na této trati a zároveň i obyvatelé Vranovic dojíždějí vlakem do zaměstnání do Hrušovan, Žabčic, Modřic nebo města Brna. Počty pracovníků v největších firmách v SO ORP, kteří jsou hlavními zaměstnavateli, pak ukazuje následující tabulka. Dále tabulka uvádí významné společnosti z okolí SO ORP.

Tab. 103: Významní zaměstnavatelé v regionu představující cíle dojížd'ky obyvatel ORP Pohořelice

Název	Obec	Počet pracovníků
DHL Supply Chain s.r.o.	Pohořelice	750
CPI Moravia Books s.r.o.	Pohořelice	264
s.n.o.p. cz a.s.	Pohořelice	256
Manuli Hydraulics Europe s.r.o.	Pohořelice	155
DHL Shoe Logistics s.r.o.	Pohořelice	136
CROSS SPEED, s.r.o.	Branišovice	281
Quaprotek Manufacturing k.s.	Cvrčovice	103
Významní zaměstnavatelé v blízkosti ORP Pohořelice		
Název	Obec	Počet pracovníků
LAC, s.r.o.	Rajhrad	200
Bode-Panzer s.r.o.	Rajhrad	168
JOSEF SEIBEL, s.r.o.	Hrušovany u Brna	171
CROMTRYCK s.r.o.	Hrušovany u Brna	116
Xella CZ, s.r.o.	Hrušovany u Brna	114
Karlova pekárna s.r.o.	Židlochovice	136
AGRIS spol. s r.o	Medlov	106

Zdroj: ČSÚ (2014): Registr ekonomických subjektů; HBI (2014): On-line databáze firem; Vlastní šetření

Kromě dojížd'ky do zaměstnání jsou významné pohyby obyvatelstva zapříčiněny i dojížd'kou dětí a studentů do **škol**. Je však nutno poznamenat, že většina obcí ve SO ORP má na svém území základní i mateřskou školu. Většinou se jedná ale o první stupeň, přičemž spádovou školou je dozajista Základní škola v Pohořelicích. Zcela odkázané na služby školských zařízení ve svém okolí (na jejich území žádnou základní ani mateřskou školu nenajdeme) jsou obce Odrovce a Šumice. Mateřská škola chybí v Branišovicích. Základní škola pak v Malešovicích a Cvrčovicích a pouze druhý stupeň základní školy chybí v Branišovicích a Přibicích. Jediná střední škola se pak nachází ve Cvrčovicích, kde působí Střední odborné učiliště. Dojíždějící do škol pak převažují ve Vranovicích a samozřejmě v Pohořelicích.

6.1.2 b/ Analýza dojížd'ky a vyjížd'ky

Jak již bylo zmíněno výše, přirozeným centrem regionu je město Pohořelice. Do něj směřuje nejvíce osob jak do zaměstnání, tak do škol. Další významné cíle regionální dojížd'ky byly definovány v předešlém textu.

6.1.2 c/ Analýza sítě cest

Možností, jak kategorizovat druhy cest vhodné pro bezmotorovou (především tedy cyklistickou a pěší) dopravu je celá řada. Nejprve se tak věnujeme typům komunikací dle příslušné legislativy, na to navážeme možnostmi jak po nich vést bezmotorovou dopravu a nakonec budeme věnovat bližší pozornost cyklistické dopravě.

Dle zákona o pozemních komunikacích rozeznáváme v České republice čtyři základní kategorie:

- Dálnice
- Silnice (třída I. – III.)
- Místní komunikace (třída I – IV)
- Účelové komunikace

Dálnice

Dálnice je rychlostní komunikace pro motorová silniční vozidla. Jde o nejvyšší druh pozemní komunikace. Dálnice se staví v nejzatíženějších dálkových vnitrostátních a mezinárodních tazích. Na těchto komunikacích je přísný zákaz pohybu pěších osob. Vlastníkem dálnic je stát.

V ČR rozlišujeme dle zákona o pozemních komunikacích č. 13/1997 Sb. tři třídy silnic

Silnice I. třídy

Silnice I. třídy je především určena pro dálkovou a mezistátní dopravu a jsou vystavěny jako rychlostní silnice. Má obdobné stavebně technické vybavení a provozní podmínky jako dálnice. Vlastníkem této třídy silnice je stát.

Silnice II. třídy

Tento druh silnice je určen pro dopravu mezi okresy. Vlastníkem je kraj, na jehož území se silnice nachází.

Silnice III. třídy

Silnice III. třídy je stanovena k vzájemnému spojení obcí nebo jejich napojení na ostatní komunikace. Vlastníkem je kraj, na jehož území se silnice nachází.

K řešení cyklodopravy upřednostňujeme maximálně silnice III. třídy z důvodů bezpečnosti jejich uživatelů.

Místní komunikace

U místních komunikací rozlišujeme třídy I. až IV., přičemž místní komunikace IV. třídy jsou zejména pěší komunikace. Místní komunikace svým provozním a stavebním uspořádáním mohou mít také charakter silnice, i když z právního hlediska silnicemi nejsou. Tyto komunikace mohou být vystavěny i jako rychlostní místní komunikace. Místní komunikace nejsou přednostně zbudovány pro cyklistu, ale její realizací či rekonstrukcí může dojít k vytvoření bezpečné cyklotrasy.

Mezi místní komunikace se řadí například:

- ulice
- náměstí
- samostatné pěší komunikace
- parkoviště

Účelové komunikace

Jedná se především o ty komunikace, které jsou součástí uzavřených objektů nebo přísluší k soukromým objektům nebo k zemědělským plochám či lesům.

Mezi účelové komunikace se řadí například:

- Pozemní komunikace uvnitř areálu, který je nějakým způsobem uzavřený
- Parkoviště, pokud není místní komunikací
- Autobusové nádraží
- Pozemní komunikace sloužící především jako příjezdová nebo výjezdová cesta k objektu podnikatelské nebo soukromé povahy a vlastnický k němu příslušející
- Lesní stezky, cesty a pěšiny
- Polní stezky, cesty a pěšiny
- Hráze vodních nádrží a rybníků
- Břehy vodních toků
- Atd.

Síť cest na Pohořelicku popisuje grafická příloha č. 6.5.3.

Možnosti řešení cyklistické a pěší dopravy

Komunikace pro cyklisty	Cyklistická trasa
<ul style="list-style-type: none"> - Pozemní komunikace nebo její část, na které není zakázán provoz cyklistů. - Zahrnuje všechny pozemní komunikace, které cyklista může využívat <p>Zdroj: http://www.cyklodoprava.cz/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pozemní komunikace upravena (dopravním značením případně i stavebně) pro provoz cyklistů v označeném směru <p>Zdroj: www.wikipedia.org/ Zdroj: www.fd.cvut.cz/</p>
Jízdní pruh pro cyklisty (někdy též pruh pro cyklisty)	Pás pro cyklisty
<ul style="list-style-type: none"> - je část pozemní komunikace určena pro jeden jízdní proud cyklistů jedoucích za sebou <p>Zdroj: http://www.opavounakole.info/</p> <p>Zdroj: www.brno.idnes.cz/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - je pozemní komunikace nebo její část, která je složena z jízdních pruhů pro cyklisty. <p>Zdroj: www.izdoprava.cz/</p> <p>Zdroj: www.prahounakole.cz/</p>
Společný pás pro provoz cyklistů a chodců	Stežka pro cyklisty
<ul style="list-style-type: none"> - je pozemní komunikace nebo její část určena pro společný provoz chodců a cyklistů <p>Zdroj: http://www.svsmp.cz/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozemní komunikace nebo její část určena pro provoz cyklistů. Označuje se dopravní značkou č. C 8a „Stežka pro cyklisty“. <p>Zdroj: http://www.praha.eu/</p>

Zdroj: <http://www.praha.eu/>

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/>

Stezka pro chodce a cyklisty

- pozemní komunikace nebo její část určena pro provoz chodců a cyklistů. Označuje se:
 - a/ v případě společného pásu pro provoz chodců a cyklistů dopravní značkou č. C 9a „Stezka pro chodce a cyklisty“
 - b/ v případě odděleného pruhu/pásu pro chodce a pruhu/pásu pro cyklisty dopravní značkou č. C 10a „Stezka pro chodce a cyklisty“.

Zdroj: <http://www.fd.cvut.cz/>

Zdroj: <http://www.svsmp.cz/>

Cyklostezka

- komunikace, na které jsou přesně vymezené prostory pohybu vyznačeny vodorovným a svislým dopravním značením, což pro uživatele znamená, že speciálně umístěné dopravní značky jsou povinni respektovat a dodržovat přesně stanovená pravidla. Cyklostezka je vždy ohraničena na svém začátku a konci.

Zdroj: <http://www.praha.eu/>

Cyklotrasa

- vede po silnicích, drobných místních a účelových komunikacích. Značení cyklotras je obdobné jako u silničního značení pro motorová vozidla. Používají se tři základní cykloznačky – návěst před křižovatkou, směrová tabule, směrová tabulka. Na všech značeních najdete symbol kola. Značky tohoto druhu mají pouze orientační a informační charakter.

Zdroj: <http://www.cyklotoulky.cz/>

Zdroj: <http://www.plzenskonakole.cz/>

Zdroj: <http://www.uztambudeme.cz/>

Cyklopiktokoridor

- piktogramový koridor pro cyklisty, (nápis na vozovce - koridor pro jízdní kola) s kódem dopravního značení V 20 (dříve V 15). Vyznačený koridor doporučující stopu průjezdu jízdních kol. Navádí cyklisty a upozorňuje ostatní účastníky provozu.

Zdroj: <http://www.praha.eu/>

Zdroj: <http://www.praha.eu/>

Cykloturistická trasa

- opouští silnice s automobilovým provozem a vede přírodou a terénem. Většinou se jedná o polní a lesní cesty v horším stavu. Je vyznačena pásovými značkami, které mají krajní pásy žluté a prostřední je červený, modrý, zelený nebo bílý. Pásové značení je doplněno směrovkami, které mají žlutý podklad, dva řádky textu a v záhlaví napsáno „Cyklotrasa KČT č. ...“

Zdroj: <http://www.turistika.cz/>

Zdroj: <http://www.nakoleztesina.717.cz/>

Přírodní stezka

- jde o jednostopou komunikaci v přírodním prostředí a z přírodních materiálů

Zdroj: <http://www.cyklodoprava.cz>

Zdroj: <http://envis.praha-mesto.cz/>

Drážní stezka

- je místní nebo účelová komunikace s vyloučeným provozem motorové dopravy vybudovaná na tělese zrušené železnice

Zdroj: www.iveho.cz/

Říční stezka

- Označení se provádí jako B11 Zákaz vjezdu motorových vozidel s odpovídající dodatkovou tabulkou nebo jako stezka pro cyklisty / chodce a cyklisty.

Zdroj: <http://www.labskastezka.cz/>

Druhy cyklistické dopravy

- **dopravní** - Jízda na kole je přepravou k cíli.

Především každodenní doprava s cíli v zastavěném území sloužící k přepravě do zaměstnání, do školy a za občanskou vybaveností. Vyznačuje se náročností na co nejkratší spojení, které si v případě nevhodného trasování cyklistické komunikace sama hledá. Každodenní cyklisté jsou většinou znalí situace v provozu na pozemních komunikacích a jezdí většinou jednotlivě. Využití jízdního kola není tolik závislé na počasí.

- **turisticko - rekreační** - Cílem je samotná jízda na kole.

Doprava především za cíli mimo zastavěná území. Nevadí menší jí zajíždky, jsou-li navíc zpestřeny umístěním v atraktivním prostředí (výhledy, zeleň, apod.). Typickými představiteli jsou víkendoví cyklisté, mnohdy i s malými dětmi. Tomu je třeba uzpůsobit návrh trasy, zejména křižování s jinými druhy dopravy. Je závislá na příznivém počasí. Cyklisté jezdí jednotlivě ale častěji i ve skupinách.

- **sportovní** - Jízda na kole je prostředkem zvyšování sportovní výkonnosti.

Cyklisté využívají pro sportovní jízdu zpravidla motoristických komunikací, na kterých mohou dosahovat vyšších rychlostí (na rovině až 50 km.h-1) nebo speciálních závodních drah (bikros, freestyle apod.). Pro sportovní jízdu nejsou omezujícím předpokladem ani strmější stoupání.

Zdroj: CDV

Druhy cyklistických tras

Podle trasování, geografické polohy a převažujícího druhu cyklistické dopravy se rozlišují tyto druhy cyklistických tras:

- **místní** - využíváné pro dopravu v obci (intravilánu) zejména pro každodenní cyklistiku a pro napojení na trasy regionální.
- **regionální** - spojují cíle ležící mimo obec. Pro jejich správné fungování je důležitá návaznost na síť místních cyklistických tras. Regionální trasy jsou dopravní (pro každodenní cyklistiku) nebo rekreační (pro cyklistiku rekreační).
- **dálkové (nadregionální)** - spojují vzdálené cíle (např. Praha - Vídeň). Slouží především pro rekreaci, zejména prázdninovou. Tomu odpovídá vedení tras, výběr turisticky atraktivních cílů a vybavenost na trase (ubytovny, servisy, mapy). Při průchodu obcí by měla využívat místních cyklistických tras.

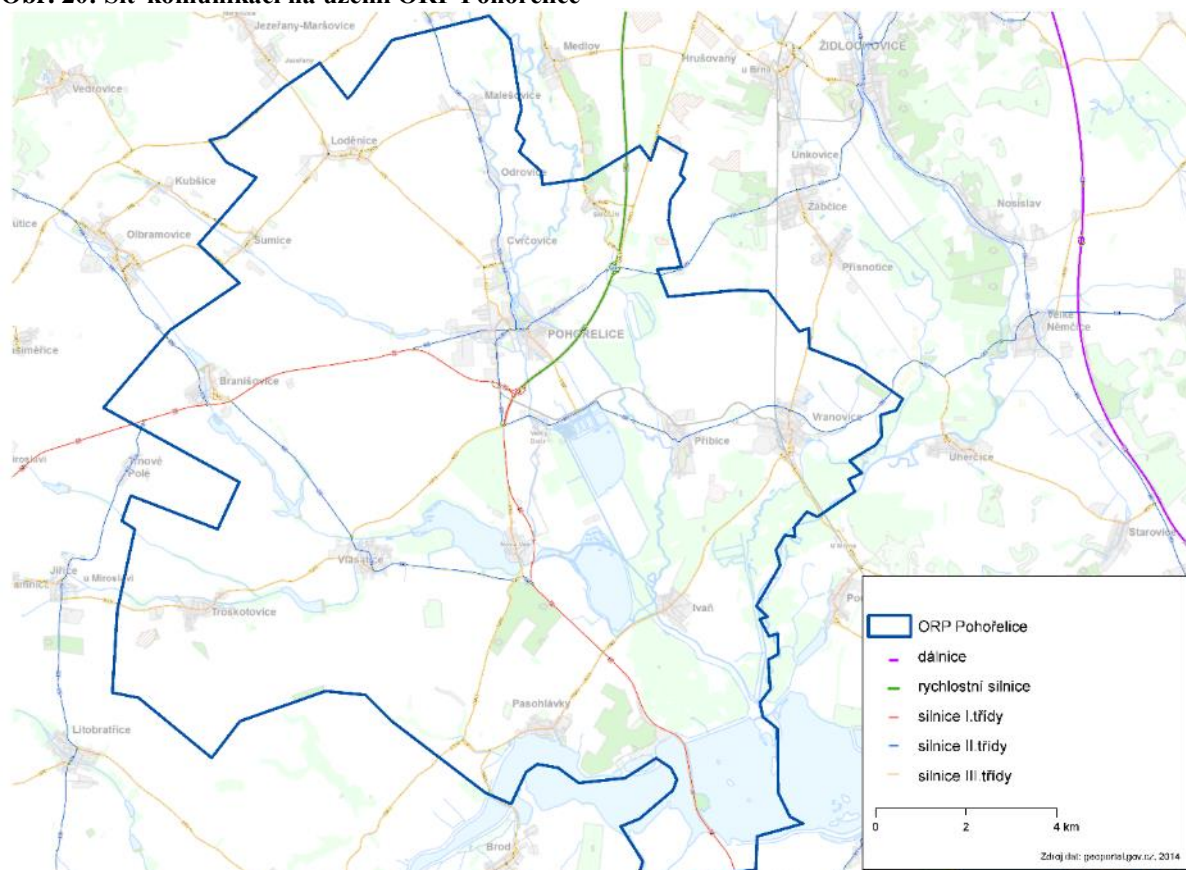
Místní trasy dělíme na trasy:

- **základní** - cyklistické trasy ve městě spojující významné cíle pro cyklistickou dopravu. Vytvářejí základní síť cyklistických tras ve městě, která může mít rastrový nebo radiální systém. Jsou značené orientačním dopravním značením.
- **doplňkové** - cyklistické trasy ve městě spojující méně významné cíle buď přímo, nebo propojující síť základních cyklistických tras. Jsou obvykle značené orientačním dopravním značením.

Síť komunikací na Pohořelicku

Popis dopravy v regionu je stručně uveden na počátku dokumentu (str. 22). Nyní se budeme věnovat podrobnější charakteristice sítě komunikací a jejich vlastností na Pohořelicku.

Obr. 20: Síť komunikací na území ORP Pohořelice

(Pozn: Jedná se o komprimovaný obrázek, ve vyšší kvalitě bude vložen v přílohách)

Zdroj: geoportal.gov.cz, 2014

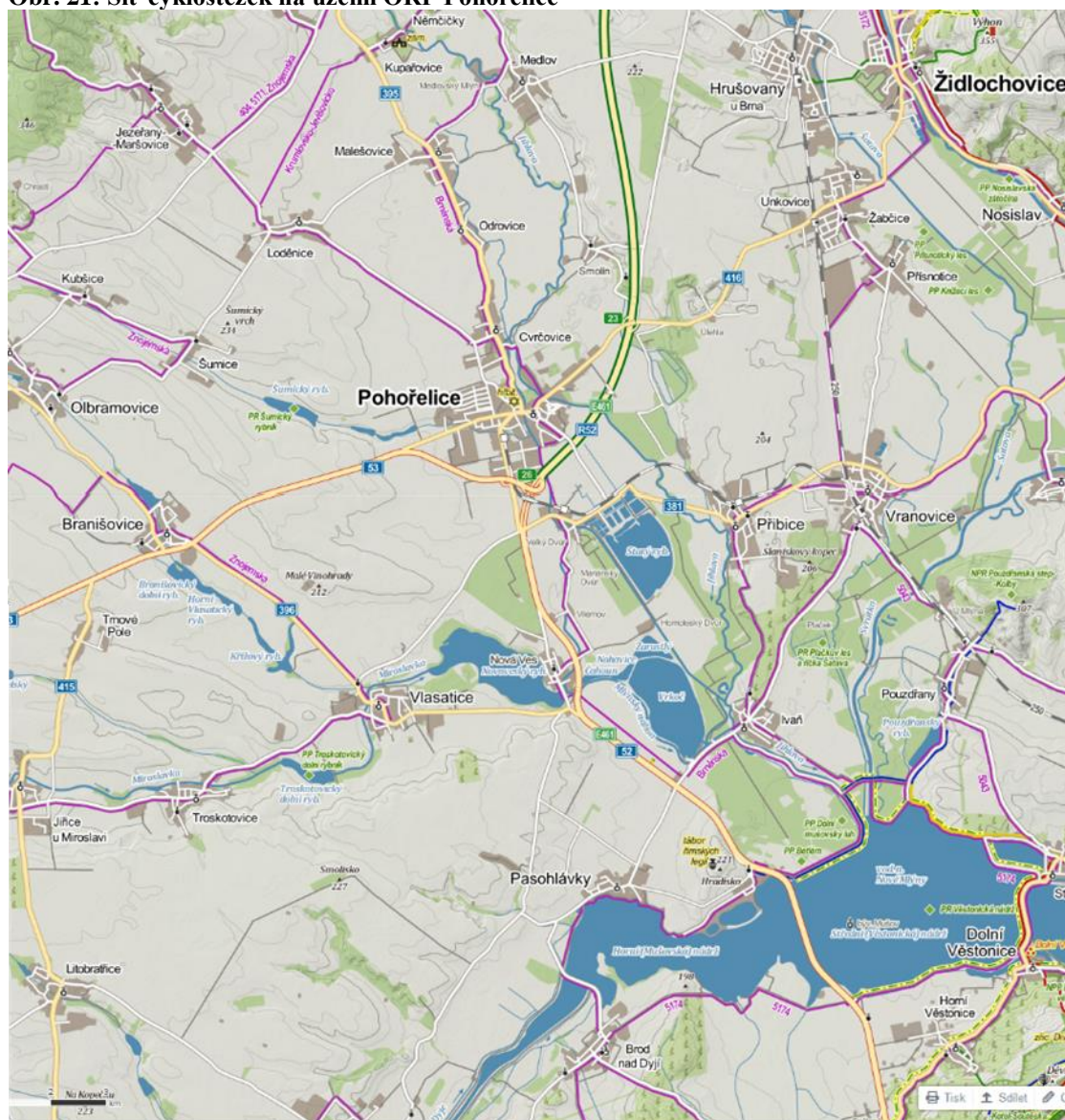
Jak ukazuje výše uvedená schematická mapa, je Pohořelicko oblastí, jíž se vyhýbá dálniční doprava, nicméně v jádrovém městě končí úsek rychlostní silnice a de facto se dělí na dvě silnice první třídy. Obce v ORP jsou silničními komunikacemi napojeny především na jádro, úplné „zasítování“ obcí mezi sebou zde není. V prostorech mezi obcemi se tak nachází typické široké lány polí. Další mapy jsou doplněny v přílohách (Příloha 6.5.3).

Síť cyklostezek na Pohořelicku

Oblast Pohořelicka je regionem, který má velmi vhodné podmínky pro cykloturistiku. Východní částí území prochází páteřní cyklostezka "Brno - Vídeň". Územím dále prochází známá Brněnská vinařská stezka a několik dalších menších cyklotras. Tyto cyklistické trasy však nereflktují potřebu bezmotorové dopravy integrující region Pohořelicka.

Některé obce nejsou napojeny na jádro regionu – město Pohořelice – a ani mezi sebou. Nejčastější je v regionu severojižní směr cyklistických tras. Ten však neodpovídá potřebě propojení částí regionu mezi sebou (a i navenek). V návrhové části by tak mělo být zohledněna potřeba stávající síť doplnit i reflektovat její kvalitu s ohledem na bezpečnou bezmotorovou dopravu.

Obr. 21: Síť cyklostezek na území ORP Pohořelice

Zdroj: Mapy.cz. 2014

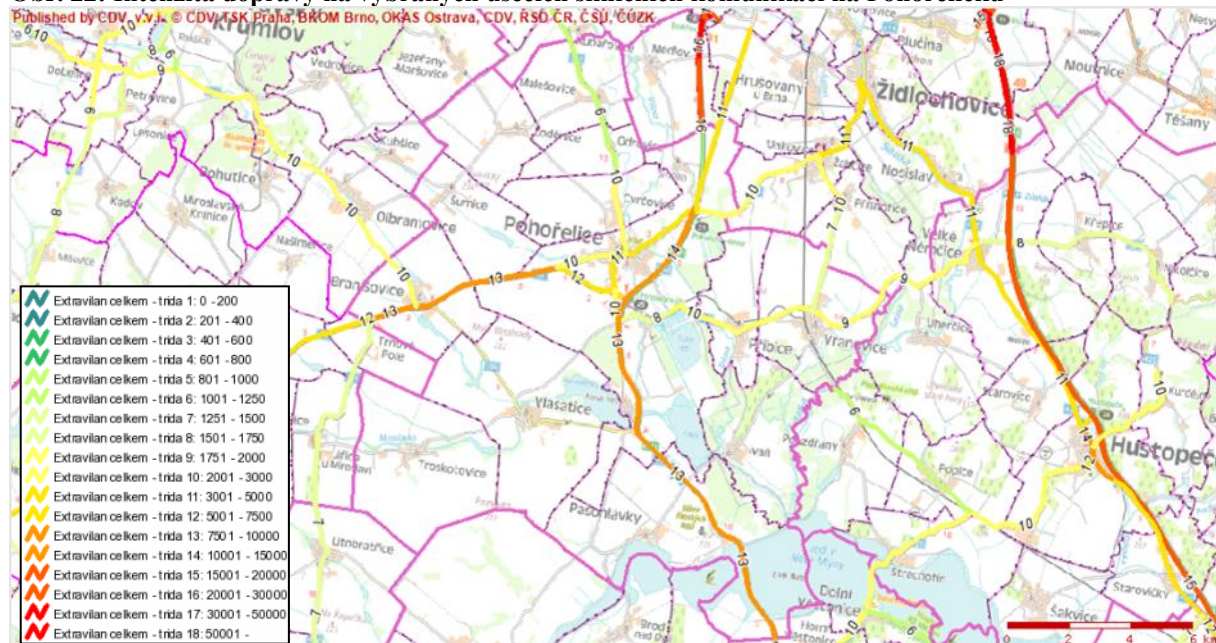
První obrázek ilustruje stav cyklostezek dle turistické mapy webu Seznam.cz k srpnu 2014.

Druhý obrázek je vložen v přílohách (Příloha 6.5.4), vychází z podkladů poskytnutých JMK a odborem územního plánování ORP Pohořelice. Ukazuje se, že v těchto mapách existují jisté rozdíly – mapa Seznamu.cz ukazuje mírně hustší síť cyklostezek. V návrhové fázi tak bude třeba porovnávat stávající síť s větším množstvím podkladů.

6.1.2 d/ Analýza dopravní zatíženosti

Dopravní zatíženost komunikací chápeme jako jedno z vodítek k možné lokalizaci bezmotorové dopravy. A to především ve smyslu zajištění minimálního možného kontaktu bezmotorové dopravy s intenzivně dopravně využívanými komunikacemi.

Obr. 22: Intenzita dopravy na vybraných úsecích silničních komunikací na Pohořelicku

Zdroj: Tematická mapa intenzit provozu motorových vozidel na pozemních komunikacích České republiky, Centrum dopravního výzkumu, 2014

Mapa intenzit provozu motorových vozidel na území České republiky by měla sloužit jako základní informační zdroj pro analýzy vlivu dopravy na životní prostředí a nehodovosti ve vztahu k intenzitě motorové dopravy na pozemních komunikacích včetně místních komunikacích. Zdrojem dat je celostátní sčítání dopravy, které provádí Ředitelství silnic a dálnic České republiky (ŘSD). Sčítání proběhlo na úsecích všech silnic od I. třídy výše a vybraných úsecích nižších.

Dle této mapy je Pohořelicko oblastí, do níž je hlavní dopravní proud směřován od města Brna. Tento proud je veden po rychlostní silnici R52. Ta se na jih od Pohořelice dělí do dvou větví – na silnice první třídy č. 52 a 53. Na těchto třech komunikacích je intenzita dopravy zdaleka nejvyšší. Vyšší dopravní intenzitu pak ukazují i úseky silnic II. třídy z Pohořelice na Vranovice (č. 381) a Židlochovice (č. 416) a z Branišovic směrem na Olbramovice (č. 396). Dá se považovat za samozřejmé, že jakékoliv plánování tras bezpečné nemotorové dopravy by se mělo vyhnout zmíněným frekventovaným úsekům.

6.1.2 e/ Analýza bezpečnosti

Situace na silnicích v SO ORP Pohořelice je silně ovlivněna hustým provozem na dálkových silnicích, kde je velká intenzita dopravy. To platí jak o silnici Brno-Vídeň (R52 a 52), tak i o silnici Pohořelice-Znojmo (53). Nutno podotknout, že vzhledem k množství automobilů, které po rychlostní silnici z Brna do Pohořelic projedou, není tento úsek nějak zvlášť kritický. V tomto ohledu již hůře vyznívá silnice na Znojmo a dále pak i nerychlostní pokračování silnice z Pohořelic přes Mikulov na Vídeň (silnice č. 52). Zvláště tento úsek Pohořelice-Mikulov je úsekem častých dopravních nehod. Další kritickou komunikací je silnice z Pohořelic na Přibice a z Ivaně na Mikulov. Mezi nebezpečná místa je nutno počítat i centra obcí, která vykazují rovněž vyšší počty přestupků a dopravních nehod. Dalšími nebezpečnými místy jsou nájezdy vedlejších komunikací na dálkové hlavní silnice na Vídeň (R52) a Znojmo (53). Zde je statisticky i mezi lidmi velmi špatně vnímána křižovatka u Pohořelic mezi silnicí číslo 52 vedoucí na Mikulov a komunikace číslo 381 ve směru z Vlasatic na Přibice.

Obr. 23: Grafika zobrazující nehody na komunikacích na Pohořelicku

Zdroj: Jednotná dopravní vektorová mapa, Centrum dopravního výzkumu a Policie České republiky, 2014

Bližší statistiku nehod v jednotlivých obcích uvádí následující tabulka nehod

Tab. 104: Přehled nehod v ORP Pohořelice podle obcí v období 1.1.2007 – 1.9.2014

obec	počet nehod celkem				srážky s chodcem				viník nehody: cyklista			
	celkem	usmrcení	těžce	lehce	celkem	usmrcení	těžce	lehce	celkem	usmrcení	těžce	lehce
Branišovice	43	0	2	25	0	0	0	0	0	0	0	0
Cvrčovice	17	0	0	9	1	0	0	1	1	0	0	1
Ivaň	13	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Loděnice	13	0	1	5	0	0	0	0	2	0	0	1
Malešovice	8	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	1
Odrovice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pasohlávky	136	4	9	52	4	1	0	2	3	0	0	3
Pohořelice	482	13	17	162	12	1	4	10	5	0	0	5
Přibice	15	0	1	5	1	0	0	1	0	0	0	0
Šumice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Troskotovice	4	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0

obec	počet nehod celkem				srážky s chodcem				viník nehody: cyklista			
	celkem	usmrcení	těžce	lehce	celkem	usmrcení	těžce	lehce	celkem	usmrcení	těžce	lehce
Vlasatice	22	2	0	6	1	0	0	1	0	0	0	0
Vranovice	50	2	4	19	2	0	0	2	5	1	0	4
Celkem	805	21	34	291	21	2	4	17	17	1	0	15

Zdroj: Jednotná dopravní vektorová mapa, Centrum dopravního výzkumu a Policie České republiky, 2014

Kriminalita v území nevykazuje výraznějších extrémů. Avšak oproti zbytku Jihomoravského kraje je zde vyšší index kriminality. Tento fakt dokazuje i fakt, že na Pohořelicku se v průběhu roku 2013 odehrály dvě vraždy. Zatímco v sousedních policejních obvodech se neodehrála buď žádná, nebo jedna, a to na Rajhradsku. Ve statistice trestných činů se pak největší procento týká krádeží věcí z automobilů.

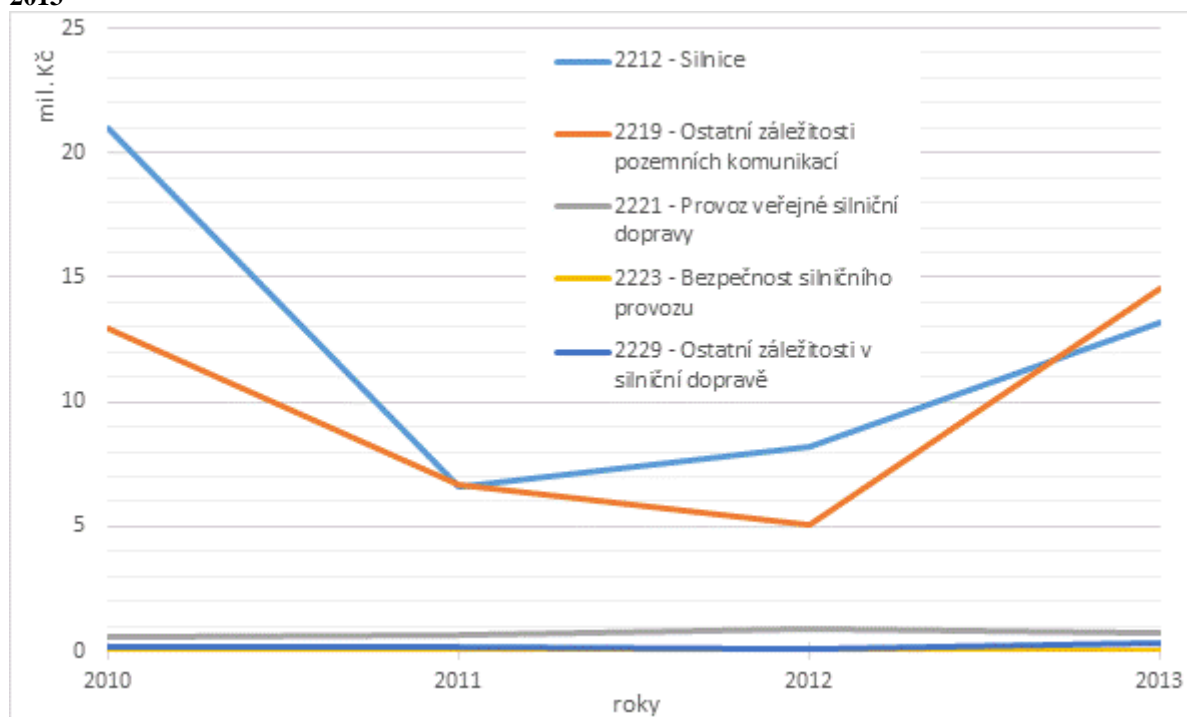
Pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu a pro snížení počtu nehod zvláště v obcích by bylo vhodné zklidnit dopravu za pomoci různých opatření a prostředků. K nehodám dochází, jak už bylo zmíněno, zvláště v centrech obcí a na křižích komunikací vedlejších s dálkovými. Možnými nástroji ke zvýšení bezpečnosti jsou kromě vhodně osazeného svíslého a vodorovného dopravního značení i retardéry, ostrůvky na vjezdu do obcí, které nutí řidiče ostrůvek objet a tím i snížit rychlost. Dalším a v současnosti již vcelku využívaným řešením, které není již tak nákladné, je umístění prostředků měřících rychlost vozidla a případně i pořizující záznam rychle jedoucího vozidla pro účel pokutování takového přestupku. Jedná se o známé radary nebo o preventivně působící měřiče rychlosti, které zobrazují aktuální rychlost vozidla a v případě překročení maximální povolené rychlosti řidiče upozorní, například blikajícím nápisem „zpomal“.

V místech křižení komunikací, kde je ale zároveň i dostatek prostoru pro stavební zásahy a plošné rozšíření křižovatky, zvýší propustnost komunikace a zlepší plynulost dopravy kruhový objezd. Takový případ je například v Pohořelících, na křižení silnice číslo 416 vedoucí ve směru od Znojma a silnice číslo 395 vedoucí ve směru od Mikulova. Dalším řešením pro omezení počtu nehod a zamezení střetu s cyklisty, chodci a vjíždějícími vozidly z vedlejší silnice je možno instalací semaforu. Například na křižení komunikace číslo 52 a komunikací číslo 381 na Přibice a číslo 395 z Pohořelic a Vlasatic.

Analýza nákladů obcí na dopravu

Analýza nákladů obcí na dopravu se opírá o údaje z rozpočtů obcí získané z oficiálních zdrojů, především aplikace MONITOR vytvořené Ministerstvem financí ČR. Ta udává informace až do úrovně jednotlivých poddílů a paragrafů rozpočtu pro obce od roku 2010 po současnost. Tyto údaje jsou pak zpracovány dle doplňujících metodických doporučení pro finanční analýzy. Dle metodického pokynu byly studovány i zveřejněné rozpočty jednotlivých obcí, nicméně s ohledem na jednotnost a srovnatelnost dat vychází analýza ze stejného, výše zmíněného, zdroje. Informace o výdajích obcí na dopravní politiku jsou vhodné k zhodnocení vývoje nákladů, ochoty obcí investovat a určení směru těchto investic.

Obr. 24: Vývoj nákladů obcí ORP Pohořelice na dopravu dle pododdílů obecních rozpočtů v letech 2010-2013

Zdroj: MONITOR, dostupné na: <http://monitor.statnipokladna.cz>; 2014

Výše uvedený graf shrnuje vývoj nákladů obcí na dopravu (oddíl 22 odvětvového třídění rozpočtové skladby). Ty, jak ukazují křivky, kolísají a nevykazují v podstatě žádný jednotný trend. V roce 2010 byly náklady obcí na dopravu nejvyšší, v následujících dvou letech poklesly a v roce 2013 narostly, ne však do stejné výše jako na počátku sledovaného období. Tento graf je souhrnem údajů z tabulky, vložené v přílohách (Příloha 6.5.5), která zmíněné údaje zaznamenává podrobně.

Nejvyšších nákladů bylo za sledované období v ORP Pohořelice vynaloženo v paragrafu 2212 Silnice (jedná se o částku přes 49 mil. Kč). Tento paragraf dle vyhlášky 323/2002 Sb. zahrnuje náklady na činnosti spojené se správou, údržbou (včetně zimní údržby), opravami, technickou obnovou a výstavbou silniční sítě a jejích součástí, včetně komunálních komunikací. Po něm následuje paragraf 2219 Ostatní záležitosti pozemních komunikací (s celkem 39 mil. Kč). Ten zahrnuje i výdaje spojené se správou, údržbou a výstavbou apod. chodníků, odstavných ploch, parkovišť a cyklistických stezek. Řádově nižší výdaje byly vynaloženy na paragraf 2221 Provoz veřejné silniční dopravy (necelé 3 mil. Kč). Pod něj spadají dotace veřejné silniční dopravě (meziměstská i městská) či její přímé provozování. Patří sem zejména činnosti autobusové dopravy. Zahrnuje i dotace k zabezpečení

územní dopravní obslužnosti a cenové dotace (zlevněné žákovské jízdné apod.). Částky zhruba 750 tis. Kč dosahuje paragraf 2229 Ostatní záležitosti v silniční dopravě, který zahrnuje např. i výdaje spojené s dopravním značením, odtahem vraků a jiných předmětů bránících silniční dopravě. Vůbec nejméně prostředků šlo za sledované období na paragraf 2223 (pouze 7 tis. Kč). Ten zahrnuje výdaje na úseku bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Zmíněné údaje je však třeba brát s rezervou, neboť je možné, že některé konkrétní výdaje nemusí přesně sedět do zmíněných „škatulek“. I přesto ale, jak se ukazuje, ze zmíněných údajů vychází některé závěry. Obce investují do silnic, popř. ostatních záležitostí pozemních komunikací největší prostředky. A investují je nejspíše tak, jak jim situace dovoluje – tedy jednak v momentě, kdy jsou dostupné prostředky (na což ukazuje i častý jev, kdy je v jednom roce investice v řádu milionů Kč, a v následujícím jsou výdaje pouze v řádu tisíců) a logicky také i ve chvílích akutní potřeby. Dále je evidentní, že výdaje na veřejnou silniční dopravu jsou v podstatě konstantní, a pouze mírně narůstají. Minoritní pozici pak mají poslední dvě položky, kdy například výdaje na bezpečnost silničního provozu byly za celé období vykázány pouze dvakrát. Na vývoj výdajů by mohlo mít vliv i globální ekonomická krize, která nastoupila před rokem 2010 – ten však mohl být ještě ovlivněn předkrizovým optimismem – aby během tohoto roku a i v letech následujících spolu s nástupem krize poklesly i investice obcí na dopravu. V současnosti pak mohou výsledky odrážet mírný optimismus (i potřebu nezbytných investic).

Tato data doplňují údaje získané přímo z obcí v ORP. V níže uvedené tabulce jsou prezentovány nejaktuálnější dostupné údaje, ve většině obcí jde o výhled na rok 2014 – tedy o budoucí investice. Lze pouze zopakovat to, že výše zmíněný zdroj není natolik přesný, nicméně umožňuje alespoň vzájemné porovnání obcí. Údaje v níže uvedené tabulce tato čísla upřesňují a ukazují, že některé informace byly poněkud zavádějící.

Tab. 105: Výňatek z dostupných obecních rozpočtů týkající se volitelného tématu v ORP Pohořelice

Obec	Rok	Paragraf	Název	Kč
Branišovice	2014	2219	Komunikace	989 000,00
		2221	Výdaje na dopravní obslužnost	28 100,00
Cvrčovice	2014	2212	Údržba silnic, měřič rychlosti, doprav. Pas.	245 000,00
		2219	Výstavba a oprava chodníků	2 252 000,00
		2221	Příspěvek na integrovanou dopravu	31 100,00
Ivaň	2014	2212	silnice	580 600,00
		2219	ostatní záležitosti pozemních komunikací	1 014 800,00
		2221	Provoz veřejné silniční dopravy	39 900,00
Loděnice	2014	2212	Silnice	65 000,00
		2221	Provoz veřejné silniční dopravy	24 600,00
Malešovice	údaje nebyly dostupné			
Odrovice	2013	2212	Místní komunikace - úroky z úvěru	32 000,00
		2219	Chodníky	222 500,00
		2221	Příspěvek na IDS	8 200,00
Pasohlávky	2014	2212	Silnice	70 000,00
		2219	Pozemní komunikace	2 347 000,00
		2221	Provoz veřejné silniční dopravy	36 100,00
		2229	Silniční doprava aut. Zastávka	30 000,00
Pohořelice	2014	2212	Komunikace (rozpočet)	24 875 000,00

<u>Obec</u>	<u>Rok</u>	<u>Paragraf</u>	<u>Název</u>	<u>Kč</u>
		2219	Ostatní záležitosti pozem. Komunikací (chodníky)	8 834 400,00
		2221	Provoz veřejné silniční dopravy	933 900,00
		2221	Záležitosti v silniční dopravě	450 000,00
Přibice	2011	2212	silnice	2 600 000,00
		2219	Ostatní záležitosti pozem. Komunikací	52 700,00
		2221	Provoz veřejné silniční dopravy	52 700,00
Šumice	2012	2212	Komunikace (rozpočet)	408 400,00
		2219	nákup materiálu	2 000,00
		2221	Pozemní komunikace	12 200,00
Troskotovice	2014	2212	silnice	1 000 000,00
Vlasatice	údaje nebyly dostupné			
Vranovice	2013	2212	silnice	3 200 000,00
		2219	chodníky, parkoviště, přestupní terminál	7 700 000,00
		2221	IDS	104 000,00

Zdroj: webové prezentace obcí, rozpočty obcí v ORP Pohořelice, 2014

Náklady obcí na pořízení cyklistických komunikací

Finanční náročnost cyklistických komunikací je ovlivněna mnoha faktory. Především musíme vycházet z toho, že konstrukce komunikací pro cyklisty jsou plánovány nejen s ohledem na zatížení, druh dopravy ale hlavně i na nároky jimi dotčených orgánů, jako jsou Povodí, či Správy CHKO.

Povodí mají velmi častý požadavek na to, aby se na nově zbudovaných či revitalizovaných stezkách, mohli pohybovat jejich vozidla, která například udržují své hráze či čistí břehy. Na základě tohoto požadavku je nezbytné tuto komunikaci navrhovat jako víceúčelovou komunikaci (cyklostezka + účelová komunikace), což zvyšuje náklady na stezku.

Správy CHKO mají požadavek na nezpevněný povrch, což oproti Povodí náklady na stezku snižuje.

Náklady na cyklostezku se mohou stále zvyšovat, budeme-li brát v úvahu pro jak širokou veřejnost bude tato komunikace sloužit. Jestliže tuto komunikaci budou využívat i in-linisté, pak je asfaltový-živičný povrch podmínkou, tím pádem náklady se opět zvyšují. Zvažovat musíme i předpokládané intenzity pěších, cyklistů a in-linistů. Tyto intenzity nám mohou ovlivnit šíři navrhované cyklostezky v rozmezí od 2 do 4 metrů

Vzhledem k různým požadavkům, různých typů komunikací a jejich skladby, je velice těžké určit alespoň přibližnou cenu cyklostezky za 1m². Např. náklady na mlatové stezky, bez obrubníků a bez budování zemního tělesa, jsou za necelý 1mil.Kč/km. Ovšem u kvalitní živičné konstrukce, včetně zemního tělesa se s náklady dostaneme i nad 5mil.Kč/km.

Příklady některých takových komunikací, včetně ceny, uvádí následující text.

Příklady realizovaných projektů

1. Cyklostezka Kunovský les

Cyklostezka vedená Kunovským lesem k řece Olšavě je významná spojnice Uherského Hradiště a Kunovic, sloužící občanům nejen k rekreačním projíždkám a procházkám, ale také k cestě do zaměstnání, zejména v průmyslové zóně v Kunovicích. Před pár lety proběhla první část rekonstrukce této oblíbené a využívané trasy pro cyklisty. V současnosti je realizována městem Uherské Hradiště její druhá etapa.

Celková délka opravovaného úseku je asi **1250 metrů** o šířce 3 metry. Výškově bude trasa cyklostezky kopírovat stávající terén. Cyklostezka bude kryta betonovým povrchem

Celkové předpokládané náklady na realizaci projektu opravy zmíněného úseku cyklostezky jsou ve výši **7,2 mil. korun (včetně DPH)**. Projekt je podporován Evropskou unií a celková výše poskytnuté finanční částky z poskytnuté podpory je 3,7 mil. Kč.

Zdroj: www.mesto-kunovice.cz

2. Cyklostezka Varhany

Cyklostezka Varhany je budována na zemním tělese zrušeného úseku železniční trati Česká Kamenice – Česká Lípa mezi Českou Lípou a Kamenickým Šenovem. Přípravy na výstavbu cyklostezky začaly v roce 2001, výstavba prvního úseku v říjnu 2007. Celá trasa byla rozdělena na tři etapy a dokončena v roce 2013.

První úsek o délce 5,3 km povede v úseku Česká Lípa – Manušice – Horní Libchava. Ve druhé etapě má být stezka prodloužena o 3 kilometry do Volfartic a ve třetí etapě o 9 kilometrů do Kamenického Šenova. Celková délka cyklostezky je **17,3 km**.

I. etapa začala 16. října 2007 byla zahájena výstavba prvního úseku. Náklady byly před zahájením výstavby spočteny na **17 milionů Kč**, z toho asi 60 % bylo hrazeno z podpory Státního fondu dopravní infrastruktury, zbytek hradily obce ze svazku, z toho město Česká Lípa uhradila 3 miliony ze svého rozpočtu pro rok 2006 a 4 miliony z rozpočtu pro rok 2007.

II. etapa začala počátkem listopadu 2009. Byl dobudován a zprovozněn téměř 3 km dlouhý úsek mezi Libchavou a Volfarticemi. Celková délka cyklostezky je k témuž datu 8 km, náklady byly **11 milionů korun**.

III. etapa započala v listopadu 2010, kdy získal Svazek obcí Cyklostezka Varhany příslib dotování poslední etapy z Volfartic do Kamenického Šenova, do blízkosti Panské skály. Místo původního Státního fondu bude dostavbu poslední etapy dotovat Evropský fond pro regionální rozvoj. Odhadované náklady byly **45 milionů Kč** (s příslibem snížení) a celá akce by měla skončit do konce roku 2013.

Zdroj: www.cyklostezkavarhany.cz

3. Slavičín – cyklostezka Divnice

Město Slavičín se snaží zvýšit podíl cyklistické dopravy a budovat cyklistickou infrastrukturu zaměřenou na bezpečnost cyklistů, tentokrát v Divnicích.

Cyklostezka Divnice po svém dokončení spojila místní část Divnice s průmyslovým areálem. Byl tak zajištěn bezpečný pohyb cyklistů mimo silnici III/4886 a 49520. V případě funkčního využití cyklostezky Divnice se jedná především usnadnění a zajištění bezpečné cesty do práce či do školy.

Část cyklostezky kopíruje vodní tok Říku, po 250 metrech se od Říky odkloní a kopíruje železniční trať. Celková délka cyklostezky je zhruba **1210 m a její šířka je 2,5 m.**

Celkové náklady na tuto cyklostezku dosáhli **6 638 993 Kč.** Dotace byla poskytnuta ve výši 3 624 000 Kč.

Zdroj: <http://www.mesto-slavicin.cz>

4. Cyklotrasa v mikroregionu Radbuza

Mikroregion Radbuza si nechal již koncem minulého roku zpracovat projekt značení cyklotras, který navrhnul vedení nových cyklotras (CT) mezi Holýšovem, Stodem, Chotěšovem a Dobřany.

Zpracování projektu spolu s výrobou a instalací značení bude stát celkem bezmála **330tis. korun**, dotací ve výši 100tis. korun na něj přispěl Plzeňský kraj. Cyklisty určitě potěší, že nezůstalo jen u směrových značek označujících čísla trasy, ale zpracovatel projektu nezapomněl na směrovky k zajímavostem na trase, které jsou v našem kraji ojedinělé. Využití piktogramů je zde na místě, neboť mikroregion předpokládá, že na cyklotrasu 2268 z Dobřan do Holýšova bude později přeložena mezinárodní cyklotrasa z Prahy přes Plzeň do Regensburgu.

Zdroj: www.plzenskonakole.cz

5. Cyklotrasy kolem Kralovic

V létě 2007 byl zpracován projekt vyznačení nových tras, který stál 100 tisíc korun a byl finančně podpořen Plzeňským krajem. Celých **90 kilometrů** nových cyklotras opatřil ve druhé polovině března v terénu cykloznačením ZAS Koloveč. Značení stálo přes **220 tisíc korun** a finančně je podpořil Plzeňský kraj.

Nové cyklotrasy č. 2060, 2061, 2062, 2063, 2064 a 2065 jsou vedeny asi z poloviny po asfaltových silnicích III. třídy, z druhé poloviny po zpevněných lesních a polních cestách. Cílem nových tras bylo propojit Kralovice s dalšími zajímavými místy v regionu a nabídnout tak cyklistům nové možnosti pro výlety.

Zdroj: www.plzenskonakole.cz

6. Cyklostezka na Albrechtické ulici

Dříve široký chodník byl rozdělen na bezbariérový chodník a cyklostezku a prostor sousední komunikace se dělí na jízdní pruh a třiatřicet podélných parkovacích stání.

Oprava chodníku a jednosměrné komunikace v celkové délce **300 metrů**, stála **bez daně z přidané hodnoty 2,5 milionu korun**, což je o téměř půl milionu korun méně, než byla původní cena. Snížení ceny bylo způsobeno změnami technického řešení stavby.

Cyklisté nesmějí jezdit nejen po sousední silnici I. třídy, ale ani po asfaltovém pásu jednosměrné komunikace určeném vozidlům. K dispozici mají společnou dělenou stezku pro cyklisty a chodce, která je barevně rozlišena, chodci využívají šedě dlážděný pruh a cyklistům jen určen červeně dlážděný pruh stezky. Nový úsek cyklostezky se stal součástí městských cyklostezek, které město začalo budovat v roce 2010 na hlavních komunikacích, ulicích Opavská, Albrechtická a Bruntálská, s cílem zvýšit bezpečnost cyklistů.

Zdroj: www.krnov.cz

Potenciální finanční zdroje

Finančních zdrojů, které mohou podpořit realizaci opatření pro zajištění bezmotorové dopravy, rozvoji (místního) cestovního ruchu a zajištění bezpečnosti jeho účastníků je celá řada. Vybrali jsme dotační tituly, které považujeme v našem území za relevantní, a pokusili se je pro zájemce z regionu dále přiblížit.

1. Rozpočty měst a obcí

2. Dotační programy pro obce Jihomoravského kraje

Začalo být pravidlem, že v oblasti regionálního rozvoje se každým rokem vyhlásí výzva s názvem dotačního titulu Podpora rozvoje cyklistiky a cyklistické dopravy v Jihomoravském kraji.

Účel programu je zaměřený především na podporu zkvalitnění a realizaci infrastruktury cyklistické dopravy. Maximální výše podpory na jeden projekt, akci či činnost je 2.000.000,- Kč.

Rada Jihomoravského kraje schválila začátkem roku 2014 dotační program zaměřený na podporu zkvalitnění infrastruktury cyklistické dopravy a rozvoj cyklistiky jako součást budování systému bezpečných mezinárodních, národních a krajských cyklostezek a cyklotras. Dotace budou poskytovány na realizaci následujících projektů investičního i neinvestičního charakteru:

- **Výstavba, rekonstrukce, opravy cyklostezek a související doplňková infrastruktura** – plošné opravy povrchů stávajících cyklostezek, realizace nových povrchů cyklostezek, výstavba nových cyklostezek, budování doprovodné infrastruktury (informační tabule, odpočívadla, přístřešky, odstavné zařízení pro kola, osvětlení cyklostezek apod.), podpora realizace a údržby MTB (mountain bike) tras a areálů pro terénní a extrémní cyklistiku – bikeparků, budování systému půjčoven a úschoven kol ve vybraných železničních stanicích kraje (systém ČD bike)
- **Značení cyklostezek a cyklotras** – osazení nevyznačených cyklotras a cyklostezek dopravními značkami dle vyhlášky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, obnova a optimalizace stávajícího značení v souladu s metodikou Jihomoravského kraje.
- **Projektová dokumentace** – k územnímu a stavebnímu řízení na stavbu cyklostezky případně stavebního objektu podmiňujícího její funkci (lávka, podjezd, rampa, atd.), k obnově nebo optimalizaci značení cyklotras a cyklostezek na krajských, národních nebo mezinárodních koridorech.

Žádosti o dotace mají být v souladu s Programem rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou. Projekt musí být realizován na území Jihomoravského kraje na mezinárodním nebo krajském koridoru nebo na jejich přímém napojení.

Příjemci podpory

Jsou především obce, města, mikroregiony a jiné právnické osoby na území Jihomoravského kraje.

3. Program rozvoje venkova (PRV)

Tento program je rozdělen na čtyři výchozí osy a primárně zaměřen na rozvoj zemědělství, lesnictví a mimoprodukčních funkcí venkova. Nicméně lze využít i tzv. podopatření s využitím pro budování cyklistické infrastruktury. Jedná se o tyto následující opatření:

Lesnická infrastruktura – z části cyklistické infrastruktury lze podpořit

- výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy lesních cest nad 2 m šíře, včetně souvisejících objektů.

Žádat mohou:

- fyzické nebo právnické osoby hospodařící v soukromých nebo obecních lesích
- obec nebo svazek obcí hospodařící v soukromých nebo obecních lesích

Projekt je možné realizovat:

- ve všech obcích s výjimkou Prahy

Výše podpory je omezena:

- až 100 procent způsobilých výdajů projektu
- minimálně 60 000 Kč a maximálně 20 000 000 Kč na jeden projekt
- alokace na opatření cca 170 000 000 Kč

Pozemkové úpravy - z části cyklistické infrastruktury lze podpořit

- zaměření a vytyčení pozemků včetně navrhovaných úprav
- zpracování návrhu a výstavba opatření ke zpřístupnění pozemků

Žádat mohou:

- pozemkové úřady (zřízeny v každém bývalém okrese)

Projekt je možné realizovat:

- ve všech obcích s výjimkou Prahy

Výše podpory je omezena:

- až 100 procent způsobilých výdajů projektu
- minimálně 300 000 Kč a maximálně 50 000 000 Kč na jeden projekt
- alokace na opatření cca 790 000 000 Kč ročně

Neproduktivní investice v lesích – z části cyklistické infrastruktury lze podpořit

- činnosti k posílení rekreační funkce lesa (výstavba stezek pro turisty do šíře 2 metrů, značení cyklostezek, apod.),
- činnosti k usměrňování návštěvnosti území, (zřizování parkovacích míst, odpočinkových stanišť, přístřešků, lesních studánek, informačních tabulí, apod.),
- činnosti k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa (objekty pro zajištění bezpečnosti návštěvníků, např. mostky, zábradlí, stupně, apod.),
- činnosti k údržbě lesního prostředí,
- ostatní práce a činnosti přispívající ke zvyšování společenské hodnoty lesů.

Žádat mohou:

- vlastníci nebo nájemci lesního pozemku se sídlem (bydlištěm) na území ČR
- sdružení vlastníků nebo nájemců lesních pozemků se sídlem (bydlištěm) na území ČR

Projekt je možné realizovat:

- ve všech obcích s výjimkou Prahy

Výše podpory je omezena:

- až 100 procent způsobilých výdajů na projekt
- minimálně 10 000 Kč a maximálně 5 000 000 Kč na jeden projekt
- alokace na opatření cca 110 000 000 Kč ročně

Podpora cestovního ruchu - z části cyklistické infrastruktury lze podpořit

- Tvorba a značení pěších a jezdeckých stezek (mohou být sjízdné i pro cyklisty)
- Tvorba a značení vinařských stezek (bez omezení pro cyklisty)
- Výstavba drobné turistické infrastruktury (zábradlí, mostky, apod.)
- Nákup a výsadba doprovodné zeleně.

Žádat mohou:

- Občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy
- Zájmová sdružení právnických osob
- Fyzické a právnické osoby podnikající v zemědělství
- Nezemědělské podnikatelské subjekty podnikající v oblasti ČR méně než 2 roky

Projekt je možné realizovat:

- V obcích do 2 000 obyvatel

Výše podpory je omezena:

- Až 90 procent způsobilých výdajů na projekt
- Minimálně 50 000 Kč a maximálně 1 500 000 Kč na jeden projekt
- Alokace na opatření cca 15 000 000 Kč

Obnova a rozvoj - z části cyklistické infrastruktury lze podpořit

- Budování a obnova místních komunikací (nesmí se jednat přímo o cyklostezky)
- Budování cyklistických a pěších lávek (jako doplněk k místním komunikacím)
- Obnova veřejných prostranství obce

Žádat mohou:

- Obce
- Občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy
- Zájmová sdružení právnických osob sdružujících také obce nebo svazky obcí
- Círky a jejich organizace

Projekt je možné realizovat:

- V obcích do 500 obyvatel

Výše podpory je omezena:

- Až 90 procent způsobilých výdajů na projekt
- Minimálně 50 000 Kč a maximálně 20 000 000 Kč na jeden projekt
- Alokace na opatření cca 785 000 000 Kč ročně

Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova - z části cyklistické infrastruktury lze podpořit

- Stavební obnova, revitalizace a obnova památkových areálů (včetně stezek pro turisty)
- Obnova historických alejí a stromořadí (včetně obnovy souvisejících cest)
- Nákup pozemků souvisejících s projektem

Žádat mohou:

- Obce a svazky obcí
- Občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy
- Zájmová sdružení právnických osob sdružujících také obce nebo svazky obcí
- Círky a jejich organizace

Projekt je možné realizovat:

- V obcích do 500 obyvatel

Výše podpory je omezena:

- Až 90 procent způsobilých výdajů na projekt
- Minimálně 50 000 Kč na jeden projekt
- Maximálně 200 000 EUR na jednoho příjemce během tří let
- Alokace na patření cca 225 000 000 Kč ročně

4. SFDI - poskytování příspěvků na výstavbu a údržbu cyklistických stezek

Mezi podporované aktivity se řadí:

- výstavba cyklistické stezky
- údržba cyklistické stezky

Mezi nepodporované aktivity se řadí například:

- chodníky, veřejné osvětlení, odpočívací plochy a jiné

Forma podpory a její výše:

formou dotace maximálně do výše 60 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů stavební části při výstavbě cyklistické stezky nebo skutečně vynaložených uznatelných nákladů na údržbu cyklistické stezky, případně její části realizované v daném roce.

Příjemci podpory:

- obec, jako vlastník cyklistické stezky ve smyslu § 9 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- svazek obcí ve smyslu § 49 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, pokud je akce, pro kterou příspěvek žádá, v souladu s předmětem jeho činnosti.

Jiné podstatné informace: dotace se čerpá v roce podání žádosti resp. roce, na který je žádost podávána, a vztahuje se pouze na náklady profinancované v daném roce.

5. IROP

Integrovaný regionální operační program je nástupcem regionálních operačních programů. Řídicím orgánem pro IROP je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Nemotorová doprava byla zařazena do programového dokumentu pro Integrovaný regionální operační program pro období 2014 – 2020 (IROP 2014 – 2020), kde byla výstavba cyklistické infrastruktury věnována velká pozornost.

Příklady podporovaných aktivit:

- výstavba a rekonstrukce cyklostezek včetně řešení kolizních míst a budování potřebné infrastruktury pro cyklo dopravu (např. parkovací místa pro kola u dopravních terminálů);
- projektová příprava budování cyklistických stezek;
- výstavba a údržba cyklistických stezek, společných stezek pro chodce a cyklisty a dalších vhodných komunikací pro cyklisty;
- realizace cyklistických pruhů na místních komunikacích a projektů ke zvýšení bezpečnosti (např. křížení cyklostezek);
- přístupnost nástupišť a zejména možnost odstavování jízdních kol v rámci systému Bike & Ride na zastávkách a stanicích železniční, autobusové a veřejné městské dopravy;
- výstavba cykloparkovišť a úschoven jízdních kol v rámci budování dopravních terminálů;
- možnost přepravy kol v prostředcích veřejné dopravy (zejména železnice, cyklobusy).

Žádat mohou:

- Kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji, organizace zřizované nebo zakládáné obcemi,
- organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí.

Projekt je možné realizovat:

Na území všech krajů ČR kromě hl. m. Prahy

6.1.3. Analýza rizik a cílových skupin

Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 106: Analýza cílových (dotčených) skupin v SO ORP Pohořelice

č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Uživatelé cyklostezek	Dobře fungující a promyšlená síť cyklostezek a cyklotras s kvalitním povrchem, která je udržovaná a s dostatečnou doprovodnou infrastrukturou propojující požadované cíle	Vandalismus, neukázněnost, nepořádek podél stezek, tras	Tiskové zprávy, zpravodaje obcí, letáky, sociální sítě, web, internetové stránky obcí, naučné a info tabule u stezek, tras	Osoba na úřadě ORP, která má nemotorovou dopravu na starosti, koordinátor, správce stezek – „správa komunikací“, kontrola obecní policií, kamery, osvěta, dobrovolnické akce zvyšující angažovanost
2.	Návštěvníci, turisté	Upravené propojené stezky a trasy po zajímavých cílech regionu. Kvalitní povrch i doprovodné služby. Bezpečné trasování.	Neukázněnost, vandalismus, nepořádek, nestálost počtu návštěvníků – nápor za pěkných dní, absence turistů za špatného počasí	Tiskové zprávy, zpravodaje obcí, letáky, sociální sítě, web, internetové stránky obcí, naučné a info tabule u stezek, tras	Kontrola obecní policií, kamery, osvěta, dobrovolnické akce zvyšující angažovanost
3.	Samosprávné subjekty, obce a město	Zvýšení kvality života místních obyvatel v bezpečné dostupnosti do práce a školy, v možnosti sportovního a volnočasového využití pro občany obcí, zvýšení počtu turistů	Neochota začlenit stezky, trasy do katastru své obce, změna stanoviska se změnou po volbách, obava z nákladů pro obec, blokování územního řízení	Osobní kontakt, zpravodaje obcí, letáky, sociální sítě, web, internetové stránky obcí, naučné a info tabule u stezek, tras	Meziobecní spolupráce, sdílení informací, společná jednání
4.	Firmy, podniky, živnostníci	Zvýšení zisku spojeného s vyšším pohybem osob, nové možnosti podnikání v cestovním ruchu, vyšší mobilita zaměstnanců, kteří dojedou bezpečně na kole do zaměstnání	Problém s nepodporováním nemotorové dopravy z důvodu zvýšené koncentrace turistů (např. zemědělci), zdržování územního řízení	Osobní jednání, telefon, dálkové poskytování informací – internet, email, info leták, prezentace, společná jednání	Exkurze po příkladech dobré praxe, vysvětlování, komunikace, poukaz na veřejný zájem, prezentování pozitiv projektu
5.	Vlastníci pozemků	Adekvátní finanční kompenzace v případě prodeje,	Neochota prodat pozemky dotčené výstavbou,	Osobní jednání, telefon, dálkové poskytování	Exkurze po příkladech dobré praxe,

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
		odpovídající směněné pozemky	spekulativní nakládání, zdržování stavby	informací – internet, email, info leták, prezentace, společná jednání	vysvětlování, komunikace, poukaz na veřejný zájem
6.	Policie	Zvýšení bezpečnosti pro cyklisty, bruslaře či chodce, kteří se nebudou účastnit silničního provozu na silnicích, instalace prvků zvyšujících bezpečnost – retardéry, radary, zpomalovací ostrůvky na vjezdech do obcí	Součinnost ve vydávání potřebných povolení, instalace dopravního značení, nároky na napojení a bezpečné trasování stezek, tras	Osobní jednání, telefon, dálkové poskytování informací – internet, email, info leták, prezentace, společná jednání, úřední postup	Exkurze po příkladech dobré praxe, zvýšení komunikace, společný tlak více subjektů
7.	Motoristé	Zvýšení bezpečnosti pro motoristy odkloněním ostatních účastníků na cyklostezky. Vyznačení míst pro nemotorovou dopravu na silnicích – psychologický dojem, bezpečnost	Agresivní chování, vandalismus, ničení značení, prostředků pro zklidnění dopravy	Dopravní značení, tabule, letáky na benzinkách, velkoplošné poutače, osvětla v tisku	Kontroly policií, kamerový systém
8.	Provozovatel	Kvalitní infrastruktura	Nedostatek financí, techniky, pracovníků, organizační zabezpečení, koordinace	značení, tabule, letáky, tiskové zprávy, informace úřadům, internet, osobní jednání, telefon	Dotace, modernizace, sdílení techniky, pracovníků, brigády
9.	Média	Poutavost problému Senzace a negativní zprávy lépe zaujmou a prodávají	Podlehnutí zájmovým skupinám – neobjektivita, Nepřesné informace, zkreslení a neprofesionalita, Neověření si reality, Záměrná tvorba senzací	Pošta, internet, telefon, osobní jednání, tiskové zprávy, rozhovory	Argumentace, jednání, informovanost

Zdroj: Vlastní šetření, 2013 - 2014

V rámci SO ORP Pohořelice bylo definováno 9 cílových skupin, jejichž charakteristika je uvedena v předešlé tabulce. Významné postavení v seznamu mají uživatelé infrastruktury pro nemotorovou dopravu, jako jsou cyklisté, in-line bruslaři a další osoby. Neméně důležité postavení zastávají i místní samosprávy a dotčené osoby jako vlastníci pozemků nebo místní podnikatelé. Cílové skupiny sledují

hlavní účel, za kterým by byly cyklostezky stavěny, a sice bezpečnou dopravu mezi obcemi. Až v druhé řadě jsou pak cyklostezky a cyklotrasy cíleny jako prvek podpory cestovního ruchu.

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. 107: Analýza rizik – registr rizik volitelného tématu v SO ORP Pohořelice

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Náklady na pořízení infrastruktury a techniky údržby	4	5	20	Využití dotací a fondů EU, Úspory v jiných oblastech Optimalizace a meziobecní spolupráce	obce
		Náklady na údržbu	4	4	16	Úspory v jiných oblastech Optimalizace a meziobecní spolupráce, hledání sponzorů, brigády, dobrovolníci	obce
		Nedostatek financí na investice	3	3	9	Využití dotací a fondů EU, Úspory v jiných oblastech Optimalizace a meziobecní spolupráce - sdílení zařízení	obce
2.	Organizační riziko	Izolovaný, neprovázaný systém údržby – špatná koordinace, nevyjasněné kompetence	4	4	16	Optimalizace, analýza systému, meziobecní spolupráce, společný subjekt	obce
		Problém trasování – problém s vlastníky pozemků, obcemi, policií	3	5	15	Pozemkové úpravy, osvěta, společná jednání, meziobecní spolupráce	obce
		Neochota obcí spolupracovat	2	3	6	Meziobecní spolupráce	obce
3.	Právní riziko	Změna legislativy upravující podmínky vzniku a financování stavby cyklostezek a značení cyklotras	3	4	12	Komunikace a sdělení dopadů tvůrcům legislativy	obce
		Změna legislativy snižující příjmy, či zvyšující náklady obecním rozpočtům	2	4	8	Sdělení dopadů zákonodárcům	obce
4.	Technické riziko	Špatný technický stav silničních komunikací a stezek, cest	4	4	16	Dotace státu a EU, apel na vlastníky komunikací, kontrola, komunikace s uživateli	obce
		Nevyhovující vybavení ve smyslu účelnosti – špatné dopravní značení, prostředky zvyšující bezpečnost	3	3	9	Optimalizace, meziobecní spolupráce, komunikace s policií	obce
		Neodborný personál pečující o mobiliář, komunikace, techniku údržby	4	3	12	Optimalizace, meziobecní spolupráce, osvěta, školení, rekvalifikace	obce

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
5.	Věcné riziko	Uživatelé se chovají bezohledně či protiprávně => zvýšené náklady (vandalismus, znečišťování)	3	3	9	Systém kontroly, prevence, osvěta, represe, komunikace s uživateli (přání a stížnosti)	obce
		Pokuta pro obec od kontrolních orgánů - nedodržení podmínek dotace	3	5	15	Monitoring (kontroly na místě), osvěta, vzdělávání, koordinace aktivit	obce

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Nejvýznamnějším rizikem je riziko finanční. Konkrétně riziko, že nebude dostatek peněz na vybudování celé sítě a zároveň, že nebude dostatek financí na údržbu stezek a tras. Dále je potřeba upozornit na obavu z nedostatečného organizačního zajištění údržby tras a stezek. Obce nemají se správou rozsáhlejší sítě, která prochází více katastry, větší zkušenosti. Obce by musely v tomto ohledu mezi sebou spolupracovat a koordinovat například sdílení techniky. Důležité však bude již od počátku celého procesu smluvně nastavit podmínky tak, aby byla jasná odpovědnost. V této oblasti lze navázat na příklady dobré praxe z jiných míst republiky, JMK. V této souvislosti je dobré zmínit i fakt, že jako relativně nejmenší riziko se jeví neochota obcí mezi sebou spolupracovat a tak případné počáteční nesnáze mohou být pozitivním přístupem obcí překonány.

6.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. 108: SWOT analýza volitelného tématu v SO ORP Pohořelice

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - ideální fyzickogeografické dispozice regionu pro bezmotorovou dopravu, - ochota obyvatel využívat bezmotorovou (převážně cyklistickou) dopravu, - zájem obcí o řešení bezmotorové dopravy - destinace stimulující cestovní ruch na území ORP (v.n. Nové mlýny, město Pohořelice,...) i v jeho blízkosti (Dolní Kounice, Pouzdřanská step, Mikulov, Židlochovice a Výhon,...). 	<ul style="list-style-type: none"> - některé silniční komunikace fungují jako bariéry – frekventované či nebezpečné úseky, - nedostatečná propojenost polních cest neumožňující kvalitní bezmotorové spojení, - nepropojené ORP mimosilniční dopravou jako brzda rozvoje regionu, z pohledu nemotorové dojížděky jak za každodenními potřebami (školy, zaměstnání, volný čas), tak i nárazovým cestovním ruchem, - finanční a organizační náročnost projektové přípravy i realizace investic do bezmotorové infrastruktury, - nedokončené pozemkové úpravy v části obcí ORP (zahájené: Odrovice, Šumice; bez úprav: Branišovice, Troskotovice).
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - využití vhodných dotačních titulů pro podporu bezmotorové dopravy – na tvorbu infrastruktury, osvěty, propagace i bezpečnosti, - vybudování bezpečnostních opatření na vhodných úsecích komunikací, - meziobecní spolupráce jako koordinační platforma i spojující prvek, - zapojení do sítě Asociace cykloměst, - zvýšení informovanosti a propagace lokálních cílů. 	<ul style="list-style-type: none"> - nepodpoření rozvoje bezmotorové dopravy dotační politikou státu, - nedostatečná legislativní, technická i právní podpora komplikující podmínky pro rozvoj bezmotorové dopravy, - rostoucí agresivita a neukázněnost účastníků silničního provozu zvyšující nebezpečí na silnicích, - náklady na udržitelnost infrastruktury.

Zdroj: Vlastní šetření, 2013 - 2014

Region Pohořelicka se ukazuje jako oblast velmi vhodná pro bezmotorovou dopravu. Především by to byla, s ohledem na charakter terénu, doprava cyklistická. Jejím rozvoji však může bránit nepropojenost komunikací, nedokončení pozemkových úprav a zejména investiční náročnost budování potřebné infrastruktury. Příležitostí je bezesporu meziobecní spolupráce, metodická podpora ze strany Asociace cykloměst a také využití vhodných dotačních titulů. Hrozbu pro rozvoj by mohla představovat změna politiky vedoucí ke snížení podpory bezmotorové dopravy, případně i rostoucí agresivita řidičů a neukázněnost účastníků silničního provozu.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Volitelné téma v ORP Pohořelice bylo zvoleno tak, aby respektovalo jak zadání Svazu měst a obcí tak především reálnou potřebu obcí daného územního obvodu. Mělo by směřovat primárně do oblastí výkonu samostatné působnosti, případně by se jednalo o oblasti, ve kterých se komunální sféra doposud příliš neangažovala, ale jejichž řešení považuje v místním kontextu za velmi potřebné. Zároveň byl brán ohled na to, aby toto téma mělo zřetelný rozvojový potenciál.

Na základě informací z regionu získaných během realizace projektu (a to jak v rámci činnosti týmu SMO, tak i v kooperaci s MAS Podbrněnsko, o. s.) bylo po diskusi představitelů obcí jednohlasně vybráno stávající téma, tedy „Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost“. Zástupci obcí zdůrazňovali potřebu vzájemné propojenosti a bezpečného cestování mezi obcemi pro všechny. Starosta Vranovic pak celou problematiku shrnul slovy: **„berme volitelné téma jako příležitost opravdu někam dojít a ne psát pouze pro papír.“**

Vzhledem k rovinatému charakteru terénu je správní obvod velmi vhodným místem pro rozvoj bezmotorové, zejména cyklistické dopravy. Ta může být nejen předmětem volnočasových aktivit, ale také ekologickou alternativou automobilové dopravy a především prostředkem každodenní dojížděky. Oblasti dojížděky můžeme dělit podle toho, kde leží, případně za jakým účelem do nich obyvatelé vyjíždí. Rozlišujeme tři typy cestování – každodenní (de facto náhrada automobilu, každodenní potřeby, zaměstnání, škola), volnočasový (nekaždodenní, především rekreační či turistická) a sportovní (za adrenalinem a výkony). V této analýze nás zajímají především první dva. Destinace, za nimiž předpokládané proudy bezmotorové dopravy směřují, jsou spojené především se zaměstnáním (především Pohořelice, ale i okolní města Rajhrad, Židlochovice, Hrušovany u Brna, či obce jako Branišovice, v nichž sídlí největší podniky), vzděláním (takřka každá obec má svou ZŠ), volným časem (např. SVČ Pohořelice, kroužky, sportovní oddíly apod.) či místním cestovním ruchem – tj. např. Nové Mlýny, Pohořelické rybníky, Niva řeky Jihlavy ale také nedaleké Dolní Kounice či Mikulov.

Nejvýznamnější dopravní tah územím tvoří komunikace R52 ve směru Brno - Pohořelice - Mikulov a silnice první třídy I/53 Pohořelice - Znojmo. Dále správním obvodem prochází silnice druhé třídy: II/381, II/395, II/396 a II/416. Ty jsou doplněny hustou sítí komunikací nižší třídy. Území je tak pokryto silniční sítí relativně hustě, tato síť však není v dobrém technickém stavu a trpí tranzitní dopravou, nutné jsou proto její rekonstrukce, modernizace a opravy.

Východní částí území prochází páteřní cyklostezka "Brno - Vídeň". Územím dále prochází známá Brněnská vinařská stezka a několik menších cyklotras. Některé obce v ORP nejsou cyklostezkami přímo napojeny na jádro regionu – město Pohořelice – a ani mezi sebou. Nejčastější je v regionu severojižní směr cyklistických tras. Ten však neodpovídá potřebě propojení částí regionu ORP mezi sebou (a i do okolních ORP). V návrhové části by tak měla být zohledněna potřeba stávající sítě doplnit a přizpůsobit její kvalitu ohledům na bezpečnou bezmotorovou dopravu.

Intenzita dopravy je zdaleka nejvyšší na třech nejvýznamnějších komunikacích (R52, I. 52, I. 53). Vyšší dopravní intenzitu pak ukazují i úseky silnic II. třídy z Pohořelice na Vranovice (č. 381) a Židlochovice (č. 416) a z Branišovic směrem na Olbramovice (č. 396). Bezpečnost na silnicích v SO ORP Pohořelice je silně ovlivněna hustým provozem na dálkových silnicích, kde je velká intenzita dopravy. To platí jak o silnici Brno-Vídeň (R52 a 52), tak i o silnici Pohořelice-Znojmo (53). Zvláště úsek Pohořelice-Mikulov je úsekem častých dopravních nehod. Další kritickou komunikací je silnice z Pohořelice na Přibice a z Ivaně na Mikulov. Mezi nebezpečná místa je nutno počítat i centra obcí, která vykazují rovněž vyšší počty přestupků a dopravních nehod. Dalšími nebezpečnými místy jsou nájezdy vedlejších

komunikací na dálkové hlavní silnici na Vídeň (R52) a Znojmo (53). Zde je statisticky i mezi lidmi velmi špatně vnímána křižovatka u Pohořelic mezi silnicí číslo 52 vedoucí na Mikulov a komunikace číslo 381 ve směru z Vlasatic na Přibice. Při plánování nemotorové dopravy tak bude vhodné vyhnout se těmto frekventovaným a nebezpečným úsekům.

Kromě těchto výsledků analýzy byly v textu shromážděny i relevantní faktické podklady zohledňující stávající možnosti budování infrastruktury potřebné pro bezpečnou bezmotorovou dopravu – typy vedení cyklodopravy, značení, povrchy i přibližné ceny budování takové infrastruktury, a to včetně některých příkladů realizace, které mohou sloužit jako vodítko pro další práci a rozhodování. Analytické podklady zahrnují i prezentaci možností, kde lze na tyto aktivity čerpat finanční prostředky.

Závěry analýz (analýza finanční, rizik, skupin i SWOT) ukázaly na základní aspekty, jež je třeba brát na zřetel. Dle finanční analýzy nyní náklady obcí na dopravu po několika letech opět rostou. Analýza zdrojů ukazuje, že v případě ochoty existuje řada možností, odkud lze potřebné prostředky čerpat. Nejvýznamnějšími aktéry jsou v hodnocení skupin jednoznačně obyvatelé (uživatelé cest) a obce. Obě tyto skupiny mají zájem o bezpečnou nemotorovou dopravu v regionu. Nejvýznamnějším rizikem této aktivity je riziko finanční. Konkrétně riziko, že nebude dostatek peněz na vybudování celé sítě a na údržbu stezek a tras. Bude také nutné, aby si obce nastavily pravidla a platformu vzájemné spolupráce. Obce by také musely spolupracovat na organizačním zajištění - koordinovat například sdílení techniky. V této souvislosti je však dobré zmínit právě fakt, že jako nejmenší riziko se jeví neochota obcí mezi sebou spolupracovat. Nicméně, bude třeba tuto spolupráci zaštitit takovým způsobem, aby byla jasná odpovědnost. SWOT analýza dále poukázala na riziko plynoucí z nepropojenosti komunikací jako limitu bezpečné dostupnosti mezi obcemi mimo hlavní dopravní tahy a též z nedokončení pozemkových úprav. Příležitostí k jejich eliminaci může být zmiňovaná meziobecní spolupráce, dále i metodická podpora ze strany Asociace cykloměst a využívání vhodných dotačních titulů. Hrozbu pro rozvoj by mohla představovat změna politiky (ať na státní či na místní úrovni) vedoucí ke snížení podpory bezmotorové dopravy.

V návrhové části tak bude třeba vyjasnit to, jakým způsobem budou řešeny problémové body, jako otázka trasování (kudy?), otázka finanční (z jakých zdrojů: vlastní/dotace?; přes koho: DSO, MAS, obce...?), ale i otázka toho, jakým způsobem bude vůbec doprava vedena (jaký typ dopravy? po jaké parcele? jaký charakter cesty?) a jak bude příslušná infrastruktura vybavena (mobiiliář, dopravní a místní značení). Toto vše spolu navzájem souvisí, bude tak třeba jednotlivé aspekty neoddělovat, ale řešit je společně a v logických krocích či etapách.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. V těchto fokusních skupinách byli zahrnuti zástupci obcí, odborníci, důležití aktéři (např. ředitelé zařízení) v regionu, vedoucí odborů MěÚ Pohořelice, místní akční skupiny a dalších z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na vybrané volitelné téma.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

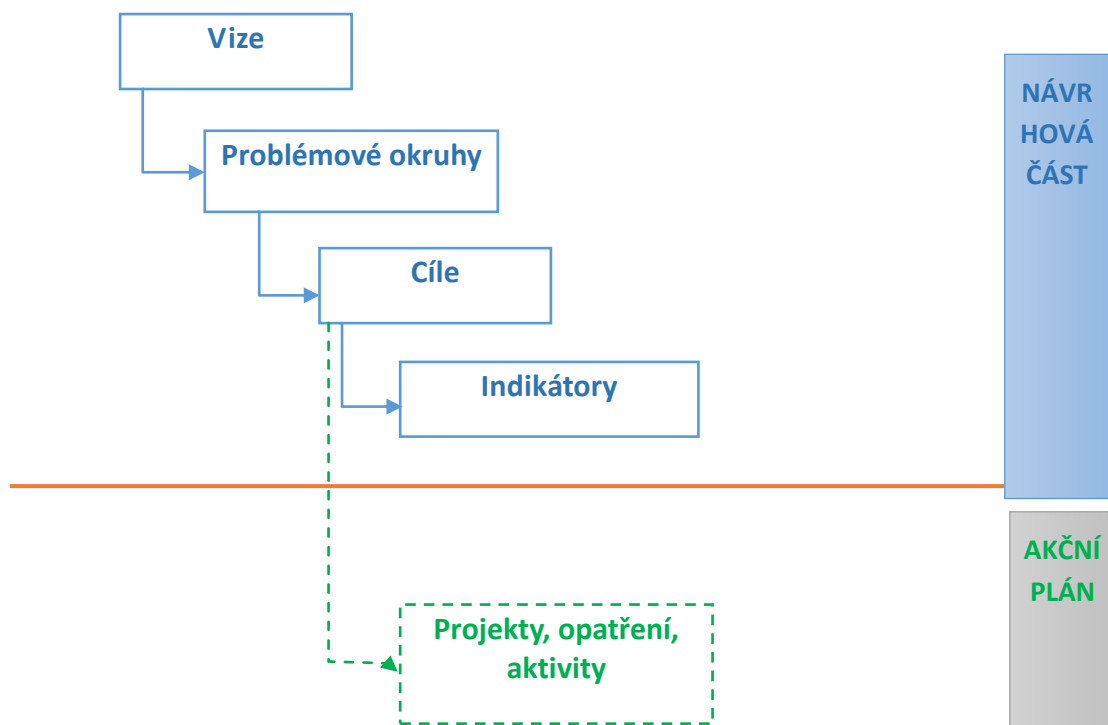
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Správní obvod ORP Pohořelice je regionem, v němž si obce navzájem pomáhají, spolupracují a doplňují se.		
<p>Obce v území společně dbají na kvalitní a dosažitelné formální i neformální vzdělání obyvatel všech věkových skupin. Všem sociálním skupinám pak na základě komunitního plánování a dostupné sociální infrastruktury zaručí pomoc i potřebné informace v nejrůznějších životních situacích. Prostřednictvím racionálního nakládání s odpady a podporou environmentálního vzdělávání a osvěty dbá Pohořelicko o své životní prostředí.</p> <p>Vzájemné kontakty mezi obcemi, jak pomocí společenských a volnočasových aktivit, tak i dobrého a bezpečného spojení, umožní zvýšení kvality života a lepší využití potenciálu regionu. Vznikne tak dostupný, atraktivní a živý region.</p>		
Problémový okruh 1		
Nedostatečné propojení území ORP Pohořelice bezpečnou bezmotorovou dopravou		
Indikátor 1.A		
Hustota dopravní sítě značené jako cyklostezka nebo cyklotrasa		
Cíl 1.1		
Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost	Zlepšení propojenosti obcí v SO ORP Pohořelice pomocí cyklostezek a cyklotras	Cíl 1.2
	Indikátor 1.1.A	Indikátor 1.2.A
	Délka nově zkolaudovaných cyklostezek	Počet provedených informačních kampaní
	Indikátor 1.1.B	Indikátor 1.2.B
	Délka nově vyznačených cyklotras	Délka nově vyznačených cyklotras

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize regionu ORP Pohořelice

Správní obvod ORP Pohořelice je regionem, v němž si obce navzájem pomáhají, spolupracují a doplňují se.

Obce v území společně dbají na kvalitní a dosažitelné formální i neformální vzdělání obyvatel všech věkových skupin. Všem sociálním skupinám pak na základě komunitního plánování a dostupné sociální infrastruktury zaručí pomoc i potřebné informace v nejrůznějších životních situacích. Prostřednictvím racionálního nakládání s odpady a podporou environmentálního vzdělávání a osvěty dbá Pohořelicko o své životní prostředí.

Vzájemné kontakty mezi obcemi, jak pomocí společenských a volnočasových aktivit, tak i dobrého a bezpečného spojení, umožní zvýšení kvality života a lepší využití potenciálu regionu.

Vznikne tak dostupný, atraktivní a živý region.

Slogan regionu

Pohořelicko, vaše místo pro život.

V rámci volitelného tématu Cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost v SO ORP Pohořelice byl vydefinován jediný problémový okruh. Jedná se o nedostatečnou propojenost území ORP bezmotorovou dopravou. Okruh vychází z analytické části zkoumající datové informace, byl definován i na základě rozhovorů se starosty a odborníky v regionu, a především navazuje na diskusi, která proběhla na prvním oficiálním setkání představitelů obcí ORP. Při jeho formulaci byla zohledněna jak SWOT analýza, tak i definované návrhy řešení vycházející z analytické části. Blíže k tomuto okruhu bude uvedeno v následujícím textu.

Problémový okruh:

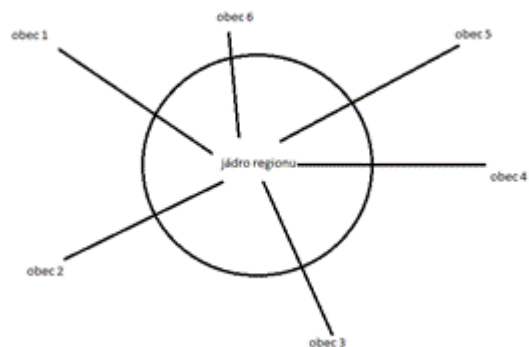
Nedostatečné propojení území ORP Pohořelice bezpečnou bezmotorovou dopravou

Nedostatečné propojení území ORP Pohořelice bezpečnou bezmotorovou dopravou

Věcné argumenty

Tento problémový okruh reaguje na analytické podklady, výstupy z analýz rizik, skupin i SWOT a na požadavky zaznívající z regionu ORP Pohořelice.

Region SO ORP Pohořelice je oblastí vhodnou pro rozvoj bezmotorové dopravy, přičemž především cyklistická doprava zde má tradici a po jejím rozvoji je i (dle šetření provedených MAS či týmem SMO) poptávka. V regionu však probíhá několik dopravně intenzivně využívaných komunikací, které propojenost znesnadňují a působí jako bariéry. Navíc je síť cyklostezek orientovaná především v severojižním směru a dostředivé cesty z obcí (směrem na jádro regionu – město Pohořelice), či jiné trasy v ní již nejsou tolik časté. Ideální se momentálně jeví síť komunikací, která obkružuje region, přičemž se vyhýbá Pohořelicím (jádro regionu), ale zároveň je radiálně napojuje (viz vložené zjednodušené schéma) na okolní obce (obce 1 – n). To však předpokládá vyřešení řady sporných otázek.

Příčiny problému

Jednou z příčin tohoto stavu je jednak zvyšování dopravní intenzity, jednak ale i rostoucí popularita bezmotorové dopravy jako alternativy individuální automobilové dopravy. Dalším problémovým bodem je nedostatek vůle k řešení těchto otázek, ale též majetkoprávní problémy a především nedostatek finančních prostředků.

Majetkoprávní problémy znamenají především nedořešené komplexní pozemkové úpravy na území celého ORP. Otázku potřebných pozemků je možné řešit více způsoby (prodej, výměna, zřízení věcného břemene, atd.). Do této problematiky zasahuje i nutnost jednat s vlastníkem (a znát jej) pozemků, která může proces výrazně komplikovat.

Finanční prostředky slibuje řada dotačních titulů, ty je však třeba vhodně využívat, navíc kalkulovat i s případnou spoluúčástí. Je nutné vyřešit i otázku, kdo bude nositelem dotace (obce, DSO, MAS) a jak budou v regionu rozděleny s tím související role. Tedy, kdo bude mít například odpovědnost za udržitelnost, péči, propagaci atp.

Důsledky neřešení problému

Neřešení tohoto problému může vést jednak ke zvyšování nehodovosti v regionu, ale též i k nevyužívání jeho potenciálu. Zvýšení nehodovosti souvisí jednak se zvyšujícím se provozem i zájmem o cyklistiku, ale i s neukázněností účastníků silničního provozu.

Navíc může neřešení bezmotorové dopravy působit tlak na veřejnou dopravu i na rozpočty (podpora veřejné dopravy, nutnost infrastruktury pro automobily,...).

Pokud bude chtít být Pohořelicko, tak jak bylo řečeno ve Vizi, atraktivní místo pro život, je třeba, aby dbalo na možnosti se rozvíjet, opomenutí této moderní oblasti by mohlo růst atraktivity blokovat. Rozvíjení vztahu veřejnosti ke sportu či pohybu obecně je bezesporu jedním z prvků kladné image oblasti.

Nedostatečná podpora integrace regionu (právě pomocí této „neformální“ dopravy) se může odrazit i na pocitu sounáležitosti s regionem, jeho poznání a identitě obyvatel a ovlivnit tak výrazně rozvoj subjektivně pojímané kvality života v oblasti.

Indikátory výsledku:

- Hustota dopravní sítě značené jako cyklostezka nebo cyklotrasa

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	NEDOSTATEČNÉ PROPOJENÍ ÚZEMÍ SO ORP POHOŘELICE BEZPEČNOU BEZMOTOROVOU DOPRAVOU
Cíl 1.1	Zlepšení propojenosti obcí v SO ORP Pohořelice pomocí cyklostezek a cyklotras
Popis cíle	Region SO ORP Pohořelice je oblastí vhodnou pro rozvoj bezmotorové dopravy, přičemž především cyklistická doprava zde má tradici a po jejím rozvoji je i (dle šetření provedených MAS či týmem SMO) poptávka. V regionu však probíhá několik dopravně intenzivně využívaných komunikací, které propojenost znesnadňují a působí jako bariéry. Navíc je síť cyklostezek orientovaná především v severojižním směru a dostředivé cesty z obcí (směrem na jádro regionu – město Pohořelice), či jiné trasy v ní již nejsou tolik časté. Jako ideální se jeví síť komunikací, která obkružuje region, přičemž se vyhýbá Pohořelicím, ale zároveň je radiálně napojuje na okolní obce a spojuje co nejprůměří i lokální turistické cíle.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza legislativních náležitostí stavby a provozu cyklostezek • analýza nároků na smluvní ošetření a vypořádání pozemků potřebných pro navržené trasy • analýza nejvhodnějšího právně smluvního zajištění budovaných cyklostezek a úpravy komunikací – forma DSO, smlouvy mezi obcemi, ... • zpracování návrhu smluvního řešení mezi jednotlivými obcemi účastníckými se na provozu cyklostezek <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • dotační audit • analýza pořizovacích nákladů • analýza provozních nákladů • zpracování variant řešení pro různá množství obcemi uvolněných investičních nákladů <p>C.1 Věcné podklady</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza trasování • stanovení etap realizace, prioritizace tras • organizační a personální zabezpečení, správcovství, údržba, kompetence <p>D.1 Propagace a zapojení obyvatel regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvěta a popularizace nemotorové dopravy mezi obcemi
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Délka nově zkolaudovaných cyklostezek • Délka nově vyznačených cyklotras
Správce cíle	<i>Martina Dominová (starosta obce Pasohlávky)</i>

Problémový okruh 1	NEDOSTATEČNÉ PROPOJENÍ ÚZEMÍ SO ORP POHOŘELICE BEZPEČNOU BEZMOTOROVOU DOPRAVOU
Cíl 1.2	Vytvoření lokálního značení zaštiťujícího síť bezpečných cest
Popis cíle	<p>Region SO ORP Pohořelice je oblastí vhodnou pro rozvoj bezmotorové dopravy, přičemž především cyklistická doprava zde má tradici a po jejím rozvoji je i (dle šetření provedených MAS či týmem SMO) poptávka.</p> <p>Společně s tvorbou sítě cest bude třeba vytvořit i platformu, která ji zaštití.</p> <p>Jako optimální způsob se jeví zavedení lokální značky, která bude označovat bezpečné cesty pro bezmotorovou dopravu. Ta by měla, po dohodě s příslušnými institucemi navazovat či případně doplňovat stávající značení.</p> <p>Navrhujeme značení „Bezpečně Pohořelickem“, to je však vhodné konzultovat i s obyvateli regionu.</p> <p>Značení cest touto značkou by mělo propojovat významné cíle vyjížděky (obce v regionu) s cíli dojížděky – školy, pracoviště, úřady a další (včetně volnočasových destinací).</p> <p>Kromě konzultace názvu bude vhodné upřesnit i cíle – což již naplňuje cíl 1 (analýza trasování).</p> <p>Velmi důležitou součástí tvorby této značky bude její propagace. Ta bude zaměřena co nejširěji, tak aby zasáhla pokud možno všechny generace i skupiny v regionu a ukázala smysl a užitek plynoucí z užívání cest vytvořených pod značkou „Bezpečně Pohořelickem“.</p> <p>Výsledkem bude především větší ochota a důvěra používat vytvořenou síť cest a také obecně lepší image regionu.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza legislativních náležitostí značení cyklostezek • analýza nároků na smluvní ošetření značení, případné vypořádání pozemků potřebných pro navržené značení • analýza požadavků na provedení a kvalitu dopravního značení • analýza nejvhodnějšího právně smluvního zajištění budovaného značení (vlastník, správa, opravy apod.) • zpracování návrhu smluvního řešení mezi jednotlivými obcemi účastníky se tvorby značení (a souvisejícího provozu cyklostezek) <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • dotační audit • analýza pořizovacích nákladů • analýza provozních nákladů <p>C.1 Věcné podklady</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza umístování značek • stanovení etap realizace, prioritizace tras k vyznačení • organizační a personální zabezpečení, správcovství, údržba, kompetence <p>D.1 Propagace a zapojení obyvatel regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvěta a popularizace nemotorové dopravy mezi obcemi • vytyčení a zpřístupnění lokálních cílů • vytvoření lokální značky „Bezpečně Pohořelickem“ • konzultace s veřejností, informační kampaň

Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> Počet provedených informačních kampaní Délka nově vyznačených cyklotras
Správce cíle	Martina Dominová (starosta obce Pasohlávky)

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nedostatečné propojení území SO ORP Pohořelice bezpečnou bezmotorovou dopravou		
Číslo indikátoru	1.A		
Název indikátoru	HUSTOTA DOPRAVNÍ SÍTĚ ZNAČENÉ JAKO CYKLOSTEZKA NEBO CYKLOTRASA		
Měrná jednotka	km / km ²		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0,26 (pro cca 50 km)	0,31 (pro cca 60 km)
Skutečnost	0,237 (pro současných 46,43 km)		
Popis měřítka:	Indikátor je souhrnným ukazatelem množství dopravní infrastruktury vhodné a využitelné pro bezmotorovou dopravu (cyklodopravu, inline) v SO ORP Pohořelice. Jedná se o klasický ukazatel dávající do souvztáhnosti délku sítě a rozlohu SO ORP.		
Metodika a výpočet:	$x = \frac{\text{délka cyklostezek} + \text{délka cyklotras}}{\text{rozloha SO ORP Pohořelice}}$		
Zdroj čerpání dat:	Mapa komunikací, GIS ORP Pohořelice, Odbor regionálního rozvoje a stavební odbor MěÚ Pohořelice		

Cíl	Zlepšení propojenosti obcí v SO ORP Pohořelice pomocí cyklostezek a cyklotras		
Číslo indikátoru	1.1.A		
Název indikátoru	DÉLKA NOVĚ ZKOLAUDOVANÝCH CYKLOSTEZEK		
Měrná jednotka	Kilometry cyklostezek v SO ORP Pohořelice		
Správce měřítka	Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2 km nově zkolaudovaných cyklostezek	8 km nově zkolaudovaných cyklostezek
Skutečnost	Nebyla zkolaudována žádná nová cyklostezka		
Popis měřítka:	O kvalitě sítě pro bezpečnou nemotorovou dopravu vypovídá i délka cyklostezek v území. Cyklostezky vedené mimo tělesa silničních komunikací poskytují patrně nejbezpečnější způsob dopravy pro cyklisty, chodce nebo bruslaře. Nevýhodou je ale jejich vysoká finanční náročnost. Z důvodu zjišťování kvality sítě je vhodné tento indikátor sledovat.		
Metodika a výpočet:	Délka samostatných cyklostezek v km vedených mimo těleso silniční komunikace		
Zdroj čerpání dat:	Mapa komunikací, GIS ORP Pohořelice, Odbor regionálního rozvoje a stavební odbor		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
<i>Dosud nestanoveno</i>

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zlepšení propojenosti obcí v SO ORP Pohořelice pomocí cyklostezek a cyklotras	Martina Dominová (starosta obce Pasohlávky)
1.2	Vytvoření lokálního značení zaštiťujícího síť bezpečných cest	Martina Dominová (starosta obce Pasohlávky)

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
Všechny indikátory obsažené ve strategii		Ing. Ivana Kohútová (regionální rozvoj, městský úřad Pohořelice)

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu

s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

6.4.1. Shrnutí

Nemotorová doprava v SO ORP Pohořelice a její rozvoj byly zvoleny jako vhodné volitelné téma, na kterém se shodlo první oficiální setkání představitelů obcí. V rovinatém terénu jižní Moravy je vzhledem k omezené vhodné infrastruktuře na Pohořelicku toto téma logickou volbou.

Na základě vytvořených analytických podkladů i dalších vstupů z regionu byl definován problémový okruh, jenž by měl být v oblasti rozvoje nemotorové dopravy řešen. Tato oblast se podrobněji strukturuje na cíl, který by měl přispět k řešení zmíněného problémového okruhu. Tento cíl má svého gestora – správce – který bude hlídat jeho naplňování. K tomu mu napomáhá definovaná sada indikátorů sledujících vývoj postupu při řešení určených priorit a prioritních oblastí.

V analytické části dokumentu byl posuzován stav, ve kterém se infrastruktura a stav nemotorové dopravy v SO Pohořelice nacházely. Ze získaných statistických dat od Policie ČR, od obcí, Katastrálního úřadu, z územních plánů a z dalších dat byly učiněny závěry, které byly konfrontovány se stavem na katastrech obcí, jak jej vidí starostové a například i pracovník stavebního odboru na Městském úřadě v Pohořelicích. Z uvedeného byla akcentována potřeba rozvoje nemotorové dopravy do škol, zaměstnání a za zábavou, pro trávení aktivního volného času. Velkým problémem je nemožnost na kole bezpečně absolvovat cestu mezi většinou obcí v SO ORP. Poptávka po bezpečných a časově ekonomických cyklostezkách a cyklotrasách je značná. V dokumentu byla nashromážděna řada podpůrných argumentů pro vhodnost řešení nevyhovující situace. Byla provedena rešerše možných řešení trasování, povrchů, značení a doprovodného vybavení. Současné napojení Pohořelicka na páteřní síť cyklostezek není nikterak významné a dálková cyklostezka Brno-Vídeň zasahuje jen na katastr několika málo obcí. Rozvoj bezpečné nemotorové dopravy je proto výzvou pro spolupráci obcí navzájem. Jedná se však stále o značně nákladnou investici, která si vyžádá koordinaci, spolupráci a vstřícnost majitelů pozemků, obcí i aktivní přístup k dotačním titulům, ze kterých by bylo možné zamýšlené projekty realizovat.

Zjištěnými problémovými okruhy jsou „nedostatečné propojení území SO ORP Pohořelice bezpečnou bezmotorovou dopravou“. Okruh se zaměřuje na rozvoj sítě cyklostezek a cyklotras a to jak značením, úpravou tak především budováním nových stezek. Navrhovaná řešení jsou obsahem jednoho cíle. Gestorem tohoto cíle je starostka obce Pasohlávky (Martina Dominová).

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Tvorba analytické části strategie byla završena dne 22. 5. 2014 na prvním oficiálním setkání představitelů obcí ORP Pohořelice. Zde byla zástupcům obcí prezentována první (analytická) část budoucí strategie a také vytvořené nástiny návrhů řešení zjištěných problémů. Analytická část poté prošla oponenturou ze strany SMO a úpravou na již definitivní verzi. Prezentované nástiny řešení pak sloužily jako základ pro tvorbu a směřování druhé – návrhové – části strategického dokumentu.

Návrhová část strategie tedy byla tvořena především v druhém pololetí roku 2014. Postup, který vedl k její současné podobě, sestával z řady kroků, metodicky řízených ze strany Svazu měst a obcí ČR. Prvním z kroků bylo definování tzv. Vize, tedy stručně formulovaného stavu, jehož chce region prostřednictvím strategie v časovém horizontu její realizace dosáhnout. Tu následovalo definování Problémových okruhů, neboli oblastí v nichž je třeba nějakým způsobem intervenovat tak, aby bylo dosaženo požadovaného stavu. V rámci těchto okruhů pak byly konkretizovány tzv. Cíle, neboli šířeji pojatá řešení definovaných problémů. Návrhovou část pak završilo vytvoření soustavy Indikátorů, jimiž se měří efektivita naplňování stanovených Cílů a řešení Problémových okruhů.

K vytvoření návrhové části významně napomohla spolupráce odborného týmu v regionu s místními aktéry i metodické vedení zvenčí (SMO, případně i kooperace s dalšími ORP, MAS, atd.). Významným prvkem, který se podílel na tvorbě této části strategie, byla tzv. fokusní skupina. Ta se několikrát sešla s týmem, aby připomínkovala a pomáhala spoluvytvářet obsah návrhové části i další postup prací. Vyskytovali se v ní zástupci obcí, odborníci, důležití aktéři (např. ředitelé zařízení) v regionu, vedoucí odborů MěÚ Pohořelice, místní akční skupiny a další. Na závěr celého procesu pak byla tato návrhová část představena starostům obcí ORP Pohořelice na setkání starostů dne 9. 12. 2014, kde byli vyzváni k dodání posledních připomínek.

Při tvorbě návrhové části v oblasti rozvoje bezpečné bezmotorové dopravy velmi významně napomohl pracovník stavebního odboru města Pohořelice pan Pavel Bravenec, dále i konzultace se zástupci organizací zabývajícími se rozvojem cyklistické dopravy (Cyklistická akademie a národní koordinátor pro rozvoj cyklodopravy pan Martinek) a diskuze probíhaly i s některými představiteli obcí a téma bylo diskutováno i na setkáních organizovaných SMO ČR k volitelnému tématu, kde byly zajímavé podněty od obcí, které již mají větší realizace cyklostezek zdárně za sebou. Zároveň byl odborný tým na konci roku 2014 zapojen i do tvorby ITI brněnské metropolitní oblasti, kde čerpal další informace, konzultoval své náměty a také získával kontakty. Pracovníci týmu projektu PMOS SMO ČR dále konzultovali své záměry a postřehy s okolními týmy z blízkých ORP (zejména Židlochovice a Šlapanice) a s v regionu fungující MAS Podbrněnsko.

Prvotní návrh této části vytvořil analytik týmu Martin Braun ve spolupráci s koordinátorem Jakubem Jaňurou a analytičkou Ivou Brůchovou. Každý individuální návrh rozdělený do jednotlivých postupů zpracování byl následně předložen celému týmu SMO k připomínkám. Výsledek byl poté prezentován fokusní skupině ke konzultaci. Konečná podoba návrhové části byla předložena na setkání starostů, které se konalo v prosinci. K oblasti odpadového hospodářství nebyly obdrženy žádné připomínky.

6.5. Přílohy

6.5.1. Rozdělení povrchů komunikací pro bezmotorovou dopravu dle krytové vrstvy

Materiály a tloušťky jednotlivých vrstev krytu a podkladních a ochranných vrstev lze volit dle Katalogu vozovek z TP 170 – Navrhování vozovek pozemních komunikací ale můžeme využít i jiné metodiky a softwaru k tomu určené.

Je třeba vždy důkladně zohlednit mnoho faktorů, které mají vliv na volbu vhodného konstrukčního typu a skladby navrhované vozovky v konkrétních místech staveb (technické, technologické, ekologické aj.)

A, Asfaltové krytové vrstvy

Jedná se o kryt, který je tvořen jednou nebo více vrstvami z asfaltové směsi. Směs má různé vlastnosti ale také i kvalitu a tloušťku. Pojivem frakcí kameniva je asfalt. Asfaltový povrch je možný provést ve třech variantách:

- Asfaltový beton AB – asfaltová směs s plynulou čarou zrnitosti
- Obalované kamenivo OK – směs blížíci se nejvíce asfaltovému betonu
- Barevné asfaltové směsi – upravení barvy asfaltové směsi přidáním různých chemických látek, kterými na základě jejich poměru lze dosáhnout jakéhokoliv barevného odstínu

B, Dlážděné krytové vrstvy

Jedná se o kryt, který se skládá z dlažebních prvků či dílců pokládaných do ložné vrstvy. Dlažbu tedy tvoří řezaný přírodní materiál (žula, andezit, syenit), nebo vibrolisovaný cementový beton, konglomerovaný kámen, případně recyklovaný plast, který je vhodný spíše ke zpevnování a zatravnění ploch. Pro cyklistické komunikace je vhodnější zvolit dlažbu z přesných cementových prvků (zámková dlažba bez zkosených horních hran). Dosáhneme tím vysoce komfortního a rovného povrchu vhodného pro široké spektrum uživatelů. Rozlišujeme tyto druhy dlážděných krytových vrstev:

- Dlažba z přírodního kamene – jde o klasickou dlažbu, která se vyrábí řezáním nebo štípáním. Nejosvědčenějším materiálem je u nás žula
- Dlažba z cementového betonu (zámková dlažba) – jedná se o různé tvary prvků, kde jejich rozmanitým kladením a barevným odlišením můžeme dosáhnout zdůraznění funkčnosti části pozemních komunikací, estetického účinku, a dalších nových přínosů

Pro zcela hladké a rovné plochy cyklostezek se využívají převážně dlažby bez fazetky.

C, Cementobetonový kryt

Tento kryt je jednovrstvý. Je tvořen speciálním betonem s ocelovou výztuží a pro navýšení odolnosti vůči mrazu a rozmrazovacích prostředků jsou přidávány provzdušňovací přísady. Cementobetonové kryty mají vyšší životnost než asfaltové kryty. Nemění svůj tvar, povrchovou strukturu a jsou odolné vůči kořenovým systémům přilehlých stromů a keřů. Tyto kryty mají vyšší životnost a nepotřebují obrubníky. Jsou tedy i ekonomicky přijatelnější díky menším nákladům na údržbu. Další výhodou je, že na jeho světlém povrchu se v noci umělé osvětlení odráží (vozovka se „rozsvěcuje“).

D, Ostatní typy krytů

Volba některého jiného typu krytu, než již výše zmíněných, závisí především na místních podmínkách a požadavcích na ekonomickou nenáročnost.

- **Kalený štěrk** – vrstva vzniklá z kamenné kostry po prolití zavibrování kalící malty. Použití této vrstvy je vhodné pro extravilánové komunikace jako jsou polní a lesní cesty. Tato vrstva není odolná vůči těžké nákladní dopravě
- **Penetrační makadam** – vrstva vzniklá z kamenné kostry po prolití asfaltovým pojivem a následném zaplnění povrchových mezer rozprostřeným a zhutněným drceným kamenivem. Tato vrstva je využívána pro více zatížené vozovky. Ve srovnání s kaleným štěrkem je ekonomicky náročnější ale za to pevnější.
- **Asfaltové nátěry** – jedná se o tenké asfaltové vrstvy, u kterých se asfaltové pojivo a kamenivo nanášejí následně po sobě. Nejprve asfaltová emulze a následně kamenivo úzké frakce. Využívají se jako údržbová technologie pro utěsnění stávajících krytů (např. v případě narušení povrchu trhlinami)
- **R-materiál** – jedná se o materiál z vyfrézované asfaltové směsi. Využívá se především při lokální dostupnosti recyklovaného materiálu
- **Glorit** – jde o stabilizační prostředek, který společně s cementem a recyklovaným původním materiálem poslouží pro výstavbu a zpevnění cest, stezek a cyklostezek. Použití gloritu šetří náklady i životní prostředí (princip recyklace původního materiálu, není nutné ho odvážet ani dovážet, půda, která je znečištěná chemikáliemi se použitím Gloritu neutralizuje), zaručuje vyšší pevnost cest, vysokou mrazuvzdornost, delší životnost, šetrný přístup k životnímu prostředí, rychlou dobu výstavby a i nižší cenu.
- **Dorosol** – směsné hydraulické pojivo pro zlepšení soudržných zemin. Výhody pojiva jsou např., že toto pojivo lze využít téměř na všechny typy zeminy, větší odolnost vůči mechanickým a fyzikálním jevům, snižování vlhkosti půdy a naopak zvyšování odolnosti vůči mrazu, vysoká únosnost.
- **Systém GUTZWILLER** – je metoda, která má 4 fáze pracovního postupu. Cesty se kypříčem rozryjí a následně se nově promíchají (dojde k novému a kvalitnějšímu spojení podloží a vozovky), dále dojde k předrcení volně ležícího kameniva, následně k planýrování a nakonec k hutnění. Tato metoda renovace polních a lesních cest systémem GUTZWILLER je až o 30 procent levnější oproti klasickým postupům

Nestmelené vrstvy

Nestmelené vrstvy se používají především jako podkladní vrstvy, jejichž funkcí je především přenášení zatížení od dopravy a dále je roznášet do podloží. Pro jejich konstrukci se využívají materiály s vysokou smykovou pevností, kterou vykazují zvláště drcené kamenivo.

Typy nestmelených podkladních vrstev:

- MZ mechanicky zpevněná zemina se přidává do spodních podkladních vrstev
- ŠP štěrkopísek se používá do ochranné vrstvy určené pro ochranu vozovky před účinky promrzání a zvyšuje tloušťku vrstev z nenamrzavých materiálů
- ŠD štěrkodrt' je nejběžnější používaná nestmelená podkladní vrstva, která se získává drcením přírodního kamene
- MZK mechanicky zpevněné kamenivo je nejkvalitnější podkladní vrstva. Povrch tohoto kameniva je nutno opatřit postříkem vzhledem k povětrnostním vlivům.

Po doplnění a položení podkladové vrstvy následuje položení pojezdové vrstvy např. ostrohranným pískem.

Zdroj: Technologie konstrukcí cyklistických komunikací

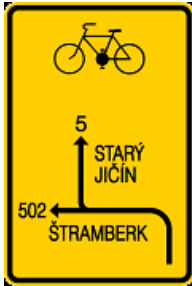

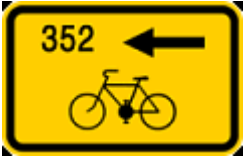

Technologie konstrukcí cyklistických komunikací 2011 uvádí, že pro **odhad finančních nákladů** na zbudování cyklostezky je třeba vzít v úvahu stavební náklady cyklostezky samotné, dále náklady na přípravu a náklady na výkup pozemků pro cyklostezku.

V průměrných podmínkách, při běžné konfiguraci terénu a bez inženýrských objektů jsou průměrné ceny (v cenové úrovni 2008) včetně obvyklých zemních prací, obrubníků, dopravního značení a za předpokladu vyhovujícího podloží následující:

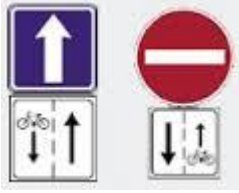
CYKLOSTEZKA S ASFALTOVÝM POVRCHEM	810,- Kč/m ²
Při šířce 3,0 m tedy	2 430,- Kč/mb
CYKLOSTEZKA Z DLÁŽDĚNÝM POVRCHEM	970,- Kč/m ²
Při šířce 3,0 m tedy	2 910,- Kč/mb
CYKLOSTEZKA S NEZPEVNĚNÝM POVRCHEM	590,- Kč/m ²
Při šířce 3,0 m tedy	1 770,- Kč/m ²

6.5.2. Seznam cyklistických značek

Užití dopravních značek vychází zejména ze zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 30/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Další podrobnosti o užití, umístění a provedení značek upravují ČSN EN 12899-1, ČSN EN 1436, TP 65, TP 100, TP 133, TP 169, VL 6.1 a VL 6.2.

INFORMATIVNÍ ZNAČKY SMĚROVÉ:		
<p>IS 18a/b</p> <p>Kilometrovník</p>	<p>IS 20</p> <p>Návěst před křižovatkou</p>	<p>IS 21a</p> <p>Směrová tabulka (přímo)</p>
<p>IS 21b</p> <p>Směrová tabulka (vlevo)</p>	<p>IS 21c</p> <p>Směrová tabulka (vpravo)</p>	<p>IS 19a/19c</p> <p>Směrová tabule pro cyklisty s jedním cílem</p>
<p>IS 19b/19d</p> <p>Směrová tabule pro cyklisty se dvěma cíly.</p>		

INFORMATIVNÍ PROVOZNÍ:	
	<p>IP 7</p> <p>„Přejezd pro cyklisty“ (Cyklista nemá na rozdíl od chodců přednost!)</p>

PŘÍKAZOVÉ ZNAČKY:		
<p>C 8a</p> <p>„Stežka pro cyklisty“ (příkazová značka)</p>	<p>C 8b</p> <p>„Konec stežky pro cyklisty“</p>	<p>C 9a</p> <p>„Stežka pro chodce a cyklisty“ (příkazová značka, cyklisté i chodci mají společný pruh)</p>
<p>C 9b</p> <p>„Konec stežky pro chodce a cyklisty“</p>	<p>C 10 a</p> <p>„Stežka pro chodce a cyklisty“ (příkazová značka, cyklisté a chodci mají oddělené pruhy)</p>	<p>C 10b</p> <p>„Konec stežky pro chodce a cyklisty“</p>
<p>C 14a</p> <p>Příkaz "Cyklisto sesedni z kola"</p>	<p>C 14b</p> <p>konec příkazu "Cyklisto sesedni z kola"</p>	<p>IP 20a, IP 20b</p> <p>„Vyhrazený jízdní pruh“, „Konec vyhrazeného jízdního pruhu“</p>
<p>E 12a, E12 b</p> <p>Označení jednosměrné pozemní komunikace s provozem cyklistů v protisměru</p>		

VÝSTRAŽNÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY:
<p>B8</p> <p>Výstražná značka upozorňující na pohyb cyklistů na silnici</p>

VODOROVNÉ ZNAČENÍ PRO CYKLISTY:		
V8 	V 14 	V 19
„Přejezd pro cyklisty“	„Jízdní pruh pro cyklisty“	„Prostor pro cyklisty“

SIGNÁLY	
S10a Signál pro cyklisty se znamením „STŮJ“	11a Signál pro chodce a cyklisty se znamením „STŮJ“
S10b Signál pro cyklisty se znamením „POZOR“	11b Signál pro chodce a cyklisty se znamením „POZOR“
S10c Signál pro cyklisty se znamením „VOLNO“	11c Signál pro chodce a cyklisty se znamením „VOLNO“

CYKLOTURISTICKÉ ZNAČENÍ:	
Cykloturistická značka a šipka	
	Cykloturistická směrovka

Zdroj: TP 179, CyklistikaKrnov.com, 2014

6.5.3. Schéma dopravní sítě v ORP Pohořelice

Zdroj: JMK, Odbor územního plánování MěÚ Pohořelice, 2014

Pozn.: Legenda:

- červená barva – stávající cyklostezky
- oranžová – místní komunikace
- hnědá – účelové komunikace
- tmavě fialová – silnice III. třídy
- světle fialová – silnice II. třídy
- růžová – silnice I. třídy
- purpurová – rychlostní komunikace
- modrá – železniční koridor
- tmavě modrá – železniční vlečka (Pohořelice – Vranovice)

6.5.4. Schéma sítě cyklostezek v ORP Pohořelice

Zdroj: JMK, Odbor územního plánování MěÚ Pohořelice, 2014
Pozn.: Legenda: červená barva – stávající cyklostezky
podklad – ortofoto mapa regionu

6.5.5. Rozpočty obcí ORP Pohořelice – kapitoly týkající se nákladů na dopravu v letech 2010-2013

Zdroj: MONITOR, dostupné na: <http://monitor.statnipokladna.cz>; 2014

ORP Pohořelice	r. 2010							r. 2011							r. 2012							r. 2013							celkem za sledované období v obci												
	paragraf/pododdíl (v tis. Kč)							paragraf/pododdíl (v tis. Kč)							paragraf/pododdíl (v tis. Kč)							paragraf/pododdíl (v tis. Kč)																			
	221 - Pozemní komunikace			222 - Silniční doprava				221 - Pozemní komunikace			222 - Silniční doprava				221 - Pozemní komunikace			222 - Silniční doprava				221 - Pozemní komunikace			222 - Silniční doprava																
	2212 - Silnice	2219 - Ostatní záležitosti pozemních komunikací	celkem za pododdíl	2221 - Provoz veřejné silniční dopravy	2223 - Bezpečnost silničního provozu	2229 - Ostatní záležitosti v silniční dopravě	celkem za pododdíl	2212 - Silnice	2219 - Ostatní záležitosti pozemních komunikací	celkem za pododdíl	2221 - Provoz veřejné silniční dopravy	2223 - Bezpečnost silničního provozu	2229 - Ostatní záležitosti v silniční dopravě	celkem za pododdíl	2212 - Silnice	2219 - Ostatní záležitosti pozemních komunikací	celkem za pododdíl	2221 - Provoz veřejné silniční dopravy	2223 - Bezpečnost silničního provozu	2229 - Ostatní záležitosti v silniční dopravě	celkem za pododdíl	2212 - Silnice	2219 - Ostatní záležitosti pozemních komunikací	celkem za pododdíl	2221 - Provoz veřejné silniční dopravy	2223 - Bezpečnost silničního provozu	2229 - Ostatní záležitosti v silniční dopravě	celkem za pododdíl		2212 - Silnice	2219 - Ostatní záležitosti pozemních komunikací	celkem za pododdíl	2221 - Provoz veřejné silniční dopravy	2223 - Bezpečnost silničního provozu	2229 - Ostatní záležitosti v silniční dopravě	celkem za pododdíl	2212 - Silnice	2219 - Ostatní záležitosti pozemních komunikací	celkem za pododdíl	2221 - Provoz veřejné silniční dopravy	2223 - Bezpečnost silničního provozu
Braňovice	1 239	776	2 015	14		14	2 029	86	86	27		27	113	8	8	28		28	36	18	18	28		28	46	2 224															
Cvrčovice	43	2 029	2 072	16		16	2 088	22	22	30		30	52	77	30	107	31		31	138	1 422	61	1 483	36		36	1 519	3 797													
Ivaň	1 209	443	1 652	35		35	1 687	2 028	112	2 140	39		39	2 179	59	20	79	36		36	115	1 183	22	1 205	37		37	1 242	5 223												
Loděnice	1 867		1 867			0	1 867	41		41	34		34	75	30		30	22		22	52	10		10	24		24	34	2 028												
Malešovice	4 042		4 042	11		11	4 053	731	103	834	19		19	853	37	203	240	20		3	23	263	32	185	217	26		26	243	5 412											
Odřovice	63	4 730	4 793	206		206	4 999	41	270	311	8		8	319	31	36	67	8		8	75	34	448	482	10		10	492	5 885												
Pasohlávky	3 337	382	3 719		24	24	3 743	600	237	837	57	3	12	72	25	299	324	37		4	41	365	1 422	2 500	3 922	36		36	3 958	8 975											
Pohořelice	2 789	1 517	4 306	145	170	315	4 621	2 279	1 992	4 271	258	128	386	4 657	4 004	1 906	5 910	497		102	599	6 509	1 713	2 655	4 368	287	309	596	4 964	20 751											
Přibice	600	1 166	1 766	52		52	1 818		1 070	1 070	53		53	1 123	13	5	18	53		53	71	1 028	2 274	3 302	53		53	3 355	6 367												
Šumice	433		433	6		6	439	54		54	12	4	16	70	90		90	12		12	102	687		687	12		4	16	703	1 314											
Troskotovice	670		670			0	670	3		3			0	3	252		252			0	252	2 481		2 481		0	2 481	3 406													
Vlasatice	493		493	22		22	515	132	40	172	40		40	212		263	263	40		40	303		263	263	84		84	347	1 377												
Vranovice	4 230	1 867	6 097	101		101	6 198	727	2 778	3 505	103		103	3 608	3 595	2 305	5 900	151		151	6 051	3 145	6 100	9 245	104		104	9 349	25 206												
ORP celkem	21 015	12 910	33 925	608	0	194	802	34 727	6 636	6 710	13 346	680	7	140	827	14 173	8 213	5 075	13 288	935	0	109	1 044	14 332	13 157	14 526	27 683	737	0	313	1 050	28 733	91 965								

7. Závěr, kontakty

Obce ve správním obvodu ORP Pohořelice spolu již spolupracují. A to jak na bázi setkávání jejich představitelů, tak i na konkrétních aktivitách, jako jsou společná protipovodňová opatření či budování kanalizace. Nejen v těchto oblastech je však třeba úspěšnou kooperaci dále rozvíjet. Proto byla vypracována strategie spolupráce, která se zaměřuje na oblasti školství, odpadového hospodářství, sociálních služeb a bezpečné nemotorové dopravy v regionu.

V oblasti školství byla navržena opatření týkající se především vylepšení schopnosti škol pracovat s dotačními prostředky a zefektivněním jejich hospodaření založeném především na kooperaci, výměně zkušeností a sdílení. Další oblastí vhodné spolupráce je i zřizování a sdílení zařízení pro děti do tří let věku.

Oblast sociálních služeb je v regionu mnohem méně exponovaná, není však o nic méně důležitá. Právě proto je třeba dále zvyšovat míru zapojení všech potenciálně zainteresovaných stran do procesu komunitního plánování, zejména s důrazem na představitele obcí. A na základě tohoto pak přinejmenším udržet, ale ideálně dále rozvíjet kvalitu a množství poskytovaných sociálních služeb v regionu, tak, aby bylo Pohořelicko přátelské vůči všem skupinám obyvatel.

V rámci odpadového hospodářství byly navrženy dva okruhy spolupráce – bioodpad a sběrné dvory. V souvislosti se změnami legislativy se jeví jako vhodné spolupracovat při budování kompostáren a sběrných dvorů a také při snižování množství bioodpadu.

Čtvrtá oblast, vybraná představiteli obcí v regionu je cestovní ruch, rozvoj nemotorové dopravy a bezpečnost. Zde je třeba podle nejpotřebnějších směrů dojížděky a vyjížděky, a to především té každodenní, vybudovat síť bezpečných cest pro bezmotorovou dopravu. To obnáší přípravu podkladů a nakonec i žádosti o finance na vybudování komunikací (s ohledem na ideální terén zejména cyklostezek), související infrastruktury (značení, bezpečnostní prvky, apod.) a propagaci.

Jak se ukazuje, ochota a vůle spolupracovat v regionu SO ORP Pohořelice existuje a představitelé obcí mají v potřebných tématech chuť spolupráci dále rozvíjet.

Tato strategie je vodítkem i zdrojem informací, jak v tomto dále úspěšně pokračovat.

Kontakty:

Realizační tým

Jakub Jaňura – koordinátor meziobecní spolupráce:	jakub.janura@pohorelice.cz
Martin Braun – analytik (odpady, volitelné téma)	martin.braun@pohorelice.cz
Iva Brůchová – analytička (školství, sociální oblast)	bruchova@podbrnensko.cz
Ivana Kohútová – asistentka	ivana.kohutova@pohorelice.cz
Renata Valášková – asistentka	valaskova@podbrnensko.cz

Motivující starostové

Josef Svoboda – starosta města Pohořelice	josef.svoboda@pohorelice.cz
Vladimír Becha – místostarosta obce Malešovice	predseda@cistajihlava.cz

8. Seznam příloh

8.1. Seznam tabulek

Tab. 1: Základní informace o strategii	5
Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	6
Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty dle hierarchických úrovní	8
Tab. 4: Charakteristika území ORP	12
Tab. 5: Demografický vývoj obyvatelstva v území ORP	12
Tab. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP	14
Tab. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	14
Tab. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	15
Tab. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	16
Tab. 10: Charakteristika dojížděky do škol a zaměstnání	17
Tab. 11: Charakteristika domácností	18
Tab. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	18
Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP	19
Tab. 14: Výměra půdy a podíly typů na její ploše v obcích SO ORP Pohořelice	23
Tab. 15: Územní a strategické plánování	27
Tab. 16: Popis klíčových aktérů	30
Tab. 17: SWOT analýza	31
Tab. 18: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání	35
Tab. 19: Přehled dojíždějících žáků – spádovost školy	38
Tab. 20: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	39
Tab. 21: Pracovníci ve školství ORP	40
Tab. 22: Počet ZŠ za ORP	43
Tab. 23: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	44
Tab. 24: ZŠ zřizované v ORP	44
Tab. 25: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP 2012/2013	45
Tab. 26: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	46
Tab. 27: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	47
Tab. 28: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	47
Tab. 29: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	48
Tab. 30: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	48
Tab. 31: Počet absolventů ZŠ v ORP	49
Tab. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	50
Tab. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	52
Tab. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	55
Tab. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	56
Tab. 36: MŠ v ORP	58
Tab. 37: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP	58
Tab. 38: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013	59
Tab. 39: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	60
Tab. 40: Počet narozených dětí a celkového přirozeného přírůstku v ORP v letech 2005 - 2013	60
Tab. 41: Školní družiny a školní kluby v ORP	62
Tab. 42: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP v roce 2012/2013	63
Tab. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	63
Tab. 44: Střediska volného času v ORP	64
Tab. 45: Údaje o pracovnících SVČ v ORP v roce 2012	64

Tab. 46: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	65
Tab. 47: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	65
Tab. 48: Ceny obědů školních jídelen za rok 2014	66
Tab. 49: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v KČ	67
Tab. 50: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v KČ	67
Tab. 51: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2012 v ORP	68
Tab. 52: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	68
Tab. 53: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	69
Tab. 54: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	70
Tab. 55: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	72
Tab. 56: SWOT analýza oblasti školství	74
Tab. 57: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	105
Tab. 58: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP) se sídlem na území ORP Pohořelice.	106
Tab. 59: Zařízení sociálních služeb působící v rámci ORP se sídlem mimo území ORP Pohořelice	107
Tab. 60: Počet jednotlivých typů sociálních služeb registrovaných na území ORP Pohořelice	108
Tab. 61: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP) Pohořelice.....	109
Tab. 62: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	110
Tab. 63: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	110
Tab. 64: Kapacita zařízení sociálních služeb	111
Tab. 65: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	111
Tab. 66: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	112
Tab. 67: Analýza rizik v oblasti sociálních služeb.....	113
Tab. 68: Analýza rizik v oblasti sociálních služeb.....	114
Tab. 69: SWOT analýza v oblasti sociálních služeb.....	117
Tab. 70: Sociální služby s dopadem na ORP Pohořelice	123
Tab. 71: Systém sběru odpadu a složky komunálního odpadu sbírané v jednotlivých obcích SO ORP Pohořelice, současný stav	150
Tab. 72: Sběrné dvory na území SO ORP Pohořelice, současný stav.....	151
Tab. 73: Výkupny odpadů na území SO ORP Pohořelice, současný stav	151
Tab. 74: Třídící linky na území SO ORP Pohořelice, současný stav	152
Tab. 75: Třídící linky v blízkosti území SO ORP Pohořelice, současný stav	153
Tab. 76: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	154
Tab. 77: Zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP Pohořelice, současný stav	154
Tab. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky SO ORP Pohořelice, současný stav	155
Tab. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí SO ORP Pohořelice), současný stav.....	155
Tab. 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo SO ORP Pohořelice, současný stav	156
Tab. 81: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí území SO ORP Pohořelice), současný stav	156
Tab. 82: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky SO ORP Pohořelice, současný stav.....	157
Tab. 83: Koncová zařízení (skládky z obcí SO ORP Pohořelice), současný stav	157
Tab. 84: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	158
Tab. 85: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	159
Tab. 86: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012	160

Tab. 87: Celková produkce odpadů na území SO ORP Pohořelice (produkce KO a produkce SKO) za období 2008-2012	163
Tab. 88: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	163
Tab. 89: Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012	164
Tab. 90: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012	165
Tab. 91: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....	166
Tab. 92: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013	166
Tab. 93: Hlavní druhy BRO na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012	167
Tab. 94: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu na celkové produkci BRO na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012	168
Tab. 95: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	169
Tab. 96: Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012.....	170
Tab. 97: Nakládání s komunálními odpady a se směsným komunálním odpadem na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012.....	171
Tab. 98: Nakládání se separovaným sběrem na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012	172
Tab. 99: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem na území SO ORP Pohořelice za období 2008-2012.....	173
Tab. 100: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území SO ORP Pohořelice	174
Tab. 101: Analýza cílových (dotčených) skupin	175
Tab. 102: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	177
Tab. 103: SWOT analýza oblasti odpadového hospodářství	179
Tab. 104: Významní zaměstnavatelé v regionu představující cíle dojížděky obyvatel ORP Pohořelice	229
Tab. 105: Přehled nehod v ORP Pohořelice podle obcí v období 1.1.2007 – 1.9.2014	239
Tab. 106: Výňatek z dostupných obecních rozpočtů týkající se volitelného tématu v ORP Pohořelice	242
Tab. 107: Analýza cílových (dotčených) skupin v SO ORP Pohořelice	251
Tab. 108: Analýza rizik – registr rizik volitelného tématu v SO ORP Pohořelice.....	253
Tab. 109: SWOT analýza volitelného tématu v SO ORP Pohořelice	255

8.2. Seznam mapových a grafických podkladů

Obr. 1: Přehledka ORP v ČR s umístěním SO ORP Pohořelice	11
Obr. 2: Administrativní členění správního obvodu	11
Obr. 3 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012.....	13
Obr. 4: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	17
Obr. 5: Vývoj ukazatelů trhu práce v SO ORP Pohořelice.....	19
Obr. 6: Sektorové členění ekonomických subjektů v SO ORP	20
Obr. 7: Schéma dopravní sítě na území ORP Pohořelice.....	21
Obr. 8: Chráněná území na Pohořelicku	24
Obr. 9: Pokrytí území ORP Pohořelice obcemi s platným územním plánem	27
Obr. 10: Pracovníci v MŠ a ZŠ.....	42
Obr. 11: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele	57
Obr. 12: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	145
Obr. 13: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	145
Obr. 14: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	145
Obr. 15: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	146
Obr. 16: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	146
Obr. 17: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP	146
Obr. 18: Příklad získaných vstupů – tzv. wordcloud rozvojových preferencí obyvatel regionu	222
Obr. 19: Výlov rybníka Vrkoč u Ivaně (zdroj: wikipedia, 2014)	227
Obr. 20: Síť komunikací na území ORP Pohořelice	236
Obr. 21: Síť cyklostezek na území ORP Pohořelice.....	237
Obr. 22: Intenzita dopravy na vybraných úsecích silničních komunikací na Pohořelicku	238
Obr. 23: Grafika zobrazující nehody na komunikacích na Pohořelicku	239
Obr. 24: Vývoj nákladů obcí ORP Pohořelice na dopravu dle pododdílů obecních rozpočtů v letech 2010-2013	241